

TEKFEN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2020

Bize göre 'ayağı yere basmak',
kanatlanıp hayal peşinden uçmamamız
değil, üzerinde yükselecek hâlâ
bir avuç toprak bulabilmemiz demek.

TEKFEN HOLDİNG

Kültür Mahallesi, Budak
Sokak No: 7
Tekfen Sitesi A Blok
34340, Ulus - Beşiktaş /
İstanbul, Türkiye
Tel: (90.212) 359 33 00
Fax: (90.212) 359 33 05
www.tekfen.com.tr

TEKFEN HOLDİNG

TEKFEN
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU
2020

TEKFEN HOLDİNG

RAPOR HAKKINDA

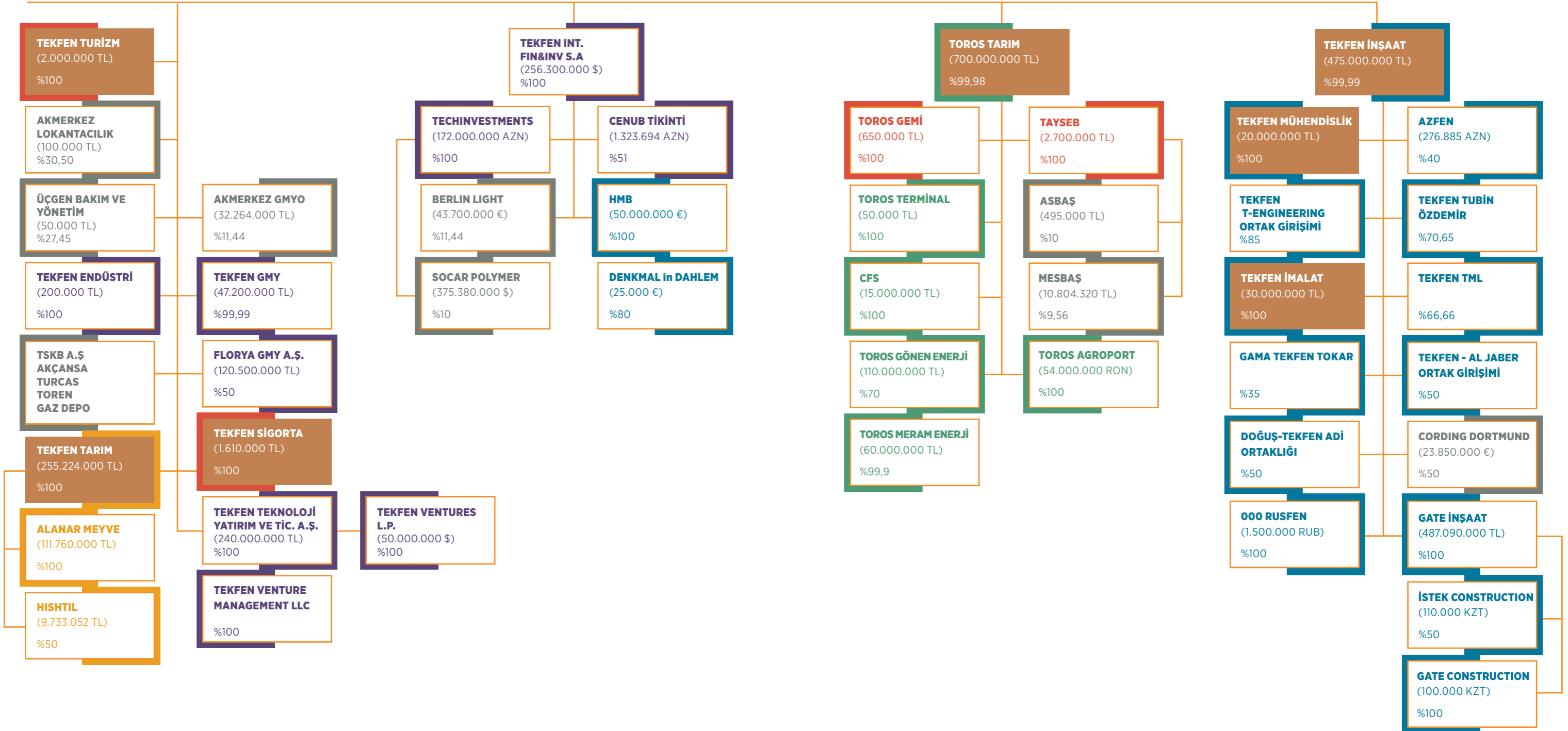
Tekfen Holding A.Ş.'nin (Tekfen) her yıl yayımlanan Sürdürülebilirlik Raporlarının üçüncüsü olan bu raporda Tekfen'in "Geleceğin Temelinde" vizyonu, sürdürülebilirlik öncelikleri, hedefleri ve performansı paylaşılmaktadır.

Bu rapor, GRI Standartları "Temel" seçeneğine uyumlu olarak hazırlanmıştır. Rapor, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) kapsamındaki ilerlemeleri de içermektedir.

Tekfen Holding, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayımlanan Sürdürülebilirlik İlkeleri'nin tamamını benimsemekte olup, Sürdürülebilirlik İlkeleri kapsamında uyulan ve kısmi uyum sağlanan ilkelerle ilgili bilgilere Faaliyet Raporu'nda yer verilmektedir. Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesine tam uyumu hedefleyen Tekfen Holding, bu rapor ile İlkeler doğrultusunda ayrıntılı yaklaşım ve performansını da raporlamaktadır.

KAPSAM

TEKFEN HOLDİNG

KAPSAM

1 Ocak-31 Aralık 2020 tarihlerini kapsayan raporda Tekfen Holding; Mühendislik ve Taahhüt Grubu (Tekfen İnşaat, Tekfen Mühendislik, Tekfen İmalat), Kimya Sanayi Grubu (Toros Tarım), Tarımsal Üretim Grubu (Tekfen Tarım) ve Hizmet Grubu (Tekfen Sigorta, Tekfen Turizm) verileri yer almaktadır.¹ Yatırım Grubu (Tekfen Ventures) verileri Rapora dahil edilmemiş olup, iyi uygulamalarına yer verilmiştir.

¹Bu şirketler, Tekfen Holding konsolide cirosunun yaklaşık %88'ini oluşturmaktadır.

Raporda 2018 çevre verileri dışındaki veriler, tüm ülkelerdeki operasyonları kapsamaktadır. 2018 çevre verilerine sadece Türkiye operasyonları dahil olup, 2019 yılında kapsam genişletilerek faaliyet gösterdiğimiz tüm ülkelerdeki operasyonlar dahil edilmiştir. Bu sebeple, 2019 yılından itibaren çevre verilerinde artış görülmektedir.

Raporda yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) verilerinin tamamına alt yükleniciler de dahildir. Tekfen ve alt yüklenici çalışanlarına ayırım gözetilmeksizin aynı kurallar uygulanmakta ve aynı İSG imkânları sunulmakta, performans göstergeleri tüm çalışanlar için birlikte takip edilmektedir. Sürdürülebilirlik Raporu'yla ilgili görüş ve önerilerinizi surdurulebilirlik@tekfен.com.tr adresine iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

Pandemide Sürdürülebilirlik

Risk yönetimi	11
Dijitalleşme	12
İş Sağlığı ve Güvenliği	14

Geleceğin Temelinde

"Önsöz" / Toprağın Hikâyesi	22
Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı	26
Grup Şirketler Başkanı'nın Mesajı	30
Tekfen Holding Hakkında	34
Tekfen Holding Sürdürülebilirlik Adımları	44
2020'de Öne Çıkanlar	46
Sürdürülebilirlik Vizyonu	50

Operasyonel Kökler

Ekonomik Performans	60
Kurumsal Yönetim	68
Risk Yönetimi	72
İş Etiği ve Uyum	75
Müşteri Bağlılığı	76
Operasyonel Mükemmellik	86

Stratejik Alanlar

İklim Krizi	96
İklim Krizi Yönetimi	98
Doğal Kaynak ve Atık Yönetimi	104
Su Yönetimi	104
Atık Yönetimi	106
Biyçeşitlilik	107
İnovasyon	116
Ar-Ge ve İnovasyon Kültürü	118
Ar-Ge Çalışmaları	119
Dijitalleşme	126
Çalışanlar ve Toplum	130
Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik	132
Yetenek Yönetimi	133
Performans Yönetimi	134
Eğitimler ve Liderlik Programları	135
Çalışanlarla İletişim	138
İş Sağlığı ve Güvenliği	140
Toplumsal Yatırımlar	148

Ekler

Önceliklendirme Analizi	168
Paydaşlarla İletişim Yöntemleri	170
Performans Göstergeleri	172
Ödüller ve Başarılar	182
GRI İçerik İndeksi	184

Pandemide Sürdürülebilirlik

Pandemi, sürdürülebilir kalkınma ve dögüsel ekonomi gibi olguların da ortak geleceğimiz açısından önemini dünyaya ciddi bir uyarı niteliğinde hatırlatmıştır.

Kharampur Doğalgaz Boru Hattı, Rusya

PANDEMİDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

2019 yılı sonlarına kadar kimsenin adını duymadığı ve şirketlerin risk öngörülerini arasında yer almayan Covid-19, 2020 yılına damgasını vurarak toplumların yaşam şekli kadar iş yapış şekillerini de etkilemiştir. Daha önce kimsenin deneyim sahibi olmadığı bu beklenmedik durum iş sürekliliğini tehdit ederken, karar vericileri kısa zamanda iş modellerinde köklü değişiklikler yapmak zorunda bırakmıştır. Öngörülemeyen birçok unsuru içinde barındıran bu süreç, hızlı değişimin yol açtığı operasyonel güçlüklerin yanı sıra yeni koşullara ve belirsizliklere uyum zorluklarını da beraberinde getirmiştir. Küresel tedarik zincirlerindeki kırılmalıklar ortaya çıkmış; kriz ve risk yönetimi büyük önem kazanmıştır.

Covid-19'un iş dünyası üzerindeki en büyük etkilerinden biri, gündelik iş yapış şekillerinde ortaya çıkan yeni yönelimler ve bunların getirdiği ihtiyaçlar olmuştur. Dijitalleşme önemli ölçüde hızlanırken,² uzaktan çalışma modelleri hayatın bir parçası haline gelmiştir. Pandeminin çalışan sağlığı üzerinde yarattığı tehdit nedeniyle sosyal mesafe, maske ve hijyen kurallarının sağlandığı ve sağlık risklerinin etkili şekilde takip edildiği çalışma koşulları öne çıkmıştır. Ofis ve uzaktan çalışmanın beraber yürütüleceği hibrit çalışma modellerinin pandemi sonrasında da devam etmesi beklenmektedir.

Pandemi, sürdürülebilir kalkınma ve döngüsel ekonomi gibi olguların da ortak geleceğimiz açısından önemini dünyaya ciddi bir uyarı niteliğinde hatırlatmıştır. Sürdürülebilirlik yolunda halihazırda mesafe kat etmiş ve bu yönde attığı adımlarla "çevresel, sosyal ve yönetim" (ÇSY) performanslarını yükseltmiş olan şirketler, salgın döneminin şartlarına daha kolay uyum sağlamıştır. Diğer yandan ÇSY fonlarına yatırım 2020 yılında rekor düzeye ulaşmıştır.³ Bu ivmenin önümüzdeki dönemde de hızlanarak artması beklenmektedir. Pandeminin getirdiği yeni koşullara hızla adapte olabilen şirketlerin rekabet avantajı sağladığı bu dönemde, Tekfen Holding de değişime etkin risk yönetimi, dijitalleşme kapasitesi ve çalışanlarına yönelik aldığı önlemlerle cevap vererek, başarılı bir şekilde iş sürekliliğini sağlamıştır.

Tekfen Grubu, salgının etkisini göstermeye başladığı ilk günlerden itibaren risk yönetim faaliyetleri içerisinde Covid-19'un çalışan sağlığı, iş sürekliliği ve finansal sonuçlar üzerinde doğurabileceği riskleri değerlendirmiştir.

Risk Yönetimi

Dünya Ekonomik Forumu'nun yayımladığı 2021 Küresel Riskler Raporu'nda, etkisinin şiddetine göre en önemli riskler arasında bulaşıcı hastalıklar en üst sırada yer almaktadır. Diğer taraftan raporda, salgınla tetiklenen sağlık, ekonomik ve teknolojik eşitsizliklerin kısa vadede oluşturabileceği baskılara dikkat çekilmektedir. Küresel salgın, şirketlerin risk yönetimi faaliyetlerinde de artık ilk sırada yer almaktadır.

Tekfen Grubu, salgının etkisini göstermeye başladığı ilk günlerden itibaren risk yönetim faaliyetleri içerisinde Covid-19'un çalışan sağlığı, iş sürekliliği ve finansal sonuçlar üzerinde doğurabileceği riskleri değerlendirmiştir. Sonraki süreçte salgının yarattığı önemli bir risk boyutu olan iş sürekliliği başarılı bir şekilde yönetilmiş, özellikle yurtiçindeki faaliyetlerin ağırlığını oluşturan imalat sanayi ve tarımsal üretim

alanlarında kayda değer bir aksama olmadan ve çoğunlukla tam kapasitede üretim sürdürülmüştür. Taahhüt Grubu'nun yurtdışındaki şantiyelerinde ise, ülkelerin ve işverenlerin aldığı farklı önlemler ve kapatma kararları nedeniyle bu etki daha derinden hissedilmiştir.

Covid-19'un ekonomik ve finansal etkileri de risk yönetimi kapsamında dikkatle takip edilmiştir. Ekonomik duraklama, işveren ülkelerin zorunlu olmayan altyapı yatırımlarını erteleme, petrol fiyatlarında düşüş, kur ve faiz oranlarındaki dalgalanma ve tedarik zincirlerinde yaşanan sorunlar gibi büyük ölçekli ekonomik etkilerin mali hedeflere negatif etkisi pandeminin ilk günlerinden itibaren değerlendirilmiştir. Muhtemel senaryolara ilişkin analizler ve stres testleri gerçekleştirilmiş ve öngörülen risklere karşı proaktif önlemler alınmıştır.

Ceyhan Çelik Yapı İmalat, Ceyhan

²<https://www.mckinsey.com/business-functions/strategy-and-corporate-finance/our-insights/how-covid-19-has-pushed-companies-over-the-technology-tipping-point-and-transformed-business-forever>

³<https://www.forbes.com/sites/chukaumunna/2020/12/18/esg-investing-came-of-age-in-2020millennials-will-continue-to-drive-it-in-2021/?sh=370b24e6409a>

Dijitalleşme

Dünyada yükselmekte olan dijitalleşme Covid-19 ile daha stratejik bir önem kazanmış ve salgın tüm dünyada dijital dönüşümün "hızlandırıcısı" olmuştur. Çalışma, eğitim ve alışveriş gibi ihtiyaçların online platformlar üzerinden karşılanması, dijital bir hayata geçişin toplumsal dayanıklılık kadar iş sürekliliği için de kritik öneme sahip olduğunu göstermiştir. Bu dönemde dünya, pandemi ile krize uyum sağlamanın tek yolunun dijitalleşme olduğunu deneyimlemiştir.

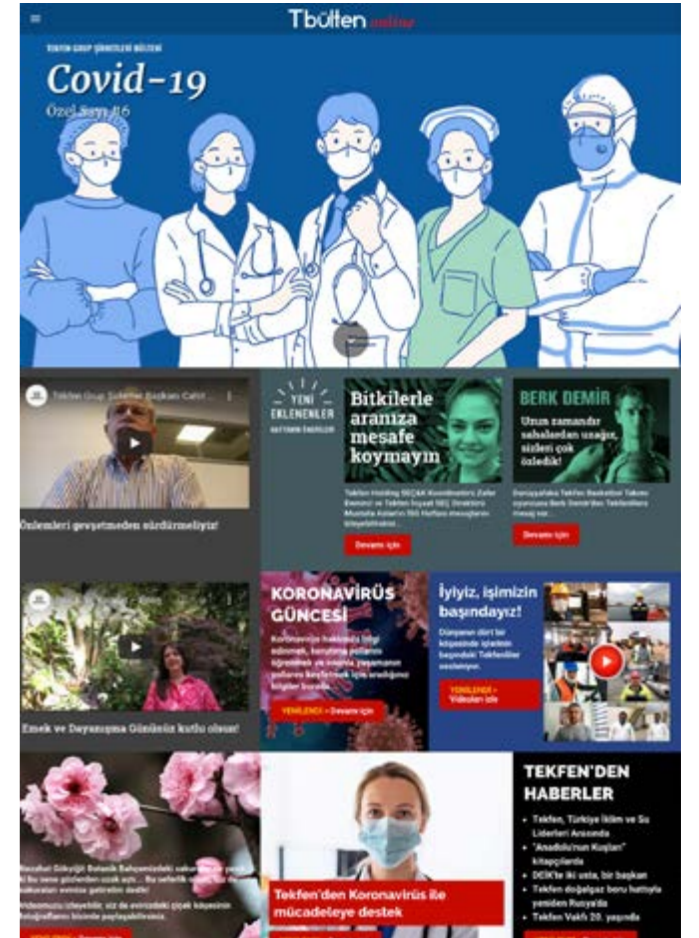

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri genelinde bütünsel bir yaklaşımla 2017'de başlayan dijital dönüşüm sayesinde Covid-19 süreci etkin şekilde yönetilmiştir. Uzaktan bağlantı, siber güvenlik, işbirliği platformları ve dijitalleşmiş iş süreçleri yeni çalışma modeline geçişi kolaylaştırmış, pandemi ile birlikte esnek ve uzaktan çalışma modelleri hızla hayata geçirilmiştir. Tekfen genelinde pandemi ile:

- Uzaktan çalışma usul ve esaslarının yer aldığı Tekdüze Yöntem (TDY) yayınlanmış ve sürecin ERP (Enterprise Resource Planning-Kurumsal Kaynak Planlaması) üzerinde takibi için sistem kurulumu çalışmalarına başlanmıştır.
- Çalışanların uzaktan verimli şekilde çalışabilmesi için yoğun bir eğitim, destek ve bilgilendirme süreci planlanmış ve hayata geçirilmiştir.
- Uzaktan çalışmanın başlamasıyla tüm Grup Şirket çalışanlarının ihtiyaç duyduğu online toplantı, yazışma, dosya paylaşımı, uzaktan destek ve webinar gibi iletişim olanakları sağlıklı bir şekilde sağlanmıştır.
- Online uygulamalar (Office 365, Aktif Dizin) için self servis portalı hizmeti alınmış, bu sayede bilgisayar şifrelerinin şirket içinde IT desteğine gerek kalmadan yönetilebilmesi sağlanmıştır.
- İnternet ve şirket kaynak ve altyapıları yedeklenmiştir.
- Ailelerinden uzakta bulunan şantiye çalışanları için altyapı ve dijital uygulamalar geliştirilerek, aileleri ile düzenli iletişim kurmaları sağlanmıştır.
- Eğitimler dijital ortamda devam etmiştir. Tekfen Atölye ve diğer eğitim programlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi "[Çalışanlar ve Toplum](#)" bölümünde verilmektedir.
- TekNET-Tekfen Kurumsal Ağ ve Güvenlik Projesi ile salgın döneminde altyapı bilgi ve siber güvenlik açısından kaliteli, verimli, regülasyonlara uyumlu ve siber güvenlik tehditlerine karşı dayanıklı bir altyapı oluşturularak işlerin devamlılığı sağlanmıştır.

Çalışanlarla Pandemide Kesintisiz İletişim

Tekfen Holding, Mart 2020'de Türkiye'de ilk Covid-19 vakasının açıklanması ve ardından ilk kapanma önlemlerinin alınması üzerine, çalışanlarına yönelik bilgi akışını sağlamak için mevcut iletişim kanallarına ek olarak 3 aylık kurum içi yayını T-Bülten'i de hızla haftalık bir yayına dönüştürmüştür. Dijital olarak hazırlanan ve internetten erişilebilen T-Bülten'in Özel Covid Sayısı, 9 hafta boyunca çalışanlara hem en güncel şirket haberlerinin ulaştırılmasını sağlamış, hem de bu dönemde kapalı kalan çalışan ve ailelerine evdeki zamanlarını daha iyi değerlendirebilecekleri yararlı bilgiler aktarmıştır. Kişisel gelişimden bitki bakımına, kültür-sanat tavsiyelerinden evde oynanabilecek çocuk oyunlarına birçok farklı konuda öğretici, eğlendirici ve bilgilendirici içeriklerden oluşan T-Bülten'in en ilgi çeken bölümlerinden biri de, dünyanın dört bir yanındaki Tekfen çalışanlarının kendi imkânlarıyla çekip gönderdikleri dayanışma videoları olmuştur. Bu zor dönemde aidiyet duygusunu besleyen ve çalışanlar arasındaki iletişimi destekleyen T-Bülten, bu süreçte 63 bin tekil kullanıcı ve 161 bin sayfa görüntülemesi ile rekor izlenme oranlarına ulaşmıştır.

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri genelinde bütünsel bir yaklaşımla 2017'de başlayan dijital dönüşüm sayesinde Covid-19 süreci etkin şekilde yönetilmiştir.

T Bülten Covid Özel Sayıları

T-Bülten Covid-19 Özel

İş Sağlığı ve Güvenliği

İSG alanında, tüm dünyada olduğu gibi Tekfen Grup Şirketlerinde de 2020 yılında Covid-19 ile mücadele ön plana çıkmıştır. Salgının ilk günlerinden itibaren işyerleri ve projelerde ayrı ayrı Kriz Komiteleri oluşturularak mevcut Kriz ve Acil Durum Planları Covid-19'a göre yeniden düzenlenmiştir. Yıl boyunca pandemi ile mücadele, bu planlar doğrultusunda ve Kriz Komitelerinin kontrolünde yürütülmüştür.

Salgının ortaya çıkıp hızla yayılmaya başladığı ilk dönemden itibaren tüm çalışanlara Covid-19 hakkında ve hastalıktan korunma yöntemleri ile ilgili ilk eğitimler verilmiş, sonrasında da düzenli olarak yayımlanan bilgilendirme notlarıyla çalışanların farkındalığı üst düzeyde tutulmuştur.

Grubun tamamında çalışanlar için ilave koruyucu önlemler alınmıştır. Bu kapsamda açık ofis çalışma masalarına fiziksel koruyucu bariyerler entegre edilmiş, masalara maske ve dezenfektan içeren kişisel hijyen kitleri yerleştirilmiştir. Ayrıca tüm ofis, şantiye ve tesislerde dezenfeksiyon istasyonları kurulmuştur. Çalışma alanları düzenli olarak dezenfekte edilmiş ve havalandırma sistemleri gözden geçirilmiştir.

Grup içerisinde özellikle açık ofislerde çalışan kişi yükünü azaltmak ve olası bir kontaminasyonda etkilenen kişi sayısını asgari ölçüde tutabilmek için uzaktan dönüşümlü çalışma sistemi hızla hayata geçirilmiştir. Tüm çalışanların sağlık durumu, günlük olarak anket yoluyla takip edilmiştir. Bina ve tesislerin girişlerinde termal kamera ile ateş ölçümü yapılmış, ortak alanlar sosyal mesafe kurallarına göre yeniden düzenlenmiştir. Toplantı, eğitim ve etkinliklerin uzaktan erişim ile gerçekleştirilmesi teşvik edilerek, seyahatlere ve ziyaretçilere azami ölçüde kısıtlama getirilmiştir. Kapanma sonrasındaki kademeli işe dönüş sürecinde, çalışanlar tarafından alınması gereken tüm tedbirlere ilişkin bir Grup içi iletişim kampanyası yapılmış ve dikkat çekici afişler yoluyla farkındalık düzeyinin yüksek tutulması amaçlanmıştır.

Covid-19 vakalarının yönetiminde (örn. şüpheli vakaların teşhisi, yakın temaslı çalışanların belirlenmesi, karantina süreçlerinin yönetimi, işe dönüş kararı vb.) Dünya Sağlık Örgütü ve T.C. Sağlık Bakanlığı rehberlerine uyum sağlanmıştır.

Pandemi birçok işyerinin kapanması veya iş süreçlerinin kesintiye uğraması nedeniyle sosyo-ekonomik açıdan zorluklara sebep olduğundan, Tekfen Holding bu dönemde topluma yönelik destekleri artırmıştır. Bu alanda yapılan desteklere "Çalışanlar ve Toplum" bölümünde yer verilmiştir.

Tekfen Enfekte Olan Sayısı	1.371
Tekfen Enfekte Oranı	%6,65
Tekfen Covid Kaynaklı Ölüm Sayısı	1
Tekfen Ölüm Oranı	%0,07

Grup içerisinde özellikle açık ofislerde çalışan kişi yükünü azaltmak ve olası bir kontaminasyonda etkilenen kişi sayısını asgari ölçüde tutabilmek için uzaktan dönüşümlü çalışma sistemi hızla hayata geçirilmiştir.

TEKFEN İNŞAAT

Covid-19 pandemisi, toplu çalışma ve barınma mekânlarının bulunduğu Tekfen İnşaat'ta pek çok yeni ve farklı önlem alınmasını gerektirmiştir. Şantiyeler, pandemi koşullarına uygun hale getirilmiş ve çalışmalar yoğun önlemler altında sürdürülmüştür. Düzenli temizlik, dezenfektasyon, eğitim ve kişisel koruyucu malzeme teminine ek olarak çalışma saatlerinde, yemekhanelerde, sosyal alanlarda ve çalışma alanlarında düzenlemeler yapılmış, ofislerde uzaktan çalışma sistemine geçilmiştir.

Pandemi ile mücadele kapsamında ek olarak:

- Henüz pandemi açıklanmadan önce, 30 Ocak 2020 tarihinden başlayarak Covid-19'un ciddiyeti, bulaşma yolları, olası etkileri ve korunma yöntemleri ile ilgili "Safety Flash" dokümanları ve e-mail duyuruları hazırlanarak proje ve işyerlerinde yayımlanmıştır. Ayrıca çalışanları Covid-19 belirtileri, etkileri ve korunma yöntemleri hakkında bilgilendirmek amacıyla Covid-19 El Kitabı hazırlanmıştır. Proje ve işyerlerinde Covid-19 ile ilgili bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.
- Merkez ofisin yanı sıra tüm proje ve işyerlerinde Kriz Masaları oluşturulmuştur. Oluşturulan vaka takip sistemi sayesinde tüm proje ve işyerlerindeki vakalarla ilgili bilgiler Kriz Masası'na günlük olarak raporlanmıştır.
- SEÇ Direktörlüğü'nün işbirliğiyle her proje ve işyeri için Kriz ve Acil Durum Planları hazırlanmış ve düzenli olarak güncellenmiştir.
- Tüm proje ve işyerlerinde alınan önlemlerin takibi için günlük raporlama sistemi başlatılmıştır. Hem ülke yönetimlerinin aldığı kararlar hem de hastalığın yarattığı riskler nedeniyle proje ve işyerlerinde yaşanan sorunlar ve alınan önlemler günlük olarak izlenmeye başlanmıştır.

TOROS TARIM

Toros Tarım'ın tüm işyeri ve üretim tesislerinde Covid-19 ile mücadele kapsamında Kriz Masası değerlendirmeleri ve Kriz Yönetim Planı aksiyonları doğrultusunda çalışan sağlığını korumak ve iş sürekliliğini sağlamak amacıyla altyapı, sistem, süreç ve ekipman ihtiyaçları belirlenerek karşılanmıştır. Salgına karşı etkin önlemler alınmış ve kritik personel için yedekleme senaryoları oluşturulmuştur. Bu aksiyonlar:

- Bina ve tesis girişlerine termal kameralar yerleştirilmiş, ziyaretçi kısıtlamalarına gidilmiştir. Ayrıca çalışanların toplu olarak kullandığı

Tekfen Tower, İstanbul

alanlar sosyal mesafe önlemlerine uygun olarak düzenlenmiş, evrak hareketleri ile servis ve ulaşım düzenlemeleri yapılmıştır.

- İşyeri ve tesislerde hijyen ve temizlik uygulamaları devreye alınmış, havalandırma sistemleri revize edilmiş, genel alanlara otomatik dezenfektan makineleri yerleştirilmiştir. Çalışanlara kişisel koruyucu donanım kitleri (maske, eldiven, tulum) temin edilmiştir.
- Ofislerde uzaktan dönüşümlü çalışma sistemine geçilmiştir. Seyahatler en aza indirilmiş, toplantı,

eğitim ve etkinlikler büyük oranda uzaktan erişimle gerçekleştirilmiştir.

- Günlük anket ve bildirim sistemi kurulmuştur. Olası vaka yönetimi ve temaslı çalışanların tespit ve değerlendirilmesine yönelik prosedürler belirlenmiş ve uygulanmıştır.

TEKFEN TARIM

Doğrudan tarımsal üretim alanında faaliyet gösteren şirkette çalışmalar sıkı önlemler alınarak kesintisiz devam etmiştir. Şirketin pandemi yönetimindeki

uygulamaları bağımsız bir kuruluşa denetlettirerek, Adana Agripark, Nevşehir Depo, Alanar Meyve İznik ile Alışehir Tesisleri için TSE Covid-19 Güvenli Üretim Sertifikası alınmıştır.

TEKFEN TURİZM

Tekfen Turizm, Covid-19 pandemisinin bina yönetimleri açısından özel koşullar yarattığı 2020 yılında süreci yakından takip ederek yayımlanan yönetmelik ve kararları titizlikle uygulamış, yönetimini yaptığı binalarda gerekli önlem ve düzenlemeleri hızlı ve etkili bir şekilde devreye almıştır. Bu kapsamda:

- Tüm binalarda gerekli uyarı ve ikaz levhaları yerleştirilmiş, yoğun noktalarda sosyal mesafenin sağlanması için düzenlemeler yapılmış, bina girişleri ve ortak alanlara el dezenfektanları ve solüsyon otomatları yerleştirilmiş, kullanılmış maske, eldiven ve siperlikler için atık noktaları oluşturulmuştur.
- Bina girişlerine termal kameralar yerleştirilerek ateş ölçümü yapılmaya başlanmıştır.
- Hizmet personelinin vardiya ve çalışma düzeni sürecin gereklerine göre yeniden oluşturulmuş, çalışanlara koruyucu ekipmanlar tedarik edilerek gerekli eğitimler verilmiştir. Temizlik vardiyaları ve noktaları artırılmış, yoğun kullanılan ortak alanların gün içinde hijyenini sağlamak için özel düzenlemeler yapılmıştır.
- Yemek servisi saatleri yoğunluk oluşumunu engellemek için uzatılmış, kafeterya kullanımı firmalar bazında belirli saatlerle sınırlandırılmış, ayrıca yemek için katlara paket servisi uygulamasına başlanmıştır.
- Klima santralleri %100 taze hava sağlayacak şekilde düzenlenmiş ve çalışma süreleri artırılarak ofislerdeki hava sirkülasyonu artırılmıştır. Ayrıca 26 adet klima santraline mikroorganizmalara karşı etkili UV-C lambalı filtreler eklenerek ek hijyen sağlanmıştır.

COVID-19 Sürecinde Güvenli Çalışma Kuralları

1

"Geleceğin Temelinde"

"Gelecek onu inşa edenlerindir"
mottosu ile iş yapma
kültürümüzü insan, toplumsal
fayda ve çevre ekseninde
oluşturarak faaliyetlerimizi
sürdürülebilir bir gelecek
odağında devam ettiriyoruz.

Tekfen Tower, İstanbul

NİÇİN “GELECEĞİN TEMELİNDE”?

Tekfen Grubu olarak 65 yıldır yarattığımız değer ve istihdamla, Türkiye ekonomisinin önemli yapı taşlarından biriyiz. Tüm faaliyet alanlarımızda “En iyi bildiğin işi en iyi şekilde yap” düsturuyla ilk günden bu yana mükemmellik arayışı içinde hareket ediyor, “Gelecek onu inşa edenlerindir” mottosu ile de iş yapma kültürümüzü insan, toplumsal fayda ve çevre ekseninde oluşturarak faaliyetlerimizi sürdürülebilir bir gelecek odağında devam ettiriyoruz.

Ana iş kollarımız olan taahhüt ve tarımın her ikisi de “geleceğin temelini” oluşturan alanlar. Mühendislik ve Taahhüt Grubu olarak inşa ettiğimiz otoyol ve boru hatları gibi altyapı projeleri; rafineri ve terminaler gibi endüstriyel tesisler; stadyum ve yüksek yapılar gibi üstyapı projeleriyle ülkelerin kalkınmasına yardımcı oluyor, toplumların yaşamsal ihtiyaçlarına cevap veren ve hayat standartlarını yükselten tesis ve projelere imza atıyoruz.

Tarımda nitelikli üretimin temeli olan kaliteli ve hastaliksız tohum, fide, fidanlarla hem çiftçilerimize kaliteli girdi sağlıyor hem sofralar için taptaze meyveler yetiştiriyor hem de gıda güvenliğinin en temel unsurlarından biri olan bitki besin maddesi üretimimizle çiftçilere bereket sunuyoruz.

Gayrimenkul faaliyetlerimiz kapsamında inşa ettiğimiz binalar, on binlerce insana güvenli, konforlu ve çevre dostu yaşam ve çalışma alanları sunuyor.

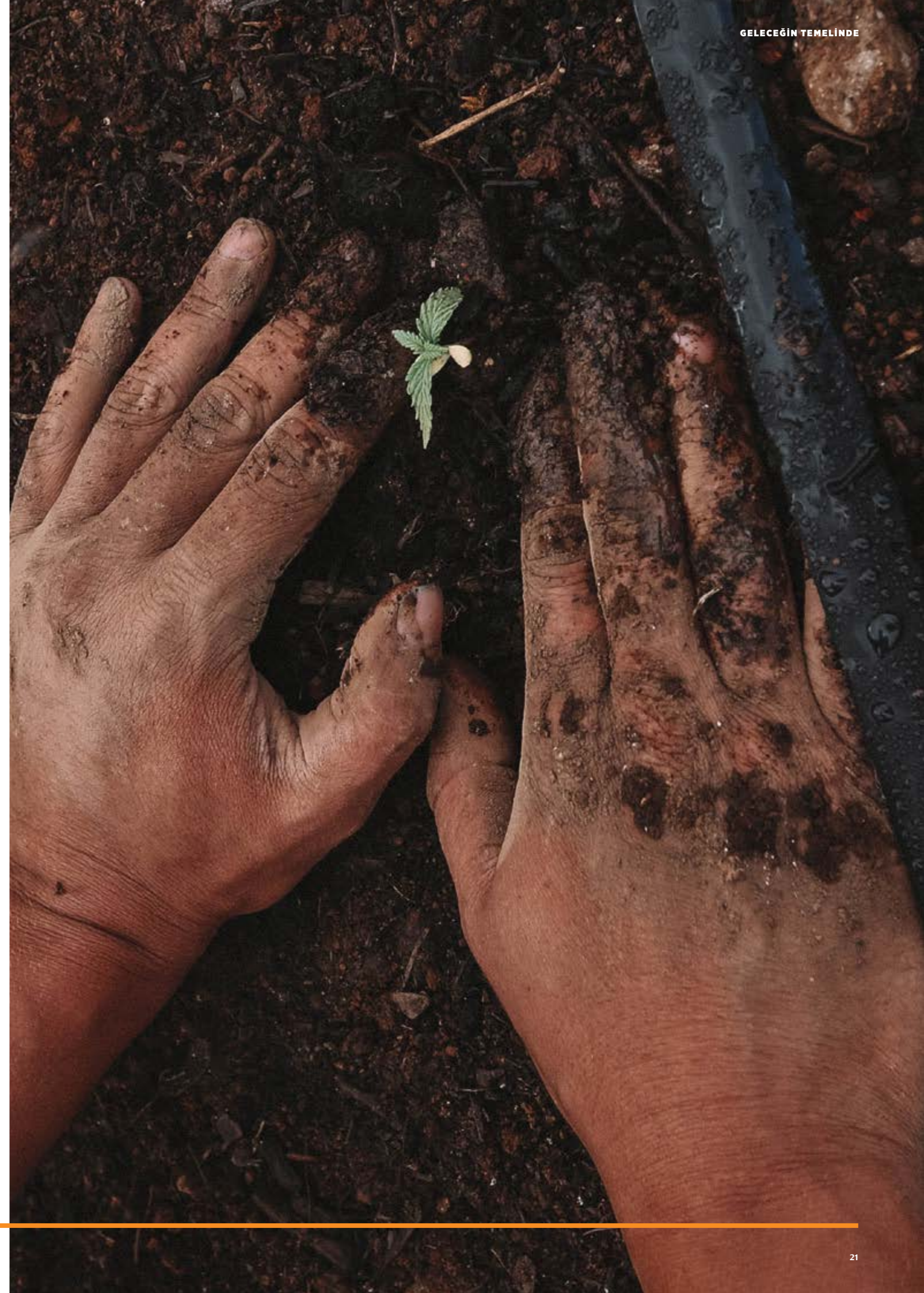
Tekfen Vakfı ile daha parlak bir gelecek için başarılı gençlerimize burs veriyor, kültür ve sanat odağında toplum hayatına değer katıyoruz.

Faaliyetlerimiz, uygulamalarımız, önceliklerimiz ve hedeflerimizle daha aydınlık, daha müreffeh ve daha sürdürülebilir bir geleceğin temelini inşa etmek için çalışıyoruz.

İnsan hayatını en temel önceliğimiz kabul ediyor, her konuda çevresel etkimizi en aza indirmeyi hedefliyoruz. Kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmak için sürekli araştırıyor, kendimizi geliştiriyor ve yatırımlar yapıyoruz. Dünyayı hızla dönüştüren iklim krizi, nüfus artışı, demografik ve sosyal değişim, kentleşme ve teknolojik gelişmeler gibi mega trendleri yakından takip ediyoruz. Dijital dönüşüm ve inovasyonu işlerimize entegre etmenin yanı sıra faaliyetlerimizi yeni teknolojilerle besleyecek girişimlere kaynak ayırıyoruz.

İş sağlığı ve güvenliği alanındaki uygulamalarımız ve performansımızla sektörlerimize örnek teşkil etmekten gurur duyuyoruz.

Tarihsel köklerimizle toplumların refah ve gelişmişliğine hizmet eden bir Grup olarak, sürdürülebilir geleceğin temelinde yer almayı da öncelikle bir sorumluluk olarak kabul ediyoruz. Çıktığımız sürdürülebilirlik yolculuğunun ana temasını oluşturan “Geleceğin Temelinde” vizyonu, işte bu sorumluluğumuzun en yalın ifadesi!

Toprağın Başı Dertte, Toprak Ana Dert Yanıyor

Beni yeşile hasret kılarken, sizin de aşı, işe, suya, mutluluğa
Hasret kaldığınızı niye anlayamadınız?

Benim aşınıp taşınmam, size hayır mı getirdi?
Tarım alanlarınız, meralarınız verimsizleşti, göçleriniz hızlandı,
Biyolojik zenginliğiniz elden gitti, doğal afetler şiddetlendi,
Barajlarınızın ömrü kısaldı. Sularınıza sahip çıkamadınız.

Seller benim canımı yakarken size de ıstırap getirmedi mi?
En çok ağrıma giden, sellerden sonra canlı cansız kayıplarınızdan
Yanar yakılırken, bir kul çıkıp da beni aklına getirmede.
Benim de canlı olduğum, geri gelmeyeceğim hiç umursanmadı.

10 cm derinlikte verimli toprak olabilmem için
En az 2000 yıl gerektiğini neden unutuyorsunuz?

Daha kar kalkarken üzerime sürdüğünüz hayvanların,
Size mera, bana örtü olmaya çalışan yavru otları tahrip edip almaları
Ve beni çiğneyerek sıkıştırmaları ve oksijensiz bırakmaları var ya,
Bu acı için sizi affetmem demek geliyor içimden ama, ana yüreği,
diyemiyorum.

Köklerin açıkta kalmasının aç ve açıkta kalmanız demek
Olduğunu hadi anlamadınız, ben size ne yaptım ki,
Beni tutduğum bu köklerden ayırdınız.

Buna rağmen yağışın, rüzgârın önünde direndim ve sizin için
Şehit oldum, denizler, barajlar, göllerdeki mezarlara gömüldüm.
Çok gücüme gidiyor, arkamdan bir kul çıkıp da yaş dökmeydi.

Benim dertlerime çare için çirpınan toprak-su teşkilatı
Dağıtılırken nerede idiniz?

İnsan haklarını gündemde tutmaya çalışırken
Toprağın hakkı da bir gün olsun aklınıza niye gelmiyor?

Çok ağrıma giden, beni inciten bir yalnızlığa daha ittiniz.
Çevre yasasının üzerinden 20 yılı aşkın zaman geçene kadar
Bana bir yasayı bile layık görmediniz,
Benim hukukum yokmuş, kimin umurunda?

Orman örtümü tahrip ederek tarla açana tapu verebilmek için
İttifakla yasa yapmayı bildiniz.
Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması için
Yönetmelik çıkarmayı da ihmal etmediniz.

Can dostum suyu rasgele kullanarak tuzlanmama sebep oldunuz.
Beni yanlış kullanmada, yanlış işlemede yarış ettiniz.

Toprağın Hikâyesi

Beni meyilli arazide yukarıdan aşağıya sürerek
Aşınıp taşınmama, en şiddetli erozyona maruz kalmama yol açtınız.

Benim canlı olduğumu umursamadan, üzerimde anız yakarak
Bağrımda barınan birçok faydalı canlının canına okudunuz.

Ürün değiştirmeyi ihmal ederek beni daha yoksul,
Zararlıları daha azgın yaptınız, tarım ilacı ile beni zehirlediniz.
Çöplerinizi vahşice üzerime boca edip, tehlikeli atıklarınızı koynuma
kaçakça gömüp, beni zehirlenmeye devam ettiniz.

Siz ilaç almadan önce doktora gidip tahlil yaptırmayı biliyorsunuz.
Ben de canlı değil miyim?
Benim aşırı ve yanlış gübre ile bozulmamı önlemek için
toprak tahlili yaptırmak neden aklınıza gelmiyor?

Benden hep aldınız, helal olsun
Ama hiçbir şey geri vermediniz, yoksul düştüm.
Hayvanlara ürünlerimi yedirdiniz, onlara da afiyet olsun
Ama dışkılarını olsun geri vermediniz, tezек dediniz yaktınız.

Tarım hocaları, "Hayvancılık ve yoksul topraklar için yem bitkisi şart"
Diyerek feryat ediyordu, kulak asan olmadı.

Meralarınızı aşırı ve düzensiz otlatarak verimsiz hale getirirken
Beni erozyonun kol gezdiği yerler haline getirdiniz.

Elinize traktör geçince, meyline bakmadan mera alanlarını sürüp
Tarım alanı yapmaya kalktınız. Kısa sürede aşındım verim kaybettim.
Meranız zaten elden çıkmıştı, göçten başka çaremiz kalmadı.

Aşınıp taşınıyordum, sessiz çılgınlıklarımı hadi duymadınız,
Ama dünya, "Anadolu çöl oluyor" diyordu,
TEMA ortaya çıkana kadar sesinizi niye yükseltmediniz?

Ben size ne yaptım?
Sizin için erozyona karşı tutunmama, direnmeme yardım eden
Meşemin köklerinden ve yaprakları ile verdiği organik maddeden
Beni yoksun bıraktınız. Yorgun düştüm, direncim takatim azaldı.
Sizden yorganımı geri istiyorum, meşelerimi geri verin,

Hep siz istediniz, ben verdim, ben de sizden şimdi iki şey istiyorum:
Beni yeşilime hasret kılmayın, beni doğru işleyin.

Ne olur, saygı için bir yer arıyorsanız beni de hatırlayın.

Diyeceksiniz ki "Tanrıya sığınırken koynuna giren biz değil miyiz?
Bu saygı değil de nedir?" Ben de diyorum ki
Bana zarar veremeyecek hale gelmeden saygı gösterin.

Siz katlanarak çoğalırken, ben tahrip olup azalıyorum.
Ben anayım, size, "Yatacak yeriniz yok" diyemiyorum.
Ama korkarım, ağızdan yel alsın, yatacak toprak bulamayacaksınız.

Toprak Ana adına,
A. Nihat Gökyiğit

Çok çocuk yapmak hakkınız olabilir, ama onlara miras olarak.
Pay ederken, hepsinin yola ve suya cephesi olacak diye

Beni karpuz dilimi gibi şeritler halinde doğramaya ve
işlenmez hale sokmaya ne hakkınız var?

En verimli en sulak yerlerimin deprem ve sel bakımından
En tehlikeli araziler olduğunu hiç umursamadan,
Yollar, sanayi tesisleri ve yerleşim alanları ile kapattınız.

Koynumda muhafaza ettiğim yeraltı değerleri, pek içimden gelmiyor ama,
Hadi çıkarın alın diyelim, ancak yeşilimi tahrip etmeye,
Beni dünya harbinden çıkmış gibi perişan terk etmeye ne hakkınız var?

Bir zamanlar Anadolu'nun yeşil meşe denizi ile birlikte çok mutluyduk,
Bütün canlılara hizmet ediyor, onlara barınak olmuştuk.

Benim can dostum meşemin yapraklarını yem,
Dallarını yakıt yaptınız. Buna da helal olsun diyorum,
Çünkü meşemin dalları yeniden sürüyor, sizinle baş etmeğe çalışıyordu.
Ama meşemin köklerini çıkarıp yaktınız, kökünü kazıdınız.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli paydaşlarımız,

Covid-19 virüsünün Dünya Sağlık Örgütü tarafından ilk duyurulduğu günden bu yana yaklaşık bir buçuk yıllık bir süre geçti. Bu sürenin dünyamıza maliyeti çok ağır oldu. Worldometer verilerine göre bugüne kadar dünyada 180 milyonu aşkın Koronavirüs vakası tespit edildi; 3,9 milyon kişi hastalık nedeniyle hayatını kaybetti. Türkiye de bu ağır tablodan payına düşeni aldı. Toplam vaka sayısı itibarıyla dünyada 6'ncı sırada yer alan ülkemizde 50 bine yakın insanımızı kaybettik.

Dünyamız artık hiçbir bakımdan Covid-19 öncesi ile aynı değil. Öncelikle bu sürecin ekonomi üzerinde yıkıcı etkileri oldu. IMF'in yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre küresel ekonomi 2020 yılında yüzde 3,5 küçülürken, dünyanın yoksul bölgeleri bu etkiyi çok daha derinden hissetti. Yatırımların azalması işsizliğin arttığı bu dönemde birçok sektör çökme noktasına geldi. Okullar, işyerleri, alışveriş merkezleri ve eğlence yerleri kapandı, yaşam dört duvar arasına sıkıştı. Gündelik rutinler ve tüketici alışkanlıkları da radikal bir şekilde değişti. Çevrimiçi olmak, bir hayat biçimi haline geldi. Dijital dönüşüm dev bir sıçrama yaparken, iş ve üretim modellerinde önemli değişimler yaşandı.

Diğer taraftan Covid-19 pandemisi, küreselleşmenin baş döndürücü hızının ve katlanarak artan tüketimin yol açtığı "kontROLSÜZ GİDİŞİN" dünyamız için oluşturduğu büyük risklere dair belirgin bir farkındalık yarattı. Daha 1980'li yıllarda, hızlı büyüme ivmesi ile birlikte öngörülemez risklerin de arttığını, toplumların birer "risk toplumu"na dönüştüğünü ve risklerin küreselleşerek hiçbir ayırım yapmadan tüm insanlığı etkileyebilecek bir güce ulaştığını öne süren sosyal bilimci ve kuramcılar maalesef haklı çıktı. Gerçekten de pandemi, bugün insanlığın önüne büyük bir bilinmezlik koymuş durumda. Üstelik bunun, insanlığın karşı karşıya kalacağı son büyük tehdit olduğunu söylememiz de mümkün değil. KontROLSÜZ büyüme, daha çok kazanç sağlama ve aşırı tüketim alışkanlıkları nedeniyle büyük bir risk yumağına dönüşen dünyamızın, gelecekte insanlığın önüne daha ne gibi tehditler çıkaracağını hiçbirimiz bugünden kestiremiyoruz.

Bu tehlikeli gidişe hem birey hem de kurumlar olarak hepimizin "Dur!" deme vakti çoktan geldi. Esas soru, bunu nasıl yapacağımız! 2020 yılı başında toplanan Dünya Ekonomik Forumu'nda, küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlı tutma çabalarını bir hayal olmaktan çıkarıp gerçekliğe dönüştürecek olan şeyin "Hissedar Kapitalizmi"nden "Paydaş Kapitalizmi"ne geçiş olduğu düşünüldüğü paylaşılmış, bu hedef yenilenen Davos Manifestosu'na da yansımıştı. "Bir şirketin amacı, tüm paydaşlarını ortak olarak görmek ve sürdürülebilir değer yaratma sürecine dahil etmektir. Bir şirket sadece hissedarlarına değil tüm paydaşlarına, yani çalışanlarına, müşterilerine, tedarikçilerine, yerel topluluklara ve genel olarak topluma hizmet eder" şeklinde özetlenebilecek olan "Paydaş Kapitalizmi" kavramı, pandeminin de itici etkisiyle, günümüzde giderek daha fazla kabul görüyor.

Tekfen Holding olarak, paydaşlarımız için değer yaratma anlayışı bize yabancı bir kavram değil. "Geleceğin Temelini" inşa eden bir Topluluk olarak, tüm faaliyetlerimizin temelinde insana fayda yaratma amacı yer alıyor. Taahhüt Grubumuz inşa ettiği altyapı ve tesislerle toplumların gelişmesine ve yaşam kalitelerinin artışına katkı sağlarken, Kimya ve Tarımsal Üretim Gruplarımız insanlığın gelecekteki en büyük risklerinden biri olan gıda güvenliğini teminat altına almakta önemli bir rol üstleniyor. Ar-Ge Merkezlerimiz ve girişimciliği destekleyen Tekfen Ventures gibi yapılarımız ise inovasyon ve teknolojiyi tüm faaliyet alanlarımıza yayarak, çevresel ve sosyal konulara daha etkin çözümler geliştirmenin yolunu açıyor. İnsan için değer yaratmayı ön planda tutan bu anlayış, İş Sağlığı ve Güvenliği, Etik, Tedarik Zinciri, İnsan Hakları, Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Müşteri Bağlılığı gibi politikalarımız ve toplumsal fayda üreten yapılarımızla da destekleniyor. Grubumuz, tarihsel olarak bağlı olduğu değerler doğrultusunda, paydaş beklentilerine duyarlı ve sorumlu bir anlayışı tüm iş kollarında benimsiyor.

“

2020, pandeminin yol açtığı tüm operasyonel zorluklara rağmen sürdürülebilirlik hedeflerinden şaşmadığımız bir yıl oldu. Tekfen'in "teknoloji" ve "fen"e dayanan kurumsal vizyonu ışığında, inovasyon ve Ar-Ge'nin gücünden de yararlanarak, çeşitli çevresel ve sosyal problemlerin çözümüne yönelik çalışmalarımızı kesintisiz devam ettirdik.

Pandemi sonrasındaki dönemde, tüm dünyada insanlığın doğa üzerindeki etkilerini en aza indirerek onarmaya odaklandığı bir toparlanma süreci bekliyoruz. Avrupa Yeşil Mutabakatı ve iklim krizine karşı ülkelerin birbiri ardına 2050/2060 net sıfır salım hedeflerini açıklaması, bu beklentiyi destekleyen güçlü sinyaller. Tüm dünya ülkeleri gibi, şirketler de bu büyük dönüşümün bir parçası olmak zorunda. Tekfen olarak, inşaat ve tarım ağırlıklı faaliyetlerimiz nedeniyle iklim krizini biz de en öncelikli konularımız arasında kabul ediyor ve küresel gündemle uyumlu bir şekilde, net sıfır salım hedefi yolunda adımlar atıyoruz.

Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi uluslararası düzenlemeler, getirdiği yeni kural, vergi ve iş modelleri ile bizim gibi global ölçekte çalışan şirketlerin iş hacmini doğrudan etkileme potansiyeline sahip. Sanayiden teknolojiye, tarımdan lojistiğe, ekonominin hemen her alanında rekabet kurallarının değişmekte olduğu bu dönüşümü doğru okuyup uygun aksiyonları alarak, risk oluşturabilecek bu süreci bir fırsata dönüştürmek istiyoruz. Sürdürülebilirlik Komitemiz ve çalışma gruplarımızın stratejik sürdürülebilirlik yol haritası doğrultusunda kat ettiği mesafe, bu yönde bize umut veriyor. 2020 yılında, CDP'nin aynı anda hem İklim Değişikliği hem de Su Güvenliği Programlarının Global "A" Listesi'ne giren dünyadaki 63 şirketten biri olduk. Her iki programda birden Global "A" Listesi'ne Türkiye'den giren tek şirket olmamız, sonraki aşamalar için de cesaret aşıladı. 2020 yılında bizi gururlandıran bir diğer başarımız da Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu Ödülü'nü art arda 3'üncü kez kazanmamız oldu. Her kademede toplumsal cinsiyet eşitliğine olan inancımızın teyidi niteliğindeki bu ödülü, geniş bir çerçevede şantiyelerimizden fabrikalarımıza, her noktada emeğiyle Tekfen'e değer katan tüm kadın çalışanlarımıza adıyoruz.

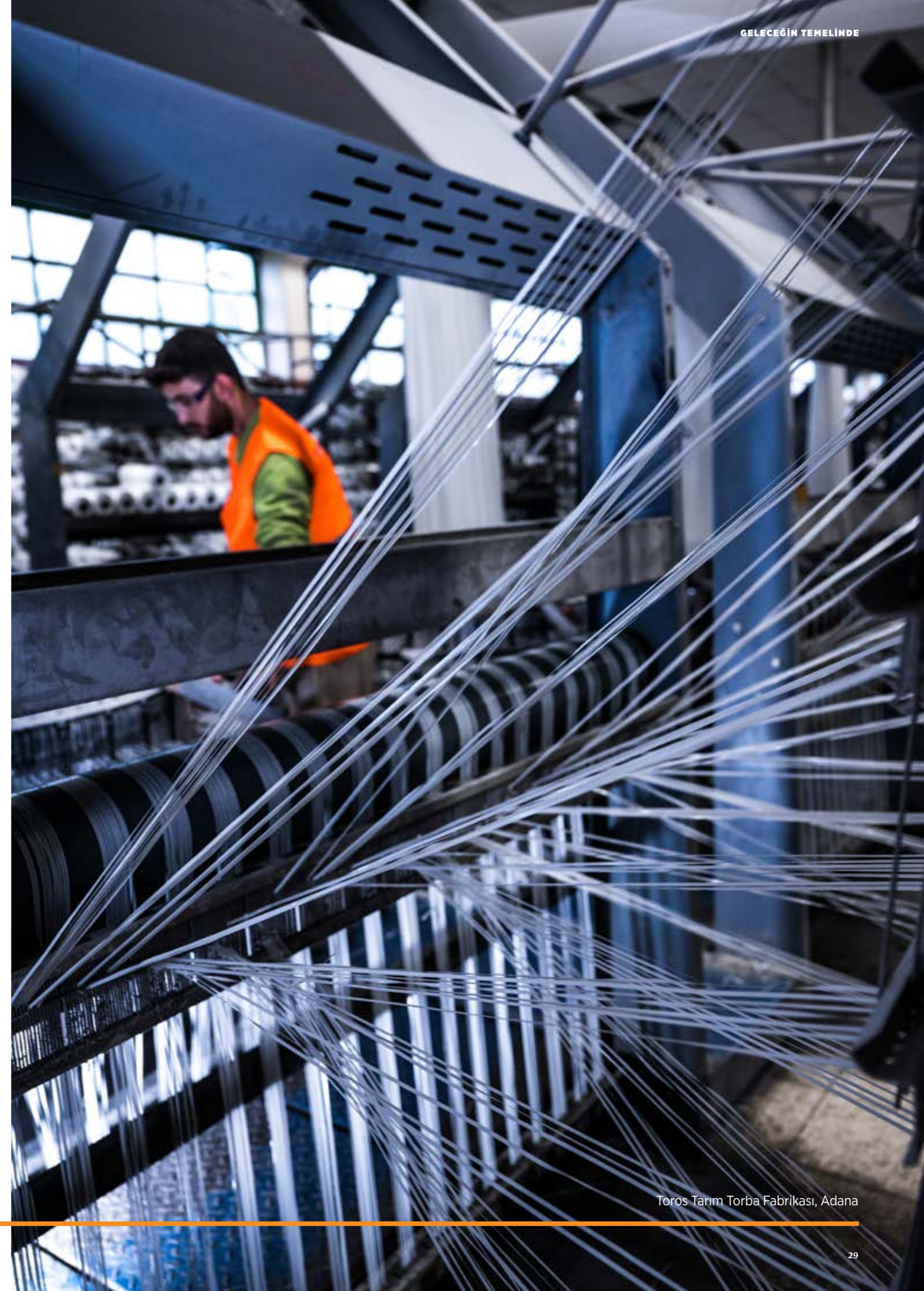
2020, pandeminin yol açtığı tüm operasyonel zorluklara rağmen sürdürülebilirlik hedeflerinden şaşmadığımız bir yıl oldu. Tekfen'in "teknoloji" ve "fen"e dayanan kurumsal vizyonu ışığında, inovasyon ve Ar-Ge'nin gücünden de yararlanarak, çeşitli çevresel ve sosyal problemlerin çözümüne yönelik çalışmalarımızı kesintisiz devam ettirdik. Koronavirüsü hedeflerimize ulaşmakta bizi yavaşlatacak bir engel olarak değil, tam tersine sürdürülebilirlik yolundaki adımlarımızı daha da sıkılaştırmamız gerektiğine dair güçlü bir mesaj olarak aldık.

Dünyamızın geri dönüşü olmayan belirsiz bir gelecek ya da daha uyumlu ve sürdürülebilir bir yaşam için bir dönüm noktasında bulunduğu

bugün, tamamen kârlılığa odaklanan eski tip iş anlayışını terk ederek, sosyal ve çevresel sorunlara çok daha duyarlılıkla yaklaştığımız bir ortak akli elbirliği ile dünyaya egemen kılmak zorundayız. İnsanlık olarak geleceğin temelini çok daha sağlam bir zemine oturtmamızı sağlayacak bu yaklaşımın içinde, Tekfen olarak sorumluluk almaya hazırız. Elinizde tuttuğunuz üçüncü Sürdürülebilirlik Raporumuz, bu yöndeki çabalarımızın bir belgesini oluşturmaktadır.

Saygılarımla,

Zekeriya Yıldırım
Yönetim Kurulu Başkanı

GRUP ŞİRKETLER BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli paydaşlarımız,

insanlık olarak büyük bir sınav veriyoruz. Özellikle teknolojinin son yıllarda kazandığı ivmeyle insanlığın geleceğe dair artan beklentileri, pandeminin yol açtığı etkilerle yerini insani değerlerin yeniden öne çıktığı ve ortak geleceğimizi daha iyi bir noktaya getirmek için teknolojinin tek başına yeterli olmayacağına dair genel bir farkındalığa bıraktı. Covid-19, otonom robotlara, büyük veriye, nesnelerin internetine, sanal gerçekliğe biçilen roller kadar, daha iyi bir geleceğin inşası için işbirliğine, empatiye, ortak akla ve paylaşmaya her zamankinden daha fazla ihtiyacımız olduğunu hatırlattı. Yine aynı virüs, dünyamızı tehdit eden çevresel ve toplumsal etkenlere odaklanmamıza yardımcı olan bir merceğe görevi gördü.

Bu genel tablo içinde, Tekfen olarak biz de dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler paralelinde, pandeminin etkilerini çok yönlü bir süreç olarak yaşadık. İlk günden itibaren en üst düzeyde yürüttüğümüz kriz yönetiminde birincil önceliğimiz, salgının etkilerini en aza indirmek için gerek çalışanlarımıza gerekse yakın çalışma içinde olduğumuz paydaşlarımıza yönelik koruyucu önlemleri hayata geçirmek oldu. İş Sağlığı ve Güvenliği, Grup Şirketlerimizin en temel öncelikleri arasında yer alıyor. Bu öncelik doğrultusunda, farklı faaliyet ve işyerlerimizin gerekliliklerine uygun olarak, çalışanlarımızın en güvenli koşullarda işlerini sürdürebilmelerini sağlayacak düzenlemeleri çok kısa bir sürede hayata geçirdik. Pandeminin yol açtığı belirsizlik ve değişimlere de etkin risk yönetimi, çevik organizasyon ve dijitalleşme kapasitemizle cevap vererek, iş sürekliliğimizi korumayı başardık.

Pandeminin dünyadaki en önemli etkilerinden biri dijitalleşme alanında yaşandı. Salgın, dijital dönüşüm yatırım ve uygulamalarına büyük ivme kazandırdı. Araştırmalar, dijital dönüşümü ana iş stratejisi olarak belirleyen sektörlerin sayısının bu dönemde arttığını gösteriyor. Tekfen bünyesinde çok önce başlatmış olduğumuz dijital dönüşüm seferberliği, pandemi şartlarına uyum sağlamakta belki de en önemli aracımız oldu. Güçlü dijital altyapımız sayesinde şirketlerimiz uzaktan çalışma sistemine neredeyse bir gecede geçiş yapabilirken, bu geçiş süreci self servis portalı ve çeşitli iletişim platformları gibi online uygulamalarla da desteklendi. Aynı süreçte, eğitim programları da çevrimiçi platformlara taşındı.

Sürdürülebilirlik hedeflerimize ulaşmakta sosyal ve çevresel performansımızı geliştirecek, operasyonel mükemmelliğimizi ve verimliliğimizi artıracak önemli bir araç olarak gördüğümüz inovasyon konusunda da çalışmalarımız yıl boyunca devam etti. 2020 yılında cirosunun yüzde 8,5'ini araştırma ve ürün geliştirmeye ayıran Tekfen Tarım, Türkisetime tarafından hazırlanan "Türkiye'nin En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan Şirketleri 2019" sıralamasında, tarım kategorisinde ilk üç arasında yer aldı. Sürdürülebilir tarım için tohum geliştirme çalışmalarına büyük önem veren Tekfen Tarım, "Atalık Tohumların Kullanımıyla Milli ve Yerli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi" projesi ile 7. Sürdürülebilir İş Ödülleri'nin "İşBirliği" kategorisinde ödül kazandı. Agripark Ar-Ge Merkezi'nin yanı sıra Toros Tarım Ar-Ge Merkezi'nde de iklim krizinin etkilerini azaltmaya yönelik ve artan dünya nüfusunun gıdaya erişimini destekleyecek projelere devam edildi. Yatırım şirketimiz Tekfen Ventures ise, konuları Grup Şirketlerimizin faaliyet alanları ile büyük ölçüde örtüşen ve sürdürülebilirlik adına birçok konuda işbirliği olanakları sunan girişimlere yatırım yapmaya devam etti.

2020 yılında ilk kez Bilime Dayalı Hedef (SBT) araçlarını kullanarak, orta ve uzun vadeli karbon salımı azaltma hedeflerimizi belirledik. İlk aşamada 2025 sonuna kadar toplam Kapsam 1 ve Kapsam 2 salımlarımızı 2019 yılına göre yüzde 15 oranında; 2037 yılı sonuna kadar ise yüzde 40 oranında azaltmayı hedefliyoruz.

Döngüsel ekonominin çok başarılı bir örneği olarak yerel organik atıklardan biyogaz ve biyogazdan enerji üreten, ayrıca kompostlanmış atıkları ülkemiz topraklarının fazlasıyla ihtiyaç duyduğu organik ve organomineral gübreye dönüştürerek tarıma da hizmet veren Gönen Yenilenebilir Enerji'nin daha büyük ölçekte bir benzerini, 2020 yılında Konya Meram'da devreye aldık. Ayrıca pandeminin yol açtığı tüm belirsizliklere rağmen gerek Toros Tarım gerekse Tekfen Tarım bünyesindeki Ar-Ge Merkezlerimizde, herhangi bir daralmaya gitmeden çalışmalarımıza kesintisiz devam ettik.

Pandeminin en çok etkilediği kesimlerden biri ne yazık ki kadınlar oldu. Salgın mevcut eşitsizlikleri daha görünür kılarken, aynı zamanda cinsiyet eşitsizliğini derinleştirdi. Pandemi nedeniyle iş

İlk günden itibaren en üst düzeyde yürüttüğümüz kriz yönetiminde birincil önceliğimiz, salgının etkilerini en aza indirmek için gerek çalışanlarımıza gerekse yakın çalışma içinde olduğumuz paydaşlarımıza yönelik koruyucu önlemleri hayata geçirmek oldu.

kaybını en çok kadınlar yaşadı. İşlerini kaybeden ve evde daha fazla sorumluluk üstlenmek zorunda kalan kadınlara yönelik şiddette de belirgin bir artış yaşandı. Tekfen olarak, kadınların iş hayatının her kademesinde görev almasını destekliyor ve kadın istihdamının her alanda artırılmasını sürdürülebilirlik açısından önemsiyoruz. Yönetim Kurulumuzda yüzde 36 kadın oranına sahip olmamız, fırsat eşitliğine ve çeşitliliğe verdiğimiz önemin göstergelerinden bir tanesi. 2020 yılında, Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu Ödülü'nü 3'üncü kez kazanmış olmanın yanı sıra, "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulları Endeksi"nde en yüksek puanı alan üç şirketten biri olmanın gururunu yaşadık.

Bununla birlikte kadına yönelik şiddeti en temel insan hakları ihlali olarak görüyoruz. Bu yaklaşımımızın bir göstergesi olarak, 2020 yılında tüm Grup Şirketlerimizle "İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı" girişimine dahil olduk. Aynı zamanda Aile İçi Şiddet ile Mücadele Politikamızı hazırlayarak, şiddete uğrayan çalışanlarımıza verdiğimiz destekleri duyurmak amacıyla Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ile Mücadele Rehberi'ni yayımladık.

Toplumsal sorumluluklarına sahip çıkan ve sosyal fayda ekseninde çok sayıda proje üreten bir Grup olarak, pandeminin izin verdiği ölçüde ve şartlara uyum sağlayarak toplumsal yatırımlarımızı sürdürdük. Önümüzdeki dönemlerde bu alandaki çalışmalarımıza yön vermek üzere, Grup genelinde ortak değer

yaratma temeli üzerine kurulu bir toplumsal yaklaşım geliştirerek, toplumsal yatırımlarımızda gözetilmesi gereken başlıca kriterlerimizi belirledik. Tekfen Grup Şirketleri, 2020 yılında toplam 15,5 milyon TL tutarında bağış yaptı. Tekfen Holding olarak pandemi ile mücadele kapsamında "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" kampanyasına 5 milyon TL ile katıldık. Ayrıca Tekfen Vakfı olarak pandemi hastanelerinin tıbbi cihaz ihtiyaçlarını aynı destekle karşılamak üzere 3 milyon 750 bin TL'lik bir fon oluşturduk.

Sürdürülebilirlik kapsamında 2020 yılında yürüttüğümüz, burada tek tek bahsetmeye yerimizin yetmeyeceği pek çok alandaki faaliyetlerimizle ilgili bilgileri Raporumuzda bulabilirsiniz. 2019 yılında yayımladığımız bir önceki Sürdürülebilirlik Raporumuz, Amerikan İletişim Profesyonelleri Ligi (LACP) tarafından altın ve teknik başarı ödüllerine layık görülerek, ilk 100 rapor arasında 50'nci sırada yer almıştı. 2020 raporumuzun da benzer bir başarıya ulaşacağından emin olarak, sürdürülebilirlik yolculuğumuzda bu hızlı ve etkileyici mesafeyi almamızı sağlayan tüm destekçi ve paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Ali Pandır
Grup Şirketler Başkanı

FNN Sürdürülebilirlik Merkezi, Ceyhan

TEKFEN HOLDİNG HAKKINDA

Temelleri 1956 yılında üçü de inşaat mühendisi olan Feyyaz Berker, Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar tarafından atılan Tekfen Grubu, yarattığı değer ve istihdamla Türk ekonomisinin önemli yapı taşlarından biridir. BIST 30 Endeksi kapsamında borsada işlem görmekte olan Tekfen Holding, faaliyetlerini Mühendislik ve Taahhüt, Kimya Sanayii, Tarımsal Üretim, Hizmet ve Yatırım olmak üzere beş ana başlık altında toplanan ve her biri kendi sektöründe isim sahibi 38 şirket ve 13 iştirakle sürdürmektedir. Temsil ettiği değerler ve yüksek bilinirlik oranıyla Türkiye'nin en saygın markalarından biri olan Tekfen Holding, iş yapma kültürünü insan, toplumsal fayda ve çevre ekseninde oluşturmakta ve faaliyetlerini odaklı büyüme ve sürdürülebilir kârlılık prensipleri doğrultusunda devam ettirmektedir.

6.248

Çalışan

12.266

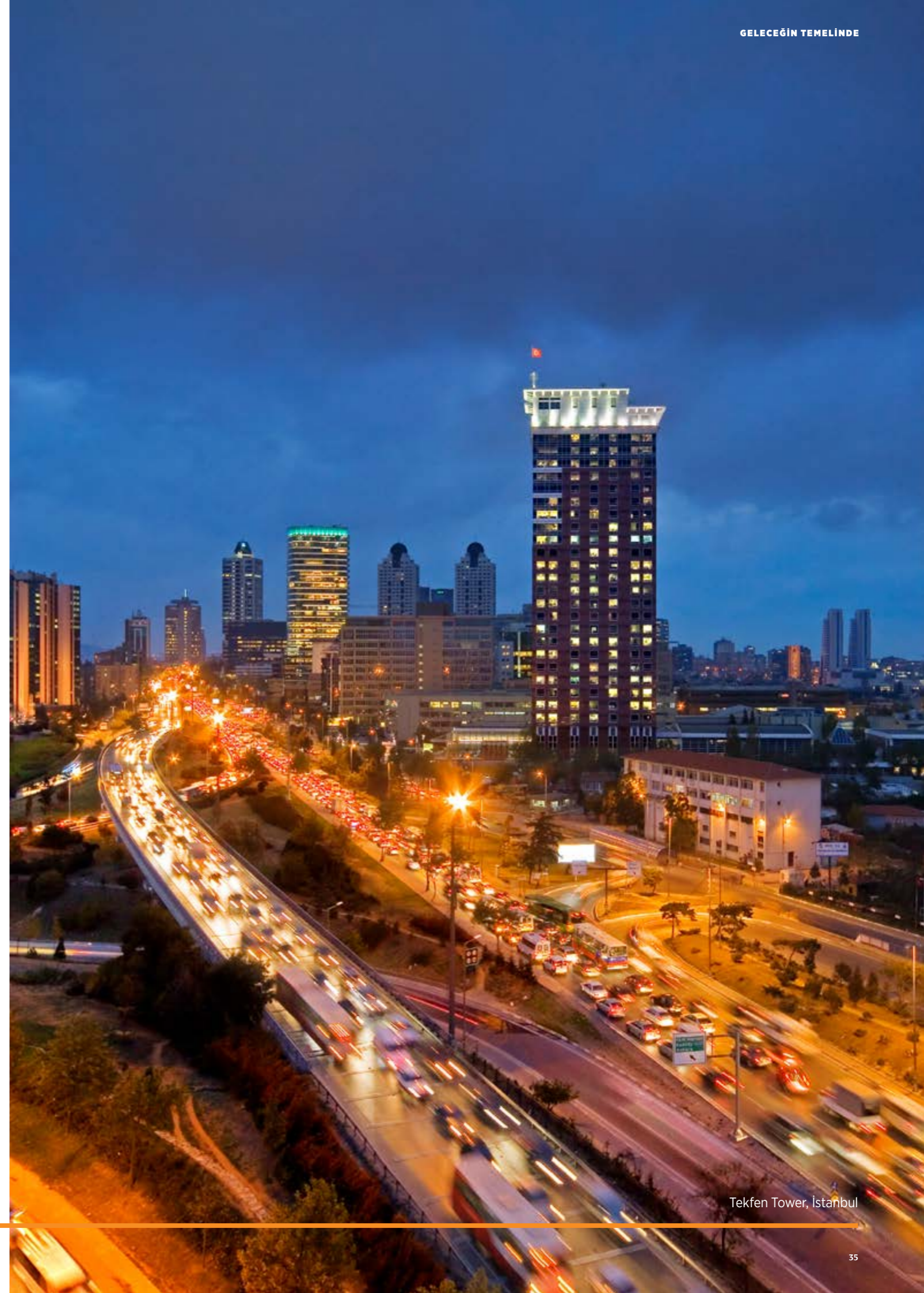
Tedarikçi

4.673

Müşteri

*Rakamlar rapor kapsamındaki şirketler toplamıdır.

Tekfen Tower, İstanbul

*Rakamlar Mühendislik ve Taahhüt Grubu toplamıdır.

Mühendislik ve Taahhüt Grubu

Temelleri 1956 yılında atılmış bir mühendislik/müşavirlik firmasına dayanan Tekfen Mühendislik ve Taahhüt Grubu, yaklaşık 18 bine yakın çalışanı⁴ ve bugüne kadar üstlendiği 400'ü aşkın projeye Türk müteahhitlik sektörünün lokomotif markalarından ve dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biridir. Grup, sahip olduğu deneyim ve yetkinliğin yanı sıra kalite anlayışı, sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımı ve sözüne sadakati temel alan iş modeliyle dünyanın önde gelen işverenlerinin tercih ettiği bir çözüm ortağıdır.

Geniş bir yelpazede büyük bir deneyime sahip olan Grup, boru hatları, petrol ve gaz terminalleri, tank çiftlikleri, petrol rafinerileri, deniz petrol ve gaz platformları, pompa ve kompresör istasyonları, enerji santralleri, endüstriyel tesisler, petrokimya tesisleri, otoyol ve metro projeleri, spor kompleksleri, üst ve altyapı projeleri gibi alanların çoğunda müşterilerine EPC (Engineering, Procurement, Construction - Mühendislik, Tedarik, İnşaat) ve Design & Build (Tasarla ve İnşa Et) bazında anahtar teslimi çözümler sunmaktadır.

TEKFEN İNŞAAT VE TESİSAT A.Ş.

Grubun lokomotif şirketi olan Tekfen İnşaat, 65 yıllık geçmişiyle Türkiye'nin en köklü müteahhitlik şirketlerinden biri, dünyada da geniş deneyimi, değerleri ve yetkinlikleriyle aranan bir iş ortağıdır.

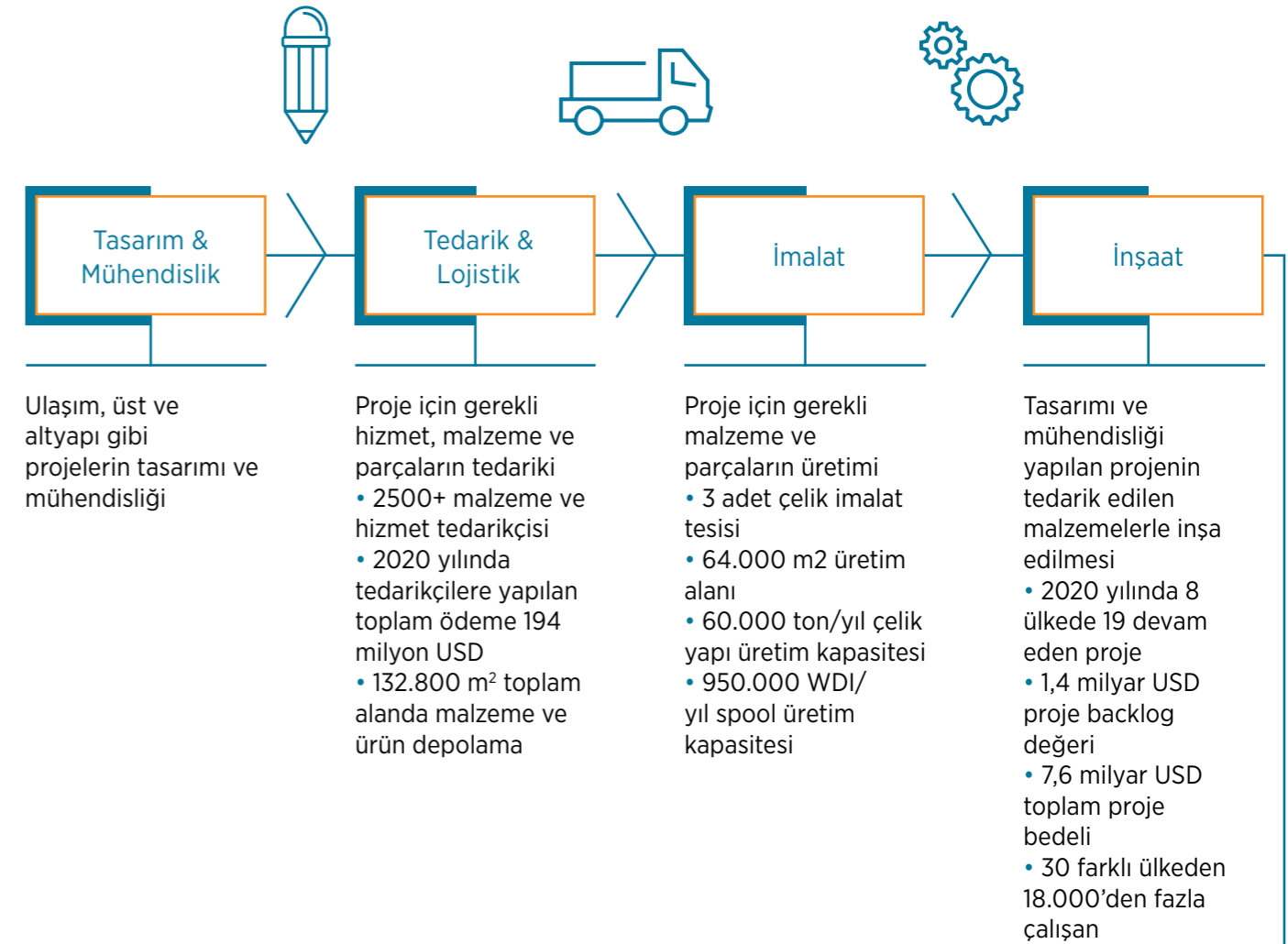
TEKFEN MÜHENDİSLİK A.Ş.

Anahtar teslimi projelerin mühendislik ayağını üstlenmek üzere 1984 yılında kurulan Tekfen Mühendislik, 600 kişiye ulaşan güçlü kadrosuyla özel uzmanlık gerektiren büyük ölçekli altyapı projelerinin mühendislik ve müşavirlik-kontrollük hizmetlerini verebilecek yeterliliğe sahip bir çözüm ortağıdır.

TEKFEN İMALAT VE MÜHENDİSLİK A.Ş.

Tekfen İmalat, özellikle petrol, petrokimya ve kimya endüstrileri ile gaz, demir-çelik tesisleri ve kuvvet santralleri gibi endüstriyel tesislerin ihtiyaç duyduğu depolama ve proses ekipmanlarının uluslararası standartlarda mühendislik, imalat ve montaj hizmetlerini gerçekleştirmek üzere 1970 yılında kurulmuştur. Şirket, Tekfen Grubu dışında uluslararası müteahhitlik firmaları ile yerli ve yabancı sanayi kuruluşlarına da hizmet vermekte ve geniş bir coğrafyaya ihracat yapmaktadır.

TEKFEN İNŞAAT DEĞER ZİNCİRİ

⁴Taşeron dahil tüm çalışanları kapsamaktadır.

Kimya Sanayi Grubu

TOROS TARIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Temel olarak bitki besin maddesi (gübre) üretimine odaklanan Tekfen Kimya Sanayi Grubu'nun çatı şirketi konumundaki Toros Tarım, faaliyetlerini mineral gübrelerin yanı sıra suda eriyebilen özel gübreler ve organik/organomineral gübre alanında sürdürmektedir. Klasik gübrelerde Türkiye'deki toplam kurulu üretim kapasitesinin %38'ini elinde bulunduran Toros Tarım, üretim ve pazar payı itibarıyla sektörün en büyük kuruluşudur. Şirket, İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2019 listesinde 52'nci sırada yer almaktadır.

Mineral gübre faaliyetleri kapsamında Ceyhan, Mersin ve Samsun'daki üç fabrikasında ürettiği klasik gübrelere ek olarak Mersin tesisinde inhibitörlü ve suda çözünebilen gübrelerin de üretimini yapan Toros Tarım, çiftçinin her türlü bitki besin maddesi ihtiyacını tek elden karşılayabilmek amacıyla kendi imal etmediği çeşitleri yurtdışından temin etmektedir. Şirket, gübre ambalajlamasında kullanılan torba üretimini de kendi bünyesindeki 33 milyon torba/yıl kapasiteli tesisinde gerçekleştirmektedir.

Toros Tarım'ın 2019 yılında bünyesine kattığı Toros Gönen Yenilenebilir Enerji A.Ş. ile 2020 yılında faaliyete geçen Toros Meram Yenilenebilir Enerji A.Ş. ise organik atıkların fermantasyonu yoluyla biyogaz ve biyogazdan elektrik üretimi gerçekleştirmekte, ayrıca gazlaşma sürecini tamamlayan atıklardan katı-sıvı organik ve organomineral gübre üretimi yapmaktadır.

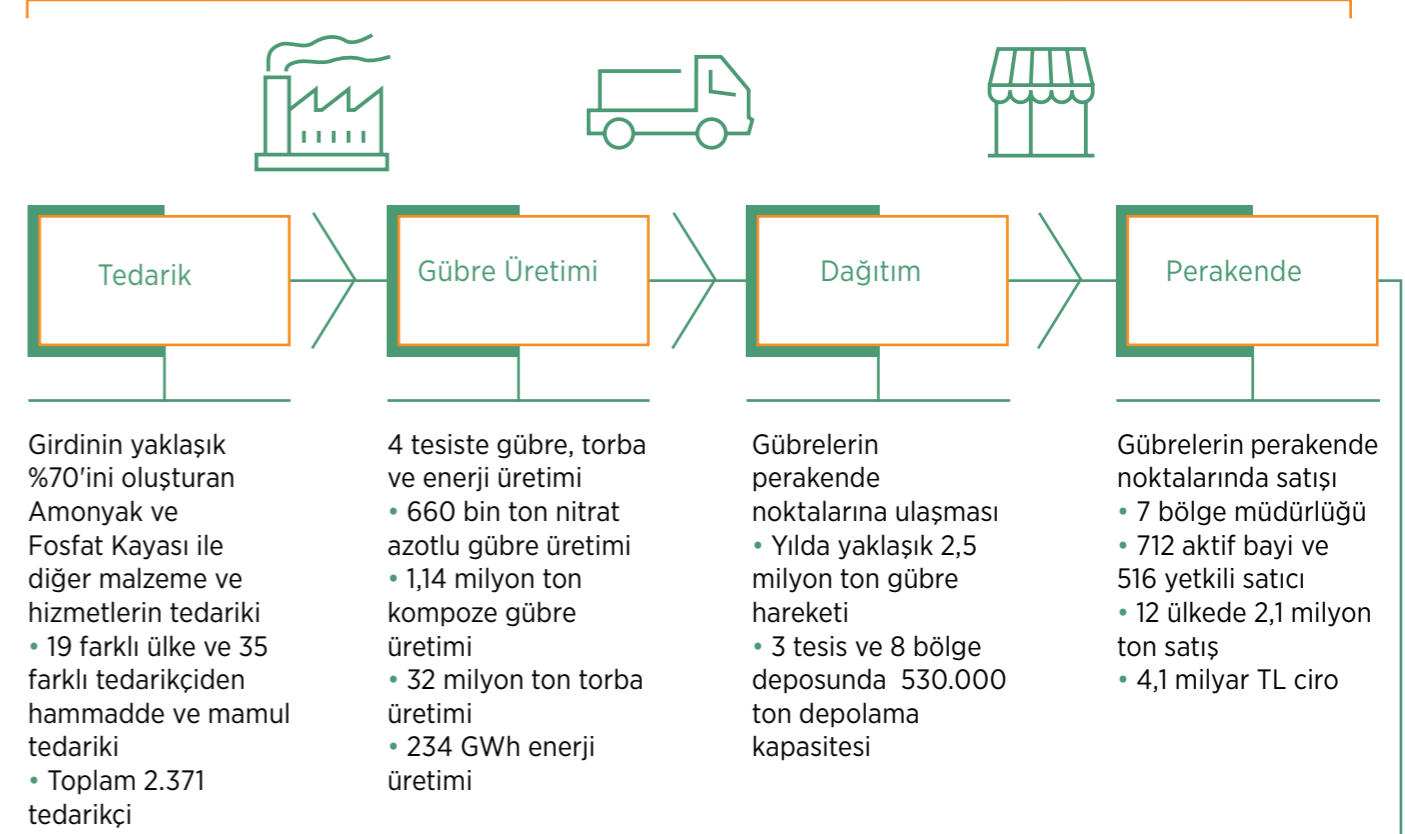
Tekfen Holding, faaliyetlerini Mühendislik ve Taahhüt, Kimya Sanayii, Tarımsal Üretim, Hizmet ve Yatırım olmak üzere beş ana başlık altında toplanan 38 şirket ve 13 iştirakle sürdürmektedir.

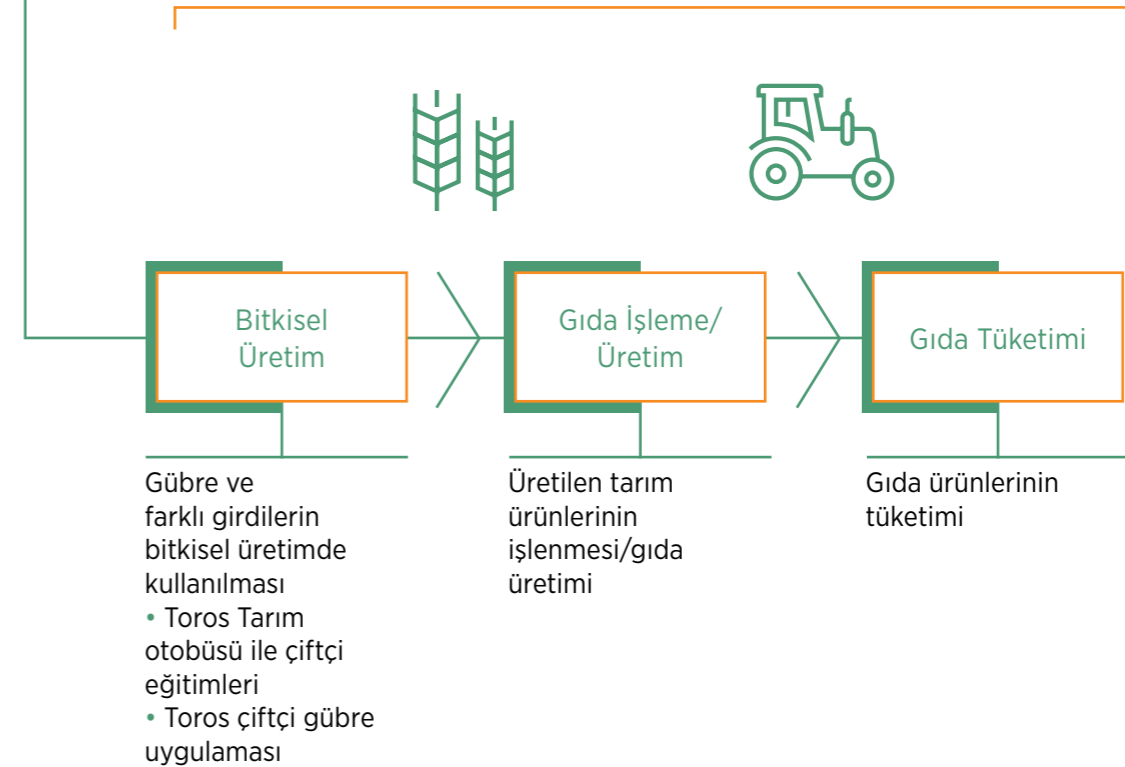
*Rakamlar Kimya Sanayi Grubu toplamıdır.

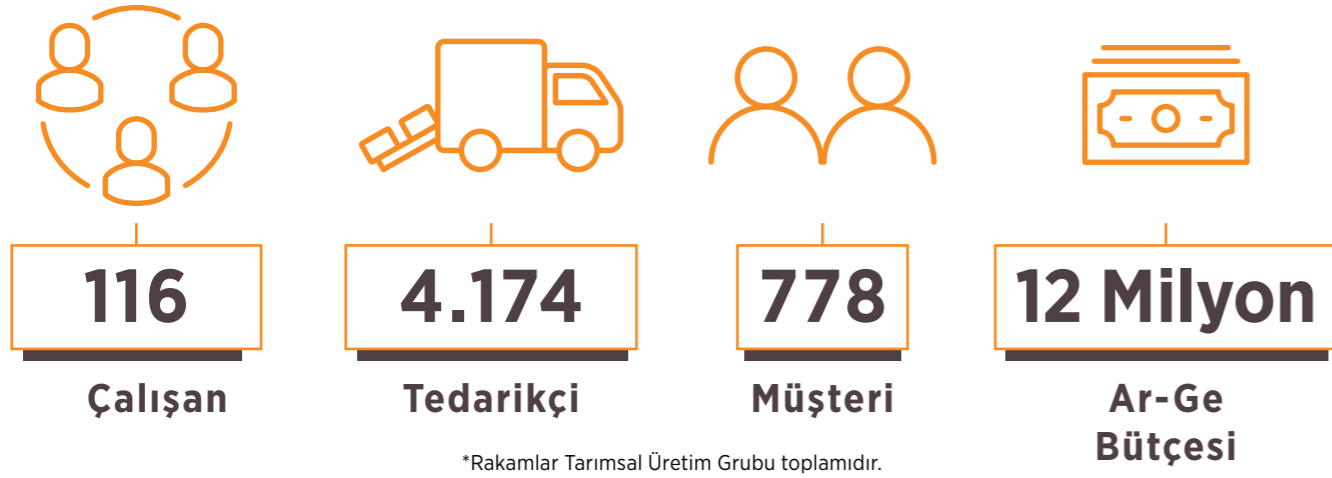
TOROS TARIM DEĞER ZİNCİRİ

TARIMSAL GİRĐİ

TARIMSAL ÜRETİM

Tarımsal Üretim Grubu

TEKFEN TARIMSAL ARAŞTIRMA, ÜRETİM VE PAZARLAMA A.Ş.

Tekfen Tarımsal Üretim Grubu'nun çatı şirketi olan Tekfen Tarım, sürdürülebilir bir gelecek için yaşamsal bir öneme sahip olan tarımsal üretime kurumsal bir bakış açısı kazandırmak ve Grubun tarımsal girdi alanında sahip olduğu bilgi birikimini bilimsel bir yaklaşım ve finansal güçle tarım sektörüne aktarmak amacıyla 2017 yılında kurulmuştur.

Bünyesinde çalışan 76 ziraat mühendisiyle tarımı bilim ve en güncel teknolojilerle buluşturan Tekfen Tarım, ekmeçlik buğday tohumu, yemeklik-tohumluk patates ve muz üretimi yapmakta, ayrıca Mayıs 2019'da tamamını satın aldığı Alanar Meyve ile kiraz, Bursa siyah inciri, kayısı, nar, Japon eriği ve nektarin gibi çeşitlerden oluşan yaş meyvelerini 22 ülkede 80 farklı müşteriye ihraç etmektedir. Tekfen Tarım (Alanar Meyve), sahip olduğu çeşitlilik itibarıyla, bu içerikte dünyanın sayılı tarımsal üretim şirketlerinden biridir. Tekfen Tarım'ın bir iştiraki olan Toros-Hishtil ise çiftçilere kaliteli düz ve aşıllı fide temin etmektedir.

Hizmet Grubu

Tekfen Hizmet Grubu, limancılık, serbest bölge işletmeciliği, bina ve tesis yönetim hizmetleri ile sigorta aracılık hizmetlerinde faaliyet gösteren şirketlerden oluşmaktadır. Grup şirketleri, her alanda yüksek müşteri memnuniyeti odağında hareket ederek, sektörlerindeki en iyi uygulamaları referans almaktadır.

TOROS GEMİ ACENTELİĞİ VE TİCARET A.Ş.

Grup bünyesinde verilen limancılık hizmetleri Toros Tarım'ın Ceyhan ve Samsun Üretim Tesisleri içinde yerleşik iki terminal yoluyla yürütülmekte, ayrıca gemi acenteliği gibi hizmetlerle de desteklenmektedir. Türkiye'nin ilk kuşak özel sektör limanlarından biri olan Torosport Ceyhan, dökme yük ve genel kargo kategorisinde İskenderun Körfezi'nde önemli bir yere sahiptir. Torosport Samsun Terminali de benzer şekilde hem dökme katı yük hem de kimyasal ürünlerin boşaltılmasına uygun bir yapıya sahiptir.

TOROS ADANA YUMURTALIK SERBEST BÖLGESİ KURUCU VE İŞLETİCİSİ A.Ş. (TAYSEB)

Toros Tarım'ın bağlı ortaklıklarından TAYSEB, ülkemizde sanayi kuruluşlarına yönelik olarak oluşturulmuş ilk serbest bölge olan Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi'nin kurucu ve işleticisidir. Altyapısı tamamlanmış 4 milyon 635 bin metrekarelik alanıyla Türkiye'nin en büyük serbest bölgelerinden biri olan TAYSEB'in işletme süresi 2020 itibarıyla 2030 yılına kadar uzatılmıştır.

TEKFEN TURİZM VE İŞLETMECİLİK A.Ş.

Faaliyetlerini "Tekfen Services" markası altında sürdüren Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş. varlık ve gayrimenkul yönetimi alanında uzmanlaşmış bir şirket olup, Tekfen'in geliştirdiği Tekfen Tower, Kâğıthane OfisPark, Taksim Residences, Bomonti Apartmanları ve Yalıkavak Tekfen Evleri gibi gayrimenkul projelerinin işletmeciliğini ve yöneticiliğini yapmaktadır. Şirket ayrıca bu projelerin varlık yönetimi, kiralama, kontrat yönetimi, stratejik portföy ve gelir artırıcı yöntemleri belirleme faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

TEKFEN SİGORTA ARACILIK HİZMETLERİ A.Ş.

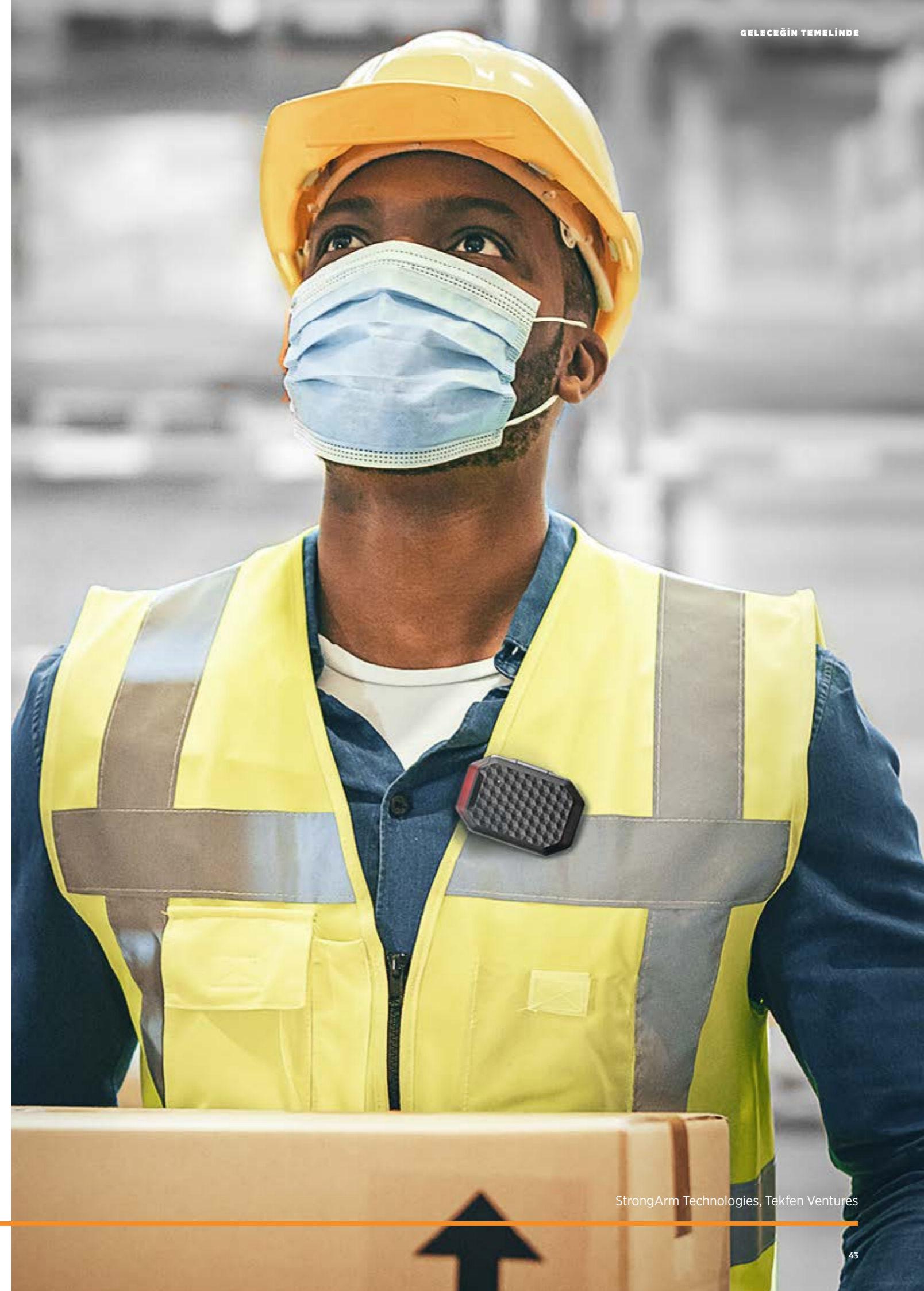
Tekfen Holding çatısı altında 1982 yılında kurulan Tekfen Sigorta günümüzde faaliyetlerini Türkiye ve dünyanın önde gelen 18 sigorta şirketinin acenteliği ile devam ettirmektedir. Şirket, Tekfen Grup Şirketlerinin yanı sıra inşaat, tarım, mühendislik, bankacılık ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren birçok kuruluşun ve bireysel müşterilerinin tüm sigorta ihtiyaçlarına yönelik hizmet sunmaktadır.

Yatırım Grubu

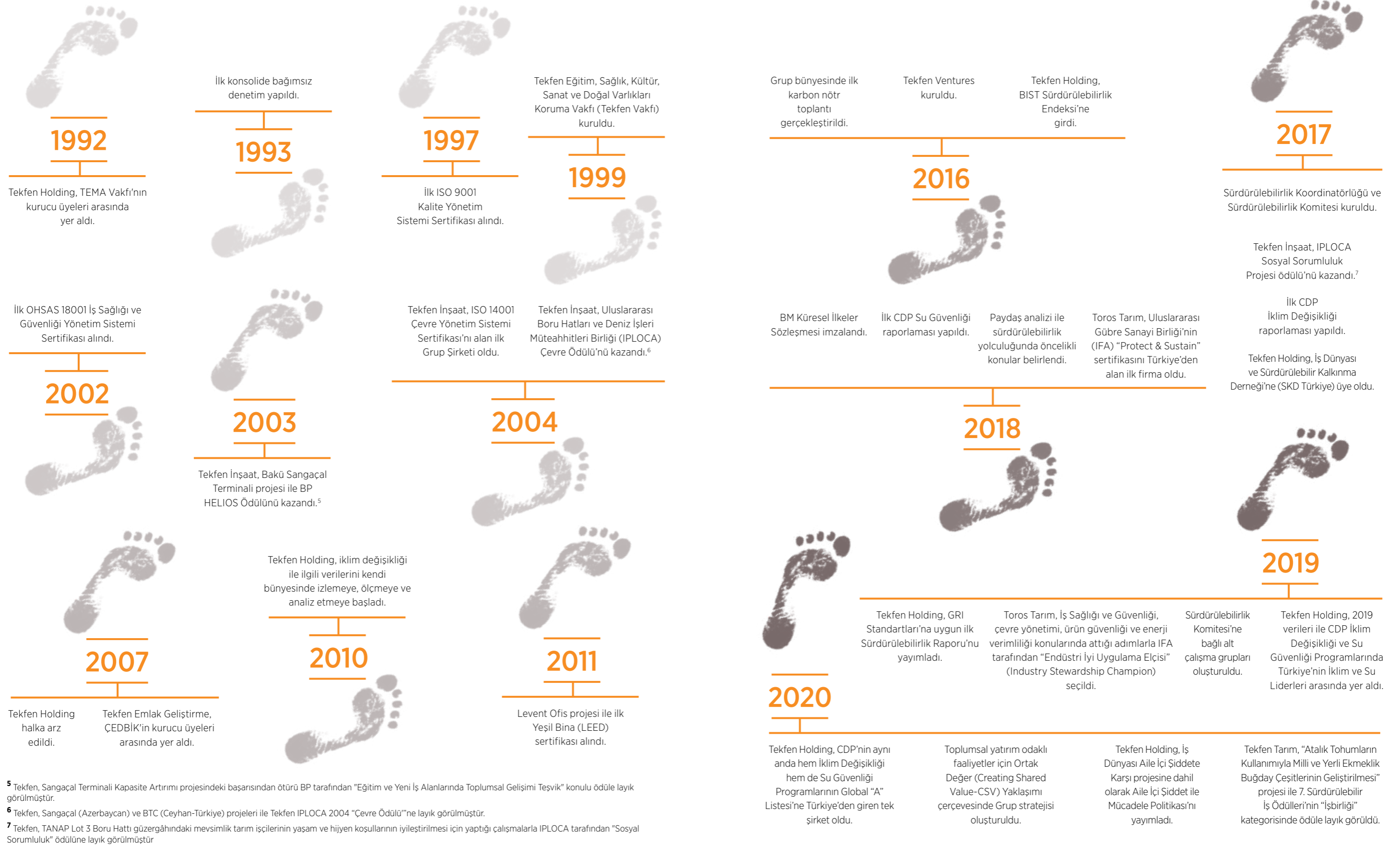
TEKFEN VENTURES L.P.

Tekfen Yatırım Grubu'nun ana şirketi olan Tekfen Ventures, global girişim dünyasındaki fırsatları değerlendirmek ve erken aşama teknoloji şirketlerine yatırım yapmak üzere 2016 yılında kurulan bir kurumsal risk sermayesi şirkettir. Öncelikle Tekfen'in faaliyet gösterdiği taahhüt, inşaat, imalat, tarım, gübre ve gayrimenkul gibi sektörlerdeki inovatif girişimleri yakından takip eden şirketin 2020 itibarıyla yatırım yaptığı 11 girişim bulunmaktadır.

Gruplarla ilgili ayrıntılı bilgiye Tekfen Holding'in [2020 Faaliyet Raporu'ndan](#) erişilebilir.

TEKFEN HOLDİNG'İN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ADIMLARI

⁵ Tekfen, Sangaçal Terminali Kapasite Artırımı projesindeki başarısından ötürü BP tarafından "Eğitim ve Yeni İş Alanlarında Toplumsal Gelişimi Teşvik" konulu ödüle layık görülmüştür.

⁶ Tekfen, Sangaçal (Azerbaycan) ve BTC (Ceyhan-Türkiye) projeleri ile Tekfen IPLOCA 2004 "Çevre Ödülü"ne layık görülmüştür.

⁷ Tekfen, TANAP Lot 3 Boru Hattı güzergâhındaki mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve hijyen koşullarının iyileştirilmesi için yaptığı çalışmalarla IPLOCA tarafından "Sosyal Sorumluluk" ödülüne layık görülmüştür.

2020'DE ÖNE ÇIKANLAR

2019 Sürdürülebilirlik Raporu Amerikan İletişim Profesyonelleri Ligi (LACP) tarafından altın ve teknik başarı ödülleri aldı ve ilk 100 rapor arasında 50. sırada yer aldı.

Meram Yenilenebilir Enerji yatırımı devreye alındı.

Toplam
250.175 MWh
güneş ve atık ısıdan yenilenebilir enerji üretimi yapıldı.

Tekfen Holding CDP'nin aynı anda hem İklim Değişikliği hem de Su Güvenliği Programlarının Global "A" Listesi'ne girerek dünyadaki 63 şirket arasında yer aldı. 2020 yılında her iki programda da Global "A" Listesi'ne Türkiye'den giren tek şirket oldu.

Tekfen Tarım'ın Adana Agripark Ar-Ge Merkezi, Nevşehir Deposu ve Alanar Meyve Alaşehir Tesisi ile Toros Tarım Ceyhan, Samsun ve Mersin İşletmeleri ile Adana'daki Otoyol Tesisleri Sıfır Atık Belgesi aldı.

2037 yılı sonuna kadar toplam Kapsam 1 ve 2 salımlarını 2019 yılına göre
%40
azaltma hedefi belirlendi.

İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı (BADV – Business Against Domestic Violence) projesine dahil olunarak Tekfen Aile İçi Şiddet ile Mücadele Politikası ve Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ile Mücadele Rehberi hazırlandı.

Tekfen İnşaat, Kıyıköy-Türkakım Alım Terminali Projesi'nde gerçekleştirdiği "Uygulamalı SEÇ Eğitim Alanı" projesiyle Sağlık ve Emniyet dalında Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mütahhitleri Birliği'nin (IPLOCA) birincilik ödülüne layık görüldü.

Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS)
kapsamında 4.634 kişiye
2.349 kişi-saat
eğitim verildi.

Tekfen Atölye'de yetkinlik
gelişim eğitimleri kapsamında
461 kişinin katılımıyla toplam

5.177 kişi-saat;
teknik eğitimlerde ise

746 kişinin katılımıyla toplam

5.968 kişi-saat
eğitim verildi.

Yönetim Kurulunda %36 kadın oranı
ile Tekfen Holding 3. kez Kadınlarla
Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu ödülünü
aldı ve "Kadınlarla Güçlendirilmiş
Yönetim Kurulları Endeksi"nde en
yüksek puanı alan üç şirketten biri oldu.

Tekfen Tarım, "Atalık Tohumların Kullanımıyla
Milli ve Yerli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin
Geliştirilmesi" projesi ile 7. Sürdürülebilir İş
Ödülleri'ne "İşbirliği" kategorisinde layık görüldü.

Cirosunun %8,5'ini araştırma ve ürün geliştirmeye
ayırarak Tekfen Tarım, Turkishtime tarafından
hazırlanan "Türkiye'nin En Çok Ar-Ge Harcaması
Yapan Şirketleri 2019" sıralamasında, tarım
kategorisinde 3'üncü sırada yer aldı.

Çalışanlara toplam
15.406 kişi-saat
iş etiği eğitimi verildi.

Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA)
işbirliğinde Tekfen Vakfı
bugüne kadar toplam
1.521 kadına
mikrokredi tahsis etti.

Ortak değer yaratma temeli
üzerine kurulu bir toplumsal
yatırım stratejisi geliştirildi.

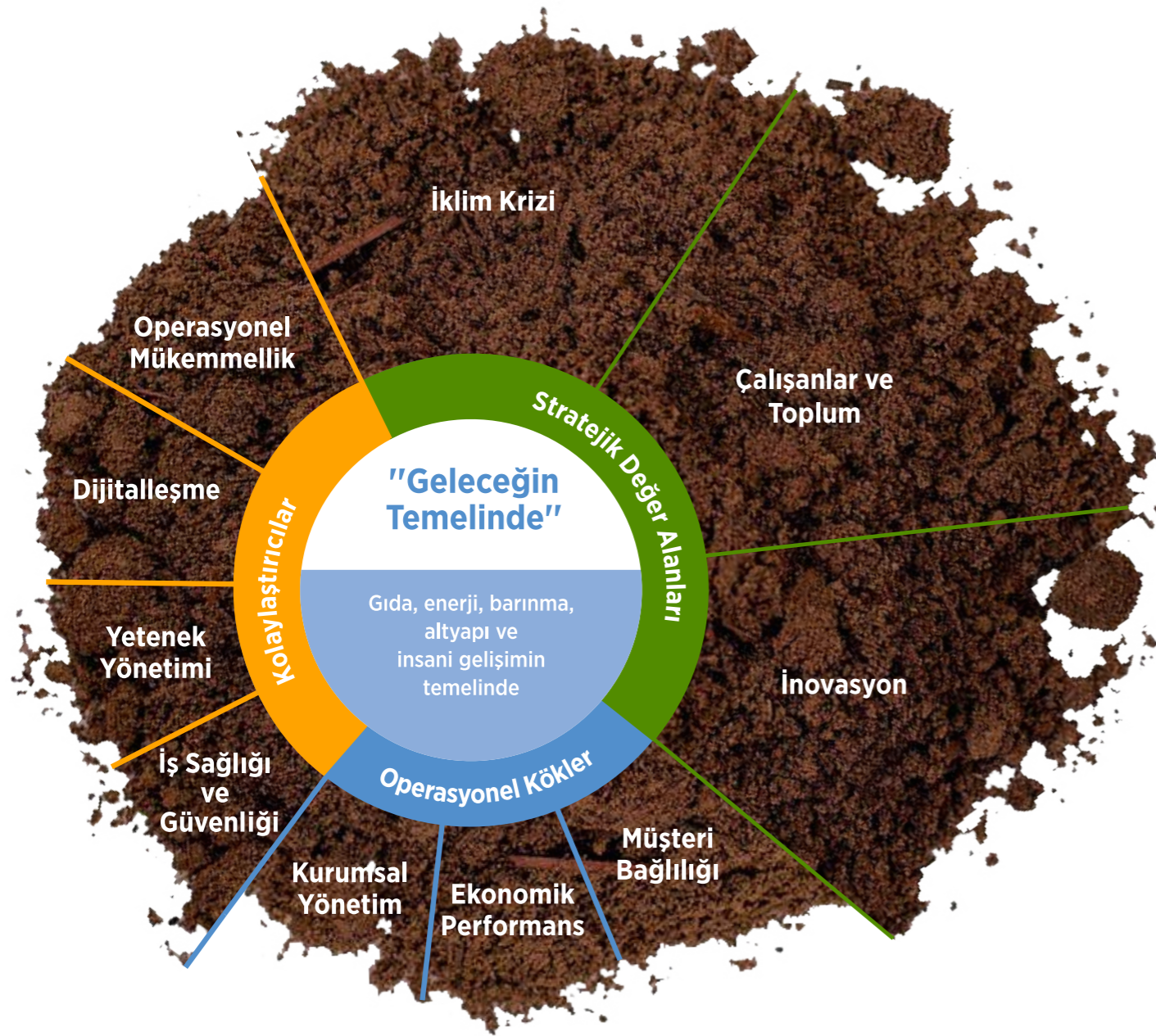

Tekfen Ventures 11'inci yatırımını fosforlu
gübrelerin verimliliğini artırırken çevresel
etkilerini azaltan Phospholutions'a yaptı.

Tekfen Ventures yatırımları arasında yer
alan ve bitkilerin azot üretimi ve alımında
mikroorganizmalardan yararlanmayı amaçlayan
Pivot Bio, TIME dergisinin "2020'nin En İyi
Buluşları" listesinde yer aldı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VİZYONU

Tekfen'in sürdürülebilirlik vizyonunun çatısını, "Geleceğin Temelinde" kavramı oluşturmaktadır. Tüm ekonomik faaliyetlerin ana hedefi, toplumsal refahı ve bireylerin yaşam kalitesini artırmaktır. Tekfen Holding'in mühendislik ve taahhüt, kimya sanayi, tarımsal üretim yatırım ve hizmet sektörlerini kapsayan faaliyet alanları, altyapı hizmetleri, gıda, enerji ve barınmaya erişim gibi toplumsal refahın temel unsurlarıyla doğrudan örtüşmektedir. Tekfen, yürüttüğü faaliyetler yoluyla bireylerin, daha iyi bir yaşam ve refahın ana unsurlarına erişiminde bir köprü görevi görmekte ve sürdürülebilir bir geleceğin temel taşlarını döşemektedir.

Stratejik Değer Alanları

Tekfen Holding'in başlıca değer yaratma alanları olan üç stratejik alan; iklim krizi ve enerji, çalışanlar ve toplum ile inovasyon olarak belirlenmiştir.

Operasyonel Kökler

65 yıldır Türkiye ekonomisinin lokomotiflerinden biri olan Tekfen Holding'in iş yapma biçimini ve önceliklerini tanımlamaktadır. Ekonomik performans, kurumsal yönetim ve müşteri bağlılığı, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şirketin geleceğinin yapı taşları olmayı sürdürecektir.

Kolaylaştırıcılar

"Geleceğin Temelinde" vizyonunun hayata geçmesini kolaylaştıracak başlıca araçlar olarak operasyonel mükemmellik, dijitalleşme, yetenek yönetimi ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) öne çıkmaktadır.

Mega Trendler

Günümüzde hızlı nüfus artışı, demografik ve sosyal değişim, kentleşme, teknolojik gelişmeler ve iklim krizi gibi mega trendler dünyayı şekillendirirken, iş dünyasında da köklü dönüşümlere yol açmaktadır. Tekfen'in "Geleceğin Temelinde" vizyonu, Grubun iş yapma biçimlerinin yeniden tanımlandığı bu değişime sürdürülebilir ve esnek bir şekilde cevap verme hedefini ifade etmektedir.

Küresel Gündeme Katkı

Tekfen'in vizyonu, tüm değer zincirini kapsayan ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SKA) katkı sağlayan sürdürülebilir bir iş modeli geliştirmektir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak ve tüm insanların barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak amacıyla belirlediği 17 ana hedef, hükümetlerden yerel yönetimlere, kamu sektöründen iş dünyasına kadar herkese küresel bir gündem sunmaktadır. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (UN Global Compact) imzacıları arasında yer alan Tekfen Holding, faaliyet alanları ile uyumlu şekilde sürdürülebilirlik vizyonunu belirli SKA'lara dayandırarak ortak bir değer yaratmayı hedeflemektedir.

ÖNCELİKLİ KONULAR

Paydaş İçin
Önemi

Tekfen vizyonunun ve Sürdürülebilirlik Raporu içeriklerinin temelini, önceliklendirme matrisinde de görüldüğü gibi hem Tekfen hem de paydaşları için ortak alanda yer alan "çok yüksek öncelikli" konular oluşturmaktadır. Bu yıl çok yüksek öncelikli konuları daha odaklı ele almak amacıyla konular arasında şu şekilde bir grupta yapılmıştır:

- "Çalışan Gelişimi ve Yetenek Yönetimi" ile "Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyeti": Yetenek Yönetimi ve Çalışan Bağlılığı
- "İş Etiği ve Uyum" ile "Çalışan ve İnsan Hakları": İş Etiği ve İnsan Hakları
- "Operasyonel Mükemmellik" ile "Müşteri Memnuniyeti ve Kalite Yönetimi": Operasyonel Mükemmellik ve Müşteri Bağlılığı
- Hammadde Yönetimi, Döngüsel Ekonomi'ye dahil edildi.

Önceliklendirme analizinin detaylarına "Ekler" bölümünden ulaşılabilir.

Tekfen İçin
Önemi

Çok Yüksek Öncelikli Konular	Rapor Başlığı
Kârlı ekonomik büyüme, yerel ekonomiye ve istihdama katkı	Ekonomik Performans
Kurumsal yönetim, iş etiği ve insan hakları	Kurumsal Yönetim
İSG, yetenek yönetimi ve çalışan bağlılığı	Çalışanlar ve Toplum
İklim krizi	İklim Krizi
Ar-Ge ve inovasyon, dijitalleşme	İnovasyon
Operasyonel mükemmellik ve müşteri bağlılığı	Müşteri Bağlılığı

Çok yüksek öncelikli konular ve raporda bu konuların yer aldığı başlıklar yukarıdaki tabloda verilmiştir:

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Tekfen'de "Geleceğin Temelinde" vizyonunu hayata geçirmek üzere 2017 yılında Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nun onayı ile Sürdürülebilirlik Komitesi oluşturularak yetkilendirilmiştir. Kurumsal Yönetim Komitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Sürdürülebilirlik Komitesi, Tekfen Holding ile Tekfen Grup Şirketlerinden Tekfen İnşaat, Tekfen Mühendislik, Tekfen İmalat, Toros Tarım, Tekfen Tarım, Tekfen Turizm ve Tekfen Sigorta'nın Genel Müdürleri tarafından görevlendirilen yönetici seviyesindeki temsilcilerden oluşmaktadır. Sürdürülebilirlik Komitesi'ne Tekfen Holding Mali İşler Başkan Yardımcısı Vekili başkanlık etmektedir.

Sürdürülebilirlik Komitesi, "Geleceğin Temelinde" vizyonunun hayata geçirilmesi için gerekli strateji, yol haritası, hedef, politika ve raporlamaların oluşturulmasından, Holding öncelikleri doğrultusunda sürdürülebilirliğin iş süreçlerine entegrasyonundan ve bu çalışmalara Grup Şirketlerinin aktif katılımının sağlanmasından sorumludur. 17 üyeden oluşan Komite, 2020 yılı içerisinde 2 (iki) kez toplanmıştır.

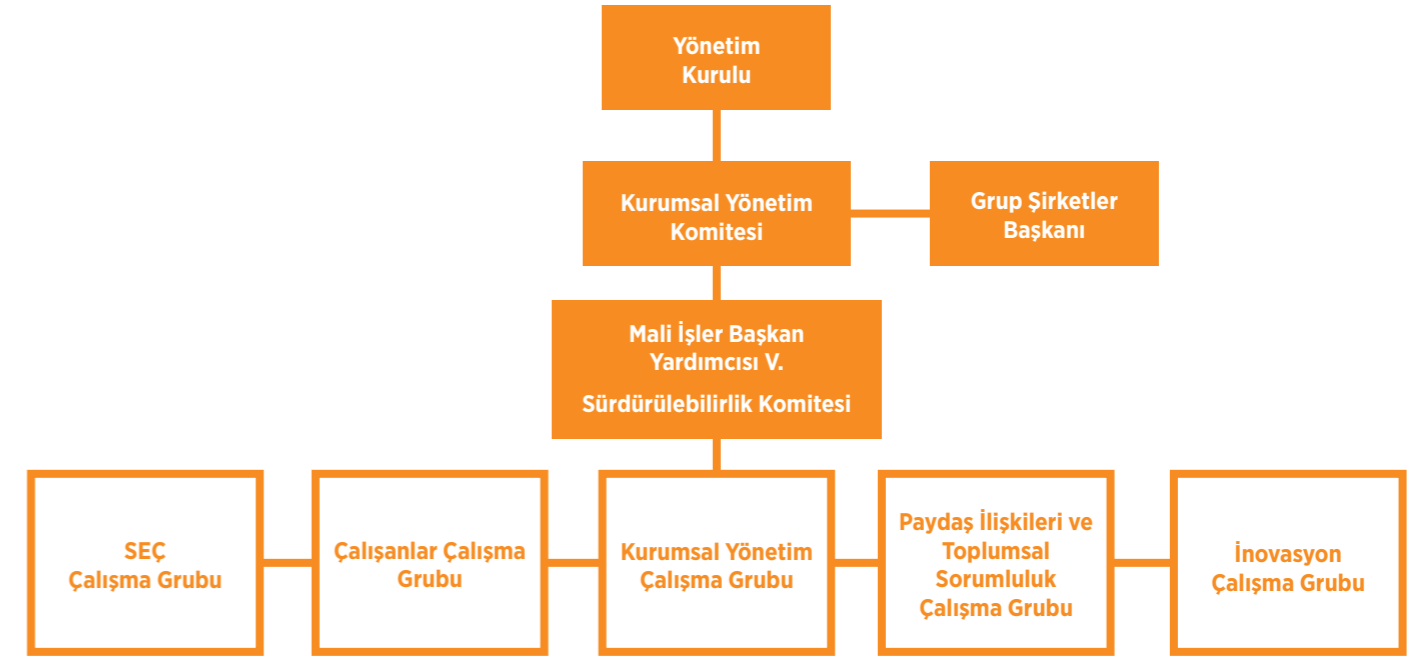
Komite çalışmalarını desteklemek üzere oluşturulan beş çalışma grubunun üyeleri ise stratejik sürdürülebilirlik yol haritasının hayata geçirilmesi için gerekli uzmanlıkları ve kapsayıcılığı sağlayacak şekilde, çalışma gruplarının liderleri tarafından belirlenmiştir. Yıl boyunca düzenli olarak toplanan çalışma gruplarının faaliyetleri sonucunda, her grup

için belirlenen stratejik sürdürülebilirlik yol haritası aksiyonlarında ilerleme sağlanmıştır.

Sürdürülebilirlik kapsamındaki yaklaşım, hedef ve performans gelişiminin takibinden Tekfen Holding Yönetim Kurulu sorumludur. Yönetim Kurulu'na bağlı bulunan Kurumsal Yönetim Komitesi, sürdürülebilirlik politikalarının yürütülmesinden sorumlu olarak kendi faaliyetlerinin yanı sıra beş çalışma grubunun çalışmalarını da yılda en az bir kez Yönetim Kurulu'na raporlamaktadır. Sürdürülebilirlik konuları düzenli olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yönetim Kurulu gündeminde yer almaktadır.

Çalışma gruplarının sorumlulukları arasında öncelikli alanlarda politikalar oluşturularak bunların web sitesinde yayınlanması yer almaktadır. Ayrıca 2020 yılında farklı konularda eğitimler hayata geçirilmiş, yeni temel performans göstergeleri oluşturulmuş ve çalışanlar başta olmak üzere paydaşları süreçlere daha fazla dahil etmek için yeni araçlar geliştirilmiştir. Sürdürülebilirlik yol haritasında yer alan aksiyonlarla ilgili ilerleme hedefleri ile iş güvenliği ve çevre konularındaki temel performans göstergeleri, CEO dahil üst yönetim ve çalışanların yıllık performans değerlendirmelerine etki eden şirket kartesi hedefleri içerisine dahil edilmektedir.

Sürdürülebilirlik Komitesi ve Çalışma Grupları

Fosfat Çamuru Boru Hattı, Fas

Çalışma Konuları

SAĞLIK EMNİYET ÇEVRE

- Hedeflerin belirlenmesi ve takibi
- Veri doğrulama
- Bilime Dayalı Hedef (SBT) üyeliği
- ISO 14064, 50001 sertifikasyonu
- İç karbon fiyatlandırması
- Sıfır atık projeleri
- Yaşam Döngüsü Analizi

ÇALIŞANLAR

- Hedeflerin belirlenmesi ve takibi
- Liderlik, koçluk ve mentorluk programları
- Genç yetenekleri çekmek için üniversite işbirliğinde programlar
- Çalışan memnuniyeti ve bağlılığı
- İş ve özel hayat dengesi

KURUMSAL YÖNETİM

- Etik ve Uyum
- İnsan hakları
- Tedarik zinciri
- Risk yönetimi

PAYDAŞ İLİŞKİLERİ VE TOPLUMSAL SORUMLULUK

- Uluslararası girişimlere üyelik
- GRI kapsam genişletme ve doğrulama
- Entegre raporlamaya geçiş
- Ortak değer yaratan toplumsal projeler
- Projeler için değişim teorisi ve sosyal etki analizleri
- Yaşam Döngüsü Analizi

DİJİTALLEŞME VE İNOVASYON

- Açık inovasyon platformu
- Yarışmalar düzenlenmesi
- Performans ve hedef takibi için yazılım geliştirme

2

Operasyonel Kökler

Tekfen'in iş yaklaşımının temel direklerini temsil eden operasyonel kökler, Tekfen'in gelecek vizyonunun vazgeçilmez parçasıdır.

Tekfen İmalat Derince Fabrikası

OPERASYONEL KÖKLER

1956 yılında küçük bir mühendislik ve müşavirlik şirketi olarak başladığı yolculuğunu bugün BIST 30 Endeksi'nde işlem gören, Türkiye'nin sayılı gruplarından biri olarak sürdüren Tekfen, mühendislik ve taahhüt, kimya sanayi, tarımsal üretim, yatırım ve hizmet sektörlerinde edindiği yüksek deneyim ve bilgi birikimini güvenilirlik, dürüstlük ve kalite gibi değerlerle birleştirerek hem ekonomi hem de paydaşları ve toplum için değere dönüştürmektedir. Her biri kendi alanında birer marka olan şirketleri sadece ekonomik performanslarıyla değil, aynı zamanda kurumsal yapıları ve hizmet standartlarıyla sektörlerinde öncü ve saygın bir konuma sahiptir. Tekfen'in operasyonel köklerini oluşturan ekonomik performans, kurumsal yönetim ve müşteri bağlılığı, Grubun sürdürülebilirlik öncelikleri arasında en üst sıralarda yer almakta ve gelecek vizyonunun vazgeçilmez yapı taşlarını oluşturmaktadır.

EKONOMİK PERFORMANS

Pandeminin getirdiği olumsuz koşullar ve bağlantılı olarak dünyada yaşanan ekonomik daralma Tekfen Holding'in 2020 yılında konsolide bazdaki finansal performansının beklentilerin gerisinde kalmasına neden olmuştur.

Tekfen İnşaat, 2020 yılında dünya genelinde altyapı harcamalarına ayrılan bütçelerin daralması ve yeni yatırımların ertelenmesi gibi nedenlerle yeni iş alma hedeflerine ulaşamamış, ayrıca mevcut projelerinde de salgından kaynaklanan kısıtlamalar nedeniyle gecikme ve kayıplara uğramıştır. Ancak taahhüt sektörünün pandemiden en fazla etkilenen sektörlerden biri olmasına karşın Tekfen İnşaat, iş geliştirme ve teklif hazırlama açısından en aktif yıllarından birini geçirmiş ve yılın ikinci yarısında portföyünü yeni projelerle geliştirme başarısını gösterebilmiştir. Taahhüt Grubu'nun teknoloji lideri olan Tekfen Mühendislik, en üst düzeyde mühendislik ve inovasyon yetkinliği gerektiren savunma sanayi projeleri de dahil olmak üzere, birçok farklı alanda imzaladığı ulusal ve uluslararası işbirliği anlaşmaları ile ufkunu genişleterek çok başarılı bir yılı geride bırakmıştır.

Tekfen Holding'in bir diğer ana işkolu olan bitki besin maddesi üretiminde Toros Tarım, yıl içinde yaşanan belirsizlik ve dalgalanmalara rağmen %12 satış geliri ve %45 net kâr artışıyla 2020 yılında çok başarılı bir ekonomik performans sergilemiştir.

Tarımsal Üretim Grubu ise, özellikle pandemiyin yol açtığı dış pazarlardaki kısıtlamalar nedeniyle satış

Toros Tarım, yıl içinde yaşanan belirsizlik ve dalgalanmalara rağmen

%12 satış geliri

ve

%45 net kâr artışı
ile 2020 yılında çok başarılı bir ekonomik performans sergilemiştir.

gelirleri itibarıyla önceki yıla göre yatay bir seyir izlemiştir.

Genel olarak bakıldığında, Tekfen Holding'in konsolide bazda 11.729.779 bin TL olarak gerçekleşen 2020 yılı satış gelirlerinde önceki yıla göre %20 azalma meydana gelmiş, 458.752 bin TL FAVÖK ve 67.398 bin TL zarar gerçekleşmiştir. Grubun 2021 için öngörüsü, tüm paydaşların iyiliğini gözetme, çevresel etkileri azaltma ve sosyal etkileri artırma prensiplerinden taviz vermeden, öncelikle satış gelirleri itibarıyla salgından önceki büyüklüğe ulaşmak ve konsolide bazda yeniden kârlılığı yakalamaktır.

Toros Tarım Mersin Üretim Tesisi

Doğu Endüstriyel Yolu Projesi, Katar

“Hissedar Kapitalizmi”nden “Paydaş Kapitalizmi”ne

Bu yıl “Uyumlu ve Sürdürülebilir Bir Dünya İçin Paydaşlar” temasıyla toplanan Dünya Ekonomik Forumu (WEF), 1973 Davos Manifestosu’nu “Dördüncü Sanayi Devriminde Bir Şirketin Evrensel Amacı” adıyla güncelledi. “Paydaş Kapitalizmi” kavramını öne çıkartan manifesto, günümüzün sosyal ve çevresel sorunlarına çözüm bulmak için şirketlerin sadece hissedarlarını değil, tüm paydaşlarını kapsayan bir anlayışla değer yaratması gerektiğini belirtiyor.

Tekfen İmalat Derince Fabrikası

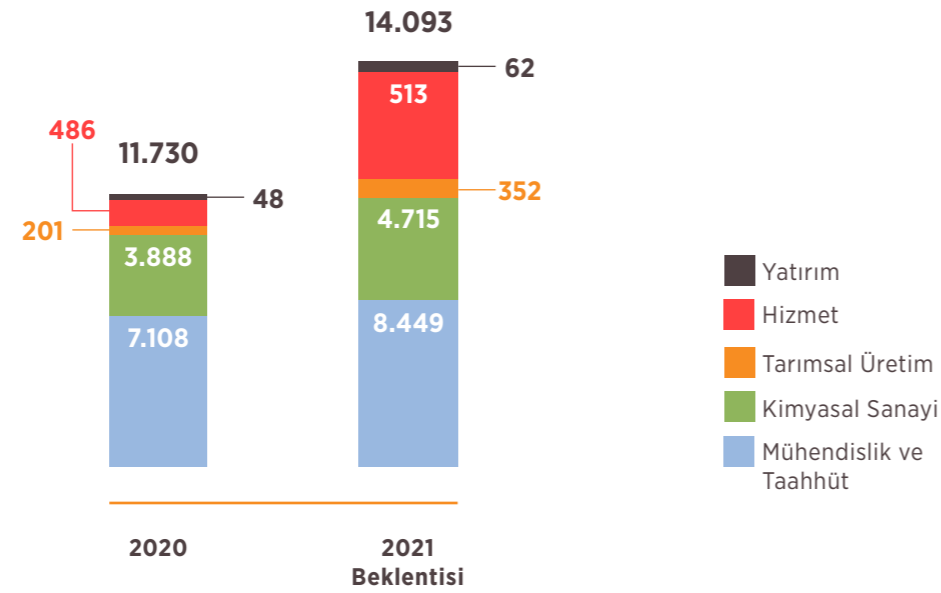
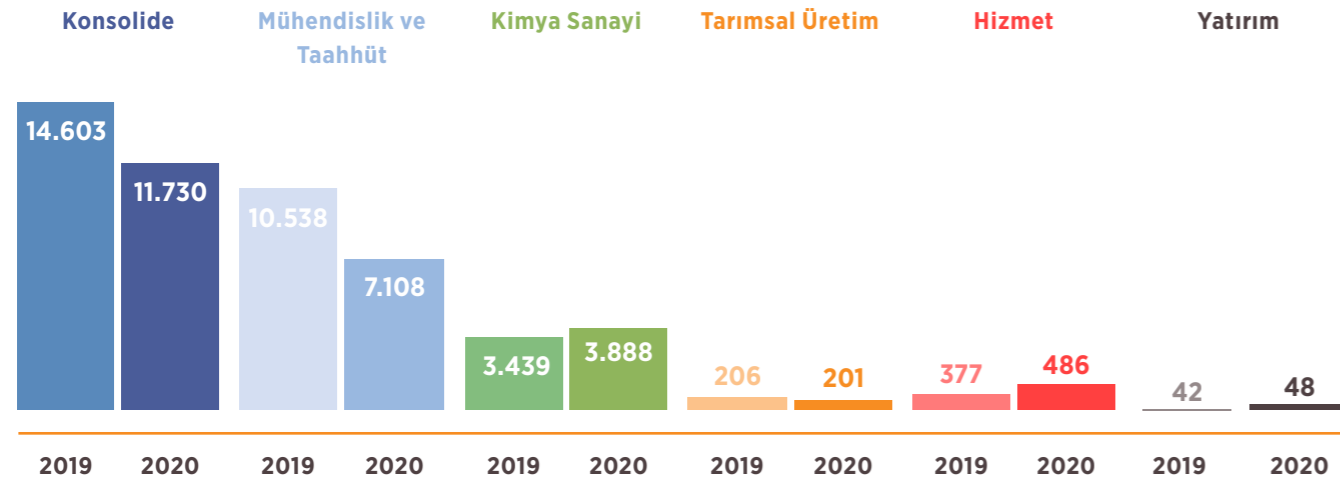
Yerel Tedarikçilere ve İstihdama Destek

Yarattığı ekonomik değerle faaliyet gösterdiği ülkelerin istihdam ve kalkınmasında da pay sahibi olan Tekfen’in yerel istihdam oranı %73’tür. Tekfen, tedarik zincirinde de yerel iş ortaklarıyla çalışmayı tercih etmektedir. Grup Şirketlerinin toplam 12.266 tedarikçisi olup, tedarikçilere yapılan ödemelerin %51’ini yerel tedarikçilere yapılan ödemeler teşkil etmektedir.

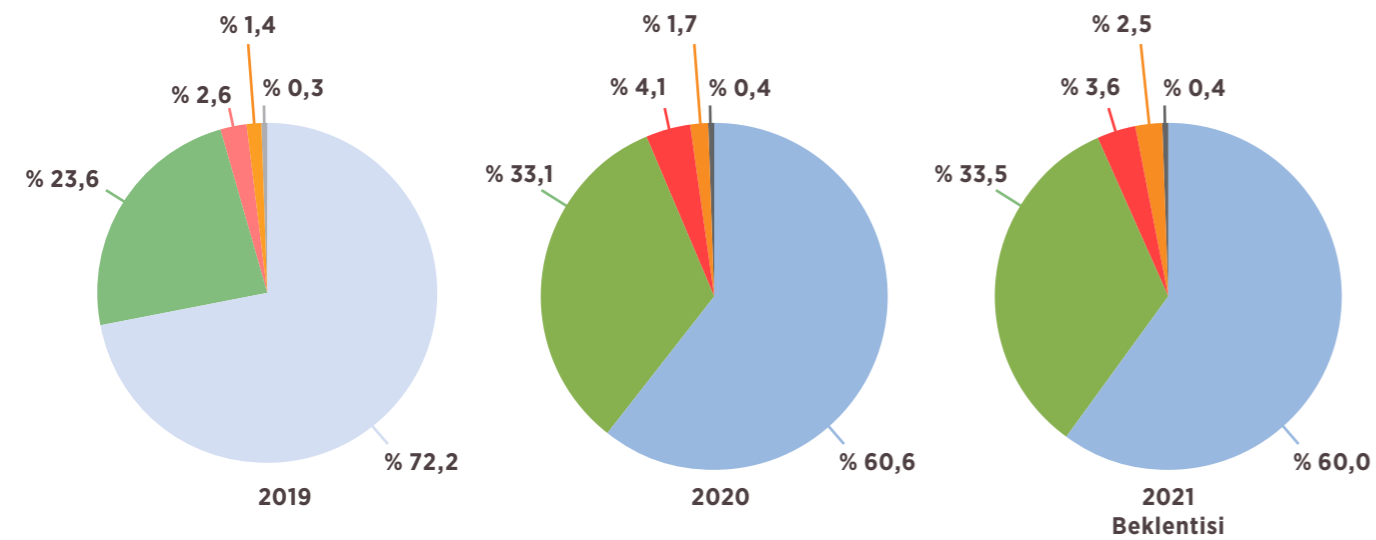
Tekfen’in yerel istihdam oranı

%73’ tür.

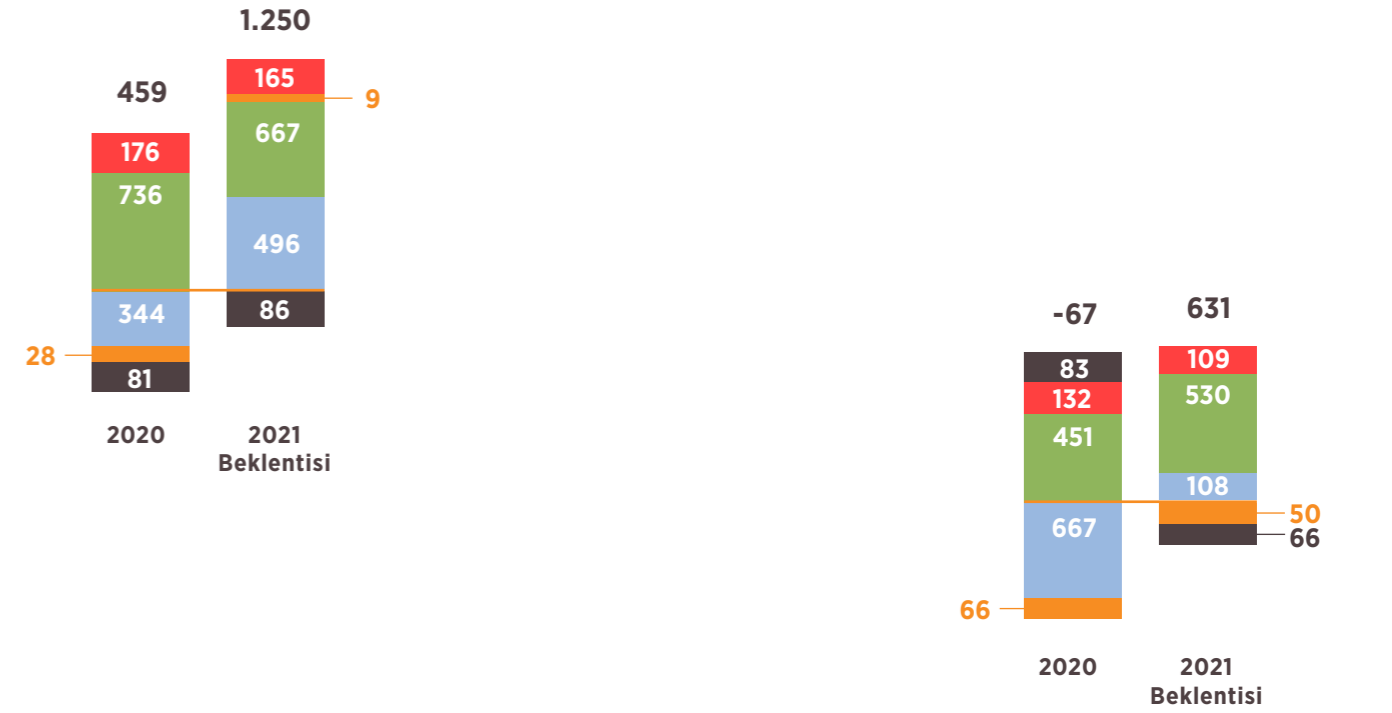
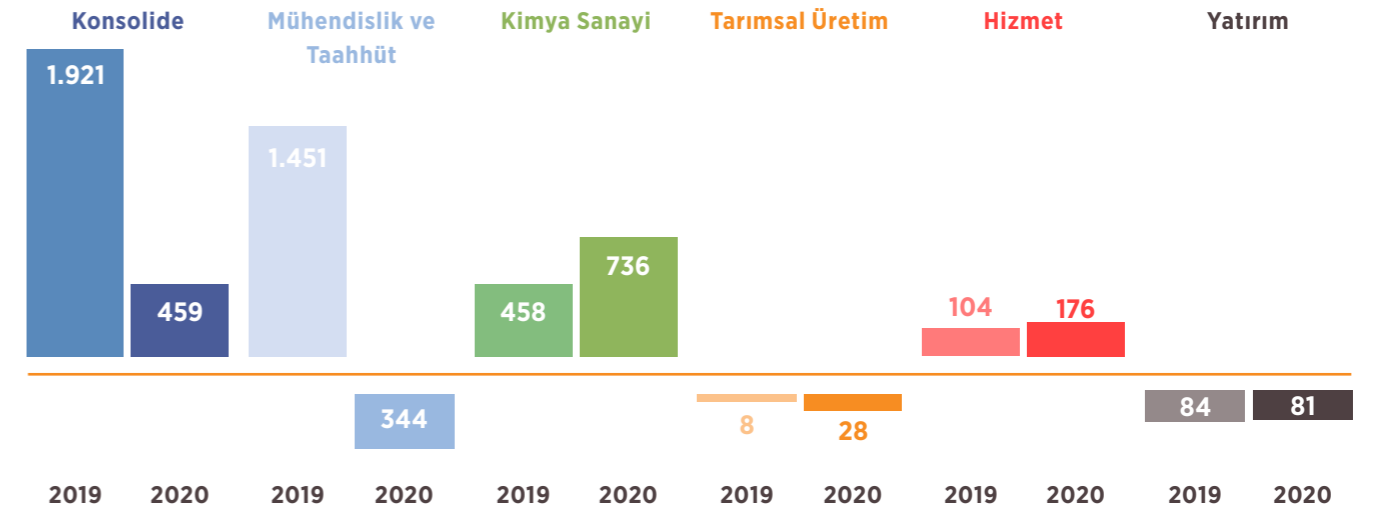
Satış Gelirleri (Konsolide Milyon TL)

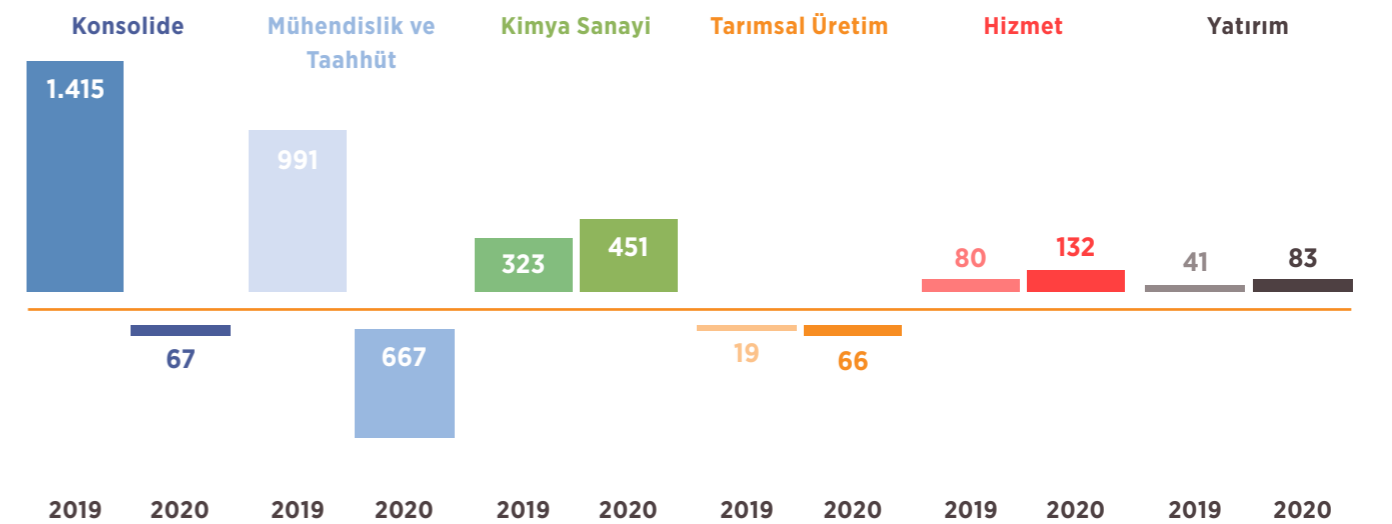
Satış Gelirleri Dağılımı (%)

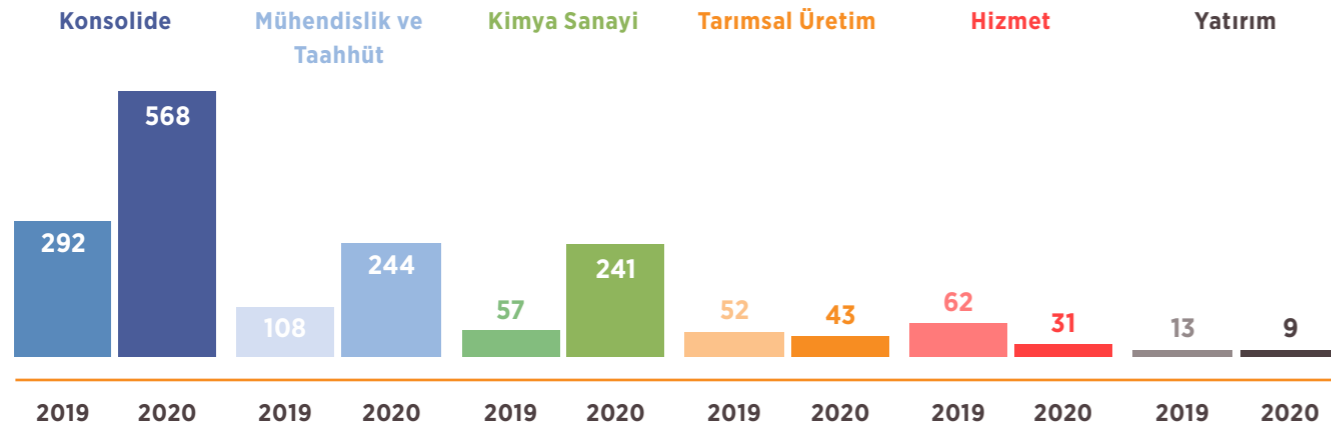
FAVÖK (Konsolide Milyon TL)

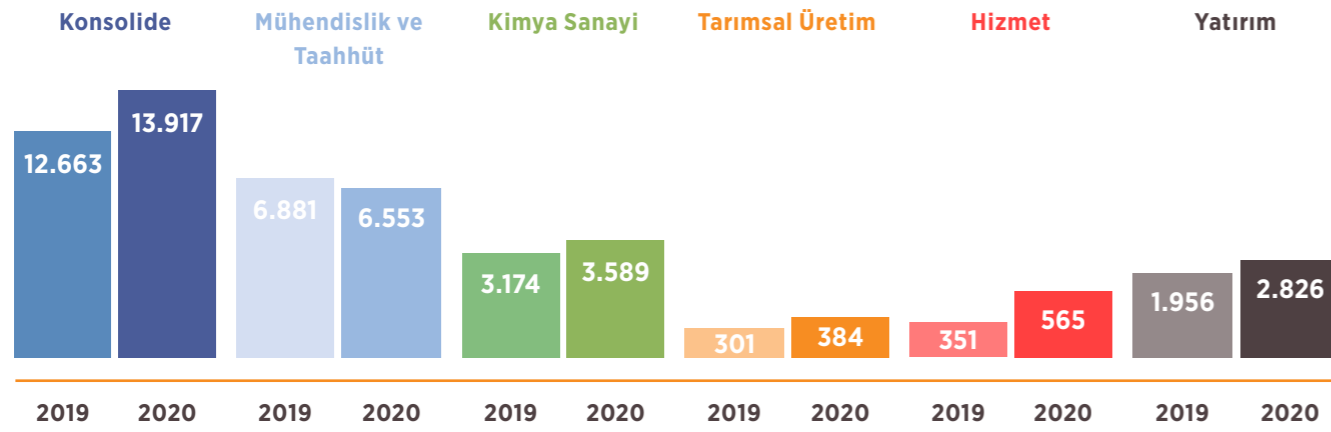
Net Dönem Kâr/Zarar (Konsolide Milyon TL)

Yatırım (Konsolide Milyon TL)

Toplam Aktif (Konsolide Milyon TL)

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

KURUMSAL YÖNETİM

Kurulduğu günden itibaren yönetimi, ortakları, çalışanları ve üçüncü şahıslarla ilişkilerini eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk prensipleri üzerine inşa eden Tekfen Grubu, köklü değerleri ve güçlü kurumsal geleneği ile temel yönetim ilkelerine bağlılığı, varlığının vazgeçilmez bir unsuru olarak kabul etmektedir. Grup, attığı her adımda pay ve menfaat sahiplerinin haklarını gözetmek amacıyla kurumsal yönetim anlayışına sadakatle uymaktadır.

Tekfen Holding Yönetim Kurulu, 4'ü bağımsız olmak üzere 11 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu'nda 2'si bağımsız 4 kadın üye bulunmaktadır. Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir şekilde yerine getirebilmesi amacıyla, strateji ve politika oluşturulması, aksiyon planlarına uyumun izlenmesi, performansın değerlendirilmesi ve benzeri konularda Yönetim Kurulu'na bağlı olarak faaliyet gösteren komiteler mevcuttur. Sürdürülebilirlik Komitesi,

Denetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Ücret Komitesi, belirli aralıklarla toplanarak değerlendirme ve raporlarını Yönetim Kurulu'na sunmakla görevlidir. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri, Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda farklı kişiler tarafından yürütülmektedir.

2007 yılında halka açılan Tekfen Holding, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni benimsemekte ve bu ilkelerin doğru bir şekilde uygulanması yönünde gerekli özeni göstererek her yıl Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu hazırlamaktadır.⁸ SPK tarafından 2020 yılında yayımlanan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'ne tam uyum için ise çalışmalar devam etmektedir. İkelere uyumla ilgili ayrıntılı bilgilere [2020 Faaliyet Raporu](#)'ndan ulaşılabilir (s.167-171).

⁸ Tekfen Holding Yönetim Kurulu, komitelerin yapısı, üye sayısı ve sorumlulukları ile ilgili detaylı bilgi: <https://www.tekfen.com.tr/yonetim-kurulu-4-20>

Yönetim Kurulunda Çeşitlilik

"2020 Yönetim Kurulunda Kadın Türkiye Raporu" sonuçlarına göre, 2020 yılında BIST şirketlerinin Yönetim Kurullarında yer alan kadınların oranı %15,9'dan %17'ye yükselmiştir. Tekfen Holding, Yönetim Kurulu'nda %36 ile ortalamadan oldukça üstünde bir kadın temsiliyetine sahiptir.

Tekfen Holding, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında Türkiye Kadın Direktörler Konferansı kapsamında verilen "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu" ödülünü almanın yanı sıra "Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulları Endeksi"nde en yüksek puanı alan üç şirketten biri olmuştur. Ayrıca Tekfen Holding, Yönetim Kurullarındaki kadın temsiliyetini artırarak toplumsal kalkınmayı desteklemeyi amaçlayan Yönetim Kurulunda Kadın Derneği'nin çalışmalarına katılım sağlamaktadır. Tekfen Holding Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı, derneğin Türkiye'deki ilk ve tek sertifika programı olan Mentor Programı'na 2019 ve 2020 yıllarında mentor olarak destek vermiştir.

BIST şirketlerinin Yönetim Kurullarındaki kadın oranı ortalama

%17 iken

Tekfen Holding'de

%36'ya

ulaşıyor.

KURUMSAL ÜYELİKLER VE DESTEKLENEN GİRİŞİMLER*

KURUCU ÜYELİKLER

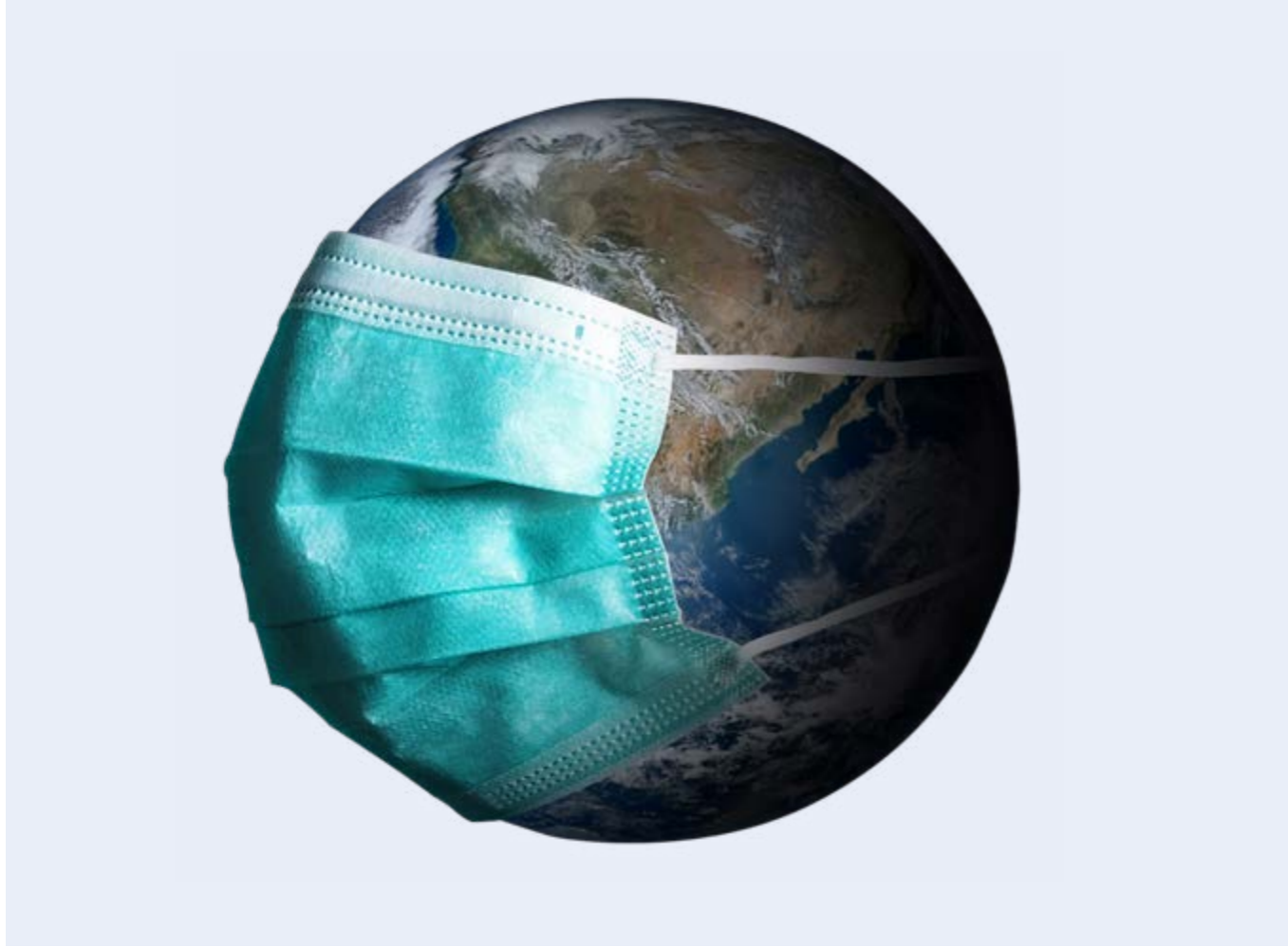
ÜYELİKLER

GRUP ŞİRKETLER OLARAK

* Tekfen Holding ve Grup Şirketleri'nin, üye oldukları mesleki örgüt ve sivil toplum kuruluşlarına, 2020 yılı içerisinde 1.591.499 TL. aidat ödenmiştir.

⁹ Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları: <https://www.tekfen.com.tr/kurumsal-yonetim-uyum-raporu-4-21>

Risk Yönetimi

Yol açtığı belirsizlikler ve dönüşümlerin yanı sıra toplum, çalışanlar, şirket operasyonları ve paydaşları üzerinde öngörülmesi güç zorluklar yaratan Covid-19 pandemisi, tüm dünyada risk ve kriz yönetiminin önemini artırmıştır. Risk yönetim süreçlerini doğru ve etkin bir şekilde çalıştırabilmek, kararsızlıkların etkin olduğu bu ortamda şirketler açısından başarılı olmanın anahtarı konumundadır.

Pandeminin getirdiği başlıca riskler olan çalışan sağlığı, iş sürekliliği ve finansal etkiler, ilk günden itibaren Tekfen bünyesinde alınan önlemlerle etkin bir şekilde yönetilmiştir. Bu konuda atılan adımlara, raporun "Pandemide Sürdürülebilirlik" bölümünden ulaşılabilir.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan 2021 Küresel Riskler Raporu'nda, 2006 yılından sonra ilk kez bulaşıcı hastalıklar riski, iklim değişikliğinin önüne geçerek küresel risk tablosunun en üst sırasında yer almıştır. Pandeminin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin bir sonucu olarak istihdam ve geçim krizleri de

yine kısa vadeli riskler arasında en üst sıralarda yer almıştır. Diğer yandan, aşırı hava olayları, iklim krizi ile mücadelede başarısızlık, dijital eşitsizlik ve siber güvenlik gibi konular önemli risk alanları olmaya devam etmektedir.

Tekfen Holding, temel faaliyet alanlarının küresel niteliği nedeniyle dünyadaki konjonktürel gelişmeleri yakından takip etmekte ve ihtiyatlı bir yönetim anlayışı ile riskleri önceden ve doğru bir şekilde tespit edebilmek, muhtemel etkilerini ölçmek ve gereken önlemleri almak amacıyla etkin bir risk yönetimi uygulamaktadır. Grup Şirketleri, kendi alanlarındaki muhtemel riskleri yönetmek amacıyla, Tekfen Holding'in koordinasyonunda eşgüdüm içinde hareket etmekte ve ortak bir raporlama yöntemi uygulamaktadır. Riskler, uluslararası risk yönetim standartlarına (COSO - The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - Kurumsal Risk Yönetimi yaklaşımı) uygun bir yaklaşım çerçevesinde, Grup bünyesinde ortak bir risk yönetim yapısı ile yönetilmektedir. Bu çerçevede, risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi (ölçülmesi), risklere cevap verilmesi (aksiyon alınması), risklerin raporlanması ve risklerin izlenmesi adımları tüm Grup şirketlerinde departman risk envanterleri bünyesinde ve aşağıdan yukarı bir katılım yaklaşımı çerçevesinde takip edilmektedir. Yılda bir ise, tüm risk envanterleri departmanlar ile birlikte yapılan çalışmalar ile dış risk faktörleri de kapsamlı şekilde değerlendirilmek üzere yılda bir kez tamamen gözden geçirilmektedir. Böylece risk yönetimi sürecinin dinamikliği ve sürekli iyileştirme prensibi sağlanmaktadır.

Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinin kendi risklerini nasıl yöneteceklerine dair yazılı prosedürleri mevcut olup, risk yönetim faaliyetini yürütecek ve raporlamaları yapacak organizasyonel yapılar oluşturulmuştur. Her Grup Şirketi için oluşturulan risk raporları kendi Yönetim Kurulu'nun onayından geçtikten sonra Holding'e gönderilmekte ve Risk Yönetimi Direktörlüğü tarafından analiz edildikten sonra iki ayda bir toplanan Riskin Erken Saptanması Komitesi'ne sunulmaktadır.

Başkanlığını bağımsız bir Yönetim Kurulu Üyesinin yaptığı Riskin Erken Saptanması Komitesi'nin görevi, risk dokümanlarını inceledikten sonra kendi görüş ve değerlendirmeleri ile birlikte önemli riskleri Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nun gündemine getirmektir. Riskler, en üst düzeyde ele alınarak değerlendirilmekte ve uygun önlemler belirlenmektedir. Risk raporları, Bağımsız Denetçi ile de paylaşılmaktadır.

Tekfen Holding, risklerini finansal, operasyonel, stratejik, itibar ve uyum riskleri olmak üzere beş ana

başlık altında ele almaktadır.

Bu başlıkların yanı sıra, iklim değişikliği, su krizi, iş sağlığı ve güvenliği, insan hakları, etik kurallar, uyum, iş sürekliliği, siber güvenlik, KVKK, yönetici yedekleme yönetimi vb. konular risk yönetimi faaliyetleri kapsamında da takip edilmektedir. İklim ve su riskleri ile ilgili detaylı bilgiye "İklim Krizi" bölümünden ulaşabilirsiniz.

Tekfen Holding, risklerini COSO uluslararası risk yönetim standardına uygun bir yaklaşım çerçevesinde, Grup bünyesinde ortak bir risk yönetim yapısı ile yönetmektedir.

Risk Türü	Tanımı	Yönetimi
Finansal Riskler	Tahsilat Riski (Kredi Riski): Alacakların tam olarak ve zamanında tahsil edilmesine yönelik risklerdir.	Mümkün olan durumlarda peşin ödeme karşılığı mal ve hizmet satışları, müşterilerden teminat alınması ve banka garantisi/kefaleti istenmesi, müşterilerin riskliliğine göre derecelendirilmesi.
	Likidite Riski: Vadesi gelen yükümlülükleri karşılayacak yeterli likit varlıkların bulunmaması riskidir.	Konsolide bazda güçlü bir nakit mevcudu ile çalışılması, bilanço yönetiminde varlık ve yükümlülük vade uyumuna yönelik kritik göstergelerin düzenli izlenmesi, ticari alacaklar ve ticari borçların dengeli şekilde götürülmesine ve stok yönetim politikalarına önem verilmesi, güçlü bir öz kaynak yapısıyla çalışılarak finansman ihtiyacının düşük seviyede tutulması.
	Piyasa Riskleri: Piyasa parametrelerindeki dalgalanmaların sonucunda maruz kalınabilecek finansal kayıplardır.	Kur riski için hedging amaçlı türev ürünlerin kullanılması, mal ve hizmet üretim sürecinde ihtiyaç duyulacak hammadde ve malzemelerin satın alma fiyatlarının önceden sabitlenmesi için çaba gösterilmesi.
Operasyonel Riskler	Farklı sektörlerde faaliyet gösteren Tekfen Grup Şirketleri'nin operasyonel süreçlerinde ortaya çıkabilecek riskleri kapsamaktadır. İş sürekliliği, bilgi güvenliği, afetler, çevre ve iş güvenliği, insan kaynakları, tedarik zinciri ve üretim, proje yönetimi gibi konulara ait riskler bu kapsamda ele alınmaktadır.	İlkesel olarak bu risklerin yönetimi ile ilgili alınacak önlemler, ilk aşamada faaliyeti yerine getiren departmanların işinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmaktadır. Tekfen Holding tarafından merkezi olarak yayımlanan "Tekdüze Yöntemler" (TDY), şirketlerin faaliyetlerini yürütürken uymaları gereken temel kuralları düzenlemektedir. Ayrıca, Holding ve Grup Şirketleri bünyesinde görev alan iç denetim departmanları vasıtasıyla operasyonlar hem şirketlerin kendi yönetmeliklerine hem de TDY'ye göre sürekli denetlenmekte ve operasyonel risklerin uygun şekilde yönetilip yönetilmediği gözden geçirilmektedir.
Stratejik Riskler	Şirketin uzun vadeli amaç ve hizmetlerine ulaşmasını etkileyecek riskler bu kapsamda ele alınmaktadır. Tekfen'in faaliyet gösterdiği coğrafyalardaki makroekonomik, politik, demografik, sosyal, çevresel ve benzeri faktörlerden kaynaklanan riskler; iklim krizi ve su krizi gibi sürdürülebilirlik riskleri; endüstri ve rekabet eğilimleri; şirket içi kaynak tahsisi; yeni faaliyet alanlarına giriş; birleşme ve devirler; ürün geliştirme süreçleri ve iş fırsatlarına ilişkin risklerdir.	Bu konular Yönetim Kurulu, üst yönetim ve bunların altında oluşturulan uzmanlık komiteleri vasıtasıyla değerlendirilerek takip edilmekte ve gerekli aksiyonlar alınmaktadır. Gerekli görüldüğü takdirde uluslararası yetkinliği ve uzmanlığı kanıtlanmış olan danışmanlık firmalarından hizmet alınmaktadır.
İtibar Riskleri	Şirketin itibarına zarar verebilecek konular bu kapsamda ele alınmaktadır. Hem iç hem de dış faktörlerden kaynaklanabilecek hatalar ya da kötü niyetli hareketler nedeniyle şirket aleyhine bir etki yaratabilecek ve çalışanlar, müşteriler veya diğer paydaşlar üzerinde potansiyel negatif etki oluşturabilecek risklerdir.	Tekfen Grup Şirketleri için itibar önemli bir maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilmekte olup, itibar riskleri yönetiminin odağını paydaş ilişkileri ve iletişimi ile kurumsal imaj yönetimine yönelik çalışmalar oluşturmaktadır. Bu çerçevede itibar riskleri, kurumsal iletişim ve kurumsal yönetime yönelik faaliyetler yoluyla hissedarlar, müşteriler, tedarikçiler, çalışanlar ve toplum nezdinde yönetilmektedir.
Uyum Riskleri	Kasıtlı veya kasıtsız olarak mevzuata, sözleşmelere ya da şirketin iç yönergelerine uyulmamasından kaynaklanan riskler bu kapsamda ele alınmaktadır.	Ulusal ve uluslararası mevzuata, şirket içi prosedürlere ve etik kurallara uygun olmayan davranışlardan kaynaklanabilecek risklerin yönetilmesi için Holding ve Grup Şirketlerindeki Hukuk ve Uyum birimleri, konu bazında ilgili operasyonel birimlerle koordineli çalışmalar sürdürmektedir. Ayrıca 2018 yılında faaliyete geçen "Etik Hat" ile uyum risklerinin yönetilmesine dair önemli bir adım atılmıştır.

İş Etiği ve Uyum

Tekfen'de iş yapış şeklinin temelini etik kurallar belirlemektedir. Grup, tüm çalışanların benimsediği etik kurallar ile dürüstlük, özel bilgilerin gizliliği, çıkar çatışması, yasalara ve mevzuata uyum unsurları temelinde müşterilere, çalışanlara, pay sahiplerine, tedarikçilere, iş ortaklarına, rakiplere, çevreye ve en nihayet topluma karşı sorumlu yaklaşımı güvence altına almaktadır. Bu bağlamda şirketin standartları politikalar yoluyla yazılı hale getirilmekte ve tüm paydaşlarla paylaşılmaktadır. 2020 yılında çalışma gruplarının öncülüğünde 7 adet yeni şirket politikası oluşturulmuş ve tüm politikalar Tekfen Holding web sitesinde "Politikalar" başlığı altında toplanmıştır.

İLKELERE UYUM

Etik kuralların ihlaline dair tüm bildirimler 2018 yılında devreye alınan "Etik Hat" üzerinden 0212 257 0 110 numaralı telefon, e-posta (etikhat@tekfen.com.tr) ve web sitesi (www.etikhat.com) yoluyla anonim olarak Türkçe ve İngilizce olarak 7/24 yapılabilmektedir. Bildirimler, bağımsız bir şirket tarafından toplanmaktadır.

Tekfen Holding bünyesinde, bir Yönetim Kurulu Üyesinin başkanlık ettiği ve İç Denetim Direktörü ile Uyum Koordinatörü'nün katılımıyla oluşturulan bir Uyum Komitesi bulunmaktadır. İş etiği kurallarının uygulanmasından ve takibinden sorumlu olan Uyum Komitesi'ne ek olarak tüm Grup Şirketlerinde, şirketin Yönetim Kurulu tarafından atanmış bir Uyum Görevlisi ile Uyum Komitesi bulunmaktadır. Söz konusu kişi ve komiteler, Uyum Koordinatörü ile iş birliği içinde çalışarak hem şirketin Yönetim Kurulu'na hem de Tekfen Holding Uyum Komitesi'ne aylık olarak raporlama yapmaktadır. Etik Hat'a gelen tüm bildirimler Uyum Komitesi'nde etik ve disiplin kurallarına göre değerlendirilmektedir. 2020 yılında Etik Hat üzerinden 31 bildirim yapılmış ve bunların 22'si incelenmeye uygun bulunmuştur. Yıl içerisinde 14 bildirim sonuçlandırılarak kapatılmıştır. 8 bildirim inceleme ise devam etmektedir.

EĞİTİMLER

Taahhüt Grubu çalışanları işe girişte İş Etiği Kuralları ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Esasları eğitimi almakta ve bu ilkeleri okuyup anladıklarına dair taahhüname imzalamaktadır. Ayrıca etik değerlere ilişkin olarak her yıl merkezde ve projelerde Uyum Görevlisi veya Proje Uyum Temsilcisi denetimi ile güncelleme eğitimleri yapılmaktadır. Genel itibarıyla online ortamda ve özellikle Tekfen İnşaat'ın projelerinde sınıf içi olmak üzere Grup bünyesinde 2020 yılında toplam 15.406 kişi-saat iş etiği eğitimi verilmiştir. Yıl içerisinde etik eğitimi online modül olarak tüm çalışanların erişimine açılmıştır. Eğitim kapsamında yolsuzlukla ve rüşvetle mücadele konuları da ele alınmaktadır.

Değerlerinin ve iş yapış şeklinin birlikte çalıştığı taşeron ve tedarikçiler tarafından da benimsenmesine önem veren Tekfen, bu kapsamda liyakat değerlendirmeleri yapmakta, taşeron ve tedarikçilerini çalışanlarına eğitim vermeleri için teşvik etmektedir.

ETİK HAT CEVAPLIYOR: ETİK Mİ, DEĞİL Mİ?

- Şirket etik ilkelerine uymama
- Evrakta sahtecilik
- Çıkar çatışması
- Rüşvet ve yolsuzluk
- Bezdirme/Psikolojik baskı
- Ayrımcılık
- Etik ve yasa dışı davranışlar
- Kurum içi bilgilerin ticareti
- Şirket ve marka itibarına zarar verici durumlar
- Ürün güvenliği, düşük kaliteli ürünler

Kurumsal etik değerlere, profesyoneller, yasalara ve aykırı durumlara düşündüğünüz durumları "etik hat" üzerinden bildirebilirsiniz.

Nasıl bildirimde bulunabilirim?

- Etik Hat'ın sayfası (www.etikhat.com) üzerinden anonim olarak bildirim yapabilirsiniz.
- Etik Hat'ın 7 gün 24 saat hizmet veren telefonunu (0212 257 0 110) arayarak bildirim yapabilirsiniz.
- Etik Hat'ın e-posta adresine (etikhat@tekfen.com.tr) yazarak bildirim yapabilirsiniz.
- Etik Hat'ın kurumsal iletişim kanalları üzerinden bildirim yapabilirsiniz.

TEKFEN HOLDİNG

Tekfen bünyesinde 2020 yılında çalışanlara toplam

15.406

kişi-saat iş etiği eğitimi verilmiştir.

MÜŞTERİ BAĞLILIĞI

Tekfen Holding, başarısının kaynağını müşterileriyle kurduğu güçlü bağlara ve bu bağlılığı korumak için her zaman yüksek kalitede hizmet verme gayesine

dayandırmaktadır. Tekfen Grup Şirketlerinde müşteri memnuniyetini düzenli takip etmek amacıyla her yıl müşteri memnuniyet anketleri düzenlenmektedir.

4.673

Tekfen bünyesindeki toplam müşteri sayısı

%87

Tekfen İnşaat müşteri memnuniyeti anketi sonucu

%96

Tekfen Turizm müşteri memnuniyeti anketi sonucu

%90

Tekfen Tarım müşteri memnuniyeti anketi sonucu

%85

Tekfen Mühendislik müşteri memnuniyeti anketi sonucu

TEKFEN İNŞAAT

Uluslararası bir müteahhit olan Tekfen İnşaat, her yılın başında projelerin ve işyerlerinin faaliyet kapsamlarını ve müşteri beklentilerini göz önünde bulundurarak, proje/işyeri bazında hata oranları, tekrar eden iş miktarları, saha test sonuçları, uygunsuzluklar ve malzeme zayıflığı gibi kalite performans kriterlerini belirlemektedir. Kriterler aylık olarak izlenmekte ve yıl sonunda kümülatif değerler hesaplanmaktadır. Şirketin kalite performansı 2020 yılında %89,7 olarak kaydedilmiştir.

Tekfen İnşaat'ta müşteri memnuniyetini ve bağlılığını sağlamak için geri bildirimlerin düzenli olarak toplanıp gerekli aksiyonların alınmasına azami özen gösterilmektedir. Bu amaçla projelerde müşterilerden bildirim geldiğinde sahada değerlendirilip iyileştirmeler anında yapılmaktadır.

İşveren temsilcilerinden "uygunsuzluk raporu" altında alınan geri bildirimlere göre projedeki ilgili departmanlar, kök neden analizi çalışması yaparak uygunsuzluğu düzeltmek için aksiyon planını belirlemektedir. Aksiyon planları, mevcut durumu düzeltmenin yanı sıra bir daha tekrarlanmaması için alınacak önlemleri de kapsamaktadır. Uygunsuzluk raporlarının miktarı ve raporların zamanında kapatılması, projelerin kalite performans göstergeleri arasındadır. Bu kapsamda aylık olarak genel merkeze raporlama yapılmakta ve tüm şikâyetlerin proje bitiminden önce mutlaka çözümlenmesine çalışılmaktadır. Ayrıca geri bildirimler yıllık olarak merkezde üst yönetimin katılımıyla topluca değerlendirilmekte ve iyileştirme önerileri belirlenmektedir. Tekfen İnşaat'ta 2020 yılında toplam 236 uygunsuzluk raporu oluşturulmuş ve tamamı çözüme kavuşturulmuştur.

Kharampur Doğalgaz Boru Hattı, Rusya

TOROS TARIM

Toros Tarım, iki saatte bir alınan ürün numunelerini laboratuvarlarında analiz ederek, ürettiği gübrelerin kalite standartlarına uygunluğunu sürekli denetlemektedir. Ürün kalitesinin yanı sıra müşteri memnuniyetinin sağlanmasında ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde sahadaki bayiler kilit rol oynadığından, Toros Tarım düzenli ziyaretler ve toplantılar yoluyla bayileriyle yakın temasını korumaktadır. Bayi ve çiftçilerden ürün kalitesine yönelik alınan bildirimler, gerekiyorsa yerinde incelenmektedir. Kaliteye yönelik şikâyet haklı bulunduğu takdirde ürün iade alınmakta ve kalite sorununun nedeni araştırılarak giderilmesi için gerekli adımlar önünde atılmaktadır.

- 2020 yılında Türkiye genelinde 7 bölgede 4.960 bayi ve 5.286 çiftçi görüşmesi, 369 tarımsal kurum ziyareti, 12 çiftçi toplantısı ve 35 lokasyonda Toros Tarım Eğitim Otobüsü ile etkinlik gerçekleştirilmiştir.

- Pandemi nedeniyle Toros Tarım Eğitim Otobüsü faaliyetleri yalnızca Ege ve Batı Akdeniz bölgelerinde gerçekleştirilebilmiştir. Bu faaliyetler kapsamında 801 çiftçi ile bire bir görüşme yapılarak Toros Tarım ürünleri ve doğru gübreleme hakkında bilgi verilmiştir.

- Hava durumu tahmini, toprak ve bitki verilerini bir araya getirerek tarımsal üretim süreçlerine yönelik öneriler sunan Toros Çiftçi uygulaması ile çiftçilerin teknolojik olanaklardan daha fazla yararlandırılması ve desteklenmesi hedeflenmektedir. Uygulama ile ilgili ayrıntılı bilgiye "[Toplumsal Yatırımlar](#)" bölümünden ulaşılabilir.

Toros Tarım Gezici Eğitim Aracı

2020 yılında Türkiye genelinde 7 bölgede 4.960 bayi ve 5.286 çiftçi görüşmesi, 369 tarımsal kurum ziyareti, 12 çiftçi toplantısı ve 35 lokasyonda Toros Tarım Eğitim Otobüsü ile etkinlik gerçekleştirilmiştir.

PAYDAŞLAR ANLATIYOR

Tarımda Eğitimin Önemi

İsmail Sırkıntı (2007 yılından beri Toros Tarım bayisi, Akdeniz Bölge)

Toros'un ürünlerini gerektiği yerde gerektiği şekilde ulaştırması, problemlerimize müdahale etme hızı, yani kurumsallığı bizim için çok önemli. Ne zaman istesek, bir Toros Tarım yetkilisine ulaşabiliyoruz. Bu konuda hiçbir problem yaşamadık bugüne kadar. Çiftçiler de markasının ve kalitesinin arkasında duruşu nedeniyle Toros'u tercih ediyorlar.

Mükerrer Akça (Çiftçi, Akdeniz Bölge)

Toros'un hemen tüm ürünlerini sürekli, çiftçiliğe başladığım günden beri kullanıyorum. 30 yıldır çiftçilik yapıyorum. Çiftçilik insana her gün başka bir şey öğretiyor. Aslında biz hayat boyu bir eğitim alıyoruz. Toros'tan gelen temsilci arkadaşlardan da gübrelerin içeriği ile ilgili bilgiler alıyoruz, göstermiş oldukları yöntemlerle gübrelerimizi kullanıyoruz. Arkadaşımızın getirmiş olduğu broşürlerden gübreler hakkında fikir edindik, küçük videolar seyrettirdi bize; uygulamanın da ne şekilde yapılacağını gösterdi. Özellikle organomineral ve katı organik gübrenin faydalarını anlattı. Biz de bunu geçen yıl kullandık ve çok memnun kaldık.

Adil Arslan (Ziraat Mühendisi, Tarsus)

Tarsus bölgesinde özel bir şirkette ziraatçı olarak çalışmaktayım. Toros Tarım ürünlerini yaklaşık 5,5 yıldan beri düzenli olarak kullanmaktayız. Eğitimlerini de son derece olumlu buluyoruz; arkadaşlarla beraber sürekli takipteyiz. Bitki beslemede doğru zamanda doğru gübreyi vererek verimin artırılması bizim için çok önemli.

İsmail Güven (1990 yılından beri Toros Tarım bayisi, Ankara)

Biz bir tarım ülkesiyiz, ben de bir çiftçi çocuğuyum. Tarımın ne kadar önemli olduğu şu pandemi döneminde bir kez daha bütün dünya tarafından kabul edildi. Bu süreçte ülkemize, Türk tarımına her açıdan, öncelikle kaliteyi sunma açısından en iyi hizmeti veren Toros'a teşekkür ediyorum. Toros, bizlerle sahada çalışmak üzere, çiftçiye hizmet anlamında iki tane ziraat mühendisi görevlendirdi. Bu, hem çiftçiye daha iyi hizmet vermek hem de ürünlerimizin tanıtımı açısından çok faydalı oldu. Toros dediğiniz zaman, kalite, kalite, kalite! Bir davaya, bir işe inanmak, onu sevmek gerek. Ben de Toros Gübre'ye inanıyorum ve seviyorum. Toros bir ailedir. Ben de o ailenin bir mensubu olmaktan gurur duyuyorum.

**Sider Soy Yıldız (Ziraat Teknikeri,
Bala Tarım İşletmeleri, Ankara)**

Tarım, toprak işlemedir, doğru ekimdir, doğru tohumdur, doğru gübredir. Toros'un bize katkıları çok büyük. Çünkü her şeyin doğrusunu yapıyor. Gübre doğru şekilde verildiği zaman gerçekten çok büyük bir etkisi oluyor. 10 gün erken veya geç atılmış gübrenin çok büyük maddi zararları oluyor. Toros, çiftçiyi yalnız bırakmıyor; gübre bayiden çıktıktan sonra ilişkisi kesilmiyor. Aldığımız eğitimle gördüğümüz netice, verim süper oldu ve bitki beslemenin önemini daha iyi anladık.

**Sema Döngel (Ziraat Yüksek Mühendisi,
2007 yılından beri Toros Tarım bayisi,
Manisa)**

Toros Tarım ile işbirliğimizde, sattığımız ürünlerde çiftçilerimizden hiçbir şikâyet almayacağımızı bilmek bizim için çok büyük bir güvence. Kalitesi kadar, bütün teknik elemanları ile birlikte bize destekçi olması da öyle. Çiftçilerin de kaliteli ürünlerine ve sevk ağına güvenmeleri Toros'u farklılaştırıyor. Biz bir bayi, çiftçi ve ziraat mühendisi olarak sürdürülebilir tarım için mücadeleye ediyoruz bu topraklarda. Ve kimsenin unutmamasını istiyorum, bu topraklar bize emanet edildi! Onu çok iyi koruyup, bizden sonraki nesillere emaneti en iyi şekilde bırakmak için uğraşyoruz. Toros Tarım'ın da bizimle aynı görüşte olduğunu, sürdürülebilir tarımda daha yan yana çok yıllar çalışacağımızı düşünüyorum.

**Şensöz Santepeli (Çiftçi,
Manisa)**

Ben 50 yaşındayım. 18 yaşında bu tarlalarda gübreleme yapardık Toros'la. Son olarak 2020 yılında Toros'un eğitimini aldım. Sunumlardan sonra daha mantıklı ve bilimsel çiftçilik yapmaya başladım. Daha az gübre kullanarak daha çok verim aldım. Bilinçli gübrelemeye geçtim ve yüzde 100 katkı sağladım. Böyle eğitimler insanı bilimsel açıdan daha ileriye götürüyor. Çünkü çağ ilim çağı!

**Aytekin Aydın (1999 yılından beri
Toros Tarım bayisi, Ordu)**

Toros Gübre denince ne anlıyoruz? Birincisi kurumsal yapısı, ürün çeşitliliği, ürün zenginliği, bayi ağı ve çalışanıyla birlikte öncü bir kuruluş. Özellikle son yıllarda, sosyal sorumluluk projesi kapsamında başlatmış oldukları eğitim faaliyetlerini son derece önemsiyoruz. Gerek çiftçi gerekse bizler, eğitim otobüsüyle yürüttükleri bu faaliyeti çok ciddiye alıyoruz, çok önemsiyoruz ve bunun devam etmesini istiyoruz. Birlikte deneme faaliyetlerimiz, deneme çalışmalarımız da oluyor. Tarım nerede, Toros Tarım orada!

**Rifat Ulucan (Çiftçi,
Kayseri)**

50 yıldan fazla zamandır çiftçilik yapıyorum. 20-25 yıldır da Toros ürünleri kullanıyorum. Geçen sene bir toplantıya davet edildik. Orada Toros'tan Bülent (Erenoğlu) Hocamız güzel bir konuşma yaptı. Dikkatle dinledim, kulağıma sindi. Organomineral gübresini tanıttı hoca. Çerezlik çekirdek ektiğim bir tarlam var. O tarlada ben ne yaptıysam bir randıman alamadım. Bülent Hocamın tavsiyesiyle 12.12.12 organomineral gübreyi attım. Çok bilekli bir mahsul oldu. Gövde genişliği, sapları bilek gibi güçlü oldu. Toros'tan bu eğitimlerin daha geniş kapsamlı, her sene yapılmasını istiyorum.

**Tolga Demir (Ziraat Mühendisi, Sevinç
Hanım Çiftliği, Manisa)**

2016 yılında kurulmuş bir çiftlik burası. Arazide Toros Tarım'dan ekip arkadaşlarımızla beraber sürekli durum değerlendirmesi yapıyoruz gübre kullanımı hakkında. Şu ana kadar kullandığımız bütün ürünlerde önerilen gübrelerin başarılı olduğunu gördük. Verimimiz arttı, aldığımız ürün miktarları başarılı sonuçlar aldığımızı gösterdi.

**Ahmet Erol (Ziraat Yüksek Mühendisi,
Yeşil Küre Tarım Ürünleri, Samsun)**

2019 yılında Bafra Ziraat Odası'nda Toros Tarım, doğru ve dengeli gübre kullanımıyla alakalı bir toplantı düzenlemişti. Biz de bu toplantıya katıldık ve orada gübrelemede yaptığımız bazı hataları, doğru bildiğimiz yanlışları gördük. Bu yanlışlarımızı düzelterek gübre kullanımımızda ciddi bir tasarrufa ulaştık, aynı zamanda ürün verimliliğinde de ciddi manada etkisi oldu bize. Aynı zamanda biz bir organik tarım işletmesi olduğumuz için, organomineral ürünlerin toprak yapımızı düzenlemekte çok faydası oldu. Toros tarım Karadeniz Bölge Sorumlusu Kurtuluş Bey'in arazilerimizi sık sık ziyaret edip bize bilgi vermesi de bizi ciddi manada bir yere taşıdı.

TOPRAĞIN HİKÂYESİ

Toprağın Sağlık Kontrolü: Toprak Analizi!

Toprak, tarımın kalbi. Bir bitkinin dengeli bir şekilde beslenmesi için toprak ve kullanılacak gübrenin özelliklerini bilmek büyük önem taşıyor. Toprağı tanımanın yolu ise toprak analizinden geçiyor. Bu analiz, toprağın yetiştirilecek bitkiye ne kadar besin sağlayabileceğini gösteriyor. Toprağın karşılamakta yetersiz kaldığı besin elementlerinin, yetiştirilecek bitkinin ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak, doğru miktarda gübre ile karşılanması gerekiyor.

Yüksek verim, kaliteli ürün, kazançlı bir sezon ve sürdürülebilir tarım için doğru gübrenin, doğru dozda, doğru zamanda ve doğru yerde uygulanması önemli. Bunun için öncelikli koşul, toprağın tanınması

ve içerisindeki besin elementlerinin ölçülmesi, yani toprak analizinin yapılması. Toprak analizi doğru gübre tercihiyle bitkinin dış koşullara karşı dayanımının ve veriminin yükselmesine katkı sağlarken, aşırı gübrelemeyi önleyerek toprağın korunmasına ve gübre maliyetlerinin düşmesine yardımcı oluyor. Toprak analizi ile besin elementlerinin yanı sıra toprağın pH değeri, organik madde miktarı, katyon değişim kapasitesi ve bünye özellikleri de ölçülebiliyor. Böylece besin elementi alımını engelleyici faktörler olup olmadığı da anlaşılabilir. Tek yıllık bitkilerde ekim ve gübrelemeden 1,5-2 ay önce, çok yıllık bitkilerde ise 4-5 yılda bir toprak analizi yapılması öneriliyor.

Toprak analizi için numune nasıl alınır?

Öncelikle numune alınacak bölgenin yüzeyi temizlenir, ardından toprak burgusu, sondası ya da bahçe küreği (bel) ile "V" şeklinde, ekilecek ürünün kılcal kök derinliğine göre 0-60 cm'lik çukurlar açılır. Çukurun farklı derinliklerinden 3-4 cm'lik toprak dilimleri alınarak bir torbada toplanır. Bu işlem tarlanın büyüklüğüne göre 10-15 farklı yerde yapılır (toplam 1-2 kg). Alınan toprak numunesi taş ve yabancı maddelerden temizlenir. Tarla, çiftçi ve ekilecek ürün bilgileri yazılarak analize gönderilir. Tarla ve yol kenarlarından, ağaç gövdelerine yakın yerlerden, komşu tarlanın sınırından ve gübre yığınlarının yanından numune alınmamasına özen gösterilmelidir.

Operasyonel Mükemmellik

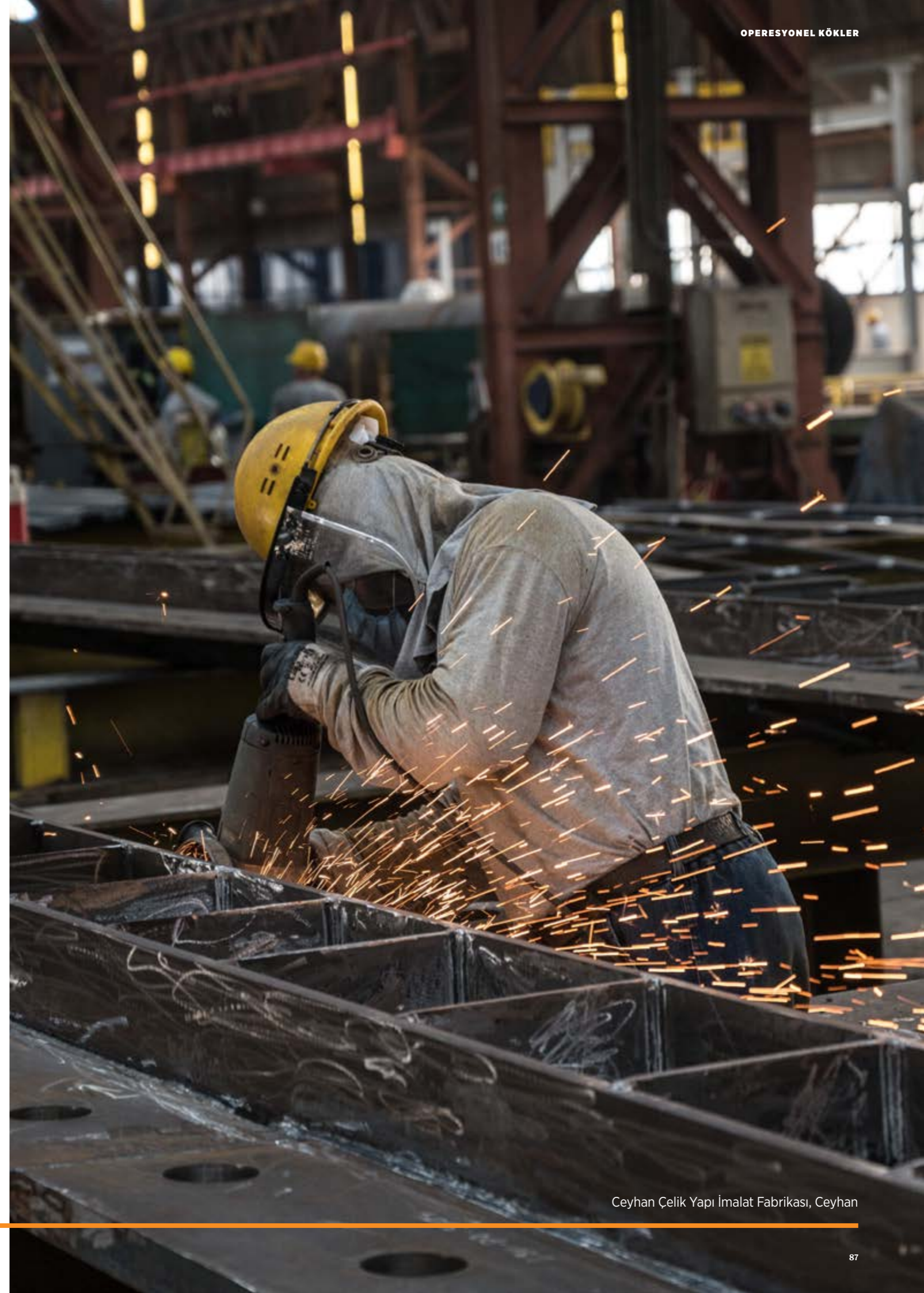
Tekfen'in operasyonel mükemmellik yaklaşımının bileşenlerini şu unsurlar oluşturmaktadır:

- Uluslararası standartlar ve sektördeki iyi uygulamalarla tüm süreçleri sistematik hale getirerek mükemmelleştirmek.
- Yalın üretim, kalite süreçlerinin yönetimi, kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve sürekli gelişim hedefiyle operasyonel mükemmelliği Tekfen kültürünün bir parçası haline getirmek.
- Uzun vadeli sürdürülebilir büyüme hedefiyle müşterilere sunulan hizmetlerin kalitesini sürekli artırmak.
- Maliyetleri düşürürken verimliliği yükseltmek, çalışan ve müşteri bağlılığını artırmak ve faaliyetlerin çevre üzerindeki etkilerini azaltmak.

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, tüm operasyonlarını uluslararası standartlarla uyum içerisinde yürütmektedir. Kalite, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Enerji ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri tüm Grup Şirketlerinde uygulanmaktadır. Uygulamaların etkinlik ve yeterliliği iç tetkikler ve üçüncü taraf denetimleriyle düzenli olarak değerlendirilmektedir. Değerlendirmeler sonucunda, gelişime açık alanlar belirlenip düzeltici önlemler alınmaktadır. Tekfen bünyesinde uygulanan yönetim sistemleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Yönetim Sertifikaları	Tekfen İnşaat	Tekfen İmalat	Tekfen Mühendislik	Toros Tarım	Tekfen Holding	Ciro Kapsamı
ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemleri	x	x	x	x		%84
ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri	x	x		x		%83
ISO 45001 İSG Yönetim Sistemi	x	x		x		%83
ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi	x	x		x	x	%83
ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi				x		%32

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, tüm operasyonlarını uluslararası standartlarla uyum içerisinde yürütmektedir.

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

TEKFEN İNŞAAT

Tekfen İnşaat, iş süreçlerinde iyileştirme projeleri geliştirerek dijitalleşme ile verimliliğini artırmak ve operasyonel mükemmelliği sağlamak üzere çalışmalarına 2020 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda öne çıkan projeler aşağıdaki gibidir:

Ceyhan Projesi

Ceyhan Çelik İmalat Tesisi ile GAT Tesisi'nde yapılan iyileştirme projesi kapsamında:

- Sahada üretilen tüm verilerin dijital ortamda işlenmesi ve mobil cihazlar üzerinden anlık takibi sağlanmıştır.
- Kullanılan tüm belgelerin dijital ortama aktarılmasıyla mobil cihazlar üzerinden takibi mümkün hale gelmiştir.
- Farklı müşteri talepleri için tasarım ve maliyet bilgilerinin sistemden hızlı ve güvenilir bir şekilde oluşturulması sağlanmıştır.
- Malzeme ve ekipman ihtiyacının planlanması ile bunların stokunun kontrolü, yedek parça stoklarının optimizasyonu ve bakım faaliyetleri için dijital bir sistem kurulmuştur.

Satın Alma Projesi

Merkez ve saha satın alma süreçleri yenilenecek dijital dönüşüm tamamlanmıştır. Kapalı devre ERP tabanlı iş süreci geliştirmeye yönelik genel yaklaşım, satın alma sırasında insan etkisini en aza indirmekte ve riskleri azaltmaktadır. Özel olarak oluşturulmuş kullanıcı arayüzleri ve iş akışları yardımıyla, ERP sistemi dışında çalışan bazı süreçler dijitalleştirilerek maliyet, enerji ve zaman tasarrufu sağlanmaktadır.

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

TOROS TARIM

Türkiye'nin en büyük gübre üreticisi olan Toros Tarım'da operasyonel mükemmellik hedefi doğrultusunda yalın üretim, verimlilik ve kalite artışı, tasarruf ve İSG gibi başlıklar öne çıkmaktadır.

6-Sigma Yeşil Kuşak Projeleri

Süreçlerin tanımlanması, ölçülmesi, analizi, iyileştirilmesi ve kontrolü için kullanılan en yaygın operasyonel mükemmellik metodolojilerinden biri olan 6-Sigma kapsamında 17 Yeşil Kuşak adayı için birinci dalga süreci tamamlanmıştır. Dört modülden oluşan eğitim süreci boyunca 1.728 kişi-saat eğitim ve Yeşil Kuşak adaylarına projelerine yönelik olarak 209 saat koçluk desteği verilmiştir. 2020 yılı içerisinde 15 adet 6-Sigma projesi başlatılmış ve 11.289.560 TL potansiyel kazanç elde edilmiştir.

Yalın Üretim Faaliyetleri ve Uygulamaları

Toros Tarım, yalın üretim ve sürekli gelişim (Kaizen) felsefesi doğrultusunda çalışmalarını 2020 yılında da sürdürmüştür:

- Yalın üretim kapsamında ön sahada çalışanların yetkinliğini geliştirmeye yönelik olarak 279 kişi-saat çevrimiçi eğitim verilmiştir.
- Takım Lideri 5-Misyon (İş Güvenliği - İnsan Gelişimi - Kalite - Teslimat - Maliyet) görevleri üzerinde çalışmalar yapılmış ve bu çalışmaların raporlamaları başlamıştır.
- Erken Ekipman Yönetimi, Ürün Değişimi, Yedek Parça Yönetimi, Kayıp-Maliyet Matrisi ve Kalite-Bakım Matrisi ana başlıklarına yönelik standartlaştırma ve en iyi uygulama çalışmaları yapılmıştır.
- İsrar ve kayıplara yönelik işletme sahalarında 3M: Muda (İsraf) - Muri (Aşırı Yükleme) - Mura (Dengesizlik) analiz ve tespit çalışmaları yapılmıştır.
- Sürekli iyileştirme projeleri kapsamında 2020 yılı içerisinde 55 Kaizen projesi başlatılmış ve 1.975.278 TL potansiyel kazanç elde edilmiştir.

“Protect & Sustain Excellence” Sertifikası

Toros Tarım, İSG, çevre, ürün güvenliği ve emniyet uygulamalarıyla 2018 yılında Uluslararası Gübre Sanayi Birliği'nin (IFA) “Protect & Sustain” sertifikasına Türkiye'de layık görülen ilk ve tek firma olmuştur. 2019 denetimi sonucunda başarısını %73'ten %96'ya yükselterek “Excellence” statüsünü elde etmeye hak kazanan Toros Tarım, 2020 yılındaki ara kontrol denetimlerini de başarıyla tamamlayarak “Protect & Sustain Excellence” sertifikasını ikinci kez almaya hak kazanmıştır.

Toros Tarım, 6-Sigma ve Yalın Üretim projeleriyle 2020 yılında

13.3 milyon TL potansiyel kazanç elde etmiştir.

Toros Tarım, 2020 yılında “Protect & Sustain Excellence” sertifikasını ikinci kez almaya hak kazanmıştır.

TEKFEN TARIM

Tekfen Tarım'da operasyonel mükemmelliğin temelini kalite ve gıda güvenliği oluşturmaktadır. Şirket bünyesinde verimliliği artırmaya yönelik Ar-Ge faaliyetlerine ek olarak operasyonların daha verimli yürütülmesine yönelik projeler geliştirilmektedir.

Doğrudan tarımsal üretimde kalite ve gıda güvenliği temelinde tüm süreçlerde "tam izlenebilirlik" çalışmaları yürütülmekte, bu amaçla üretim yeri seçilirken ve uygulamalar sırasında zirai yönetici ve danışmanların değerlendirmeleri gözetilmektedir. Tüm uygulamaların doğal tarım kaynaklarını ve çiftçiyi koruyacak, gıda güvenliğini ve üretim devamlılığını sağlayacak şekilde yapılmasına özen gösterilmektedir. Alanar Meyve, tüketiciye sunulan ürünlerin gıda hijyeni açısından hiçbir güvenlik riski taşımadığını ve bütün ürünlerin çevresel etkiler gözetilerek üretildiğini taahhüt eden Global GAP ve İyi Tarım Uygulamaları Sertifikasyon sistemine sahiptir.

Ar-Ge Faaliyetleri

Ar-Ge kapsamında özellikle tohum ıslahı projeleriyle operasyonların sürekli geliştirilip verimliliğin artırılması; tohum ıslah ve üretim çalışmalarıyla verimli ve zor koşullara dayanıklı türlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Yapılan tohum çalışmaları arasında klasik melezleme ve DNA markörleri yoluyla tritikale, arpa, buğday, susam ıslahı çalışmaları öne çıkmaktadır. Ayrıca, doku kültürü yöntemiyle muz ve ejder meyvesi üretimi yapılmaktadır.

Kiraz İşleme ve Paketleme Hattı

Alanar Meyve Alaşehir Tesisi'nde son teknolojilerin kullanıldığı bir kiraz işleme ve paketleme hattı kurulmuştur. Optik ayırma teknolojisine sahip olan yeni hat sayesinde kusurlu ürünleri ayırarak kaliteli kirazları istenilen ebat ve renklere göre paketlemek çok daha kolaylaşmıştır. Kurulan sistem, ayırma ve paketleme işlemleri için gereken işgücü, enerji ve su tüketiminde önemli azalma sağlarken verimliliği artırmaktadır.

Alanar Meyve, Global GAP ve İyi Tarım Uygulamaları Sertifikasyon sistemine sahiptir.

TEKFEN İMALAT

Endüstriyel tesislerin ihtiyaç duyduğu depolama ve proses ekipmanlarının üretimini yapan Tekfen İmalat, ürün ve hizmetlerinde müşteri beklentilerini tam olarak karşılamak adına kalite yönetimine önem vermektedir. Şirket, tüm üretim süreçlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarına tam uyum sağlamakta ve çevreye karşı duyarlı davranmaktadır.

HCL Notes Uygulaması

Süreçlere ait SEÇ istatistikleri, performans hedefleri, uygunsuzluk raporları, önleyici ve düzeltici faaliyetler, eğitim programları, müşteri memnuniyeti istatistikleri, kalibrasyon planları, kalite kontrol test talepleri, iç denetim plan ve raporları, insan kaynaklarına yönelik yetkinlik değerlendirmeleri, kaynakçı performansları, ziyaretçi kayıtları ve KVKK veri formu gibi tüm rapor, istatistik ve dokümanlar HCL Notes uygulaması üzerinden takip edilmekte ve kayıtlar elektronik olarak uygulama içerisinde saklanmaktadır.

Bakım Takip ve Stok Programları

Derince Üretim Tesisi'nde kullanılan tüm makinelerin bakım planlarının oluşturulması, periyodik bakımlarının takip edilmesi, bilgi formlarının kaydedilmesi ve yedek parçalara ait stok durumlarının takibi için bir program geliştirilmiştir. Ayrıca malzemelerin stok kayıtlarının iyileştirilmesi, elektronik onay verilmesi ve kayıtlarının takibi için özel bir stok tahsis programı kullanılmaktadır.

Tekfen İmalat, ürün ve hizmetlerinde müşteri beklentilerini tam olarak karşılamak adına kalite yönetimine önem vermektedir.

Tekfen İmalat Derince Fabrikası

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

3

Stratejik Alanlar

Tekfen Grubu'nun gelecekte de varlığını devam ettirmesi için odaklandığı başlıca konular, Sürdürülebilirlik Stratejisi içinde Stratejik Alanlar olarak tanımlanmıştır.

Tekfen İmalat tarafından TÜPRAŞ'a üretilen reaktörün denizden sevkiyatı

STRATEJİK ALANLAR

Tekfen Grubu'nun gelecekte de varlığını devam ettirmesi için odaklandığı başlıca konular, Sürdürülebilirlik Stratejisi içinde Stratejik Alanlar olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda belirlenen üç ana başlık "İklim Krizi", "İnovasyon" ve "Çalışanlar ve Toplum", aynı zamanda küresel çaptaki sürdürülebilirlik gündeminin temel konularıdır.

İKLİM KRİZİ

Hızla artan dünya nüfusu, beraberinde gelen üretim ve tüketim alışkanlıkları ve eğilimleri ile birlikte doğal kaynaklar üzerinde baskı oluşturarak iklim krizinin büyümesine neden olmaktadır. Dünya nüfusunun gelecek 30 yıl içerisinde 2 milyar artışla yaklaşık 10 milyara ulaşması beklenmektedir.¹⁰ Bu artışın gıda, enerji ve su gibi temel ihtiyaçlar üzerinde de önemli bir talep artışına ve baskıya yol açması kaçınılmazdır.

Önceki yıllarda olduğu gibi aşırı hava olayları, iklim değişikliği ile mücadelede başarı sağlanamaması, insanların doğaya verdiği zararlar ve biyoçeşitlilik kaybı, Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan Küresel Riskler 2021 Raporu'nda da en önemli çevresel riskler arasında yer almaktadır.¹¹

İklim krizi, diğer ekonomik ya da sosyal krizlerden farklı olarak, geri dönüşü mümkün olmayan sonuçlar doğurarak, gelecek kuşakların da yaşamını olumsuz etkileyecektir. Aşırı iklim olayları, deniz seviyesinin yükselmesi, ısı dalgaları ve kuraklık gibi olaylar, dünyanın geleceği adına büyük riskler oluşturmaktadır.¹² Bu risklerden korunabilmek ve küresel ısınmayı 1,5 derecenin altında tutabilmek için, sera gazı salımlarının 2030 yılına kadar her yıl %7,6 oranında düşürülmesi gereklidir.¹³

Avrupa Yeşil Mutabakatı

İklim krizi ile mücadele konusunda atılan uluslararası adımlar arasında Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı'na özel bir parantez açmak gereklidir. İklim krizine karşı yeni bir ekonomik büyüme stratejisi sunan Yeşil Mutabakat, Avrupa Birliği'nin 2050 yılına kadar İklim Nötr olmasını hedefleyen bir çevre planı

olup, sıfır karbonlu ekonomiye geçiş için önemli bir fırsat oluşturmaktadır. Ekonomik büyümenin kaynak kullanımına bağımlılığını sona erdirmeyi amaçlayan plan kapsamında sürdürülebilir tarım, temiz enerji, sürdürülebilir sanayi, gıda sürdürülebilirliği, binalarda sürdürülebilirlik ve verimlilik, biyoçeşitlilik, sürdürülebilir hareketlilik, kirlilik ve iklim değişikliği ile mücadele gibi birçok sektörü ilgilendiren hedefler bulunmaktadır.¹⁴ AB üyesi ülkeler için hazırlanmasına karşın AB ile ilişkisi olan başka ülkeleri de etkileme potansiyeline sahip olduğundan, Yeşil Mutabakat'ın etki alanı oldukça geniştir. Bugüne kadar AB ülkelerinin yanı sıra Birleşik Krallık, Japonya ve Güney Kore'nin de aralarında bulunduğu 110'dan fazla ülke, 2050 yılı için net sıfır salım hedefini açıklamıştır.¹⁵

Diğer taraftan, Yeşil Mutabakat kapsamında AB'nin 2022 yılında uygulamaya koymasına beklenen "Sınırdan Karbon" vergisi de AB ile ticaret ilişkileri olan şirketleri önemli ölçüde etkileyecektir. Bu risklerin en aza indirgenerek fırsata dönüştürülebilmesi, özel sektörün ancak gerekli çalışma, araştırma ve yatırımları yaparak yeni şartlara uygun plan ve stratejileri oluşturmasıyla mümkün olabilecektir.

¹⁰ UN, N/A, Global Issues: Population: <https://www.un.org/en/global-issues/population>

¹¹ WEF, 2021, The Global Risks Report 2021: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf

¹² NASA, N/A, The Effects of Climate Change: <https://climate.nasa.gov/effects/>

¹³ UNEP, N/A, The Facts about Climate Emergency: <https://www.unep.org/explore-topics/climate-change/facts-about-climate-emergency>

¹⁴ EU Commission, N/A, A European Green Deal: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

¹⁵ UN, 2020, Net-Zero Emissions Must be Met by 2050 or Covid-19 Impact on Global Economies Will Pale Beside the Climate Crisis: <https://www.un.org/press/en/2020/sgsm20411.doc.htm>

İklim Krizi Yönetimi

Kapsam 1 ve 2 salımlarının en yüksek olduğu gübre sektörünü içeren kimya sanayi faaliyetleri ile petrol ve doğal gaz sektörlerini de kapsayan taahhüt faaliyetleri, Tekfen Holding'in iklim krizi yönetiminin başlıca odak noktalarını oluşturmaktadır. Tekfen Holding'in cirosunda en büyük paya sahip olan Mühendislik ve Taahhüt Grubu ile Kimya Grubu iklim değişikliğinin etkilerine açık sektörler olup, iklim krizi her ikisi için de önemli bir risk oluşturmaktadır.

İklim krizinin en çok etkilediği sektörden birisi tarım sektörüdür. Artan fırtına, sel, dolu ve sıcak hava dalgası gibi aşırı iklim olayları tarım arazilerinin azalmasına ve toprak kalitesinin bozulmasına yol açtığı gibi, tarımsal üretimi de olumsuz etkileyerek gıda güvenliğini tehdit etmektedir. Tarım, yarattığı istihdamla sürdürülebilir kalkınmanın da önemli unsurlarından biridir. Örneğin Yakındoğu ve Kuzey Afrika bölgesinde yoksulluk seviyesi yüksek olan insanların %60 ila %70'i tarıma bağımlı kırsal alanlarda yaşamaktadır.¹⁶ Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 2019 tarihli İklim Değişikliği ve Arazi Kullanımı Raporu'nda, iklim değişikliğinin gıda güvenliğini etkilediği belirtilmekte ve özellikle kırsal alanların yoğun risk altında olduğu vurgulanmaktadır.¹⁷ Kısaca iklim değişikliği, doğal kaynaklar ve tarım arazileri üzerindeki çevresel etkilerine ek olarak ciddi boyutlarda sosyal ve ekonomik zarara yol açma riskini de taşımaktadır.

Tekfen Mühendislik ve Taahhüt Grubu'nun iş alanlarından olan doğal gaz, petrol ve petrokimya tesislerine yönelik yatırım ve devlet desteklerinin azalması yeni enerji kaynaklarına kayması, iş potansiyeli açısından Grup için bir risk oluşturmaktadır. Yatırımcıların daha sosyal etki odaklı ve çevresel etkisi düşük kaynaklara yönelmesi, sektörün finansal kaynaklara erişimi açısından da risk yaratmaktadır.¹⁸ Bunlara ek olarak, aşırı iklim olayları yürütülen projeleri olumsuz etkileyebilmektedir. Tekfen'in diğer iş kolları arasında bulunan sigortacılık ve tesis yönetimi gibi alanlar da iklim krizi kapsamında risk altında bulunan sektörlerdendir.

Tekfen Holding, iklim ve su kaynaklı risk ve fırsatlarını belirlemekte ve bunları iş stratejilerine entegre etmektedir.

Tekfen'in belirlediği başlıca iklim riskleri şunlardır:

- İklim değişikliğinin de etkileriyle birlikte, fosil yakıtların enerji içindeki payı giderek azalmaktadır. Aynı paralelde fosil yakıtlara yönelik yeni yatırımların da gelecek dönemde azalma eğilimine girmesi beklenmektedir. Bu durum, projelerinin önemli bir bölümü petrol ve gaz endüstrilerine yönelik olan Mühendislik ve Taahhüt Grubu Şirketlerimiz için önemli bir risk oluşturmaktadır.

- AB Yeşil Mutabakatı'nın 2050'ye kadar İklim Nötr olma hedefinin en önemli araçlarından biri de "Sınırdaki Karbon" düzenlemesidir. Bu yeni vergi uygulaması ile AB'ye ihraç edilen ürünlerimiz için sınırdaki ödenecek olan karbon vergisi cirolarda azalmaya yol açabilecektir.

- AB Yeşil Mutabakatı ile birlikte, AB üyesi ülkelerde kimyasal gübre tüketiminde %20'lik azalma yaşanması beklenmektedir. Bu durum, kimyasal gübre ihracatımızın azalmasına yol açacaktır.

- Türkiye'de yakın gelecekte uygulanması beklenen Emisyon Ticaret Sistemi ile birlikte, operasyonel maliyetlerimizde artış olması beklenmektedir.

- İklim değişikliği ile birlikte yağış rejiminin değişmesi ve aşırı hava olaylarının sıklığının artması, tarımsal üretim verimliliğimizi olumsuz etkileyecektir.

Tekfen Grup Şirketleri, iklim risklerini yönetmek ve fırsatları yakalamak üzere farklı adımlar atmaktadır. Bu kapsamda:

- Tekfen Mühendislik'te şirketin çevre teknolojilerinin tasarımı konusundaki yetkinliklerini geliştirmeye yönelik bir çalışma grubu kurulmuştur. Bu grup geleneksel ve yeni nesil çevre teknolojilerini araştırarak, Mühendislik ve Taahhüt Grubu için hedef pazarları belirlemiştir. Yürütülen çalışmaların içeriği temel olarak aşağıdaki konu başlıkları kapsamında ele alınmakta ve ilgili proje ve iletişim kanallarıyla desteklenmektedir:

Geleneksel Çevre Teknolojileri: Su arıtımı, endüstriyel ve evsel atık su arıtımı, hava kirliliği ve kontrolü, sülfür geri kazanımı ve baca gazı iyileştirme, katı atık yönetimi.

Temiz Enerji ve Üretim Teknolojileri: Atıktan enerji (geleneksel biyogaz üretimi), atıktan biyoyakıt/ biyokimyasal (gazlaştırma prosesi), plastik geri dönüşümü (kimyasal geri dönüşüm), güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, hidrojen ve yakıt hücreleri, 2G biyokütleden biyoyakıt/biyokimyasal üretim, karbon yakalama, depolama ve yeniden kullanma.

Çevresel Altyapı: Su temini ve dağıtımı, atık suların uzaklaştırılması, sürdürülebilir ulaşım.

- Toros Tarım, Gönen Yenilenebilir Enerji yatırımının ardından 2020 yılında Meram Yenilenebilir Enerji yatırımını devreye almıştır. Şirket, her iki yatırım ile birlikte organik gübre pazarındaki payını artırmaktadır.

- Toros Tarım, Mersin İşletmesi'ndeki Nitrik Asit Ünitesi'nde filtre yatırımıyla, N₂O kaynaklı emisyonlarını %80-85 oranında azaltmayı hedeflemektedir.

- Toros Tarım, daha az sera gazı salımı yapan özel gübreler üzerindeki çalışmalarını sürdürmektedir.

- Tekfen Tarım, tohum ıslah projeleri ile yeni iklim koşullarına ve kuraklığa dayanıklı tohumlar üzerinde çalışmaktadır.

- Grup Şirketlerinin tüm sabit tesislerinde enerji etütleri yaptırılmakta ve enerji verimliliği projeleri belirlenerek hayata geçirilmektedir.

- Tekfen Grubu, gayrimenkul geliştirme ve tesis yönetimi faaliyetlerinde de enerji verimliliği yüksek, sürdürülebilir binalar ve altyapı hizmetleri ile "Geleceğin Temelinde" vizyonuna katkı sağlamaktadır.

İklim riskleri ve yönetimiyle ilgili ayrıntılı bilgiye Karbon Saydamlık Projesi (CDP) raporundan ulaşılabilir.

Karbon Saydamlık Projesi (CDP) İklim Değişikliği Raporu

Toros Tarım, Mersin İşletmesi'ndeki Nitrik Asit Ünitesi'nde filtre yatırımıyla, N₂O kaynaklı emisyonlarını %80-85 oranında azaltmayı hedeflemektedir.

¹⁶ UN, N/A, Global Issues: Population: <https://www.un.org/en/global-issues/population>

¹⁷ WEF, 2021, The Global Risks Report 2021: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf

¹⁸ NASA, N/A, The Effects of Climate Change: <https://climate.nasa.gov/effects/>

İKLİM HEDEFLERİ

Tekfen Holding, 2020 yılında ilk kez Bilime Dayalı Hedef (SBT) araçlarını kullanarak orta ve uzun vadeli karbon salımı azaltma hedeflerini belirlemiştir. İlk aşamada 2025 yılı sonuna kadar toplam Kapsam 1 ve Kapsam 2 salımlarının 2019 yılına göre %15 azaltılması hedeflenirken, 2037 yılı sonuna kadar toplam Kapsam 1 ve Kapsam 2 salımlarının 2019 yılına göre azaltım oranı %40 olarak belirlenmiştir. Tekfen Holding, bu hedeflere ek olarak "Net Sıfır Salım" olma yolunda da çalışmalarına başlamıştır.

Tekfen Grup Şirketleri operasyonel salımlarını en aza indirirken, 2020 yılında emisyon azaltımına katkı sağlayan 8 projeyi tamamlamıştır. Bu projeler sayesinde 10.839 MWh enerji tasarrufu sağlanmış, yaklaşık 7,4 milyon TL finansal tasarruf elde edilmiştir.

TOROS TARIM

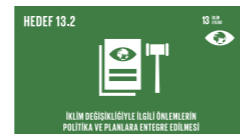
• Şirketin en büyük salım kaynağı olan Mersin İşletmesi'ndeki Nitrik Asit Üretim Tesisi'nde yeni N₂O (diazot monoksit) filtreleme sisteminin kurulumu devam etmektedir. Yapılan filtre yatırımı sayesinde, iklim değişikliği açısından önemli rol oynayan N₂O emisyonlarının %80-85 seviyesinde azaltılması amaçlanmaktadır. Proje halen devam etmekte olup 2023 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

• Samsun İşletmesi'nde gaz yıkama sistemine 2020 yılında kontrollü olarak sülfürik asit beslemesi yapılmaya başlanmıştır. Yapılan değişikliklerle doğalgaz tüketimi azaltılırken 9.255 MWh enerji ve yaklaşık 6,1 milyon TL finansal tasarruf ile 5.710 tCO₂e salımının önüne geçilmiştir. Toros Tarım, Samsun ve Mersin İşletmelerinde üretim süreçlerinde atık ısı olarak ortaya çıkan buhar enerjisinden yararlanılarak üretilen 195.490 MWh elektrik sayesinde 90 ton sera gazı salımının önüne geçilmiştir.

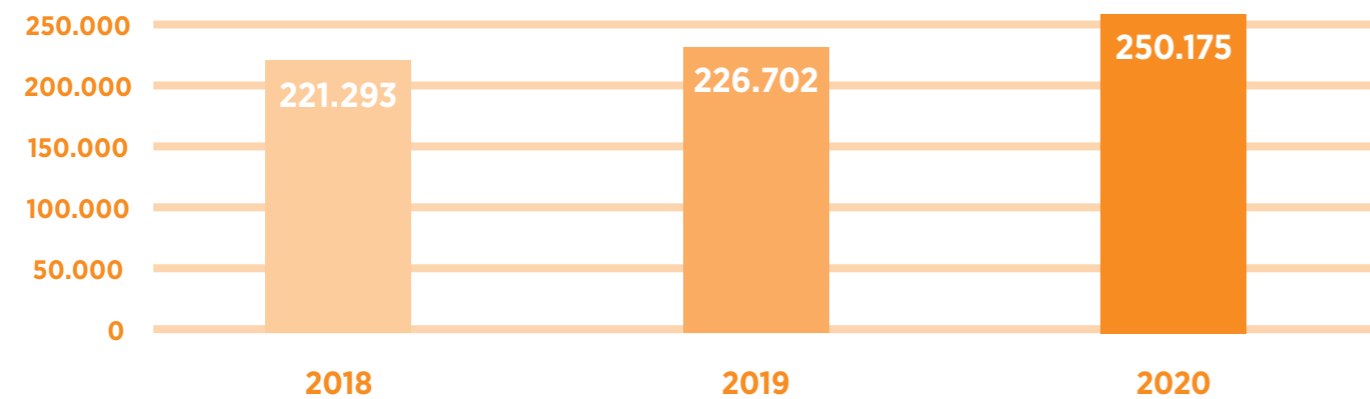
İklimle ilgili riskler Tekfen tarafından kurumsal risk yönetimi kapsamında değerlendirilmekte ve karbon salım performansı 2010 yılından bu yana Holding Yönetim Kurulu tarafından takip edilmektedir.

2017 yılında ilk kez CDP İklim Değişikliği Programı'na katılan Tekfen Holding, 2019 yılında CDP İklim Değişikliği Programında "A (-)" bandında yer alarak Türkiye İklim Liderleri arasına girmeyi başarmıştır.

Tekfen Holding, 2020 yılında CDP'nin aynı anda hem İklim Değişikliği hem de Su Güvenliği Programlarının Global "A" Listesi'ne girerek dünyadaki 63 şirket arasında yer almıştır. Tekfen Holding, 2020 yılında her iki programda da Global "A" Listesi'ne Türkiye'den giren tek şirket olmuştur.

Toplam Yenilenebilir Enerji Üretimi (Atık Isı ve Güneş - MWh)

TEKFEN TARIM

• Agripark Ar-Ge Merkezi'nde gerek Horizon 2020 gerekse TÜBİTAK projeleri kapsamında uluslararası kuruluşlar ve üniversitelerle ortaklaşa gerçekleştirilen çalışmalar yoluyla tarımsal verimliliğin ve çiftçi refahının artırılması, kuraklığa dayanıklı yeni türler geliştirilmesi ve üretim süreçlerinin daha verimli hale getirilerek çevresel etkilerinin azaltılması gibi konularda çalışılmaktadır. Bu projelerle ilgili detaylı bilgiye raporun "İnovasyon" bölümünden ulaşılabilir.

Tekfen Grup Şirketleri operasyonel salımlarını en aza indirirken, 2020 yılında emisyon azaltımına katkı sağlayan 8 projeyi tamamlamıştır. Bu projeler sayesinde 10.839 MWh enerji tasarrufu sağlanmış, yaklaşık 7,4 milyon TL finansal tasarruf elde edilmiştir.

Agripark Ar-Ge Merkezi, Adana

TOPRAĞIN HİKÂYESİ

Tekfen Tarım - Toprağın Bağrında Doğal İklim Kontrollü Depo!

Kapadokya, Peribacaları

Toprak, sunduğu çeşitlilikle insanlığa hayal ötesi olanaklar sağlayan yaratıcı bir kaynak. Nevşehir civarındaki yeraltı depoları, bunun en güzel örneklerinden biri. İç Anadolu bölgesinde Orta Kızılırmak havzasında yer alan Nevşehir, konum olarak Türkiye'nin tam orta noktası. Yakınlarında Erciyes, Hasandağı ve Göllüdağ gibi üç büyük volkanik dağ bulunan bölge, esasen milyonlarca yıl önce biriken lavlardan oluşmuş bir plato. Toprağın biraz altındaki yumuşak yapılı kayalar gün yüzüne çıkıp hava ile temas edince sertleşiyor. Bölgeyi bir turizm cenneti yapan peribacalarının sebebi de rüzgâr, yağmur, soğuk ve sıcak gibi iklimsel faktörlerin bu kayalar üzerinde yarattığı aşınma etkisi.

Volkanik tüften dolayı süngerimsi bir yapıya sahip olan kayalar, yöre halkına binlerce yıldır barınma olanağı sağladığı gibi, küçük mağaracıklar yoluyla gıda ve kışlık ihtiyaçlarını saklamak için de müthiş bir imkân sağlıyor. Geleneksel mahzenler, günümüzde yerini tünel açma makineleri yardımıyla açılan daha büyük çaplı depolara bırakmış durumda. Bu depolarda yataklık limon, greyfurt ve nar gibi meyvelerin yanı sıra patates ve patates tohumları da saklanıyor. Kayaların süngerimsi yapısı, depo içerisinde oluşabilen araç egzoz gazını da emiyor. Depolardaki nem oranı ise %80-95 arasında. Bu da depolanan ürünlerin kalite ve kilo kayıplarının önüne geçilmesini sağlıyor. Yüksek bir izolasyona sahip olan yeraltı depoları, doğal olarak yazları dış ortama göre daha serin ve kışları

daha ılık kalıyor. Sıcaklık farkları bakımından yerüstü depolarına göre çok daha stabil bir ortam sunan ve bu sayede ısıtma ve soğutma ihtiyacı açısından daha az enerjiye ihtiyaç duyan bu depolar önemli bir enerji tasarrufu sağlıyor.

Tekfen Tarım'ın patates tohumlarını saklamak üzere Nevşehir'in Nar beldesi yakınlarında kurduğu 5.600 metrekare büyüklüğündeki yeraltı deposu, tamamen bilgisayar kontrollü havalandırma ve soğutma sistemi sayesinde Türkiye'nin en düşük fire oranıyla faaliyet gösteren deposu. 2020 yılında depoda sadece %5,6 fire verildi. Tesiste 7.000 ton patates tohumu saklanabiliyor.

Doğal Kaynak ve Atık Yönetimi

Tekfen, kaynak verimliliği yatırımlarıyla hammadde, enerji ve su gibi doğal kaynakları daha etkin kullanmayı ve daha az girdi ile daha fazla değer yaratmayı amaçlamakta, ayrıca yeşil binalar ve su

tüketimini azaltmayı destekleyen doğru gübreleme rehberleri/uygulamaları gibi ürün ve hizmetlerle paydaşlarının çevresel etkilerini azaltmalarına katkıda bulunmaktadır.

SU YÖNETİMİ

En hayati doğal kaynaklardan biri olan su, aynı zamanda dünyada en çok risk altında unsurlardan bir tanesidir. Küresel ısınmayla artan hava sıcaklıkları, kuraklık, yeraltı su kaynaklarının kontrolsüz tüketimi, artan nüfusla birlikte su talebindeki artış, tarımda ve sanayide su verimliliğine ve geri kullanımına yeterince önem verilmemesi ve çevre kirliliği gibi unsurlar, dünyada su kıtlığına yol açan nedenlerin başında gelmektedir.¹⁹

Türkiye, dünyada su sıkıntısı yaşayan ülkeler arasında yer almaktadır. Öngörülere göre ülke nüfusunun yaklaşık 100 milyona ulaşacağı 2040 yılında, kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının da yaklaşık 1.120 m³ olacağı hesaplanmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin gelecekte su sıkıntısı çeken ve su stresi olan bir ülke olma riskini gözler önüne sermektedir.²⁰ Su kaynaklarının verimli kullanılmaması ve aşırı su çekimi, tatlı su ekosistemlerinin yitirilmesine neden olmaktadır.

Su yönetimi ve risklerinin belirlenmesinde uluslararası standartları referans alan Tekfen Grubu, su risklerini belirleyip iş stratejilerine dahil ederek bu alanda raporlama yapmaktadır. Su ile ilgili amaç ve hedefler doğrultusunda yenilikçi çözümler yaratmak ve mevcut durumda su ayak izini ölçerek azaltmak için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Tekfen'in belirlediği başlıca su riskleri şunlardır:

- Su arz-talep dengesinin bozulmasıyla birlikte su birim fiyatlarında artış yaşanması, bu durumun da operasyonel maliyetleri yükseltmesi beklenmektedir.
- Artan su stresiyle birlikte, tarımsal üretim verimliliğinin azalması beklenmektedir.
- Su krizinin tarımdaki verimliliği düşürmesiyle birlikte, küçük çiftçilerin ekonomik olarak olumsuz etkileneceği düşünülmektedir. Bu durum, Toros Tarım'ın en önemli müşterileri arasında yer alan çiftçilerin sayısının ve alım gücünün azalmasına ve gübre satışlarının düşmesine neden olabilecektir.

- Su arzının yanı sıra su kalitesinde de bozulmalar olması öngörülmektedir. Su kalitesinin bozulmasında kimyasal gübre kullanımı ve gübre kullanımı kaynaklı nitrat kirliliğine yönelik baskılar artabilir. Bu nedenle, nitrat kirliliğine karşı uyum maliyetleri artabilir.

Su riskleri ve yönetimiyle ilgili ayrıntılı bilgiye Karbon Saydamlık Projesi (CDP) raporundan ulaşılabilir.

2019 yılında CDP Su Programı'nda Türkiye'deki en yüksek not olan "A (-)" bandında yer alarak Türkiye'nin Su Liderleri arasına katılan Tekfen Holding, 2020 yılında CDP Global Su "A" listesine girme başarısını göstermiştir. Tekfen, 2020 yılında Türkiye'den Global Su A Listesine giren tek şirket olmuştur.

Grup Şirketleri, su risklerini yönetmek ve fırsatları yakalamak üzere farklı adımlar atmaktadır.

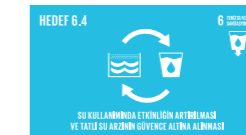
- Toros Tarım, Ar-Ge çalışmaları yoluyla suda çözünebilir özel gübre üretim ve satışlarını artırmaktadır. Özel gübreler, damla ve sprinkler sulama sistemlerinde tercih edilmekte ve daha az suya gereksinim duymaktadır.
- Tekfen Tarım, akıllı sulama sistemleri (Metos) ve dijital çiftlik yönetim uygulamaları (Doktar) kullanarak, su tüketimini azaltmaktadır.
- Toros Tarım, Mersin İşletmesi'nde Su ve Atık Su Arıtım ve Geri Kazanım Projesi üzerinde çalışmaktadır. Projenin tamamlanmasıyla birlikte atık suların arıtılması, atık sulardaki amonyak ve nitratın ürün olarak geri kazanılması ve tesiste mevcut demineralizasyon sisteminin rehabilitasyonu sağlanacaktır.
- Toros Tarım, çiftçiler tarafından doğru gübrenin, doğru zamanda, doğru yerde ve doğru miktarda kullanılmasını sağlayarak, nitrat kirliliğinin önüne geçmeye çalışmaktadır. Bunun için eğitim videoları, Akıllı Çiftçi Uygulaması ve yüz yüze çiftçi eğitimleri gibi araçlar kullanılmaktadır.
- Tekfen Tarım ve Toros Tarım Ar-Ge Merkezlerinde, değişen iklim koşullarına uygun ürün ve tohum geliştirme çalışmaları yapılmaktadır.

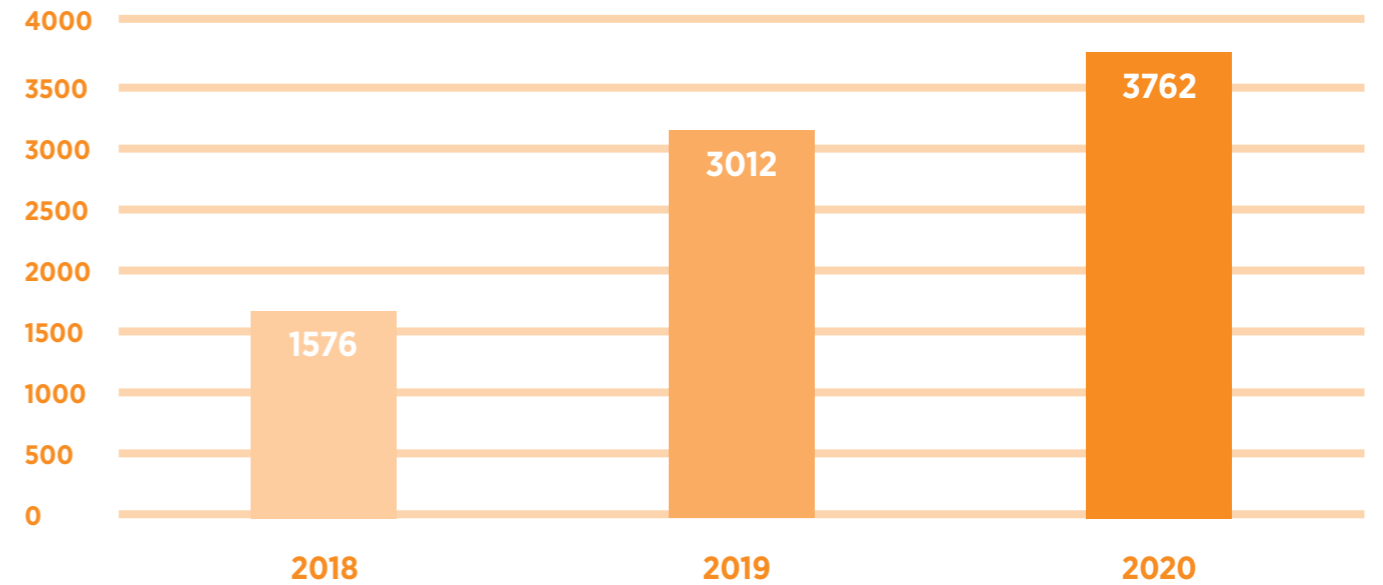
Etkin sulama için teknoloji

Tarım sektörü, Türkiye'de %71,5'lik payla en fazla su kullanan sektördür.²¹ Ancak tarımsal sulamanın çok önemli bir kısmı suyun verimli kullanılmadığı geleneksel yöntemlerle ("vahşi sulama") yapılmaktadır. Bu nedenle su kaynaklarının verimli kullanıldığı modern sulama yöntemlerinin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi büyük önem teşkil etmektedir.

Tekfen Tarım, Alanar Meyve bahçelerinde suyun daha az kullanılması için toprak nemini ölçen sensörler ve meteoroloji istasyonlarından faydalanmaktadır. Cihazlardan toplanan veriler ışığında ihtiyaç duyulan miktarlarda sulama yapılmakta, ayrıca bahçelerde etkin ve verimli su kullanımını sağlamak amacıyla damla sulama ve mini yağmurlama sistemlerinden yararlanılmaktadır.

Tekrar Kullanılan Su Miktarı (megalitre)

¹⁹ WRI, 2017, 7 Reasons We Are Facing a Global Water Crises: <https://www.wri.org/insights/7-reasons-were-facing-global-water-crisis>

²⁰ TC Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019, Ulusal Su Planı (2019-2023): <https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM/Belgeler/NHYP%20DENİZ/ULUSAL%20SU%20PLANI.pdf>

²¹ Türkiye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2018: <https://cevreselgostergeler.csb.gov.tr/su-kullanimi-i-85738>

ATIK YÖNETİMİ

Atıkların kaynağında azaltılması, doğru bertaraf edilmesi ve dögüsel ekonomi ilkelerinin benimsenmesi, sürdürülebilirlik açısından kritik öneme sahiptir. Çevresel boyutunun yanı sıra, şirketlerin iş modellerinin dögüsel ekonomiyi temel alması, ekonomik açıdan da fırsat yaratmaktadır. Daha az hammadde ile üretim yaparak atığın azaltılması, geri dönüşüm ve geri kullanım, atığın başka katma değerli ürünlere dönüştürülmesi gibi modeller şirketler için gerek finansal açıdan gerekse rekabet ve yenilikçilik bakımından birçok fayda sağlayabilmektedir.

Tekfen Grup Şirketleri, atık oluşumunu kaynağında önlemek ve atıkları en aza indirmek/sıfırlamak amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektedir:

- Taahhüt Grubu, inşaat sırasında ortaya çıkan atıkları büyük ölçüde geri dönüşüme veya yeniden kullanıma göndermektedir. Asfalt atıklarının geçici inşaat alanlarında yeniden kullanılmasıyla toz oluşumu en aza indirilmektedir.
- Toros Tarım'ın gübre üretim tesislerinde süreç bazlı ürün atığı oluşmamaktadır. Üretim sırasında meydana gelen fireler, kalite kriterlerine uygun olarak yeniden üretimde kullanılmaktadır.
- Tekfen Turizm (Tekfen Services), yemekhaneden kaynaklanan organik ve yağ atıkları ile elektronik atıkları ve diğer geri dönüştürülebilir atıkları ayrı ayrı toplayarak uygun şekilde bertaraf edilmek üzere lisanslı firmalara göndermektedir.
- Toros Tarım'ın bağlı ortaklıklarından Toros Gönen Yenilenebilir Enerji ve 2020 yılında üretime başlayan Toros Meram Yenilenebilir Enerji, bölgelerinden temin ettikleri organik atıklardan biyogaz ve elektrik enerjisi üretmekte, ayrıca gazlaşma sürecini tamamlamış atıklardan organik ve organomineral gübre üretimi yapmaktadır. Bir yandan bölgesel organik atıkların bertarafını sağlarken ekonomiye de yeni ürün ve enerji kazandıran işletmeler, dögüsel ekonominin başarılı birer uygulamasını oluşturmaktadır.

Sıfır Atık

Tekfen Grup Şirketleri, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca düzenlenen "Sıfır Atık" kampanyasına destek vererek, sertifikasyon için gerekli çalışmaları yapmaktadır. Organik atıklardan kompost ve enerji üretimi, atıkların geri dönüştürülerek ekonomiye yeniden kazandırılması, inşaat atıklarının başka operasyonlarda girdi olarak yeniden kullanımı ve iklime dayanıklı tarım modelleri ile tarımda gıda kayıplarının azaltılması, gerçekleştirilen önemli uygulamalar arasındadır. Tekfen Tarım bünyesindeki Adana Agripark Ar-Ge Merkezi, Nevşehir Deposu ve Alanar Meyve Alaşehir Tesisi; Toros Tarım bünyesinde de Ceyhan, Samsun ve Mersin İşletmeleri ile Adana'daki Otoyol Tesisleri de Sıfır Atık Belgesi almaya layık görülmüştür.

TEKFEN TARIM

Tekfen Tarım, ürettiği ürünlerin Yaşam Dögüsü Değerlendirmesi'ni (Life Cycle Assessment, LCA) yaparak yarattığı çevresel ayak izini ölçmeye başlamıştır. 2020 yılında susam tohumu özelinde "Beşikten Kapıya" kadarki süreçte Yaşam Dögüsü Değerlendirmesi tamamlanmıştır.

Agripark Sıfır Atık Projesi: Proje kapsamında Agripark Tesisi'nden çıkan bitkisel atıklar enerji ve organik gübre üretimi amacıyla biyogaz tesisine gönderilmektedir. Son iki yılda toplam 272 ton bitkisel atığın geri kazanımı sağlanmıştır.

Agripark Kompost Projesi: Agripark Tesisi'ndeki organik atıkların komposta dönüştürülmesi amacıyla kompost makinesi yatırımı yapılmıştır. Tesisten çıkan organik atıkların yanı sıra tesis yakınlarında bulunan sebze halinden temin edilen sebze atıkları da kompost işlemine tabi tutulmaktadır. Bugüne kadar toplam 3.390 kg organik atık dönüştürülmüş olup toplam 641 kg kompost elde edilmiştir. Üretilen kompost Agripark Tesisi'nin peyzajında kullanılmıştır.

Nevşehir Patates Tohumu Deposu: Toplam 7.000 ton patates tohumu saklama kapasitesine sahip bu depo, yüksek teknoloji havalandırma ve soğutma sistemleri sayesinde Türkiye'nin en düşük fire oranıyla faaliyet gösteren patates tohum deposudur.

2019 yılında %6,52 olan fire oranı, 2020 yılında %5,6'ya düşmüştür.

Yeni Teknolojilerle İnovatif Tarımsal Üretim Projesi: Tekfen Tarım'ın TürkTraktör ve Doktor işbirliği ile yürüttüğü bu proje, KoçZer tarafından düzenlenen "Hayalimiz Benzer İş Birliği Programı Ödülleri"nin uygulama kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Biyoeçşitlilik

Biyoeçşitlilik, birçok sektörün devamlılığı için temel bir bileşendir. Genler, türler ve ekosistem hizmetleri birçok üretim süreci için kritik girdiler olup, işletmeler atıklarını arıtmak ve dağıtmak, toprak ve su kalitesini korumak için sağlıklı ekosistemlere ihtiyaç duyarlar.

İnşaat ve tarım gibi biyoeçşitlilik üzerinde etkisi olan sektörlerde faaliyet gösteren Tekfen Grubu, faaliyetleri sırasında ekosistemin ve türlerin korunmasına yönelik gerekli önlemleri almaktadır. Biyoeçşitlilik riskinin yönetilmesinde Biyoeçşitlilik Eylem Planı, Ekoloji Yönetim Planı ve Çevresel Etki Değerlendirme Raporları temel alınmaktadır. Bu kapsamda fauna gözlem ve koruma eylemleri, proje sahalarında bulunan türlerin etki alanı dışında tutulması için benzer habitatlara taşınması ve rehabilitasyon gibi çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

FNN Sürdürülebilirlik Merkezi, Ceyhan

²² Ellen MacArthur Foundation, 2021, Universal Circular Economy Policy Goals: <https://emf.thirdlight.com/link/kt00azuibf96-ot2800/@/preview/1?o>

TOPRAĞIN HİKÂYESİ

Tekfen İnşaat Bitkisel Toprak Yönetimi

“Bitkisel toprak”, başta bitkiler olmak üzere tüm canlıların hayatta kalması için ihtiyaç duyduğu besin maddelerini içeren, toprağın en verimli bölümü olarak tanımlanıyor. Bu bölüm, toprak yüzeyinden itibaren sadece 5-30 cm’lik tabakayı kapsıyor. Çünkü 30 cm’den daha derin topraklarda yeterli miktarda yararlı mikroorganizma olmadığından verim düşüyor. Organizma ve mikroorganizmalar bakımından zengin ve büyük ölçüde yenilenemeyen bir doğal kaynak olan bitkisel toprağın oluşumu yüzyıllar alıyor. Bu nedenle Tekfen İnşaat, sürdürülebilir bir gelecek için toprağın korunmasını ve uygun şartlarda yönetilmesini en önemli konulardan biri kabul ediyor.

Bitkisel toprak yönetimi kapsamında şantiyelerdeki tüm çalışanların farkındalığını artırmak ve bu konuda bir bilinç oluşturmak amacıyla eğitimler veriliyor. Toprak ve kazı-dolgu işlerinde çalışanlar ise bu konuda daha detaylı ve özel eğitimlere tabi tutuluyor. Hem ulusal hem de uluslararası mevzuatlarda ve projelerin şartnamelerinde belirtilen gerekliliklerin yerine getirilmesinin yanı sıra bu konuda pozitif etki yaratacak çalışmalar destekleniyor.

Tarım arazileri, mera alanları, ormanlık alanlar veya doğal habitatlarda yasal prosedürlerin tamamlanmasının ardından, saha-SEÇ ekiplerinin de gözlem ve tavsiyeleri ile birlikte, bölgenin ve çalışma yapılan alanın toprak verimliliği göz önünde bulundurularak bitkisel toprağın sıyırılması ve uygun şartlarda depolanması için gerekli düzenlemeler yapılıyor. Kritik habitatlarda yer alan projelerde ise çalışmalar toprak uzmanlarının gözetiminde yürütülüyor. Sıyırma işlemi için uygun makine ve ekipmanlar kullanılırken, sıyırma sırasında iş makinelerinin toprağı sıkıştırmadan çalışması ve uygun derinlikte sıyırma yapması sağlanıyor. Böylece bitkisel toprağın verimini koruması ve alt toprak ile karışması önleniyor. Ayrılan toprağın rüzgâr ve yağmur gibi koşullardan etkilenmemesi, kayba uğramaması ve verimliliğini koruyabilmesi için de yasal mevzuata ve iyi uygulama örneklerine

uygun önlemler alınıyor. Bunun için arazide uygun şekilde stoklanan bitkisel toprak için gerekli durumlarda bitkilendirme, jeotekstil ile örtme ve sıkıştırma gibi ilave önlemler de alınıyor. Bitkilendirme yapmak için bölgeye uygun tohum kombinasyonları kullanılıyor.

Ayrıca çoğu zaman ailelerinden uzakta olan çalışanların motivasyonunu yükseltmek ve iş dışında keyifli zaman geçirebilmelerini sağlamak adına bitkisel topraklarla hobi bahçeleri de oluşturularak, çalışanların ekim yapmalarına olanak sağlanıyor. Proje sahasının yakın çevresinde bahçecilik faaliyetlerinde kullanmak üzere yerel halktan toprak talebi gelmesi durumunda, bitkisel toprak ihtiyaçları da karşılanıyor. Gerekli yasal izinlerin alınması ve analizlerin yapılması koşuluyla, verimi düşük tarım arazilerine verimli bitkisel toprak transferi de yapılabiliyor. Tarla sahiplerinin toprağı taşıma imkânı olmaması halinde, Tekfen İnşaat olarak toprak transferi için de destek veriliyor.

Tekfen İnşaat, bugüne kadar gelen talepler üzerine atıl alanların doğaya yeniden kazandırılması konusunda da çeşitli çalışmalar yaptı. 2020 yılında Kırklareli Kıyıköy TürkStream Projesi kapsamında yerel halktan gelen talep üzerine, Vize’de bulunan eski bir taş ocağının rehabilitasyonu için gerekli izinler alındıktan sonra ilgili kurumlarla işbirliği yapılarak alanın doğaya yeniden kazandırılması sağlandı. Böylece bölge peyzaj açısından yepyeni bir görünüme kavuşturulurken, insanlar ve hayvanlar için tehlike yaratan kayma, düşme ve trafik kazası gibi riskler de ortadan kaldırıldı. Zamanla bölge hayvancılık faaliyetleri için uygun hale getirildi ve çevresindeki ormanlık alan yerel topluluk tarafından rekreasyon amaçlı kullanılmaya başladı.

PAYDAŞLAR ANLATIYOR

CDP Performansı ve Hedefleri Üzerine

**TEKFEN HOLDİNG SEÇ&K
KOORDİNATÖRÜ ZAFER DEMİRCİ**

“ 2020 yılında dünya çapında CDP İklim Değişikliği Programı'na 9.526 şirket, CDP Su Programı'na ise 2.934 şirket raporlama yaptı. Bu şirketlerden 270 tanesi CDP İklim Değişikliği Programı'nda, 106 tanesi ise CDP Su Programı'nda "Global A Listesi"ne girdi. Her iki programda da "A" derecesi alan şirket sayısı dünya genelinde sadece 63. Tekfen Holding, bu 63 şirket arasına Türkiye'den giren tek kuruluş oldu.

CDP (Carbon Disclosure Project/ Karbon Saydamlık Projesi) nedir?

2000 yılında Londra'da kurulan CDP, dünyanın en güçlü yeşil Sivil Toplum Kuruluşu kabul ediliyor. Arkasında, 110 trilyon dolar değerindeki varlığı yöneten 590 yatırımcı var. Şirketlere çevresel politikalarını açıklamaları adına çağrıda bulunan CDP, dünyanın en büyük kurumsal iklim değişikliği ve su risk verilerine sahip sivil toplum kuruluşu. Aynı zamanda dünyanın en yaygın çevre raporlama sistemi olarak kabul ediliyor. 2020 yılında dünya genelinde 10 bine yakın firma CDP'ye raporlama yaptı. Türkiye'den ise CDP İklim Değişikliği Programı'na 60, CDP Su Programı'na ise 34 şirket raporlama yaptı.

Tekfen, CDP'ye hangi konuları raporluyor?

Tekfen, kurulduğu günlerden bu yana çevre hassasiyeti yüksek olan ve bu konuda kendini sürekli geliştiren bir grup. Şu anda, hem CDP İklim Değişikliği hem de CDP Su Güvenliği programlarına raporlama yapıyoruz. İlk emisyon hesaplamalarımızı 2010 yılında, 2009 yılı verileri üzerinden

yapmaya başlamıştık. Ancak o tarihten itibaren altı yıl boyunca rapor hazırlasak da resmi olarak bildirimde bulunmadık. Resmi olarak CDP İklim Değişikliği Programı'na ilk raporlamamızı 2017 yılında yaptık. Ertesi seneden itibaren de CDP Su Güvenliği Programı'na raporlama yapmaya başladık. Tekfen Holding'in tüm yurtiçi ve yurtdışı operasyonlarını raporlamaya dahil ediyoruz. Bu süreç, Holding SEÇ&K Koordinatörlüğü'nün liderliğinde yönetiliyor. Ancak raporlama sürecinde, Grup Şirketlerimizin Çevre Birimlerinde görevli olan 150'yi aşan çalışanımızın desteğini alıyoruz.

CDP raporlamalarının puanlaması nasıl yapılıyor?

Bağımsız kuruluşlar, CDP tarafından hazırlanan sorulara verilen cevapları, yine CDP tarafından yayımlanan puanlama kılavuzuna göre değerlendiriyor. Programa katılan firmalar, vermiş oldukları cevaplara göre A, A(-), B, B(-), C, C(-), D, D(-) ve F bantlarında derecelendirmeye tabi tutuluyor. En yüksek derecelendirme seviyesi olan "A"ya ulaşan şirketler Global A Listesi içerisinde yer alıyor ve Dünya Liderleri arasında gösteriliyor.

Tekfen Holding'in CDP derecelendirme puanlarının yıllara göre değişimi nasıl?

Tekfen Holding'e bugüne kadar verilen puanlama Şu Şekilde:

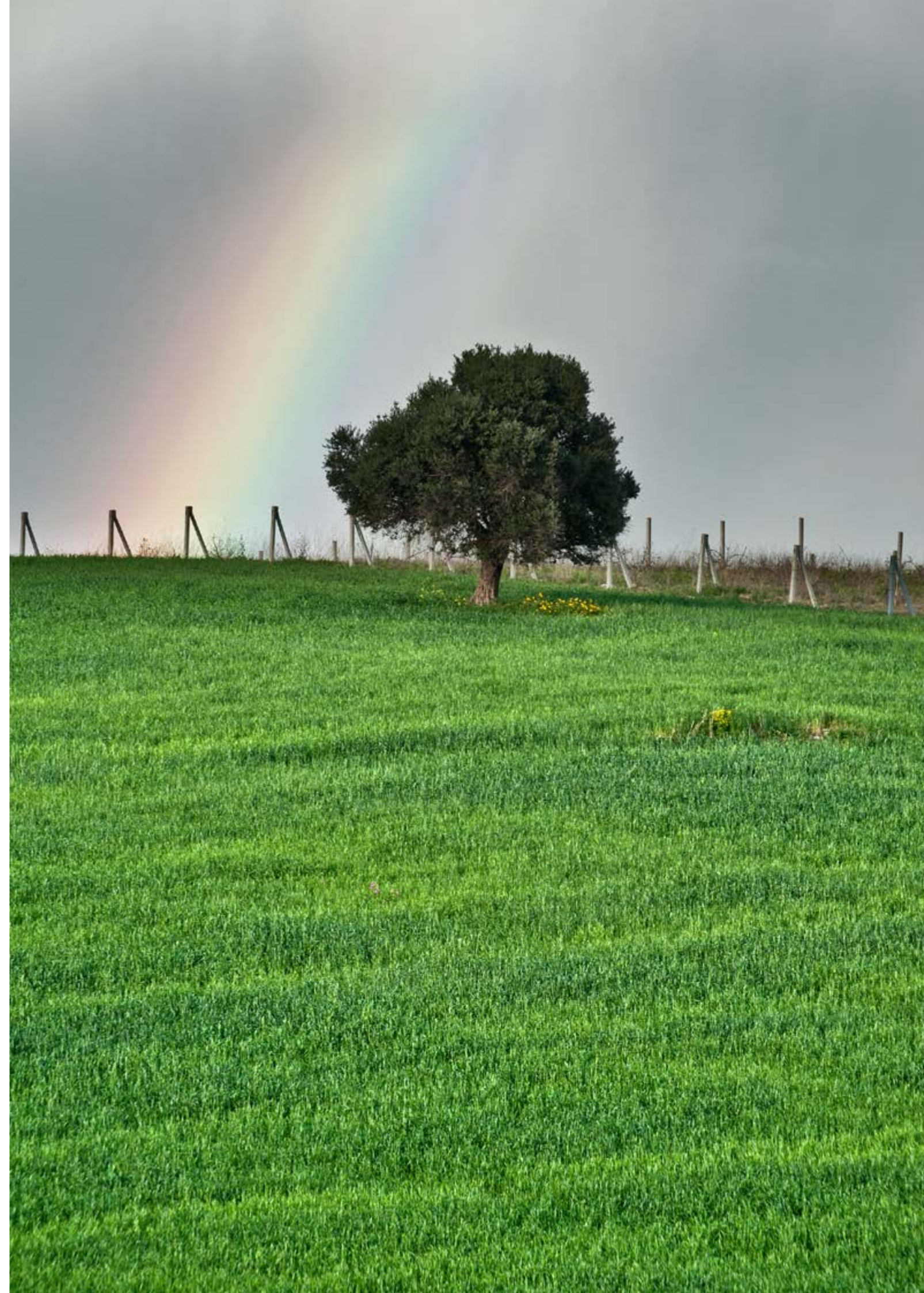
	2017	2018	2019	2020
CDP İklim Değişikliği	B	B	A-	A
CDP Su Güvenliği	-	B	A-	A

2020 yılında dünya çapında CDP İklim Değişikliği Programı'na 9.526 Şirket, CDP Su Programı'na ise 2.934 Şirket raporlama yaptı. Bu Şirketlerden 270 tanesi CDP İklim Değişikliği Programı'nda, 106 tanesi ise CDP Su Programı'nda "Global A Listesi"ne girdi. Her iki programda da "A" derecesi alan Şirket sayısı dünya genelinde sadece 63. Tekfen Holding, bu 63 Şirket arasına Türkiye'den giren tek kuruluş oldu.

	Türkiye	Dünya
CDP İklim Değişikliği Programı'na raporlama yapan Şirket sayısı	60	9.526
CDP Su Programı'na raporlama yapan Şirket sayısı	34	2.934
CDP İklim Değişikliği Programı'nda "Global A List" içerisinde yer alan Şirket sayısı	2	270
CDP Su Programı'nda "Global A List" içerisinde yer alan Şirket sayısı	1	106
Hem CDP İklim Değişikliği hem de CDP Su Programlarında "Global A List" içerisinde yer alan Şirket sayısı	1	63

İklim bizim yüzümüzden mi değişiyor?

Bilimsel çalışmalara göre, küresel ısınmanın ve dolayısıyla da iklim değişikliğinin en önemli sebebi, atmosferdeki sera gazı miktarındaki artış. Bu ilişkiyi bilimsel çalışmalar da açıkça ortaya koymakta. Sanayileşme öncesi dönemde, atmosferdeki CO₂ seviyesi 280 ppm seviyelerinde idi. 800 bin yıllık geçmişe baktığımız zaman ise CO₂ seviyesinin 180-300 ppm arasında dalgalanmakta olduğu görülüyor. 1950'lerden sonra CO₂ seviyesinde olağandışı bir yükselme dikkat çekiyor. Bugünkü CO₂ seviyesi ise 418 ppm (05.04.2021 itibarıyla). Dolayısıyla CO₂ seviyesinin, daha önce hiç olmadığı kadar yüksek olduğunu görüyoruz. Sanayileşme öncesi döneme göre, ortama küresel sıcaklık artışı ise 1°C. Yani bugünkü iklim değişikliğinin etkilerini sadece 1°C'lik artış sonucunda yaşamaktayız.

İklim değişikliğinin etkileri neler?

Son yıllarda, iklim değişikliğinin etkilerine hepimiz şahit oluyoruz. Aşırı hava olaylarıyla her geçen gün daha fazla karşılaşıyoruz ve bu olayların etkileri de giderek büyüyor. Uzun ve yağışsız dönemler yaşıyoruz. Ardından 1 yılda yağması gereken yağmur 1 günde yağabiliyor. Örneğin Avustralya'da mart ayında yaşanan sel felaketi, son 50 yılın en büyük felaketi olarak açıklandı. Yeraltı sularının, barajların, göllerin yeterli beslenememesi nedeniyle de su kaynaklarında ciddi azalmalar görülüyor. İklim değişikliğinden dünyada en fazla etkilenecek olan bölgelerden birinin Akdeniz Havzası olacağını biliyoruz. Bu bölgede, yağışlarda %20-30 oranında azalma bekliyoruz.

Diğer taraftan dünya genelinde yangınlar artıyor. Örneğin, 2019 yılının sonunda Avustralya'da başlayan yangınlar 2020 yılında da devam etti ve New South Wales eyaletinin yaklaşık %7'si küle dönüştü. Biyoçeşitlilik hızla yok oluyor. Bugün yaşanan değişim hem büyük hem de çok hızlı. Küresel yaban hayatı nüfusu son 40 yılda %60 azaldı. Bu değişim, canlılar âleminde yaşanan 6'ncı büyük yok oluş olarak kabul ediliyor. Deniz suları yükseliyor. Bugünkü ortalama yükseliş yılda 3 mm. Ancak bu yükselişin, küresel ısınmanın artması ile birlikte hızlanacağı tahmin ediliyor. Tüm buzullar eridiği zaman, deniz seviyesinin ortalama 80 metre yükselmesi bekleniyor. Denizlerdeki asidite artıyor, bu da deniz hayatını olumsuz etkiliyor. Artık hızla geri dönüşü olmayan devrilme noktalarına doğru ilerliyoruz. Devrilme noktalarının geçilmesi durumunda geri dönüş şansımız yok. Önemli devrilme noktaları arasında kutuplardaki buzulları erimesi, Amazon ormanlarının yok olması ve Atlantik'teki Gulf Stream akıntısının durması gösteriliyor.

Tüm bu etkileri, sadece 1°C'lik sıcaklık artışı ile yaşıyoruz. Peki küresel sıcaklıklar artmaya devam edecek mi? Veya ne kadar artacak?

Bu sorunun cevabını BM tarafından kurulmuş olan IPCC veriyor. 2100 yılına kadar ortaya çıkacak senaryoya ilişkin IPCC'nin farklı öngörülleri var. Eğer hiçbir önlem almadan aynı şekilde devam edersek, 2100'de ortalama sıcaklık artışının 4-6°C olacağı tahmin ediliyor. İyimser senaryoda ise emisyonların 2040-2050 yılları arasında zirve yapacağı, sonra da dengeye geleceği tahmin

ediliyor. Ancak bu iyimser senaryoda bile sıcaklık artışı 2°C'yi geçiyor.

Bu kadar kritik bir durumda küresel ısınmanın durdurulması için ne yapılıyor?

Son yıllarda küresel çaptaki en önemli adımlardan birisi Paris İklim Anlaşması. Bu anlaşma ile 2100 hedefleri belirlendi. Hedef, 2100 yılına kadar küresel sıcaklıkları sanayileşme öncesi döneme göre 2°C'nin altında tutmak, hatta 1,5°C ile sınırlandırmak. Anlaşmayı 196 ülke onayladı. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 10 ülke ise anlaşmayı halen onaylamadı. Fosil yakıt tüketiminin azaltılması, dizel/benzinli araçların yerine elektrikli araç üretimine geçiş, yeşil finansman araçlarının kullanılması vb. birçok uygulama hayata geçirilmekte. Paris İklim Anlaşması'nın ardından, geniş çaplı atılan ikinci büyük ve önemli adım ise "AB Yeşil Mutabakatı". AB, bu mutabakatla, 2050 yılına kadar "karbon nötr" olma hedefi veriyor. Bu hedefi gerçekleştirmek için kullanacağı en önemli araçlarından birisi ise "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması".

Karbon nötr olmak ne demek?

Karbon nötr olmak, bir ürünün, bir iş operasyonunun veya hizmetin sonucu olarak atmosfere karışan global sera gazları emisyonunda net artış olmaması anlamına geliyor. Karbon nötr olabilmek için, öncelikle sera gazı emisyonları kaynağında azaltılmalı, kaynağında azaltılamayan emisyonlar ise denkleştirilerek sıfırlanmalı.

Tekfen olarak biz de karbon nötr olabilir miyiz?

Evet, biz de karbon nötr olabiliriz ve bir hedef tarih belirleyebiliriz. Bu yöndeki çalışmalarımızı 2020 itibarıyla daha da hızlandırdık. Şirketlerimiz için Bilime Dayalı Hedef (SBT) rehberliğinde yol haritamızı belirlemek için önemli adımlar attık. 2020 yılında, Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarımız ile ilgili orta ve uzun vadeli iki hedef belirledik:

• **Hedef 1:** 2025'e kadar toplam Kapsam 1+2 emisyonlarımızı 2019 yılına göre %15 azaltmak.

• **Hedef 2:** 2037'ye kadar toplam emisyonlarımızı 2019 yılına göre %40,2 azaltmak.

Daha uzun vadede ise karbon nötr olabilmek hedefimiz var. Bu dönüşümü gerçekleştirebilmek için atılması gereken adımlardan oluşan yol haritamız üzerinde çalışıyoruz. Yol haritası tamamlandıktan sonra, karbon nötr olacağımız hedef tarihimizi kamuoyu ile de paylaşacağız. Karbon nötr olabilmek için atmamız gereken adımları ve üzerinde yoğunlaşacağımız alanları ise şu şekilde belirledik:

- Toros Tarım Mersin İşletmesi'ndeki Nitrik Asit Ünitesi kaynaklı N₂O emisyonlarımızı azaltacağız. Bu azaltım, bacalara takılacak katalizörler vasıtasıyla yapılacak. Böylece, N₂O kaynaklı emisyonlarımızı %80 oranında azaltabileceğiz. Bu çalışma sonrasında toplamda 600-650 bin ton CO₂ azaltımı hedefleniyor. Şu anda yatırımın sözleşme süreci devam ediyor.
- Satın aldığımız elektriği, yenilenebilir kaynaklardan sağlamalıyız. Sabit tesislerimizde mümkünse yenilenebilir elektrik üretimi yapılmalı, Otovoltaik panel kullanımını yaygınlaştırmalıyız.
- Enerji verimliliğimizi artırmalıyız. Bunun için sabit tesislerimizde enerji etütleri yaptırmaktayız. 2021'in ilk yarısında bu çalışmanın bitirilmesini hedefliyoruz. Verimlilik projelerini, yatırım getirisi (ROI) ve tasarruf miktarına göre değerlendirerek önceliklendireceğiz. Enerji verimliliği çalışmaları ile birlikte enerji tüketimlerinde, işyerine göre değişmekle birlikte %5-30 oranında iyileştirme hedefliyoruz.

• Tüm aydınlatmalarda LED dönüşümlerini tamamlamalıyız.

• Mevcut binalarda ısı yalıtımı ile ilgili çalışmalar yapmalıyız.

• ABD'de yapılan bir çalışma, "yeşil" veya "çevreci" olarak tabir edilen binaların enerji tüketiminde %24-50, CO₂ salımında %33-39, su tüketiminde %40 ve atıklarda %70'e varan bir düşüş sağlayabileceğini ortaya koyuyor. Biz de, yeni yapacağımız binaların tümünde yeşil bina standartlarına uyum sağlamalıyız.

• Araç alım ya da kiralamalarında, araçların karbon emisyon değerlerini de kriter olarak eklemeliyiz.

• Ürün ve hammadde naklieleri sırasında, karbon emisyonunu dikkate alarak uygun nakliye yöntemini ve doğru nakliye firmasını seçmeliyiz.

• Tedarikçilerimizin karbon ayak izini de sorgulamalıyız.

• Atık üretim miktarlarımızı azaltmalıyız.

• İç karbon fiyatlandırma mekanizmasını geliştirmeliyiz.

• Son olarak, tüm bu çalışmaları yaptıktan sonra azaltılamayan emisyonları, karbon emisyonunu azaltan projeleri destekleyerek veya "Carbon Offset" yöntemi ile dengelemeliyiz.

İNNOVASYON

Sanayi ve endüstrinin sürdürülebilir kalkınma ve topluma geçişte kilit bir rolü bulunmakta olup, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için iş dünyasında da inovasyon ve dijitalleşme büyük önem taşımaktadır.²³ İş stratejilerinde sürdürülebilirliği entegre eden şirketler, risk ve fırsatlara yanıt verirken aynı zamanda iş modellerini sürekli değişime ve farklılaşan şartlara dayanıklı hale getirmekte, yenilikçi ürün ve hizmetlerle daha yüksek verimlilik elde ederek sürdürülebilir bir büyüme sağlamaktadır.²⁴

Yapılan araştırmalar, sürdürülebilirlik için daha geniş ve daha stratejik bir plana sahip olan organizasyonların, yalnızca kurum içindeki yenilikçiliği yönlendirmekle kalmadığını, aynı zamanda müşterilerinin ne istediğini ve tedarikçilerinin nasıl çalıştığını da etkilediğini ortaya koymaktadır.²⁵

Tekfen Holding, sürdürülebilirlik alanında sorumluluk üstlenerek bunu rekabet avantajına dönüştürmeyi başaran şirketin geleceğin liderleri arasında olacağı görüşünden hareketle bu alanda örnek gösterilecek adımlar atarken, köklerini “teknoloji” ve “fen”den alan bir kurum olarak, inovasyonun gelecekteki sorunları çözmede kritik bir öneme sahip olduğuna inanmaktadır. İklim krizi, plastik, hava ve su kirliliği gibi çevre sorunlarının yanı sıra İSG ve tedarik zincirinin izlenilebilirliği alanlarında da çözüm bulmaya yardımcı olan sürdürülebilirlik odaklı inovasyon, temel kaynakların verimli kullanılarak üretim süreçlerinin çevre üzerindeki etkilerini en aza indirmede de etkin olmaktadır.

Tekfen Holding şirketlerinin faaliyet gösterdiği iş kolları, inovasyon ve teknolojik gelişime açık sektörlerden oluşmaktadır. Taahhüt projelerinde yeni mühendislik uygulamaları, dijitalleşme ve otomasyon, iş süreçlerini kısaltarak hata oranlarını en aza indirmekte, ayrıca İSG risklerini azaltarak daha güvenli bir çalışma ortamının yaratılmasına katkı sağlamaktadır. Tarım sektöründe ise inovasyon yaklaşımının ana başlıkları arasında değişen iklim koşullarına ve kuraklığa dayanıklı tohumlar geliştirilmesi, doğal kaynakların sorumlu kullanılması, tarımsal verimliliği artıracak yenilikçi üretim metotları, akıllı tarım teknolojileri, düşük karbonlu gübre ve hasat yöntemleri öne çıkmaktadır.²⁶ Tekfen Tarım ve Toros Tarım, bünyelerinde bulunan Ar-Ge Merkezleri öncülüğünde bu doğrultuda çalışmalar yürütmektedir.

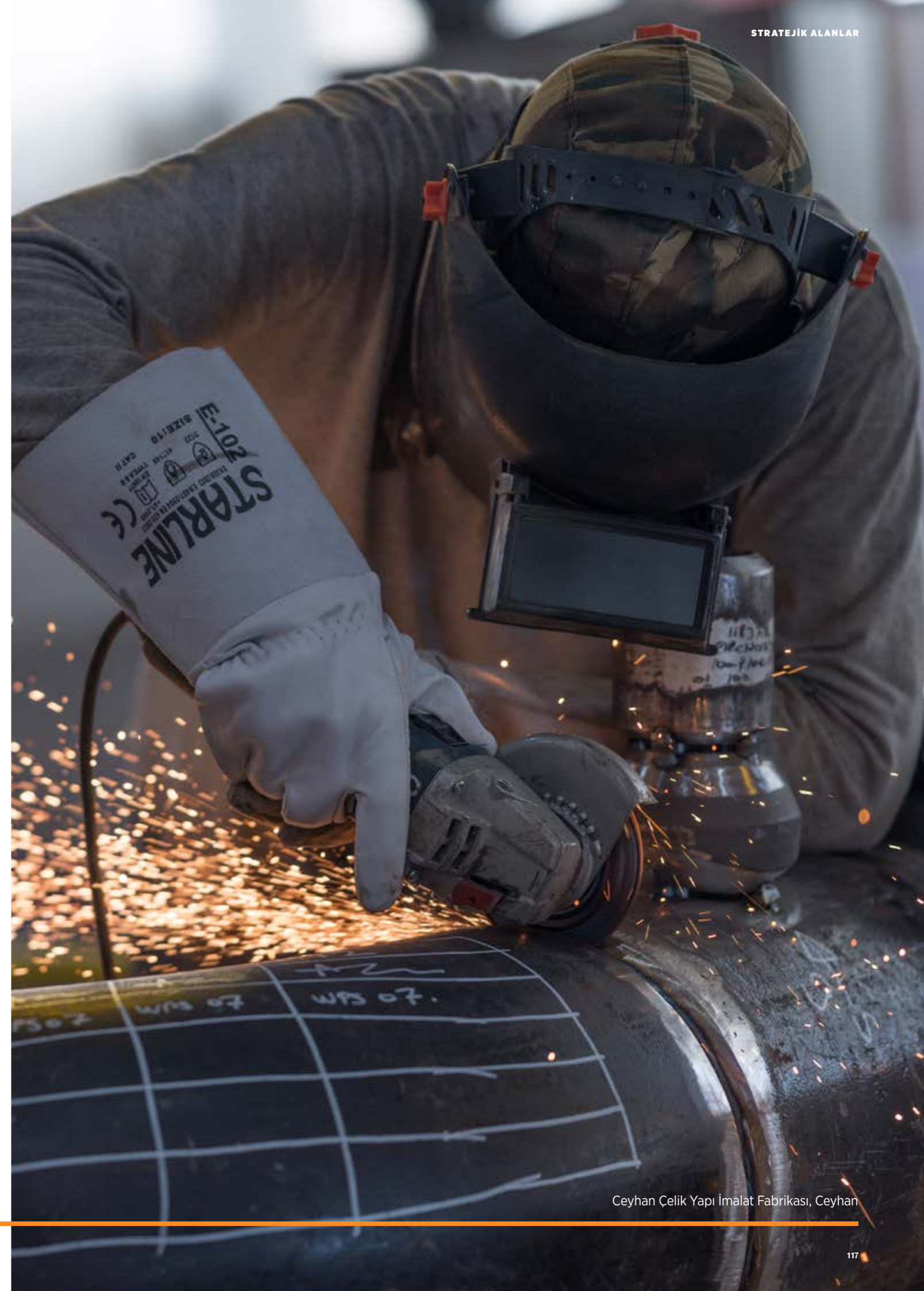
²³ Innovation Is the Only Way to Win the SDG Race, BCG.

²⁴ Embedding Sustainability into core strategy and business operations, Deloitte.

²⁵ Sustainability at a tipping point, Mckinsey&Company.

²⁶ Countering climate change with innovation, FAO.

Tekfen Holding, sürdürülebilirlik alanında sorumluluk üstlenerek bunu rekabet avantajına dönüştürmeyi başaran şirketin geleceğin liderleri arasında olacağı görüşünden hareketle bu alanda örnek gösterilecek adımlar atarken, köklerini “teknoloji” ve “fen”den alan bir kurum olarak, inovasyonun gelecekteki sorunları çözmede kritik bir öneme sahip olduğuna inanmaktadır.

Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

Ar-Ge ve İnovasyon Kültürü

Tekfen'in sürdürülebilirlik konusunda odaklandığı alanlardan biri de, şirket iş süreçlerini ve hizmetlerini iyileştirecek, yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesini sağlayacak ve şirketin çevresel, sosyal ve yönetim performansını iyileştirecek yenilikçi çözümlerin geliştirilmesi için hayati öneme sahip olan Ar-Ge ve inovasyon kültürünü Grup içinde yaygınlaştırmaktır. Tekfen, bu amaçla tüm iş süreçlerinde yenilikçi fikirlerin filizlenmesi için hem şirket çalışanlarının hem de dış paydaşların süreçlere katılımını teşvik etmektedir. Şirketin ihtiyaç duyduğu alanlardaki yenilikçi yaklaşımlar yarışma ve ödül sistemleri ile desteklenmektedir.

TEKFEN İNŞAAT

Tekfen İnşaat'ın Adana Ceyhan'daki Makine Bakım Tesisleri (GAT) içinde kurulan Ceyhan FNN Sürdürülebilirlik Merkezi'nde sürdürülebilirlik alanında farkındalık yaratmak üzerine müze, sergi ve konferans gibi eğitim amaçlı aktiviteler gerçekleştirilmektedir. Yapı, peyzaj alanı kullanımları, bitki seçimi, aydınlatma tasarımı ve fotovoltaiik panellerle binada kullanılan enerjinin %45'ini üretebilmesiyle LEED Platinum Sertifikası almaya hak kazanmıştır.

TOROS TARIM

Şirket içinde inovasyonla ilgili çalışma ve gelişmeleri paylaşmak üzere Ar-Ge ve farklı departmanların katılımıyla "İnovatif - Toros İnovasyon Bülteni" yayımlanmaktadır. 2020 yılında 13 bülten yayımlanmış olup, bültenler Toros Tarım web sayfasından da paylaşılmaktadır. Bültenlerin yanı sıra Mersin İşletmesi'nde çalışanlara yönelik inovasyon anketleri yapılmış, 20 kişiden oluşan Beyin Takımı ve Destek Ekibi farklı birimlerin katılımıyla 16 ortak sunum gerçekleştirmiştir.

İnoSuit-İnovasyon Odaklı Mentorluk Programı

Tekfen, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) organizasyonunda Üniversite-Sanayi-Sektör işbirliği ile inovasyon yönetimi yetkinliğinin artırılması, inovasyon yönetimi altyapısının güçlendirilmesi ve kurumsal inovasyon sistemlerinin tasarlanması amacıyla oluşturulan İnoSuit Programı'nı desteklemektedir. Toros Tarım ve Tekfen Tarım, 2019-2020 yıllarında İnovasyon Odaklı Mentorluk Programı'na katılmıştır.

TEKFEN TARIM

Şirket içi inovasyon kapasitesinin artırılması için "İnovasyon Kulübü" kurulmuştur. Toplam 45 kişiden oluşan kulüp, inovasyon ve yaratıcılığı teşvik etmeye yönelik bir alan olan "İnovasyon Odası"nda etkinlik ve faaliyetlerine devam etmektedir. Ayrıca çalışanların yenilikçi fikirlerini paylaşmaları için kurulan Tekfen Tarım Fikir Yönetim Sistemi sayesinde çalışan fikirlerini mail yoluyla paylaşabilmektedir. 2020 yılında toplam 24 fikir alınmıştır. Dört ana başlıkta üretilen fikirlerin fizibilite çalışmalarına devam edilmiştir. Tekfen Tarım 2020 yılında, Dijital Tarım Dönüşüm ve İnovasyon Lideri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Ödülleri'nin "Ar-Ge Organizasyonlarında Liderlik Öyküleri" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Tekfen Tarım 2020 yılında, Dijital Tarım Dönüşüm ve İnovasyon Lideri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Ödülleri'nin "Ar-Ge Organizasyonlarında Liderlik Öyküleri" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Ar-Ge Çalışmaları

Şirketlerin katma değeri yüksek ürün ve hizmetler sunmasına olanak sağlayarak olumsuz piyasa koşullarından ve yıkıcı rekabetten korunmalarına yardımcı olan Ar-Ge ve inovasyon, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmada önemli bir unsur olan çevresel performansının iyileştirilmesinde de önemli bir role sahiptir.

Tekfen, sürdürülebilirlik alanında ortak değer yaratan, iş süreçlerini iyileştiren ve yenilikçi ürün ve hizmetler geliştirilmesini sağlayan Ar-Ge çalışmalarını kurumsal bir çerçevede sürdürmektedir. Grup hem kurum içi hem de kurum dışı Ar-Ge, inovasyon ve girişimcilik çalışmalarını bünyesindeki Ar-Ge Merkezleri, Tekfen Ventures ve Boğaziçi Üniversitesi FNN Tekfen Kuluçka Merkezi aracılığıyla gerçekleştirmektedir. 2020 yılında Grup genelinde Ar-Ge'ye yaklaşık 18,5 milyon TL yatırım yapılmıştır. Ar-Ge Merkezlerinde çalışan sayısı 55, Tasarım Merkezi'nde çalışan sayısı ise 33'tür.

TOROS TARIM

2017 yılında Türkiye'de bitki besini alanında bir ilk olarak kurulan Toros Tarım Ar-Ge Merkezi'nde tarımsal verimliliğe katkı sağlayacak ve çevreye duyarlı yeni ürünler geliştirmenin yanı sıra mevcut ürünlerin iyileştirilmesi, ülkemizde imal edilmeyen ürünlerin yerli olarak üretilmesi, üretim süreçlerinin geliştirilmesi, optimizasyon, üretimde enerji tasarrufu ve çevresel etkilerin azaltılması gibi konularda da çalışmalar yürütülmektedir. Tam zaman eşdeğer 28 kişilik bir ekibin görev yaptığı Ar-Ge Merkezi'nde 2020 yılında yapılan yatırım miktarı 6 milyon TL'yi geçmiştir.

Toros Ar-Ge Merkezi'nde 2019 yılında kabul edilip çalışmalarına devam edilen iki TÜBİTAK projesine ek olarak 2020 yılı içerisinde iki yeni TÜBİTAK projesi

daha desteklenmeye hak kazanmıştır. Ar-Ge Merkezi tarafından 2020 yılında akademik alanda 7 makale ve 3 bildiri yayımlanarak paylaşılmış, farklı kongrelerde 3 sözlü sunum yapılmıştır. Yıl içerisinde Türk Patent ve Marka Kurumu'na 3 adet faydalı model ve 3 adet patent başvurusu yapılmıştır. Küresel iklim değişikliği araştırmalarına destek veren Belmont Forum çağrısı kapsamında ise "Sustainable Agricultural Matrix" (SAM) proje önerisi hazırlanmış olup, değerlendirme aşaması devam etmektedir.

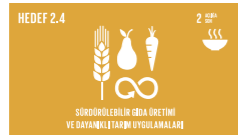

AgroChange: İklim Değişikliğine Uyum ve Karbon Ayak İzini Azaltma İçin Tarımsal Ekosistem Geliştirme Projesi

Tarım ve gıda sistemlerindeki faaliyetlerin yol açtığı salımlar, dünyadaki toplam sera gazı salımlarının %25'ini oluşturmaktadır.²⁷ Bu salımların neredeyse yarısından çoğu üretim ve hasat tarafından gelmektedir. Diğer yandan iklim değişikliğinin yol açtığı aşırı hava koşulları, tohumların yetiştirme ve büyümesi üzerinde olumsuz etkilere sebep olmaktadır. Tarımın sürdürülebilirliğinin sağlanması için iklim değişikliğine dayanıklı tohumların yetiştirilmesi ve tarımdan kaynaklanan sera gazı salımlarının azaltılması öne çıkan konular arasındadır.

AB'nin araştırma ve inovasyon programı Horizon 2020 kapsamında Çukurova Üniversitesi koordinatörlüğünde hazırlanan AgroChange projesi, iklim değişikliğinin hassas tahıl grubu üzerindeki etkilerinin ekolojik ve sosyoekonomik açıdan belirlenmesini ve bu grubun iklim değişikliğine adaptasyonunu destekleyecek gübre ve gübre benzeri ürünlerin karbon ayak izi düşük, biyokimyasal atık dönüşüm yöntemleri ile üretilmesini amaçlamaktadır. Proje boyunca sera ve tarla denemelerinden alınan bilgiler, iklim ve tarım konulu alternatif çalışmalara önemli bilimsel çıktı oluşturacaktır. Öne çıkarılan ürünler ve bu ürünlere uygun geliştirilen metodolojinin, aşırı iklim koşulları altında verimli çalışabilecek yeni tarımsal ekosistemlerin oluşturulmasına katkı sağlaması beklenmektedir. Projede yerel ve uluslararası 9 farklı üniversite ve araştırma merkezi ile işbirliği yapılmaktadır.

LANS-FOOD: Düşük Karbonlu, Uygun Fiyatlı, Besleyici ve Güvenli Gıda Sistem Dönüşümü Projesi

2030 yılında 8,5 milyara, 2050 yılında 10 milyara ulaşması beklenen dünya nüfusu²⁸ doğal kaynaklar ve özellikle gıda güvenliği açısından kaygı yaratmaktadır. Bu nüfusa yeterli besin ve gıdaların sunulması, açlığa ve yoksulluğa son verilmesi ve sağlıklı bir toplumun inşası için iklim değişikliğine dayanıklı, düşük karbonlu bir sistemin kurulması, girdi maliyetlerinin düşük tutulması ve kaliteli, besin değeri yüksek gıdaya erişim büyük önem taşımaktadır.²⁹

LANS-FOOD projesi, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini yönetmek için düşük karbonlu ve besleyici gıda sistemlerinde güvenli ve erişilebilir dönüşümü amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Avrupa ve Afrika'da 2050 yılına yönelik değerlendirme ve çözümler sunan bir politika oluşturulmasını hedefleyen proje, gıdanın besleyici ve uygun fiyatlı olmasını, düşük karbonlu gıda üretim-tüketim kalıplarını ve tutarlı bir gıda ticaretini ele alan politika düzenlemelerine odaklanmaktadır.

²⁷ <https://ourworldindata.org/food-ghg-emissions>

²⁸ <https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/trends/Population2030.pdf>

²⁹ <http://www.fao.org/food-safety/background/en/>

TEKFEN TARIM

Türkiye'nin sayılı teknolojik tarım merkezlerinden biri olan Tekfen Tarım Agripark Ar-Ge Merkezi, aynı zamanda Adana il sınırları içerisinde bitkisel üretim ve ıslah alanında tescil edilmiş ilk ve tek Ar-Ge merkezidir. Merkezde tarla tohumu alanında sürdürülen ıslah çalışmaları, sağladığı verim artışı ile nüfusun sürdürülebilir şekilde gıda ihtiyacının karşılanmasına önemli katkı sağlamaktadır. 2020 yılında 27 Ar-Ge çalışmasıyla toplam 10 proje yürütülmüştür.

Agripark Ar-Ge Merkezi'nde Horizon 2020 ve TÜBİTAK projeleri ile üniversite ve uluslararası kuruluşlarla yapılan işbirlikleri kapsamında yüksek verimliliğe sahip, değişen iklim koşullarına ve hastalıklara dayanıklı yeni tohum çeşitlerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir. Merkezde, tarihsel olarak buğdayın anavatanı olan Anadolu'nun zengin gen kaynakları kullanılarak yüksek kaliteli ekmeklik, makarnalık ve bisküvilik buğday tohumları geliştirilmektedir. 2020 yılında Tekfen Tarım, Çukurova Üniversitesi işbirliğinde yürüttüğü "Atalık Tohumların Kullanımı ile Yerli ve Milli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi" projesi ile Sürdürülebilir İş Ödülleri'nin "İşbirliği" kategorisinde ödül almıştır. Merkezde ayrıca doku kültürü yöntemiyle 25'ten fazla türde hastaliksız ve verimli patates tohumu üretimi yapılmaktadır. Steril ortamda üretilen muz fidanları da üreticilere daha yüksek verim ve kalite sunmaktadır.

Tropic Biosciences ile İşbirliği

Tekfen Tarım, Grup şirketlerinden Tekfen Ventures'ın yatırım portföyünde yer alan Tropic Biosciences ile muz fidanı konusunda işbirliği yapmaktadır. Muzun virüs ve fungal hastalıklardan ari olarak besin değerini ve verimliliğini artırmaya yönelik ıslah çalışmaları yapan Tropic Biosciences, başlangıç materyali olan erkek muz çiçeğini Tekfen Tarım'dan temin etmektedir. 2020 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ihracatla, Tropic Biosciences'a iklim kontrollü özel kutu içinde 80 adet muz çiçeği ile kök ortamında 80 adet doku kültürü gönderilmiştir.

2020 yılında cirosunun %8,5'ini araştırma ve ürün geliştirmeye ayıran Tekfen Tarım, Turkishtime tarafından hazırlanan "Türkiye'nin En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan Şirketleri 2019" sıralamasında, tarım kategorisinde 3'üncü sırada yer almıştır.

Tekfen Tarım, Çukurova Üniversitesi iş birliğinde yürüttüğü "Atalık Tohumların Kullanımı ile Yerli ve Milli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi" projesi ile Sürdürülebilir İş Ödülleri'nin "İşbirliği" kategorisinde ödül aldı.

TEKFEN MÜHENDİSLİK

Tekfen Mühendislik, AB'nin Horizon 2020 programı tarafından desteklenen "Enerji Sistemlerine Esneklik Sağlayan, Yenilenebilir Kaynaklara Bağlı Çözümlerin Gösterilmesi" projesi kapsamında İtalya'da kurulacak olan Hi-Flex konsantre güneş enerji santrali projesinin tüm mühendislik hizmetlerini üstlenmiştir. Dünya çapında partikül teknolojisinin ilk kez kullanıldığı projede, geleneksel olarak kullanılan eriyik tuz teknolojilerinden 2,5 kat daha yüksek depolama yoğunluğunun %50 daha ucuza sağlanması, 24 saat boyunca ısı transfer ve ısı depolama yapılabilmesi ve 1000°C'ye varan ısılarla ulaşılabilmesi amaçlanmaktadır.

Tekfen Mühendislik, 2021 Ocak ayında Tekfen Holding ve Tübitak MAM arasında imzalanan beş yıllık "İş Birliği ve Teknoloji Geliştirme Çerçeve Anlaşması" kapsamında, öncelikli olarak gördüğü iki araştırma konusu belirlemiştir. Şirket, bu konularda proje oluşturma çalışmalarına başlamıştır.

TEKFEN İMALAT

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Tasarım Merkezi Belgesi'ne sahip olan Tekfen İmalat, TÜBİTAK işbirliğinde çeşitli Ar-Ge projeleri geliştirmektedir. Bu kapsamda 2019 yılında TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Programı kapsamında başlanan "9 Nikelli Malzeme ile Depolama Tankının Geliştirilmesi" projesi halen devam etmektedir. 2021 yılında yeni bir Ar-Ge projesine başlanması planlanmaktadır.

TEKFEN VENTURES

İnovasyon ve teknoloji alanında Tekfen Holding'i ileriye taşıyacak önemli aktörlerden biri olan Tekfen Ventures, dünyada ağırlıklı Grup Şirketlerinin faaliyet gösterdiği taahhüt, inşaat, imalat, tarım, gübre ve gayrimenkul gibi sektörlerdeki inovatif girişimleri takip etmekte ve gelecek vaat eden girişimlerin pazardaki konumlarını, iş modellerini ve gelecek planlarını ayrıntılı bir şekilde inceleyerek doğru aşamadaki şirketlere yatırım yapmaktadır. Tekfen Ventures'ın portföyünde doğrudan sürdürülebilirlik alanında faaliyet gösteren girişimler de bulunmaktadır. Şirket, 2020 yılında 11'inci yatırımı olan Phospholutions'u da portföyüne dahil etmiştir.

Tekfen Ventures'un portföyünde doğrudan sürdürülebilirlik alanında faaliyet gösteren girişimler de bulunmaktadır. Şirket, 2020 yılında 11'inci yatırımı olan Phospholutions'u da portföyüne dahil etmiştir.

Tekfen Ventures'ın Yatırımları

Arcbyt	Arcbyt, elektrik, gaz, su ve benzeri altyapı tesislerinin kurulumunu yeraltına indirerek daha ekonomik ve güvenli hale getirmektedir. Şirket, granit ve bazalt gibi tünel açma imkânı vermeyen kaya türleri de dahil olmak üzere, tüm jeolojik yapılarda verimli ve ucuz bir şekilde delme işlemi gerçekleştirebilen, temassız tünel açma teknolojileri geliştirmektedir.
Claroty	Siber güvenlik alanına odaklanan Claroty, geliştirdiği platform ile operasyonel teknoloji, nesnelerin interneti (IoT) ve endüstriyel nesnelerin interneti (IIoT) de dahil olmak üzere, endüstriyel ortamları koruyup optimize etmektedir.
Latch	Gayrimenkul projelerine yönelik olarak binaya ve bina içindeki her erişim noktasına giriş-çıkışları tek bir platformdan yönetme olanağı veren Latch, ayda 2 milyondan fazla kilit açma işlemine destek vermektedir.
Phospholutions	Şirketin patentli teknolojisi RhizoSorb, fosforlu gübrelerin verimliliğini artırırken çevresel etkilerini azaltmaktadır.
Prospera	Bitki gelişimi, sağlığı ve stresini sürekli olarak izleyen ve analiz eden bir görüntüleme ve yapay zekâ teknolojisi şirketi olan Prospera, Dünya Ekonomik Forumu tarafından "Teknoloji Öncüsü" seçilmiştir.
Quanergy	Nesneler arasındaki mesafeyi ölçerek görüş alanını gerçek zamanlı olarak haritalayabilen LiDAR (Light Detection and Ranging) sensörlerini üretmektedir.
Sight Machine	İmalat üretkenliğinde hızlı artışlar sağlayan bir yazılım platformu sunan Sight Machine, imalat sektörü için veri analizi çözümleri üretmekte ve geliştirdiği teknolojilerle bir sanayi tesisindeki tüm üretim bilgilerini toplayarak gerçek zamanlı raporlama yapabilmektedir.
Soft Robotics	Soft Robotics'in değişken, düzensiz ve hassas ürünler için geliştirdiği hassas kavrama çözümleri, özellikle gıda sektörüne hizmet veren makine üreticilerine otomasyon çözümleri sunmaktadır.
StrongArm Technologies	İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğini artırmaya ve kaza riskini azaltmaya yönelik yüksek teknoloji çözümleri geliştirmektedir.
Tropic Biosciences	Muz ve kahve başta olmak üzere yüksek verimli mahsul geliştirmek için bitki ıslahı ve gen düzenleme teknolojileri kullanan bir tarımsal biyoteknoloji şirkettir.

Girişimlerle ilgili detaylı bilgiye Tekfen Holding 2020 Faaliyet Raporu'nun 110-123 sayfalarından ulaşabilirsiniz.

Pivot Bio

Tekfen Ventures'ın yatırım yaptığı girişimler arasında yer alan Pivot Bio, bitki büyümesinde kilit bir role sahip olan azotun üretiminde ve bitki tarafından alınımında mikroorganizmalardan yararlanılmasını amaçlamaktadır.

Dünyada mevcut gıda arzının yarısı, ürünlerin daha hızlı ve verimli üretilmesini sağlayan sentetik azotlu gübreye bağımlıdır. Ancak azotlu gübrelerin yanlış ve aşırı kullanımı, topraktaki azot bileşiklerinin belirli reaksiyonlarla değişime uğraması sonucunda topraktaki mineral dengesinin bozulması, su kirliliği ve hava kirliliği gibi olumsuz etkilere yol açmaktadır. Dolayısıyla ürünlerin azot ihtiyacının çevre açısından daha sürdürülebilir ve güvenilir bir şekilde karşılanabilmesi tarım sektörü açısından önemli bir konu olup, bu konuda alternatif çözümler üzerine çeşitli Ar-Ge çalışmaları yürütülmektedir.³⁰

Pivot Bio, bitkilerin beslenmesi ve dünyamızın doğal kaynaklarının korunmasına yönelik daha güvenli ve kolay yönetilebilir bir azot kaynağı üretmek amacıyla biyoloji biliminden yararlanmaktadır. Pivot Bio PROVEN®, mısır ekinlerini günlük olarak sürdürülebilir şekilde belirli bir hız ve miktarda azotla besleyen ve karıktan verildiğinde bitkinin köklerine yapışan, tarla içi kullanıma yönelik mikrobiyal organizma ihtiva eden ilk üründür. Bu yeni yaklaşım, bitkinin azot ihtiyacı doğrultusunda salınım yapması nedeniyle bir yandan topraktaki azotun su ile kaybını azaltıp su kaynaklarına karışarak kirliliğe sebep olmasını engellemekte, diğer yandan da bitkileri sürekli azotla besleyerek verimi artırmaktadır. Pivot Bio, TIME dergisinin "2020'nin En İyi Buluşları" listesinde yer almıştır.

³⁰ Fazla gübre bir sorun mu?

Pivot Bio, Tekfen Ventures

Dijitalleşme

2000'li yıllarla birlikte yapay zekâ ve robot teknolojilerinde sağlanan ilerleme, üretim yapılarında da büyük bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. Üretim süreçlerinde yaşanan değişimlerin yanı sıra yeni iş modelleri, yeni meslekler ve yeni çalışma biçimlerinin ortaya çıkmasına neden olan bu süreç, fiziksel dünyayı sanal bilgi işlem dünyasına bağlayan sistemlere geçişle dijital dönüşüm dalgasını da başlatmıştır. Hızla dijitalleşen iş süreçleri şirketlere esneklik, çeviklik ve hız kazandırırken, operasyonel verimlilik yoluyla rekabet güçlerini artırmakta ve risklerini daha hızlı bir şekilde yönetebilme olanağı sağlamaktadır. Şirketler dijital dönüşüm ile kârlılık sağlarken, aynı zamanda iş modellerini de daha dayanıklı hale getirmektedir.

Pandemi ile daha da hızlanan dijitalleşme süreçleri, günümüzde artık şirketler için kaçınılmaz hale gelmiştir. Yapılan son bir araştırma, pandeminin şirketler, müşteri-tedarik zinciri etkileşimleri ve iç operasyonlar açısından dijitalleşme sürecini 3 ila 4 yıl hızlandırdığını ortaya koymaktadır.³¹ Şirketlerin, dijital dönüşüm yol haritalarının birden çok boyutuna sürdürülebilirlik stratejilerini entegre etmesi artık bir zorunluluktur. Bu doğrultuda dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik hedeflerinin uyumlu hale gelmesi ve karar verme süreçlerinin verilere dayandırılması, doğru ve isabetli karar verilmesi adına büyük önem taşımaktadır.³²

Tekfen Holding, güçlü teknoloji altyapısı sayesinde Covid-19 salgını ile birlikte iş ortamını hızla, uzaktan çalışma sistemine uygun hale getirmiş, ayrıca bu geçiş sürecini self servis portalı ve çeşitli iletişim platformları gibi online uygulamalarla desteklemiştir. Tekfen çalışanları da IT birimlerinin desteği ile dijital çalışma ortamına hızla ayak uydurmuştur.

Tekfen Holding, Tekfen İmalat, Toros Tarım (Mersin, Samsun ve Ceyhan tesisleri) ve Tekfen İnşaat'ın ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi sertifikaları bulunmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG

TekNET-Tekfen Kurumsal Ağ ve Güvenlik Projesi

Tekfen Holding, dijital dönüşüm kapsamında bilgi teknolojilerinin ortak ağ ve güvenlik altyapısına geçirilmesini amaçlayan TekNET projesi ile pandemi döneminde altyapı, bilgi ve siber güvenlik açısından dayanıklı, kaliteli, verimli ve yasal düzenlemelere uyumlu bir altyapı oluşturarak işlerin kesintisiz devam etmesini sağlamıştır.

İK Oracle Sistemi

Tekfen Grup Şirketlerinin insan kaynakları verilerini tek bir çatı altında toplayan ve eşzamanlı raporlama yapabilmelerini sağlayan İK Oracle Sistemi ile işe alım, onay, çalışanların izin ve seyahat talepleri gibi süreçler kolaylıkla takip edilebilmektedir. 2020 yılında tüm Grup Şirketlerinin sisteme geçişi sağlanarak İK süreçlerinin dönüşümü tamamlanmıştır.

Tekfen Postacı

Evrak takibini kolaylaştıran Tekfen Postacı, 2020 yılında Tekfen Holding bünyesinde hayata geçmiştir. Sistem sayesinde, evrak gönderimi sırasında tüm bilgiler dijital ortamda takip edilerek evrak kaybı riskinin önüne geçilmektedir. 25 defa kullanılabilen özel zarflar sayesinde, yıllık ortalama zarf tüketiminde %96 azalma sağlanmaktadır.

Bunların yanı sıra 2020 yılında Holding tarafından Tekflow denetim bulgu takip uygulaması, hukuk sözleşme yönetimi ve vekâlet takip uygulaması, Oracle satınalma modülü kurulumu, Kalite-SEÇ belgelerinin online sisteme yüklenmesi ve takibi uygulamaları hayata geçirilmiştir.

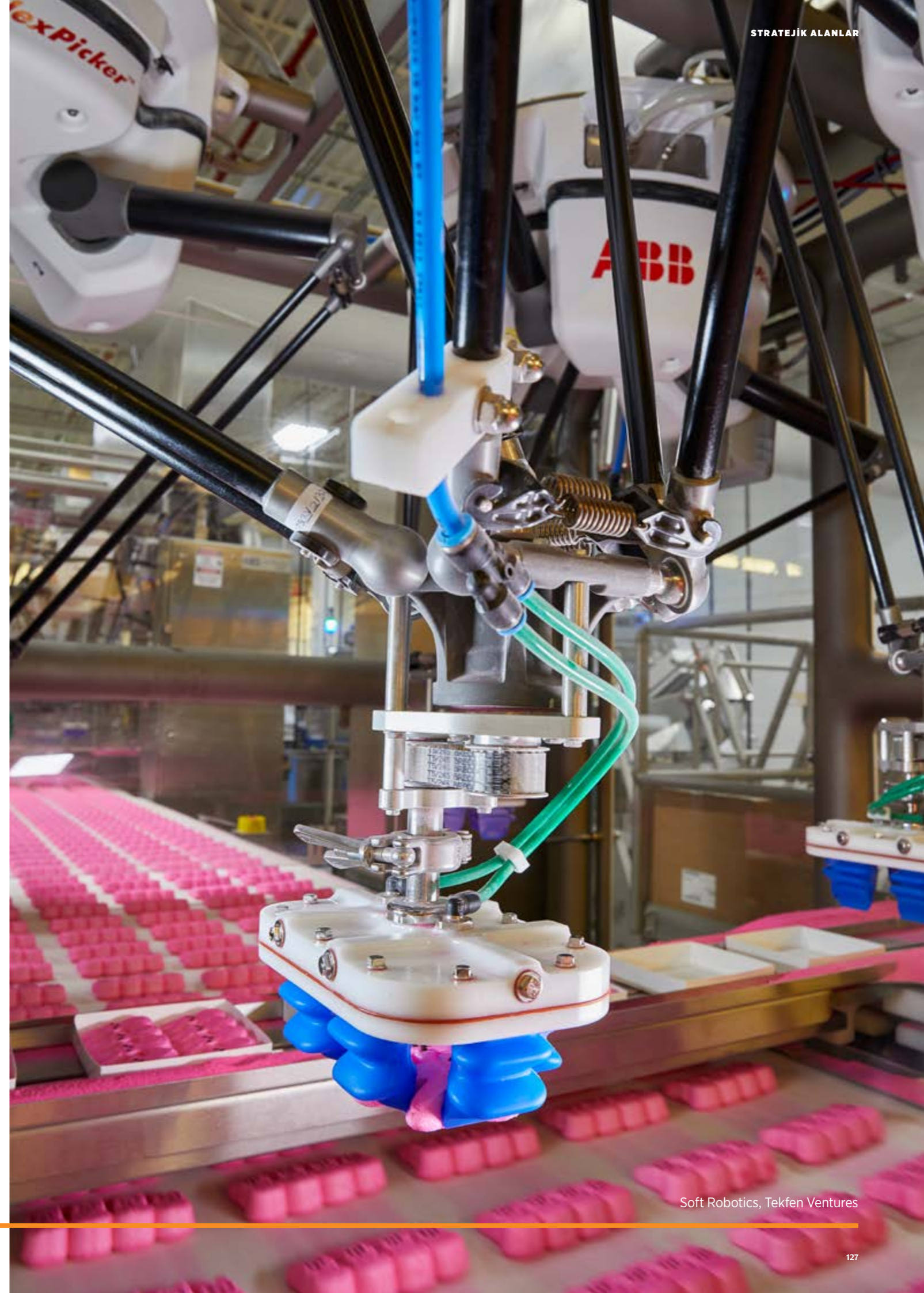
TEKFEN İNŞAAT

Tekfen İnşaat bünyesinde 2020 yılında Nesnelerin İnterneti (Internet of Things-IoT) Platformu, İş Zekâsı (Business Intelligence-BI), SEÇ ve tedarik süreçlerinin dijitalleşmesi gibi 51 dijital dönüşüm projesi tamamlanmıştır. Ayrıca Ceyhan Çelik Yapı İmalat Tesis'i'nde kaynak faaliyetlerini robot ile yapmak üzere bir kaynak ünitesi kurulmuştur. Bu sayede kaynak kalitesinin sürekliliğinin sağlanması, kaynak tüketiminin minimize edilmesi ve düşük karbon salımı ile maliyet tasarrufu sağlanmıştır.

Tekfen Holding, Tekfen İmalat, Toros Tarım (Mersin, Samsun ve Ceyhan tesisleri) ve Tekfen İnşaat'ın ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi sertifikaları bulunmaktadır.

³¹ How COVID-19 has pushed companies over the technology tipping point—and transformed business forever, Mckinsey&Company.

³² Here's how digital transformation and sustainability can flourish together, WEF.

TEKFEN MÜHENDİSLİK

Tekfen Mühendislik, 2019 yılında başlattığı endüstriyel dijital dönüşüm yolculuğuna 2020 yılında Dijital Çözümler Bölümü'nü kurarak devam etmiştir. Bu alandaki uzmanlaşma ile Tekfen Mühendislik'in, Grup içi ve grup dışı şirketlere yeni yatırımlarında ve mevcut işletmelerinde, operasyon ihtiyaçlarına uygun dijital çözümler sunması hedeflenmektedir. 2020 yılında ayrıca, halen devam etmekte olan aktif projelerin gelir ve gider tahminlerinin yapıldığı ve sonrasında hayata geçirilenler ile kıyaslanmasını sağlayan IPC Tracker Status dijital uygulaması hayata geçirilmiştir.

TEKFEN TARIM

Karaman Kurumsal Çiftçilik Şantiyesi ve Adala Bahçe'de bulunan 12 adet traktöre Wipelot İş Makinesi Konum ve Durum İzleme Sistemi kurulmuş ve takibine başlanmıştır.

Tekflow Meyve Alım Noktası Dijital Dönüşüm (MAD) Projesi kapsamında, meyve alım noktası dijital dönüşüm süreci ile ilgili program geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Meyve alım noktalarına kurulan yeni kantarlar sayesinde verilerin dijital olarak alınması ve izlenebilirliği sağlanmıştır.

Tekfen Tarım - Çiftlik Yönetim Platformu (Farm Management System - FMS)

Tekfen Tarım'da tarımın sürdürülebilirliğini sağlamak üzere yeni teknolojiler işe entegre edilmekte ve akıllı tarım çözümleri geliştirilmektedir. Bu doğrultuda şirketin sözleşmeli tarım ve kurumsal çiftçilik yaptığı buğday ve patates üretiminde, uydu teknolojileriyle, ürünlerin uzaktan takibi yapılarak bitki sağlığı sürekli takip edilmektedir.

Üretim alanlarındaki arazi istasyonları yoluyla tarlalardaki hava ve toprağa ait sıcaklık ve nem bilgileri ile sulama ihtiyacı ve hastalık riski uyarıları anlık olarak alınmaktadır. Bu sayede iş gücü ve zaman tasarrufu sağlanırken, üretime bağlı riskler minimize edilmektedir. Uydu görüntüleri, tarla sağlık haritaları, iklim verileri, arazi istasyonlarından gelen veriler web ve mobil platformunda toplanmakta, entegre edilmekte ve farklı tarihlerdeki haritalar karşılaştırılarak tarlalardaki ürünlerin gelişimi düzenli olarak takip edilmektedir. 2020 yılında buğday, arpa ve patates tarlalarından sonra susam tarlaları da sisteme kaydedilmiş olup uydu ile takibine başlanmıştır. Patates üretim süreçleri sonunda toplam maliyette %10, yakıtta %9 ve zamanda %17 tasarruf elde edilebilmektedir.

Tekfen Tarım'ın akıllı tarım çözümü olarak TürkTraktör ve Doktor işbirliği ile yürüttüğü "Yeni Teknolojilerle İnovatif Tarımsal Üretim" projesi, KoçZer tarafından düzenlenen "Hayalimiz Benzer İş Birliği Programı Ödülleri"nin "uygulama" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Tekfen Tarım'ın akıllı tarım çözümü olarak TürkTraktör ve Doktor işbirliği ile yürüttüğü "Yeni Teknolojilerle İnovatif Tarımsal Üretim" projesi, KoçZer tarafından düzenlenen "Hayalimiz Benzer İş Birliği Programı Ödülleri"nin "uygulama" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

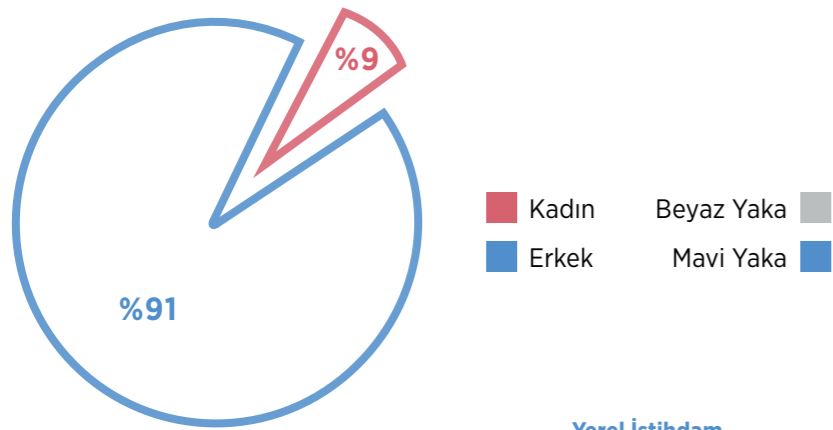
Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası, Ceyhan

ÇALIŞANLAR VE TOPLUM

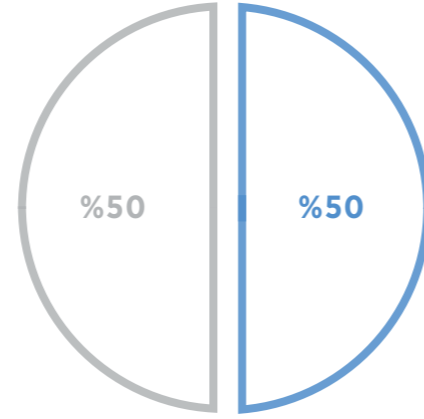
Tekfen Holding, üretkenliğin artırılması, inovasyon ve esnekliği destekleyen kurum kültürünün benimsenerek geliştirilmesi, global rekabette avantaj sağlanması ve sürdürülebilir büyümenin desteklenmesi için insan sermayesini en önemli kaynağı saymakta, nitelikli ve mutlu çalışanlara sahip olmayı da başarının temel unsurlarından biri kabul etmektedir. Şirket, çeşitliliğe değer veren ve fırsat eşitliğini içselleştirmiş bir şirket

kültürünü global bir oyuncu olmanın temel koşulu olarak görmektedir. Farklı din, dil ve kültürlere mensup çalışanlara eşit çalışma fırsatı sunulan Tekfen'de kapsayıcı, çoğulcu ve çeşitliliği destekleyen bir insan kaynakları stratejisi uygulanmaktadır. 6.000'den fazla şirket çalışanı ve alt yüklenicileriyle birlikte 20.000 kişilik bir aile olan Tekfen'in bir diğer temel önceliği de çalışanlarına adil, güvenli, gelişime destek veren, sağlıklı ve verimli bir iş ortamı sunmaktır.

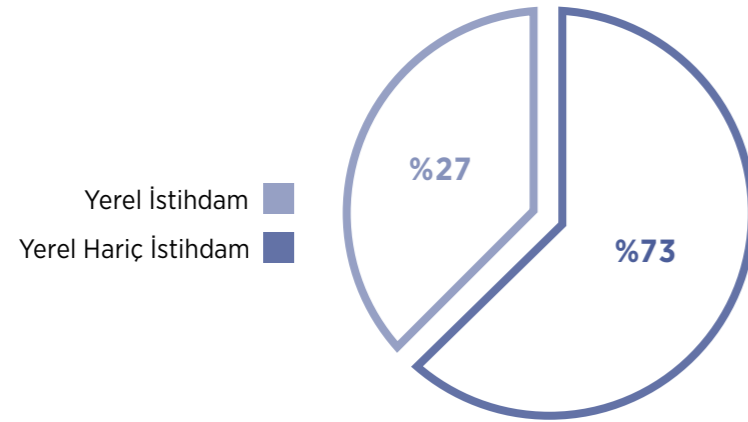
Cinsiyete Göre Çalışanlar

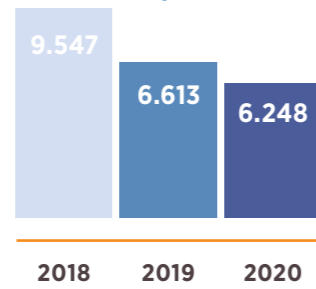
Kategoriye Göre Çalışanlar

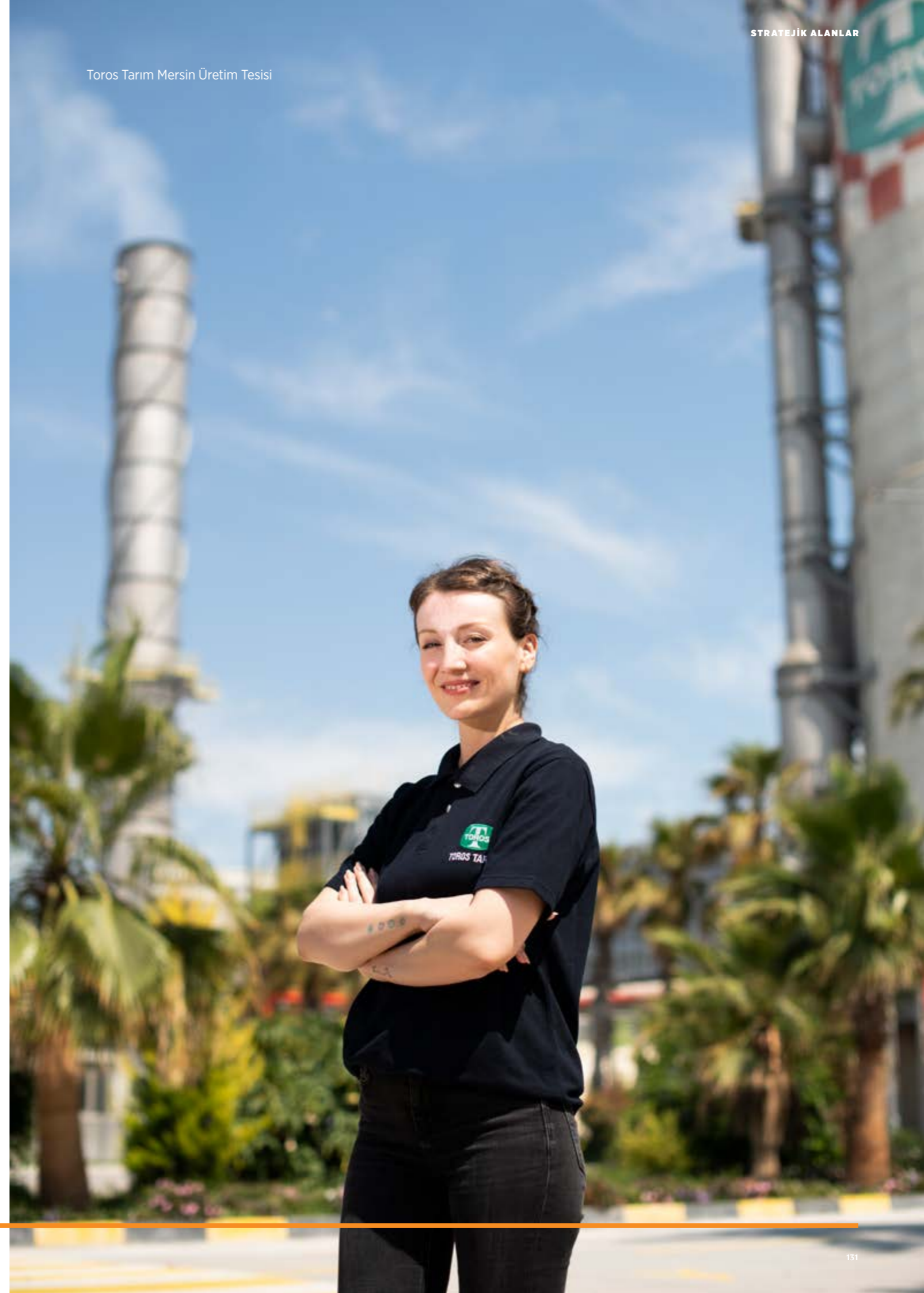
Yerel İstihdam Oranı

Toplam Çalışan Sayısı

Toros Tarım Mersin Üretim Tesisi

Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik

Gençler ve kadınların şirket bünyesinde daha aktif yer alması hem çalışanlar hem de şirketler için bütüncül bir fayda sağlamaktadır. Çeşitlilik ve kapsayıcılık odaklı bir insan kaynakları stratejisi şirketlerin daha yenilikçi ve daha yaratıcı olmasının önünü açarken aynı zamanda finansal performanslarının da daha yüksek olmasını sağlamaktadır.³³

Tekfen Holding, benimsediği İnsan Hakları Politikası doğrultusunda faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde paydaşlarıyla ilişkilerinde ve tüm iş süreçlerinde temel insan haklarına saygılı davranmayı benimsemektedir. Şirket, çocuk işçi ve zorla işçi çalıştırmamanın yanı sıra tüm çalışanlara eşit fırsatlar sunmakta; din, dil, yaş, renk, etnik köken, cinsel yönelim, engellilik ve medeni durum gibi her türlü ayrımcılığın karşısında

durmaktadır. Tekfen, işgücü çeşitliliğini bir zenginlik olarak görmektedir.

Kadınların iş hayatının her kademesinde görev almasını destekleyen Tekfen'de kadın çalışan oranı %9, kadın yönetici oranı ise %18'dir.

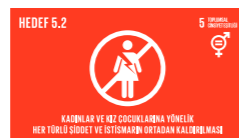
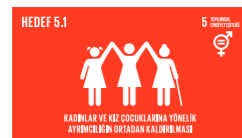
Tekfen Holding, benimsediği İnsan Hakları Politikası doğrultusunda faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde paydaşlarıyla ilişkilerinde ve tüm iş süreçlerinde temel insan haklarına saygılı davranmayı benimsemektedir.

İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı Projesi

Tekfen Holding, Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından tasarlanan İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı (BADV-Business Against Domestic Violence) projesine Grup Şirketleriyle birlikte 2020 yılında dahil olmuştur. BADV projesi, iş dünyasında kadın hakları konusunda farkındalık yaratmayı ve kadınların çalışma ortamlarını iyileştirerek iş yaşamında daha etkin rol alabilmelerini amaçlamaktadır.

Proje kapsamında Tekfen Holding ve Grup Şirketlerini kapsayacak şekilde ilgili birimlerden 7 kişilik bir ekip oluşturulmuştur. Sabancı Üniversitesi'nin gerçekleştirdiği çeşitli eğitimlere katılan bu ekip, Tekfen Aile İçi Şiddet ile Mücadele Politikası'nın hazırlanmasında görev almıştır. Politikaya Tekfen Holding'in internet sitesinden ulaşılabilir. Aynı doğrultuda, çalışanların psikolojik destek ve danışmanlık, fiziksel güvenlik desteği, maddi destek ve iş performans desteği olmak üzere çeşitli destek mekanizmaları hakkında bilgilendirilmesine yönelik olarak Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ile Mücadele Rehberi hazırlanarak yayımlanmıştır.

Yetenek Yönetimi

Hızla değişen çalışma koşulları ile iş yapış biçimleri ve ivme kazanan teknolojik gelişmelerin ışığında, günümüzde şirketlerin artan rekabet ortamında var olabilmeleri için insan kaynağını en etkin şekilde yönetecek orta ve uzun vadeli stratejiler geliştirmeleri zorunlu hale gelmiştir.³⁴ Bu doğrultuda, yetenek geliştirme programlarına yatırım yapmak, çalışanların becerilerini şirketin ve bireylerin ihtiyaç duyduğu yönde geliştirmek ve teknolojik gelişmelere ayak uyduracak biçimde görev tanımlarını ve iş yapış şekillerini değiştirmek şirketler için öncelikli bir konu durumundadır.³⁵

Çalışanlarını seçerken gösterdiği özeni sonraki kariyerlerinde de sürdüren Tekfen Holding, yetenek yönetimine önem vermekte ve bu doğrultuda aşağıdaki şekillerde bünyesindeki çalışanları desteklemektedir:

- Performans yönetimi sistemiyle bireysel hedef belirleme ve bu hedefe ulaşmada çalışanın ihtiyaç duyduğu yetkinlikleri değerlendirme.
- Çalışanların kişisel gelişimlerini desteklemek üzere eğitim programları oluşturma.
- Kurumun gelecekteki yönetici profilini oluşturabilmek için yöneticilere rollerine göre yetkinliklerini ölçen envanter hazırlama.

ÇALIŞAN GELİŞİM PLANLARI

Kişilik Envanteri: Kişilik Envanteri uygulaması ile yöneticilerin kişisel gelişim yolculuğunda davranış yatkinlikleriyle ilgili farkındalık yaratılması ve "Gelecek Vaat Eden Yönetici" havuzunun şekillendirilmesi hedeflenmektedir. 2020 yılında tüm Grup Şirketlerinden ilk, orta ve üst düzeyde toplam 443 yöneticiye, rollerine göre yönetsel yetkinliklerini ölçen farklı envanter çalışması yapılmıştır.

Liderlik Envanteri: Bir üst kademe yöneticilerin katılımıyla oluşturulan Liderlik Potansiyeli Envanteri ise kurumun gelecekteki yönetim kadrosunda hangi profillerin ön plana çıkacağını, yine kurumun strateji ve hedefleri çerçevesinde belirlemeyi amaçlamaktadır. İlk kez 2018 yılında çıkartılan Liderlik Potansiyeli Envanterleri, Tekfen'in strateji ve hedefleri

Çalışanlarını seçerken gösterdiği özeni sonraki kariyerlerinde de sürdüren Tekfen Holding, yetenek yönetimine önem vermekte ve bu doğrultuda bünyesindeki çalışanları desteklemektedir:

doğrultusunda 2020 yılında tekrarlanmıştır. Sürekli gelişim yolculuğunda, hangi yetkinliklerin güçlü ve hangilerinin gelişime açık olduğunu belirlemek adına yapılan envanter çalışmalarına 160'ın üzerinde yönetici katılmıştır. Envanter çalışmasının 2021 yılında daha fazla yöneticiyi kapsayacak şekilde genişletilmesi planlanmıştır.

³³ <https://www.mckinsey.com/-/media/McKinsey/Featured%20Insights/Diversity%20and%20Inclusion/Diversity%20wins%20How%20inclusion%20matters/Diversity-wins-How-inclusion-matters-vF.pdf>

³⁴ http://www3.weforum.org/docs/WEF_NES_HR4.0_Accounting_2020.pdf

³⁵ <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/mt/pdf/2017/10/mt-talent-development-programmes.pdf>

Performans Yönetimi

Etkili performans yönetimi şirketlere, geleceğe yönelik belirledikleri stratejiyi hayata geçirme ve hedeflere ulaşma konusunda kaynak yönetimi ve çalışanlarını en iyi şekilde yönetme alanlarında destek olmaktadır.³⁶

Tekfen genelinde uygulanan Performans Yönetim Sistemi ile tüm Grup Şirketlerinde ortak hedefler belirlenmesi ve yüksek performansın adil bir şekilde ödüllendirilmesi amaçlanmaktadır. Performans Yönetim Sistemi şu uygulamalardan oluşmaktadır:

- Holding ve Grup stratejileri temel alınarak şirket bazlı hedef kartları hazırlanmakta ve şirket hedefleri tek tek bireylere indirgenmektedir. Yıl sonunda, hedef bazında yapılan değerlendirmelerle bireysel başarılar ölçümlenmekte ve mutabakat ile performans yönetim süreci tamamlanmaktadır. 2020 yılında Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinin sabit yerleşkelerindeki endirekt çalışanları kapsayacak şekilde toplam 1.276 hedef kartı açılmış ve 8.565 bireysel performans hedefi tanımlanmıştır.
- Performans Yönetimi Sistemi kapsamında ihtiyaç duyulan yetkinlikler de değerlendirilmektedir. 360 derece yöntemiyle yapılan değerlendirmelerin çıktıları eğitim-gelişim programlarının tasarımında dikkate alınmakta ve çalışanların kariyer planlamalarını desteklemek amacıyla takip edilmektedir.
- Gelecekteki yönetim kadrosunda hangi profillerin ön plana çıkacağını belirlemek ve kurumun strateji ve hedefleri çerçevesinde "Gelecek Vaat Eden Yönetici" havuzunu şekillendirmek amacıyla çeşitli dönemlerde Kişisel ve Liderlik Envanteri çalışmaları yapılmaktadır.

İstanbul Metrosu detay mühendisliği, Tekfen Mühendislik

360 derece yöntemiyle yapılan değerlendirmelerin çıktılarını eğitim-gelişim programlarının tasarımında dikkate alınmakta ve çalışanların kariyer planlamalarını desteklemek amacıyla takip edilmektedir.

Eğitimler ve Liderlik Programları

Eğitim, hem çalışan bağlılığını ve motivasyonunu doğrudan etkilemekte hem de şirketin finansal performansına pek çok açıdan olumlu katkı sağlamaktadır.³⁷ Teknolojik gelişmeler, iş modelleri ve iş yapış biçimlerinin hızla değişmesi, çalışanların yeni beceriler kazanmasını gerektirmektedir. OECD'nin çalışan becerileri üzerine yayımladığı bir araştırmaya göre her dört yetişkinden biri, yaptığı işin gerektirdiği beceri ve yeteneklere sahip değildir.³⁸

Tekfen Holding, çalışanlarının yetkinliklerini geliştirmek ve değişen koşullara uyum sağlamalarını desteklemek için çeşitli eğitim ve liderlik programları düzenlemektedir. Tekfen Atölye, Tekfen Holding çatısı altında bulunan tüm grup şirketleri çalışanlarının gelişim ihtiyaçlarını karşılamak üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS): Proje yönetimi, finans, risk yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği, bilgi güvenliği, iş etiği, kalite yönetimi, ekip yönetimi, stres yönetimi ve etkili iletişim gibi konuların ele alındığı, video eğitim içeriklerinin bulunduğu LMS tüm Grup Şirketlerinde uygulanmaktadır. Ayrıca işe yeni başlayanlar için e-öğrenme oryantasyonları verilmektedir. 2020 yılında LMS içeriklerine 9 yeni başlık daha eklenmiştir. Tüm içerikler toplamda 4.634 kişi tarafından izlenmiş ve 2.349 kişi-saat eğitim verilmiştir.

Tekfen Atölye Online Sınıf İçi Eğitimleri

Tekfen Atölye, Grup Şirketlerinin tüm eğitim ihtiyaçlarını tek bir çatı altında karşılamayı hedefleyen bir platform olup, sınıf eğitimlerinden seminerlere kadar çok kapsamlı içeriğiyle tüm Grup Şirketlerindeki çalışanların gelişim ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlamaktadır.

2020 yılında pandemi şartları nedeniyle dijitalleşen Tekfen Atölye, yılın ilk çeyreğinden sonra sınıf içi eğitimlerini de sanal sınıflara taşımıştır. Yıl boyunca verilen toplam 66 sanal sınıf eğitiminin %53'ü yetkinlik gelişimi ve %47'si teknik eğitimlerden oluşmuştur. Yetkinlik gelişim eğitimleri kapsamında 461 kişinin katılımıyla toplam 5.177 kişi-saat; teknik eğitimlerde ise 746 kişinin katılımıyla toplam 5.968 kişi-saat eğitim verilmiştir.

Eğitimlerin güncel gelişmeleri ve küresel trendleri daha yakından takip etmek için uzman kişilerle gerçekleştirilen geleneksel Tekfen Atölye seminerleri de sanal ortamda devam etmiştir. 2020 yılında toplamda 2.542 kişinin katıldığı seminerlerde ağırlıklı olarak ekonomi, finans, enerji, pandemi gibi konular ele alınmıştır. Seminere 2020 yılında MIT'den (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) Prof. Dr. Daron Acemoğlu, Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Dr. Fatih Birol ve Sabancı Üniversitesi'nden Prof. Dr. Özgür Demirtaş konuk olmuştur.

³⁶ <https://www.mckinsey.com/business-functions/operations/our-insights/performance-management-why-keeping-score-is-so-important-and-so-hard>

³⁷ <https://www.simplilearn.com/benefits-of-employee-training-and-development-article>

³⁸ http://www3.weforum.org/docs/WEF_EGW_White_Paper_Reskilling.pdf

Liderlik Programı: Koç Üniversitesi işbirliği ve tüm Grup Şirketlerinden üst ve orta düzey yöneticiler katılımıyla düzenlenen Liderlik Programı ile yöneticilerin kişisel gelişimleri desteklenmektedir. Eğitimde liderlik, strateji, inovasyon, ekonomi ve global trendler ele alınmakta ve bu gibi konularda uzmanlarla yönetici buluşmaları da gerçekleştirilmektedir. 2018 yılı itibarıyla programa katılan ilk yönetici grubu mezun olmuştur. Yeni yöneticilere yönelik program 2021 yılında başlamıştır. 2020 yılı Liderlik Programı kapsamında, 145 yöneticiye toplamda 6.136 saat eğitim verilmiştir.

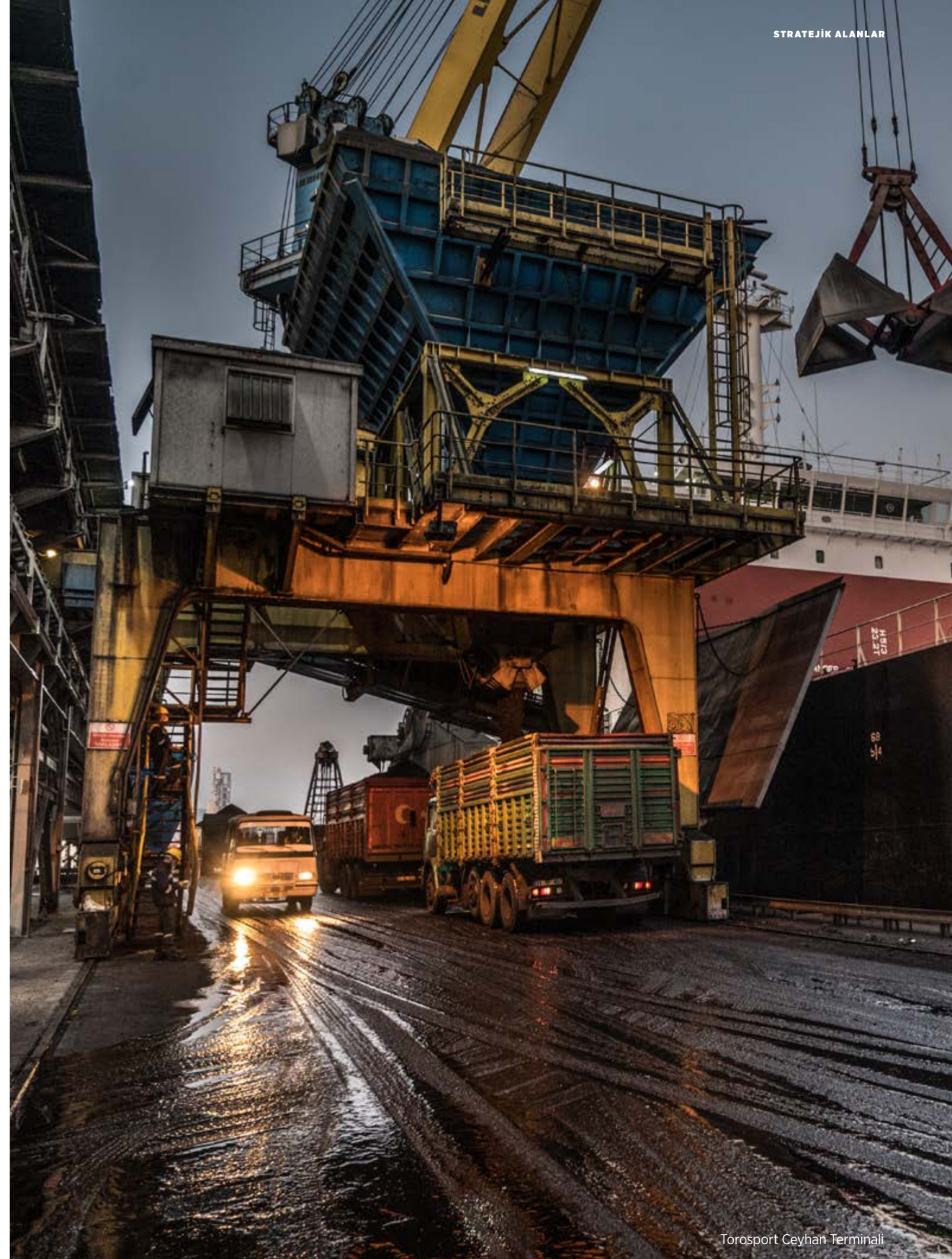
2020 yılında Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) kapsamında 4.634 kişi eğitim görmüştür.

Tekfen İnşaat GAT Tesisinde Sanal Gerçeklik (VR) Eğitim: Tekfen İnşaat'ta yeni işe alınacak operatör adaylarının test edilmesi ve yüksekte çalışma platformu operatörlerinin eğitimi için kullanılan "VR Eğitim Sistemi" 2020 yılında devreye alınmıştır. Eğitimde 56 farklı senaryo canlandırılmaktadır. Operatörler bu simülasyonlar yoluyla verilen görevi yerine getirmekte, bu esnada sistem hem sözlü hem görsel olarak operatörü yaptığı hatalar konusunda uyarılmaktadır. Simülasyon tamamlandığında ise operatörün performansı raporlanmaktadır. Düşük elektrik enerjisi ile çalışan bu sistem sayesinde eğitim faaliyetlerinden kaynaklanan karbon salımları da azaltılmaktadır.

Tekfen İnşaat GAT Tesis

Torosport Ceyhan Terminali

Çalışanlarla İletişim

Çalışan bağlılığı bir şirketin başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri olarak kabul edilmektedir. Şirket içi iletişimin doğru ve etkili yapılması ise çalışan memnuniyetini ve bağlılığını doğrudan olumlu etkilemektedir.³⁹ Yapılan bir ankete göre, çalışanların %70'i şirketleriyle açık bir iletişim kurduklarında kendilerini yaptıkları işe daha bağlı hissettiklerini belirtmektedir.⁴⁰

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, çalışanların iş memnuniyetini artırmak için açık iletişimi benimsemekte ve çalışanların görüş, öneri ve geri bildirimlerini aktarabilecekleri araçları sağlamaktadır.

Çalışan memnuniyeti ve bağlılığı anketleri:

Çalışanların işyeri deneyimlerini anlamak, gelecek tüm geri bildirimleri almak ve gelişime açık alanları tespit etmek amacıyla düzenli olarak çalışan bağlılığı ve memnuniyeti araştırmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, çalışanların bağlılıklarını ve sağlanan olanaklar çerçevesinde etkinlik ve verimliliklerini belirlemek amacıyla Çalışan Etkinliği Anketi yapılmaktadır.

İç Müşteri Memnuniyeti Anketi: Tekfen Grup Şirketleri ve şirket içi birimler arasındaki dinamikleri anlamayı ve kurum performansını artırmak amacıyla gelişim alanlarının tespit edilmesini hedefleyen İç Müşteri Memnuniyeti Anketi 2018 yılından bu yana uygulanmaktadır. Anket kapsamında her departman, diğer çalışanlar (iç müşterileri) tarafından çeşitli hizmet boyutlarında değerlendirilmekte, tespit edilen gelişim alanlarında iyileşme odaklı süreçler tasarlanmakta ve değerlendirme sonuçlarındaki gelişim de yıllık performans hedefleri ile düzenli olarak takip edilmektedir. 2020 yılında %89 katılımı gerçekleşen anketin Tekfen Grubu genelinde iletişim, verimlilik, çeviklik ve yetkilendirme gibi farklı boyutlardaki memnuniyet ortalaması %73 olmuştur.

Tekfen İnsan Kaynakları (TİK) Mobil Uygulaması:

TİK, Tekfen Holding ve Grup Şirketlerinin işe alım süreçleri kapsamında iş ilanlarının yayınlandığı, yıl içinde yapılan etkinlik ve haberlerin yer aldığı bir platformdur. TİK aracılığıyla, tüm işe alım süreçleri tek bir platform üzerinden yürütülmekte ve şirketler arası iletişim ile işbirliğinin artırılması amaçlanmaktadır. 9.800 aktif profilin yer aldığı uygulama 2020 yılında 30.000 kullanıcıya ulaşmıştır.

Etik Hat: Holding ve Grup Şirketlerindeki çalışanlar 2018 yılında devreye alınan Etik Hat üzerinden geri bildirimlerde bulunabilmektedir.

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, çalışanların iş memnuniyetini artırmak için açık iletişimi benimsemekte ve çalışanların görüş, öneri ve geri bildirimlerini aktarabilecekleri araçları sağlamaktadır.

Pandemi sebebiyle çevrimiçi düzenlenen etkinliklere 400'ün üzerinde çalışan katılmıştır.

Çalışanlar Arası İletişim ve Etkileşim: Tekfen, çalışanların aidiyet duygusunu artırmak, kuruma olan bağlılıklarını güçlendirmek ve çalışan motivasyonunu yükseltmek amacıyla iç iletişim çalışmalarına önem atfetmektedir. Grup Şirketlerdeki tüm gelişmeleri çalışanlara en hızlı ve doğru bir şekilde aktarmak iç iletişimin başlıca görevlerindedir. Bu kapsamda Tekfen'in kurum içi intranet portalı olan "Tek Nokta" sayesinde Grup içerisindeki son gelişme, uygulama, doküman ve görseller tek bir noktadan tüm çalışanların erişimine sunulmaktadır. Bunun yanı sıra 2008 yılından bu yana 3 ayda bir yayınlanmakta olan Tekfen'in kurumsal dergisi T-Bülten'e dijital ortamdaki ulaşılabilirliği artırarak 47. sayı, salgının birinci dalgasındaki kapanma sırasında çalışanlara yalnız olmadıklarını hissettirmek, bir nebze nefes aldıkları ve umut vermek amacıyla "Covid-19 Özel Sayısı" olarak tamamen yenilenmiş ve 9 sayı boyunca haftalık olarak yayınlanmıştır. Fiziki koşullarda hiçbir kutlamanın yapılmadığı 2020'de, gerek ulusal gerekse evrensel özel gün kutlama mesajlarına çalışanlar ve aileleri de dahil edilmiştir. Onların katkılarıyla hazırlanan bu mesajların çalışan motivasyonu üzerinde önemli etkisi olmuştur.

Düzenlenen çeşitli organizasyonlarda Holding ve Grup Şirketlerinden katılan kişiler karma gruplar olarak bir araya getirilmekte, böylece çalışanların birbirleriyle tanışması ve aralarında bir sinerji ortamı oluşması hedeflenmektedir. 2020 yılında da çalışanların iş rutini dışında biraz nefes almasını sağlamak ve motivasyonlarını yüksek tutmak amacıyla takım çalışmasını destekleyen etkinliklerden kültür sanat faaliyetlerine, eğlence ve rekabet temalı oyunlardan spora kadar birçok farklı organizasyon gerçekleştirilmiştir. Yılın ilk aylarında fiziksel olarak düzenlenen etkinlikler, sonrasında pandemi nedeniyle çevrimiçi organizasyonlara dönüştürülmüştür. Bu etkinliklere 400 kişinin üzerinde katılım sağlanmıştır. Emin Çapa moderatörlüğünde bu yıl çevrimiçi olarak düzenlenen Tekfen'in geleneksel bilgi yarışması Bilin Bilir ve okuma tutkusunu mesai arkadaşlarıyla paylaşmak isteyen Tekfenlileri bir araya getirmek üzere 2015 yılında kurulan "Kitap Kurtları"nın 50'nci buluşma vesilesiyle ünlü yazar Buket Uzuner ile gerçekleştirdiği sohbet, bu etkinliklerden bazılarının başlıcalarıdır.

³⁹ <https://www.forbes.com/sites/forbescommunicationscouncil/2020/06/02/14-ways-to-build-an-effective-employee-communication-plan/?sh=73f5bc2e29ee>

⁴⁰ <https://www.forbes.com/sites/heidiylnnekurter/2020/09/10/3-effective-ways-to-improve-your-internal-communication-to-boost-employee-engagement/?sh=75f5c1de3686>

TEKFEN İNŞAAT

Memnuniyet anketleri: Çalışanlar ve departmanların iç iletişimini güçlendirmek için memnuniyet anketleri yapılıyor. Anket sonuçları kişilerin performans hedef kartlarına etki ediyor ve departmanlar arası iletişimi güçlendirecek aksiyonlar alınıyor.

Saha ziyaretleri: Farklı lokasyonlarda bulunan sabit tesis ve projelere, merkez ofis ile sinerji ve iletişimi artırmak üzere düzenli saha ziyaretleri gerçekleştiriliyor.

“Kopuz’a Sor” platformu: Çalışanların TİTAŞ Portal üzerinden doğrudan üst yönetim ile iletişim kurmasını sağlayan “Kopuz’a Sor” paneli ile gelen tüm sorular Genel Müdür Mustafa Kopuz tarafından cevaplanıyor.

TEKFEN TARIM

Tekfen Tarım Buluşmaları: Yılda bir defa düzenlenen buluşmalara bağlı şirket, unvan, pozisyon ve lokasyon ayrımı gözetmeksizin herkes katılabiliyor. Buluşmada farklı departmanlardan birer temsilci ve Tekfen Holding’i temsilen farklı fonksiyon sahipleri de direktör düzeyinde sunum yapıyor.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün de kuruluşundan bu yana öncelikli konularının başında gelen İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) prensibi, şirketlerin çalışanlarını iş dolayısıyla meydana gelebilecek her türlü hastalık, kaza ve yaralanmadan korumayı amaçlamaktadır.⁴¹ Çalışanlarına sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak, başta inşaat olmak üzere yüksek riskli sektörlerde faaliyet gösteren Tekfen Grubu’nun da en temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Grup Şirketleri, faaliyet gösterdikleri alanlarda “sıfır kaza” hedefini benimsemekte ve İSG anlayışını şirket içinde yaşayan bir kültür haline getirmek için yoğun çaba göstermektedir.

Grup Şirketleri “sıfır kaza” hedefi doğrultusunda dünyanın uluslararası çapta ilk standardı olan ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi standardını rehber almaktadır. Tekfen İnşaat, Toros Tarım ve Tekfen İmalat ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği sertifikalarına sahiptir.

Covid-19 salgını, 2020 yılında Tekfen Holding ve tüm Grup Şirketlerinde salgınla mücadele İSG kapsamında

İnovasyon Kulübü ve “fikrimvar”: Çalışanlar, işleri ile ilgili yenilikçi fikirlerini fikrimvar.tarim@tefen.com.tr e-posta adresi ile aktarabiliyor ve İnovasyon Kulübü’ne katılabiliyor.

Saha ziyaretleri: Pandemi kısıtlamaları nedeniyle, daha önce İnsan Kaynakları tarafından gerçekleştirilen saha ziyaretlerinin yerine telefon ve video görüşmeleri ile birebir iletişim devam ettiriliyor. Bu görüşmelerde alınan geribildirimlere yönelik olarak ilgili birimlerle irtibat kurularak konular çözüme kavuşturuluyor.

odaklanılan en önemli başlık olmuştur. Süreç boyunca etkili ve hızlı karar alınmasını sağlamak üzere kriz komiteleri kurulmuş ve aksiyon planları oluşturularak uygulamaya konulmuştur. Bu alanda yapılan çalışmalara dair ayrıntılı bilgilere raporun “Pandemide Sürdürülebilirlik” bölümünde yer verilmiştir.

İSG PERFORMANSI

Tekfen Grup Şirketlerinde İSG ve Çevre Yönetim Sistemleri, Sağlık-Emniyet-Çevre (SEÇ) ekipleri tarafından yönetilmektedir. Grup Şirketlerinin İSG performansları Holding bünyesindeki SEÇ&Kalite Koordinatörlüğü tarafından sürekli takip edilmekte ve iyileştirilmektedir. 2020 yıl sonu itibarıyla Tekfen çatısı altında toplam 561 SEÇ ve 90 sağlık çalışanı görev yapmaktadır.⁴²

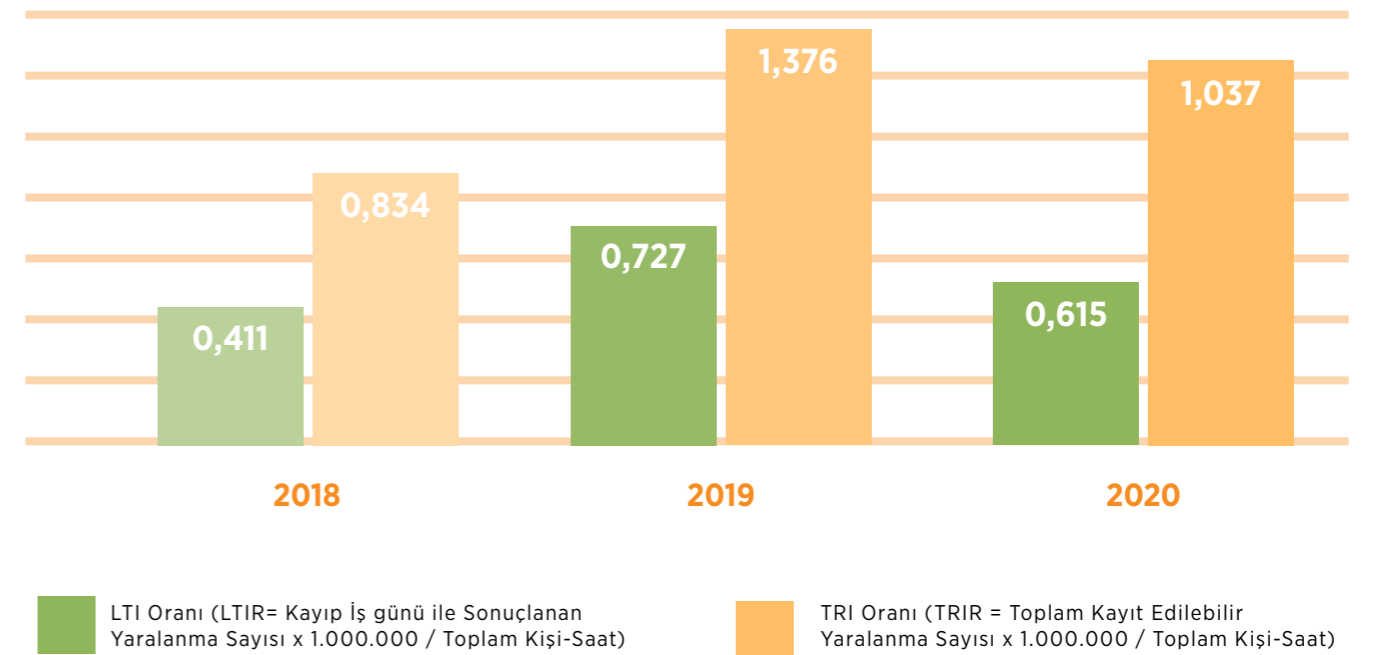
Çalışmaların yönetim sistemlerine, yönetmelik ve prosedürlere uygunluğunu kontrol etmek için

günlük saha kontrolleri, haftalık saha denetimleri, iç denetimler ve üçüncü taraf denetimleri gerçekleştirilmektedir. Grup Şirketleri için SEÇ stratejisi ve asgari gereklilikler Holding tarafından belirlenmektedir.

Tekfen’de 2020 yılında, sivil bir aracın çarpması sonucunda bir adet ölümlü iş kazası yaşanmıştır.

Performans Göstergeleri (Oranlar)	2018	2019	2020
LTI Oranı ⁴³ (LTIR= Kayıp İş günü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı x 1.000.000 / Toplam Kişi-Saat)	0,411	0,727	0,615
TRI Oranı ⁴⁴ (TRIR = Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı x 1.000.000 / Toplam Kişi-Saat)	0,834	1,376	1,037

Tekfen Grubu İş Sağlığı ve Güvenliği Performans Göstergeleri

⁴² Bu sayıya alt yüklenicilerin SEÇ çalışanları da dahildir.

⁴³ LTIR (İşgünü Kayıplı Yaralanma Oranı): 1 milyon çalışma saatinde meydana gelen ve işgünü kaybı ile sonuçlanan yaralanmalı kaza oranı.

⁴⁴ TRIR (Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Oranı): 1 milyon çalışma saatinde meydana gelen ve ilkyarımdan fazla müdahale gerektiren yaralanmalı kaza oranı.

⁴¹ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_093550.pdf

TEKFEN İNŞAAT

KKE Standardizasyon Projesi: Proje ve işyerlerinde kullanılan Kişisel Koruyucu Ekipmanların (KKE) kalite ve satın alma süreçlerinin iyileştirilmesini hedefleyen KKE Standardizasyon Projesi 2020 yılında tamamlanmıştır. Bu çalışma sayesinde, ilgili uluslararası standart ve yasal gerekliliklere uyum sağlayan “Tekfen İnşaat Kurumsal Kişisel Koruyucu Ekipmanlar Kılavuzu” oluşturulmuştur. Kılavuz rehberliğinde uzun süreli çerçeve anlaşmalar yapılarak etkili ve avantajlı satın alma operasyonlarının gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

SEÇ Süreçlerinin Dijitalleştirilmesi: Yıl boyunca Bilgi Teknolojileri Bölümü ile “SEÇ Süreçlerinin Dijitalleştirilmesi” çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda Aylık SEÇ Performans Raporlama, Kaza/Olay Raporlama ve Aksiyon Takip Sistemi dijital ortama taşınmıştır. Test çalışmaları devam eden uygulamanın 2021 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

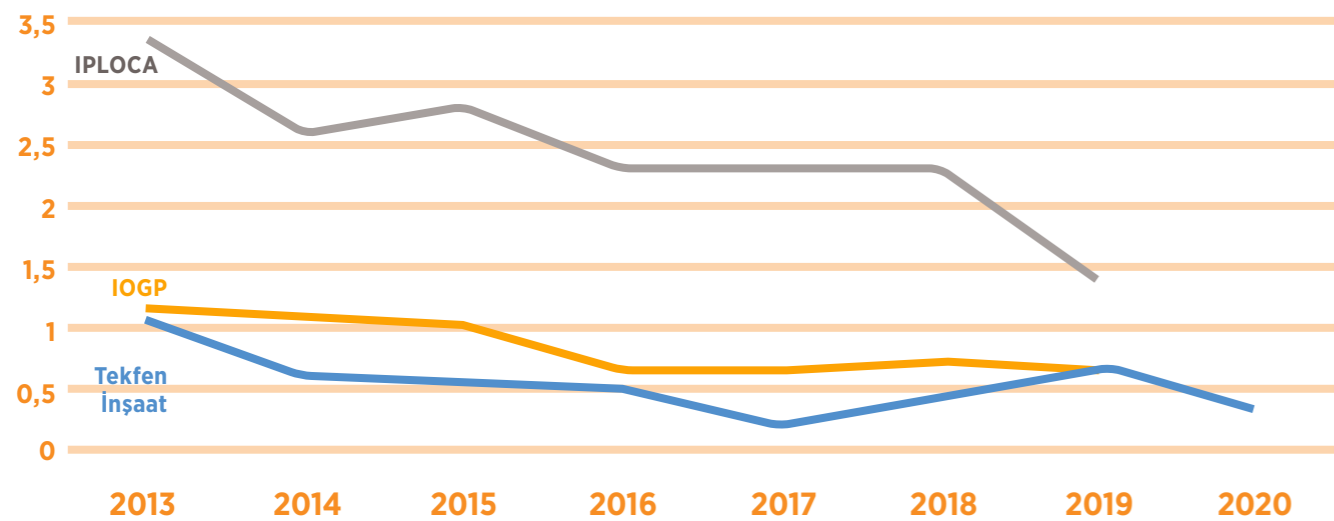

Tekfen İnşaat'a IPLOCA'dan İş Güvenliği ödülü

Tekfen İnşaat'ın, Kıyıköy-Türkakım Alım Terminali Projesi'nde gerçekleştirdiği “Uygulamalı SEÇ Eğitim Alanı”, 2020 yılında Sağlık ve Emniyet dalında Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği'nin (IPLOCA) birincilik ödülüne layık görülmüştür. Çalışanların İSG konusundaki eğitimlerinin verimliliğini artırmayı hedefleyen proje, maketler aracılığıyla gösterilen “doğru” ve “yanlış” uygulamalar sayesinde çalışanların yapacağı işlerle ilgili tehlike ve riskleri daha iyi öğrenmelerine ve çalışma süresince bu durum ve davranışlardan kaçınmalarına, böylece daha emniyetli bir çalışma ortamı yaratılmasına katkı sağlamaktadır.

Yaralanmalı Kaza Oranına (TRIR) Göre Tekfen İnşaat vs. IOGP ve IPLOCA grafiği

*TRIR= $\frac{F + LWDC + RWC + MTC}{\text{Toplam Çalışan Kişi Saat}} \times 1.000.000$

TOROS TARIM

Operasyonel Risk ve Proses Güvenliği Yönetim Sistemi (PSM): Tesislerdeki operasyonel risklerin proaktif tespiti, oluş sıklığı nadir olsa da etkileri büyük olan proses kazalarının önlenmesi, etkilerinin azaltılması ve Entegre Güvenlik Yönetimi Sistemi'nin (İSG ve Operasyonel Risk Yönetimi) kurulması hedefiyle Operasyonel Risk ve Proses Güvenliği Yönetim Sistemi (PSM) hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda operasyonel risk ve proses güvenliğine yönelik çalışmalar gözden geçirilerek revize edilmiş; tehlikeli kimyasal ve tehlikeli proseslerde çalışan personelin haritalandırılması yapılmış; gerekli kamu bilgilendirme dokümanları hazırlanarak yayımlanmış ve tesis bazlı hedefler belirlenerek takip mekanizmaları oluşturulmuştur.

“Protect & Sustain” Sertifikası: Toros Tarım, İSG, çevre, ürün güvenliği ve emniyet uygulamaları ile Uluslararası Gübre Sanayi Birliği'nin (IFA) “Protect & Sustain” sertifikasını 2020 yılında ikinci kez almaya hak kazanmıştır.

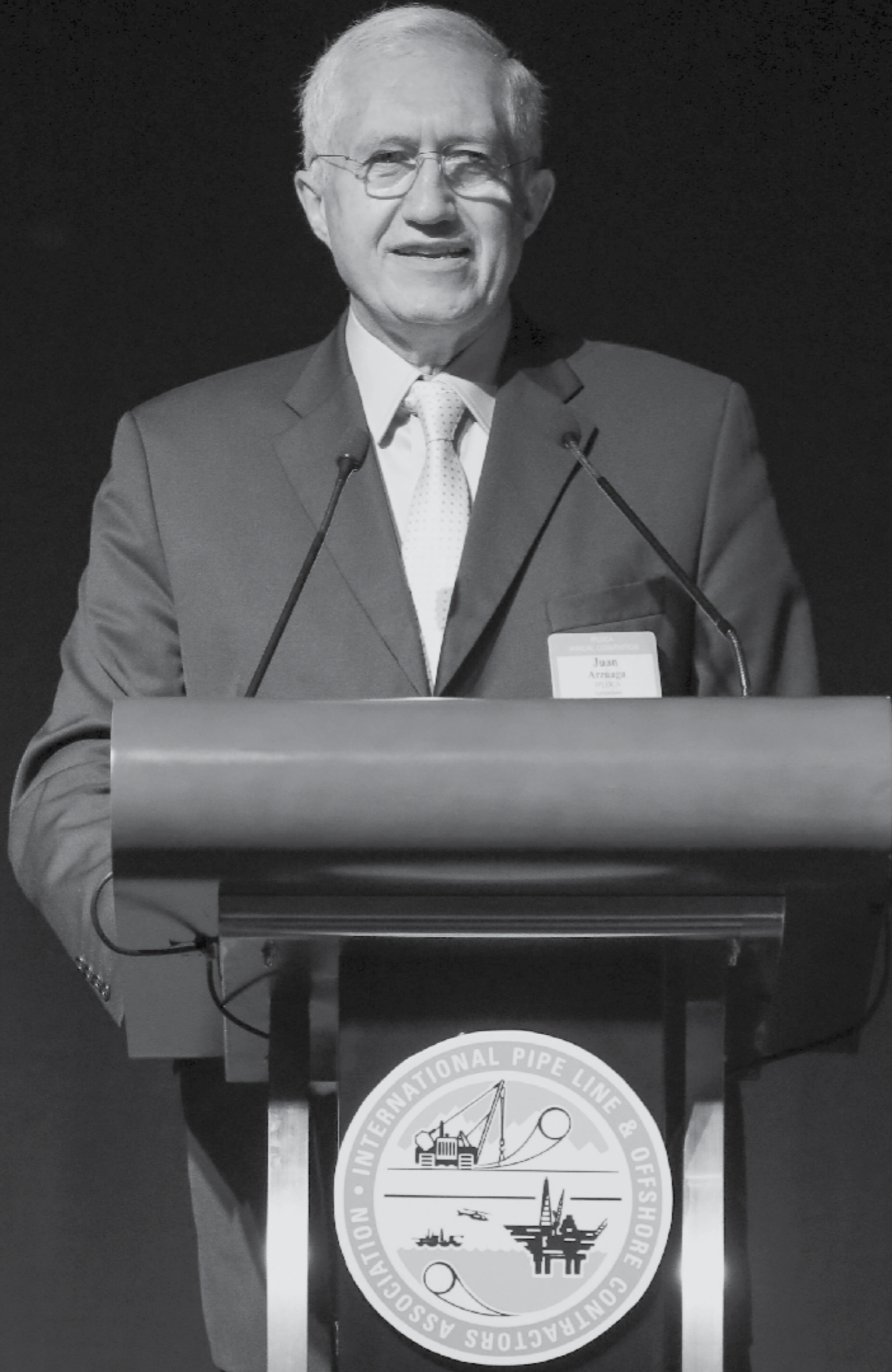
Industry Stewardship Champion: Toros Tarım, aynı zamanda İSG, çevre yönetimi ve enerji verimliliği gibi konularda gösterdiği yüksek performans nedeniyle IFA tarafından 2020 yılında ikinci kez Industry Stewardship Champion (Endüstri İyi Uygulama Elçisi) seçilmiştir.

Tekfen Grup Şirketlerinin tamamında, davranışa bağlı güvenlik kültürünün geliştirilmesi amacıyla, işe başlamadan önce yetkili amir tarafından ekibine çalışmanın tehlikeleri, işe özgü riskler ve alınması gereken önlemler üzerine ortalama 10 dakikalık bir işbaşı eğitimi (Toolbox Talk) verilmektedir. Bu eğitimler, çalışanın doğrudan ilk amiri tarafından verilmesi nedeniyle çalışanlar üzerinde etkilidir ve İSG performansına önemli katkı sağlamaktadır. İnteraktif şekilde gelişen bu eğitimler, hem çalışanların akıllarına takılan konularda hızlıca bilgi edinebilmeleri hem de ilk amirlerinin İSG konusundaki taahhütlerini yakından tecrübe etmeleri açısından da fayda sağlamaktadır. 2020 yılında, Tekfen Grup Şirketleri'nde bu kapsamda toplamda 585.705 kişi-saat işbaşı eğitimi verilmiştir.

İSG EĞİTİMLERİ

Çalışanların İSG konusundaki bilgilerini artırmak, İSG'yi iş kültürünün bir parçası haline getirmek ve “sıfır kaza” hedefine topyekûn bir bilinçle ulaşılmasını sağlamak amacıyla tüm Grup Şirketlerinde İSG eğitimlerine önem ve öncelik verilmektedir. Bu kapsamda Tekfen'in kontrolü altındaki sahalarda görev yapan tüm çalışanlar eşit seviyede görülmekte, Tekfen ve alt yüklenici çalışanlarına ayırım gözetilmeksizin aynı kurallar uygulanmakta, performans göstergeleri tüm çalışanlar için birlikte takip edilmekte ve hepsine aynı İSG eğitim fırsatları sunulmaktadır. 2020 yılında, Covid-19 etkisiyle sahada yüz yüze yapılan SEÇ eğitimlerinde azalma olmuştur.

Tekfen Grubu SEÇ Eğitimleri	2018	2019	2020
Toplam Eğitim Saati (kişi-saat)	1.008.379	688.602	301.056
SEÇ Eğitim Oranı (SEÇ Eğitim Kişi-Saati/ Toplam Kişi-Saat) x100	%1,15	%0,89	%0,53

PAYDAŞLAR ANLATIYOR

IPLOCA* Tekfen İlişkileri Üzerine

**IPLOCA GENEL SEKRETERİ
JUAN ARZUAGA**

“ IPLOCA açısından şunu söylemeliyim ki Tekfen sadece aktif bir üye olmakla kalmayıp, birliğin ihtiyaç ve girişimlerinin geliştirilmesinde işbirliği yapmaya da her zaman istekli olmuştur. Bunu hep proaktif bir şekilde yapmış ve mümkün olan her şekilde katkıda bulunmuştur.

Sağlık, Emniyet ve Çevre (SEÇ) Tekfen için çok önemli bir konu. Aynı zamanda bir paydaş olarak meslek kuruluşlarına katılım da önem arz ediyor. Tekfen İnşaat'ın IPLOCA üyeliğini her iki açıdan da değerlendirerek, IPLOCA'daki konumuna dair neler söyleyebilirsiniz?

Tekfen Sürdürülebilirlik Raporu sürecinin bir parçası olduğum için çok mutluyum. Bizi bu sürece dahil etmeniz bizim için de çok değerli, çünkü bu yaklaşım nasıl bir durumda olduğunuzu global bir bakış açısıyla değerlendirmek istediğinizi gösteriyor. Benden sadece güzel sözler duymak istemediğinizi söylüyorsunuz ama şuna değinmeden geçemeyeceğim. Tekfen, bizim için her zaman öncü bir rol üstlenen ve proaktif şirketlerden biri olmuştur. IPLOCA açısından şunu söylemeliyim ki Tekfen sadece aktif bir üye olmakla kalmayıp, birliğin ihtiyaç ve girişimlerinin geliştirilmesinde işbirliği yapmaya da her zaman istekli olmuştur. Bunu hep proaktif bir şekilde yapmış ve mümkün olan her şekilde katkıda bulunmuştur. Sadece SEÇ konusunda değil, aynı zamanda yeni teknolojilere yönelik inovasyon, kurumsal bakış ve sahaya yeni insanlar kazandırma konusunda katkıları olmuştur. Ve bu benim çok değer verdiğim bir şey.

Bundan başka, mesela IPLOCA'nın üye kuruluş çalışanlarının çocuklarına sağladığı burs konusuna gelecek olursak; çalışanlarınıza bu burs programının ne olduğu hakkında verilen bilgiler yoluyla IPLOCA'yı her zaman desteklediğinizi söyleyebilirim. Ve birkaç yıl önce yayımladığınız, evdeki emniyet uygulamaları hakkında hazırlanmış harika bir kitabınız vardı (“İş Dışında Emniyet”). Bunun açık şekilde tüm IPLOCA üyeleriyle paylaşılması da Tekfen'in büyük bir katkısıdır.

Sürdürülebilirlik açısından, sizce taahhüt sektörünün acilen ele alması gereken konular nelerdir?

Bugünkü en büyük endişenin, sektörümüzün sürdürülebilirlik açısından nasıl görüldüğü olduğunu söyleyebilirim. Neden? Çünkü faaliyetlerimizin çevre ve insanlar üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri hakkında toplumda giderek artan bir kaygı var. Burada iki nokta öne çıkıyor; birincisi, yürütülen projelerin beraberinde getirdiği iyi şeylerle ilgili yeterli bilgi verilmemesi, ikincisi de projelerin oluşturulma şekli ile ilgili konular. Her iki konuda da iletişim ve dolayısıyla da bilgi eksikliği söz konusu. Öte yandan, işlerin daha sürdürülebilir bir şekilde yapılmasıyla ilgili olarak halen geliştirilmesi ya da iyileştirilmesi

gereken noktalar var. Bu nedenle, bir tarafta gelişim ihtiyacından, diğer tarafta ise yapılan birçok iyi şeyin anlatımında bir eksiklikten söz edilebilir.

IPLOCA'nın özel ilgi alanı olan boru hattı inşaatı konusunda ise SEÇ açısından işlerin gerçekten çok iyi yürüdüğünü söylemeliyim. Bu alanda en çok sorgulanan konu, çevrenin korunması konusudur. Zira daha önce de söylediğim gibi, bu alanda neler yapıldığı hakkında kamuya yeterince bilgi aktarılmıyor. Diğer taraftan itiraf etmek gerekir ki, belirli bir bölgede inşa edilmekte olan bir projeden etkilenen insanların ihtiyaçları ile ilgilenme konusunda, sektör genelinde sahada kendini çok iyi ifade eden bir kurumsal sosyal sorumluluk yaklaşımı henüz yaygınlaşmış değil. Bir elektrik santrali, bir baraj veya bir köprü inşa ederken çok küçük bir alana odaklanıyorsunuz. Oysa onlarca hatta yüzlerce kilometre uzunluktaki bir otoyol, bir boru hattı veya bir elektrik hattı yapıyorsanız, çok sayıda insanla temas ediyorsunuz. İşverenler açısından müteahhitler, pek çok farklı bölgenin kapılarını açan kurumlardır. Ve bir müteahhidin toplumla kurulan ilişkiye pozitif katkısı şaşırtıcı düzeylere ulaşabilir. Bu durum, işveren açısından da şirketin imajını çok geliştiren bir şeydir.

Bu konuyu Tekfen açısından değerlendirdiğinizde ne görüyorsunuz?

Bugüne kadar toplumla ilişkiler açısından iyi tanımlanmış ve detayları açık şekilde ortaya konulmuş bir programa sahip olmayan çok sayıda şirket gördüm. Oysa, eğer bir projenin yöneticisiysen, dikkat etmem gerekenler sadece çevrenin korunması, projenin kalitesi, zamanlama vs. olmamalı. Aynı zamanda bazı sosyal sorumluluk programlarını ve küçük ölçekli planları da uygulamaya koymalıyım. Maliyeti ufak ama kapsamı büyük olan işler... Zor olan budur! Bu tür bir yaklaşımı olan müteahhitlerle çalışmak büyük bir avantajdır. Tekfen'le kim iş yaparsa, projeyi Tekfen'e verdiğiğinde, bu işleri kolaylaştıracak bir şirketle çalıştığını bilir. Çevredeki insanların, "Bunlar sadece gürültü ve kirlilik yaratmıyor. İyi şeyler de yapıyor!" diye düşünmesi, benim görüşüme göre çok önemli bir şey.

Boru hatlarının çoğunlukla geleneksel enerji kaynaklarına hizmet etmesi nedeniyle, bu işkolunun geleceğini risk altında görüyor musunuz?

Bu bizim de sıklıkla tartıştığımız bir konu. Bu gibi enerji kaynaklarının kısa vadede ortadan kalkması hâlâ söz konusu değil. Ancak gerçek şu ki, bugün yapılanlara ek olarak, şirketlerin güneş ve rüzgâr gibi diğer enerji kaynaklarına da yönelmesi gerekli. IPLOCA olarak, hedeflerimizin kapsamını bu gibi yenilenebilir enerji kaynaklarını da katarak genişletme imkânlarını tartışıyoruz. Ancak petrol ve doğal gaz gibi kaynakların daha uzun yıllar kullanımda olacağına inanıyoruz.

*** IPLOCA HAKKINDA**

40'tan fazla ülkeden 250 üyesiyle müteahhitlik sektörünün dünyadaki en saygın kuruluşlarından biri olan Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği (IPLOCA), kara ve deniz boru hatları inşa eden taahhüt şirketleri ile petrol ve gaz alanında çalışan müteahhitleri temsil eden uluslararası bir kuruluştur. Tekfen'in ilk günden beri yönetiminde aktif rol oynadığı IPLOCA'nın geçmiş başkanları arasında Tekfen'in kurucu ortaklarından Necati Akçağlılar (1976-1977), Murat Gigin (1995-1996) ve Osman Birgili (2011-2012) de bulunmaktadır. Tekfen Mühendislik Genel Müdürü Fatih Can 2016-2019 yılları arasında IPLOCA'nın Yönetim Kurulu'nda görev almıştır. Taahhüt Grubu Başkanı Levent Kafkaslı ise, 2020 yılında seçildiği Yönetim Kurulu Üyeliğini halen devam ettirmektedir.

Üyeler arasında bilgi paylaşımı yapmak ve iş fırsatlarını kolaylaştırmak gibi misyonları olan IPLOCA, aynı zamanda çeşitli komiteler yoluyla sektörde iş sağlığı ve güvenliği, çevre, inovasyon, kalite, iş ahlakı ve sürdürülebilirlik konularında en yüksek standartları destekleyerek üyelerine değer sağlamaktadır. Tekfen, kuruluşun Sağlık-Emniyet-Çevre ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Komitesi'nde aktif olarak yer almaktadır. Grup Şirketler Başkanı Danışmanı Dinç Şenlier, komitenin kurucu üyelerinden biri olup, komitenin asli üyesi olarak Tekfen'i en üst düzeyde temsil etmektedir. Diğer taraftan Tekfen Holding SEÇ&K Koordinatörü ve Tekfen İnşaat SEÇ Direktörü, toplantılara ve yılda bir yapılan SEÇ Çalıştayı'na katılım sağlamaktadır. Ayrıca Tekfen, boru hattı projelerindeki süreç ve teknolojilerin inovasyonlar yoluyla geliştirilmesi için oluşturulan 'Novel Construction' Grubu'nda da genellikle Tekfen Mühendislik ekiplerince temsil edilmektedir.

Petrol Boru Hattı, Umman

Toplumsal Yatırımlar

Günümüzde şirketler artık odaklarını sadece kârlılık ve yüksek finansal performans üzerinde değil, aynı zamanda toplumsal fayda ekseninde de yoğunlaştırmaktadır. “Ortak değer” prensibi olarak adlandırılan bu konsept ile şirketler rekabetçiliklerini artırmaya devam ederken, bir yandan da toplum üzerinde olumlu etki bırakacak işlere imza atmayı önceliklendirmektedir.⁴⁵

Tekfen Holding de kurulduğu günden beri sosyal, kültürel ve çevresel konularda aktif rol üstlenmekte, işbirlikleriyle toplumu dönüştürücü faaliyetlerde bulunmaktadır. 2020 yılında Grup genelinde ortak değer yaratma temeli üzerine kurulu bir toplumsal yaklaşım geliştirilmiş ve toplumsal yatırımlarda gözetilmesi gereken başlıca kriterler belirlenmiştir.

Önümüzdeki dönemlerde toplumsal yatırım projeleri bu ilkeler doğrultusunda şekillendirilecektir.

Tekfen, kurumsal sosyal sorumluluk aktivitelerini ağırlıklı olarak Tekfen Holding ve Tekfen Vakfı aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Grup Şirketleri de kendi hedef ve stratejileriyle uyumlu toplumsal projelere destek sağlamaktadır. Tekfen Grup Şirketleri, 2020 yılında toplam 15.535.654 TL bağışta bulunmuştur. Tekfen Holding, Grup Şirketleri ve Tekfen Vakfı 2020 yılı içerisinde, siyasi amaçlı hiçbir bağış yapmamıştır.

Tekfen'in Toplumsal Yatırım Yaklaşımı

Tekfen Holding, toplumsal yatırım programlarını da sürdürülebilirlik anlayışının çatısını oluşturan “Geleceğin Temelinde” vizyonu doğrultusunda şekillendirmektedir. Sosyal ve çevresel sorunların çözümüne katkı sağlayacak toplumsal projeler hem Tekfen'e hem topluma fayda sağlayacak şekilde, ortak değer anlayışı doğrultusunda tasarlanmaktadır. Toplumsal yatırım projelerine karar verilirken, aşağıdaki ilkelere uygunlukları gözetilmektedir:

- Toplumsal projelerin, “Geleceğin Temelinde” vizyonunun sacayağını oluşturan “İklim Krizi”, “Çalışanlar ve Toplum” ve “İnovasyon” başlıklarıyla uyumlu bir şekilde, “İklim ve Doğa Koruma”, “Kapsayıcı Toplum” ve “Sürdürülebilirlik için İnovasyon” başlıklarından en az biriyle örtüşmesi beklenmektedir.
- Projelerin ortak değer yaratması hedeflenmektedir. Programların hem şirketin faaliyet alanlarına ve yaptığı çalışmalara katkı sağlaması hem de toplumsal ve çevresel bir soruna çözüm sunması önemlidir. Bu nedenle projeler belirlenirken şirketin faaliyet alanında ve değer zincirinde olan başlıca sorunlar ele alınmakta ve yerel ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmaktadır. Geliştirilen programların sektörel bir soruna çözüm sunarken, şirket ihtiyaçlarına da yanıt vermesi beklenmektedir.
- Toplumsal projelerin, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA) en az birine katkı sağlaması hedeflenmektedir.
- Sürdürülebilir sonuçlar sağlamak için bütüncül bir bakış açısı önemli olduğundan, toplumsal yatırımlar bir bütün içerisinde değerlendirilmekte ve sistem düşüncesi temel alınmaktadır.
- Programların etkilerinin uzun vadeli, ölçülebilir ve takip edilebilir olması beklenmektedir.
- Toplumsal projelerin sosyal etki odaklı olması temel alınmaktadır. Programların etkisinin sosyal etki değerlendirmesi yoluyla ölçülmesi hedeflenmektedir.
- Etkili ve uzun vadeli dönüşüm sağlamada işbirlikleri ve ortaklıklar çok önemli olduğundan, sosyal faydanın en üst düzeye çıkarılması ve katılımcı bir sürecin sağlanması için alanında uzman sivil toplum kuruluşları ve girişimlerle ortak hareket edilmesi benimsenmektedir.

⁴⁵ <https://www.forbes.com/sites/heidilynnekurter/2020/09/10/3-effective-ways-to-improve-your-internal-communication-to-boost-employee-engagement/?sh=75f5c1de3686>

TEKFEN VAKFI

Eğitim

Tekfen Vakfı Bursu

Tekfen Vakfı, Türkiye’de okuyan başarılı, fakat maddi desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler ile Tekfen mensuplarının çocuklarının eğitimine destek olmak amacıyla lise ve üniversite (lisans) öğrencilerine karşılıksız eğitim bursu vermektedir. Bugüne kadar 3 bine yakın öğrencinin mezun olmasında payı olan Tekfen Vakfı, 2019-2020 eğitim yılında da 550 öğrenciye burs vermiştir. Bursiyelerine aynı zamanda Tekfen Grup Şirketleri’nde staj yapma fırsatı ve “mentorluk” desteği veren Vakıf, 2020 yılında pandemi nedeniyle staj programını askıya almış, mentorluk programına ise dijital platformda devam etmiştir.

Bursiyelerin Tekfen’i ve birbirlerini daha yakından tanınması amacıyla her yıl düzenlenen geleneksel bursiyer buluşmalarının 15’incisi 7 Şubat 2020 tarihinde Tekfen Tower’da gerçekleşmiştir. Etkinliğe öğrencilerin yanı sıra Grup Şirketleri İnsan Kaynakları ve gençlere yararlı olabileceğini düşünen her düzeyde Tekfen çalışanı da katılabilmektedir. Gençlere farklı bakış açıları kazandırmak amacıyla etkinliğin artık vazgeçilmez haline gelen sürpriz konuk bölümünün bu yılki misafiri, davranış bilimleri araştırmacısı, senarist, oyuncu ve yazar Mehmet Auf olmuştur.

Boğaziçi Üniversitesi FNN Tekfen Kuluçka Merkezi

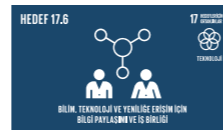
Boğaziçi Üniversitesi’nin akademik ve sosyal faaliyetlerine katkıda bulunmak amacıyla Tekfen’in Kurucu Aileleri, Tekfen Holding ve Tekfen Vakfı ile üniversite arasında son 25 yılda giderek gelişen işbirliğinin son halkası, üniversitenin Kandilli Kampusu’ndaki yeni Bilim ve Teknoloji Binası’nda açılan Kuluçka Merkezi olmuştur. Çok sayıda start-up girişimcisine evsahipliği yaparak gençlerin yaratıcı fikirlerine hayat verecek olan merkeze, Tekfen’in üç kurucusunun adlarının baş harflerini taşıyacak şekilde Boğaziçi Üniversitesi FNN (Feyyaz-Nihat-Necati) Tekfen Kuluçka Merkezi adı verilmiştir. FNN ismi, aynı zamanda Tekfen’in temelini oluşturan FNN Müşavir Mühendislik firmasına da atıfta bulunarak, zor koşullar içinde kurdukları şirketi bugünlere taşıyan üç girişimcinin hikâyesini genç girişimciler için güçlü bir ilham kaynağı haline getirmektedir.

Darüşşafaka Ortaokulu Bursu

Tekfen Vakfı, Darüşşafaka Ortaokulu’nda okuyan 24 öğrenci için 2018 yılında vermeye başladığı desteği 2020 yılında da devam ettirmiştir. Destek, öğrencilerin 4 yıllık eğitim sürecini kapsamaktadır. Tekfen, öğrencilerin gelişimini yakından takip etmekte ve ziyaretler gerçekleştirerek bu bağı güçlendirmektedir.

Eğitim Reformu Girişimi Desteği

2017 yılında Eğitim Reformu Girişimi’nin (ERG) kurumsal destekçileri arasına katılan Tekfen Vakfı’nın desteği halen devam etmektedir. Bağımsız bir girişim olarak eğitim reformu politikalarına katkı yapmayı amaçlayan ERG, eğitimde karar süreçlerinin veriye dayalı olmasını ön koşul olarak görmekte ve bu yönde yaptığı çalışmalarla eğitim alanında ortak bir akıl yaratmayı hedeflemektedir. Maddi imkânları kısıtlı ve başarılı öğrencilerin daha iyi şartlarda öğrenim görmesine yardımcı olmayı hedefleyen Tekfen Vakfı, 2020 yılında, ortaokul ve lise öğrencilerine matematiği sevdirmek amacıyla Türkiye’nin farklı noktalarındaki 40 okula 75 kitaptan oluşan matematik kitap setleri bağışlamıştır.

Darüşşafaka Okulları

Kültür Sanat

Tekfen Filarmoni Orkestrası

Ülkenin kültür-sanat yaşantısında önemli bir yere sahip olan Tekfen Filarmoni, Tekfen Vakfı'nın sanat kurumudur. Türkiye'nin sayılı özel sanat kurumlarından Tekfen Filarmoni'nin temelleri Karadeniz Oda Orkestrası olarak 1992 yılında Ali Nihat Gökyiğit tarafından atılmıştır. Daha sonra Hazar ve Akdeniz ülke müzisyenlerini de bünyesine katan orkestra, 23 ülkenin bayrağını dalgalandıran bir sanat kurumuna dönüşmüştür.

Daimi şefi Aziz Shokhakimov'un yönetimindeki Tekfen Filarmoni, 2020 yılının ilk turnesini genç neslin önde gelen kemancılarından ve pek çok uluslararası ödülün sahibi İtalyan sanatçı Anna Tifu ile Şubat ayında Bursa, Eskişehir ve Ankara'da yapmıştır. İstanbul'da yapılması planlanan konser ise Türkiye'nin gündemindeki gelişmeler nedeniyle seyircisiz salonda icra edilmiştir. Eserlerin video kayıtları daha sonra dijital ortamda gerçekleşen İstanbul Müzik Festivali kapsamında yayınlanmıştır.

2019-2022 yılları arasında İstanbul Müzik Festivali'nin Açılış Konseri Orkestrası olarak görev alan Tekfen Filarmoni, 18 Eylül-5 Ekim tarihleri arasında pandemi nedeniyle dijital ortamda yayınlanan 48. İstanbul Müzik Festivali'nin açılış konserinde genç keman sanatçısı Emre Engin'e eşlik etmiştir. Pandemi önlemleri nedeniyle sınırlı sayıda katılımcıyla gerçekleşen konserin kaydı Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampus Meydanı'nda yapılmıştır. Konser, online.iksv.org adresinde ve İKSV YouTube kanalında ücretsiz olarak 12 binden fazla müzikseverle buluşmuştur.

Tekfen Vakfı Müzik Bursu

Başta Tekfen Filarmoni olmak üzere Türkiye'deki orkestralar için yetkin müzisyenler yetiştirmeyi amaçlayan burs programı, kariyer hedefi olarak orkestra müzisyenliğini seçen öğrencilerin lisans eğitimlerini yurtdışında sürdürmesine olanak tanımaktadır. Tekfen Vakfı Müzik Bursu programının 2020-2021 eğitim yılı için yeni sahipleri Görkem Çiçek (viyolonsel) ve Seher Karabiber (flüt) olmuştur. Başvuran 44 öğrenci arasından seçilen Görkem Çiçek eğitimini Hochschule für Musik, Theater und Medien Hannover'de; Seher Karabiber ise Hochschule für Musik und Theater Hamburg'da sürdürmektedir. Viyolonsel öğrencisi Yunus Altıkanat ve fagot öğrencisi Seyfi Can Dağlar'ın bursları ise 2020-2021 eğitim yılında da devam etmiştir.

Şef Aziz Shokhakimov

Tekfen Filarmoni, 2019-2022 yılları arasında İstanbul Müzik Festivali'nin Açılış Konseri Orkestrası'dır.

Tekfen Vakfı Müzik Bursiyeri Seher Karabiber (flüt)

Toplumsal Kalkınma

Salgına Karşı Tıbbi Cihaz Desteği

Tekfen Vakfı, 2020 yılında Covid-19 salgınına karşı mücadeleye destek vermek amacıyla, pandemi hastanelerinin tıbbi cihaz ihtiyaçlarını aynı destekle karşılamak üzere 3 milyon 750 bin TL'lik bir fon oluşturmuştur. Bu fon kullanılarak salgının birinci

dalgasında, 7'si İstanbul ve biri Adana'da olmak üzere toplam 8 sağlık kurumuna tıbbi cihaz ve malzeme bağışında bulunulmuştur.

Tekfen Vakfı Mikrokredi Şubesi

Tekfen Vakfı, 2014 yılında Soma'da meydana gelen ve 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan maden faciasının ardından Somalı kadınlara alternatif gelir imkânları yaratmak amacıyla, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamında Tekfen Vakfı Soma Mikro Finans Şubesi'ni hizmete açmıştır. Vakıf, bu girişimin ardından 2017 yılında Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA) ile bir protokol imzalayarak, Mersin'de mevcut bulunan Mikro Finans Şubesi'ni de destek kapsamına almıştır.

Tekfen Vakfı, bugüne kadar Soma'da 838 ve Mersin'de 683 olmak üzere, toplam 1.521 kadına mikrokredi tahsis ederek aile ekonomilerine destek olmuştur.

Kadın Çiftçi Kredisi Projesi

Tekfen Vakfı, Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA) ile yaptığı işbirliği çerçevesinde 2021 yılında "Kadın Çiftçi Kredisi" projesini hayata geçirmeyi planlamaktadır. Tekfen'in yeni ortak değer yaklaşımı doğrultusunda tasarladığı projenin amacı kadın çiftçileri hem finansal hem teknik anlamda desteklemek ve yüksek kalite standardına sahip tarımsal ürünler üretirken girişimlerini güçlendirmelerine yardımcı olmaktır. Başlangıçta pilot bölge olarak Ege Bölgesi'ndeki ihtiyaç sahibi kadın çiftçiler desteklenecek ve yararlanıcı kadınların ihtiyacına göre 5.000 ile 15.000 TL arasında değişen tutarda kredi tahsis edilecektir. Proje kapsamında Toros Tarım'ın ziraat mühendisleri de kadın çiftçilere temel tarım eğitimleri vererek destek olacaktır. Bunun yanında, çiftçilere güvenli çalışma şartları, üretim esnasında ve sonrasında uygulama desteği de sağlanacaktır.

TEKFEN HOLDİNG

Eğitim

Bilim, kültür ve sanata her zaman destek veren Tekfen Holding ve Tekfen Vakfı, Boğaziçi Üniversitesi'nin entelektüel canlılığından doğmuş bir oluşum olan BU+ kapsamındaki Boğaziçi Chronicles, Boğaziçi Lectures ve Açık Ders etkinliklerinin "Powered by Tekfen" mottosuyla genişletilmesi ve daha fazla insana ulaşması için 2019 yılında Boğaziçi Üniversitesi ile yeni bir işbirliği başlatmıştır. Her üç etkinlik de Covid-19 salgını nedeniyle 2020 yılında faaliyetlerine dijital platformlarda devam etmiştir.

Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series

Tekfen Vakfı desteğiyle, Tekfen'in kurucu ortaklarından rahmetli Feyyaz Berker'in anısına ithafen adı "Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series" olarak değiştirilen "Boğaziçi Lectures", dünya çapında düşünür ve bilim insanlarını Boğaziçi Üniversitesi çatısı altında misafir ederek güncel toplumsal ve bilimsel konularda iç ve dış kamuoyu genelinde tartışma ortamının gelişmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Etkinlik 2020 yılında dünyaca ünlü iki ismi konuk etmiştir. Stanford Üniversitesi Biyoloji, Nöroloji ve Beyin Cerrahisi Profesörü ve Kenya Ulusal Müzeleri Primat Araştırma Enstitüsü öğretim üyesi Robert Sapolsky, 20 Mayıs'ta "En İyi ve En Kötü Halimizle İnsan Biyolojisi" başlıklı bir seminer vermiştir. Seminerlerin ikinci konuğu, ekonomi alanında gelir dağılımı, gelir adaletsizliği ve yoksulluk denince dünyada akla ilk gelen isimlerden biri olan ABD'li ekonomist Branko Milanović olmuştur. Milanović'in 3 Aralık'taki "Dünya Genelindeki Gelir Dağılımı Değişiklikleri ve Politik Etkileri" başlıklı konuşması dijital platformlardan canlı yayınlanmıştır.

Davranış Bilimcisi Prof. Robert Sapolsky

Açık Ders

Bilimsel merak, özgür düşünce ve yaratıcı fikirleri toplum genelinde yaygınlaştırma hedefiyle Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerini farklı konularda geniş kesimlerle buluşturan "Açık Ders" seminer dizisi de pandemi nedeniyle Şubat ayından sonra internete taşınarak YouTube kanalından yayınlanmaya başlamıştır. 2020 yılında farklı alanlardan bilim insanlarının katılımıyla 10 etkinlik düzenlenmiştir. Özellikle yılın ikinci yarısındaki derslerin odak noktasını Covid-19 virüsü ve aşı çalışmaları, salgının insan ilişkileri ve psikolojisi üzerindeki etkileri, sağlık politikaları ve iktisat politikasının yeni normalde gibi konular oluşturmuştur.

Boğaziçi Chronicles

Tekfen Holding tarafından desteklenen "Boğaziçi Chronicles" ise, ülkemizin kültürel hayatına katkıda bulunmak için tasarlanmış uluslararası bir misafir programıdır. Program dahilinde dünyaca ünlü kuramcı ve kültür-sanat insanları Boğaziçi Üniversitesi kampusunda ikamet ederek konuşmalar, seminerler, performanslar ve atölyeler düzenlemektedir. Bu kapsamda Boğaziçi Üniversitesi 2020 yılında, birlik beraberliği ve "duvarların ötesindeki" ortak çabayı simgelemek amacıyla sembolik olarak dünyanın en büyük insan zincirini yaratmak ve insanları karşılıklı yardımlaşmaya davet etmek için 2019'da "Beyond Walls" projesini başlatan Fransız sanatçı Guillaume Legros'u (Saype) misafir etmiştir. Projesinin 8'inci

durağı olarak 15-30 Ekim 2020 tarihleri arasında İstanbul'a gelen Saype, İstanbul'da bulunduğu süre içinde bir dizi etkinliğe katılmış ve sembolik olarak şehirden şehre, kıtadan kıtaya büyük bir kardeşlik zinciri oluşturan devasa ölçülerdeki fresklerini, biri Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampus Meydanı olmak üzere, İstanbul'un üç farklı noktasında uygulamıştır

Kültür-Sanat

Tiyatro ve operaya destek

Tekfen Holding, İstanbul Tiyatro Festivali kapsamında her yıl yerli bir oyuna gösteri sponsoru olarak destek vermektedir. 24. Tiyatro Festivali'nde Övül ve Mustafa Avkıran öncülüğündeki MoMoAcT'in retrospektif niteliğindeki ilk oyunu "Dumrul ile Azrail" Tekfen Holding'in Özel Gösteri Sponsorluğu'nda yeniden sahneye taşınmıştır. Tekfen Holding ayrıca 2020 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin destekçileri arasında yer almaya devam etmiştir.

Tekfen Holding'in Özel Gösteri Sponsorluğu ile yeniden sahneye taşındığı "Dumrul ile Azrail" oyunu

Spor

Darüşşafaka Basketbol Takımı Sponsorluğu

Yıllardır eğitim ve sanata verdiği desteği 2018 yılında Darüşşafaka Basketbol Takımı'nın ana sponsoru olarak spora da taşıyan Tekfen Holding, "Kara Panterler"e desteğini 2020 yılında da sürdürmüştür. Takım 2020-2021 sezonunda, ING Türkiye Basketbol Ligi ile FIBA Basketbol Şampiyonlar Ligi'nde mücadele etmektedir.

Sağlık

"Biz Bize Yeteriz Türkiyem" başışı

Tekfen Holding, Covid-19 salgınının birinci dalgasında hükümet tarafından başlatılan "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" dayanışma seferberliğine 5 milyon TL başış ile dahil olmuştur.

Darüşşafaka Tekfen Basketbol Takımı

TEKFEN İNŞAAT

Yerel Kalkınma

Halid Bin Velid Öğrenci Yurdu'na bağış

Tekfen İnşaat, Covid-19 salgını sebebiyle tahliye edilen Kazakistan şantiyesindeki çalışanlarını yurda gelişte karantina amacıyla 13 gün misafir eden Diyarbakır'daki Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı Halid Bin Velid Öğrenci Yurdu'na, minnettarlığının bir göstergesi olarak 12 adet açık hava spor aleti ile 30 adet bank armağan etmiştir.

TOROS TARIM

Eğitim

Toros Tarım Okulları

Toros Tarım'ın Ceyhan Üretim Tesis'i'nin bulunduğu bölgede hizmete açtığı Toros Tarım Anadolu Lisesi ile Toros Tarım İlkokulu'nun bakım, onarım ve genel ihtiyaçları, önceki yıllarda olduğu gibi 2020 yılında da şirket tarafından karşılanmaya devam etmiştir.

Yerel Kalkınma

Kurulduğu günden bu yana sunduğu ürünlerle tarımsal verimi artıran Toros Tarım, aynı zamanda çiftçi eğitimine verdiği destek ve doğru gübre kullanımı konusundaki bilinçlendirme çabalarıyla Türk çiftçisinin yanında yer almakta ve onun yaşam standartlarını yükseltmeyi amaçlamaktadır.

Toros Çiftçi Uygulaması

Toros Tarım'ın, teknolojik gelişmelerden çiftçilerin de yarar sağlaması amacıyla yaptığı öncü çalışmalardan bir diğeri de 2016 yılında hizmete alınan "Toros Çiftçi" uygulamasıdır. Bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tabletlere ücretsiz olarak indirilebilen ve çiftçi dostu bir karar destek uygulaması olan Toros Çiftçi, hava durumu tahminleri, toprak ve bitki verilerini bir araya getirerek çiftçilerin faaliyetlerine yönelik öneriler geliştirmekte, her tarla için hava koşullarını takip ederek üretim ve operasyon kararlarının zamanında ve doğru olarak verilmesini sağlamaktadır.

2020 yıl sonu itibarıyla Toros Çiftçi veri tabanında 10.674 çiftçiye ait 11.751 tarla kayıt altına alınmıştır. Çiftçilerin yanı sıra yetkili satıcı hesapları da dahil edildiğinde, sisteme kayıtlı 11.938 üye bulunmaktadır. Ayrıca, Türkiye İş Bankası İmece mobil uygulaması ile Nisan 2020 tarihinde başlayan iş birliği ile İmece uygulaması üzerinden 5.582 tıklama ve 4.418 adet gübreleme sorgusu alınmıştır.

Alanar Meyve'nin başlattığı Kadın İstihdamına Destek Projesi (KIDEP) kapsamında ayda 6 ila 15 kadına 1 asgari maaş tutarında ekonomik destek sağlanmaktadır.

TEKFEN TARIM

Yerel Kalkınma

Alanar Pestisit Uygulamalarına Müdahale Aracı

Tekfen Tarım bünyesinde yer alan Alanar Meyve'nin 2019 yılında devreye aldığı Alanar Pestisit Uygulamalarına Müdahale Aracı projesi, çiftçilere sürdürülebilir tarım konusunda farkındalık kazandırarak bilinçsiz pestisit kullanımının önüne geçilmesini hedeflemektedir. Böylece, dünyada gıda güvenliğinin en önemli kriterlerinden biri kabul edilen bilinçsiz pestisit kullanımı nedeniyle uğranan ekonomik zararların giderilmesi ve Türkiye'nin ihracat potansiyelinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında mobil bir laboratuvar haline getirilen Alanar Pestisit Uygulamalarına Müdahale Aracı ile Türkiye'nin her bölgesinde saha ziyaretleri yapılmakta ve ürünler tetkik edilerek çiftçilere eğitim verilmektedir. 2020 yılı itibarıyla 18.220 km yol kat edilerek yaklaşık 2.850 üretici ile görüşme sağlanmıştır.

Kadın İstihdamına Destek Projesi (KIDEP)

Alanar Meyve'nin başlattığı Kadın İstihdamına Destek Projesi (KIDEP) kapsamında tülbent, oya ve kese gibi el işi yaparak hayatını sürdürmeye çalışan kadınlara ek gelir sağlanması hedeflenmekte ve projeye dahil olan katılımcılardan ayda 1 asgari maaş tutarında satın alma yapılmaktadır. Projenin ilk yılında toplam 120 kadın programa katılmış olup, ürettikleri ürünler şirket tarafından promosyon malzemesi olarak kullanılmaktadır. Proje yoluyla ayda 6 ila 15 kadına ekonomik destek sağlanmaktadır.

TOPRAĞIN HİKÂYESİ

Tekfen Vakfı - Topraktan Gelen Kadim Bir Yapı Malzemesi!

Tekfen Vakfı'nın arkeolojik kazısını uzun yıllar desteklediği Asur İmparatorluğu'nun en batıdaki kentlerinden Tuşan'ın (Ziyaret Tepe) yapılarında kullanılan kerpiç, bugün sürdürülebilir mimarinin giderek yaygınlaşmasıyla kadim bir ekolojik çözüm olarak rönesansını yaşıyor.

Bundan 9 bin yıl önce, Neolitik Çağ'da (Cıvalı Taş Devri) icat edilen kerpiç, insanlığın tarihteki en önemli buluşlarından biri. Kerpiç, çamur ya da kilin su ile karıştırılması ve içine saman, çakıl ya da kırık çanak çömlek parçaları eklenmesiyle elde ediliyor. Bu karışım daha sonra tuğla kalıplarına dökülüyor ve güneşin altında kurumaya bırakılıyor. Her ne kadar sonradan yerini ateşte pişirilen tuğla ve diğer malzemelere bırakmış olsa da kerpiç, çevre dostu yapısı, kolay şekil alması ve sıcaklık değişikliklerine verdiği tepkiyle müthiş bir inşaat malzemesi.

PAYDAŞLAR ANLATIYOR

Boğaziçi Üniversitesi Tekfen İş Birliği Üzerine

**BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ KURUMSAL İLETİŞİM
DİREKTÖRÜ METİN GÖKSEL**

“ Her şeyden önce Tekfen’in karşılıklı saygı anlayışı içindeki yaklaşımı, çalışmaların neredeyse sorunsuz bir şekilde uygulanmasını sağladı. Projenin maddi destekçisi olma anlayışı yerine paydaşlık yaklaşımı, ortak bir anlayış çerçevesinde yol almamızı kolaylaştırdı.

Boğaziçi Üniversitesi ile Tekfen arasındaki ilişkiyi nasıl tanımlarsınız?

Boğaziçi Üniversitesi ile Tekfen arasında kurulan ilişkinin değeri, sponsorluk anlayışının ötesinde bir işbirliği ile, toplumun kültürel ve entelektüel gelişimine yönelik, birlikte akıl yürüterek proje üretmek olarak nitelenebilir. Hem Boğaziçi Üniversitesi hem de Tekfen başından itibaren fikirleri ortaya koyarak yeni ve özgün içerikler üretme yönünde çaba gösterdi. Bu açıdan bakıldığında Boğaziçi Üniversitesi’nin birikiminin toplumla paylaşılması hedefiyle çıktığımız yolda, bizi içeriden bir bakışla anlayan ve ana fikri derin bir kavrayışla geliştiren Tekfen’le şeffaf bir diyalog ortamı oluşturabildiğimizi düşünüyorum. Bu tür ilişkilerde ortaya çıkabilecek pürüzleri uzlaşma anlayışı içinde çözen Tekfen, Boğaziçi Üniversitesi’nin çok önemli bir kültürel paydaşı haline geldi. Bu çalışma ortamının oluşmasının nedenleri arasında, kuşkusuz Tekfen’in sahip olduğu değerlerin Boğaziçi Üniversitesi ile gösterdiği paralellik öne çıkıyor.

İki kurumun işbirliği boyunca gerçekleştirilen çalışmalar nasıl yönetiliyor?

Boğaziçi Üniversitesi tarafında etkinliklere dair tema ve içerik önerileri, öncelikle

üniversitenin Kültür Sanat Komisyonu tarafından ele alınarak öneriler oluşturuluyor. Daha sonra en geniş öneri listesi Tekfen ile yapılan görüşmelerde ele alınarak, belirlenen temalar çerçevesinde birlikte değerlendiriliyor. Zaman zaman bu toplantılarda yeni öneriler de ortaya çıkıyor. Ardından, Boğaziçi Üniversitesi ile Tekfen’in birlikte hazırladığı öneri listeleri yeniden BÜ Kültür Sanat Komisyonu’nda tartışılarak son haline getiriliyor. İçerikler belirlendikten sonra etkinlikler Boğaziçi Üniversitesi tarafından icra edilmekle birlikte, uygulama aşamasında Tekfen ve Boğaziçi Üniversitesi ilgilileri her aşamada karşılıklı bilgi paylaşımında bulunuyor. Uygulama aşamasında ortaya çıkan yeni durumlarda bugüne kadar hem Boğaziçi Üniversitesi hem de Tekfen gereken esnekliği gösterdi ve etkinlikler aksamadan yapılabilirdi.

BU+ kapsamındaki BU Lectures FB Series, Açık Ders ve Boğaziçi Chronicles’in performansları hakkında bilgi verebilir misiniz? Bu etkinliklere kaç kişi katıldı, katılımcılardan ne tür geri bildirimler alındı?

BU+ kapsamında düzenlenen Açık Ders, Boğaziçi Chronicles ve Boğaziçi Lectures etkinlikleri için Tekfen Holding ve Vakfı ile işbirliği yapıyoruz. Güncel konularda üniversite genelinde tartışma ortamının gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla dünya çapında önde gelen düşünürleri

konuk ettiğimiz “Boğaziçi Lectures”, Tekfen Holding kurucularından ve üniversitemizin bilim ve kültür kaynaklarının zenginleştirilmesine önemli katkıları bulunan değerli mezunumuz Feyyaz Berker’in anısını yaşatmak adına 2019 yılından bu yana “Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series” adıyla düzenleniyor. Tekfen Vakfı ile işbirliği içinde yürüttüğümüz program kapsamında bugüne kadar üç farklı etkinlik düzenlendi. Bu etkinliklere toplam 1.774 kişi katıldı.

Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerinin katılımıyla psikolojiden bilgisayar mühendisliğine, fizikten dilbilime birçok alandaki güncel gelişmeleri ve önemli tartışma konularını her kesime ulaştırmayı hedeflediğimiz “Açık Ders” seminerler dizisi ise farklı belediyelerin desteğiyle daha önce sadece İstanbul’da yapılırken, 2019 yılından itibaren Tekfen Holding desteğiyle ilk kez İstanbul dışındaki izleyici kitlesine de ulaşmaya başladı. Bu kapsamda Malatya, Eskişehir ve Ardahan’da çeşitli seminerler düzenlendi. 2020 yılında ise Covid-19 salgını sebebiyle seminerler tamamen çevrimiçi platforma taşındı. Bu dönemde salgın ve salgının insan hayatındaki sosyal ve psikolojik yerini tartışan seminerler YouTube üzerinden canlı yayınlandı. Çevrimiçi düzenlenen Açık Ders seminerlerine Türkiye’nin dört bir yanından yoğun bir katılım oldu.

“Boğaziçi Chronicles” adıyla yapılan etkinliklerimizde ise alanında öncü sanatçı, akademisyen ve kültür insanlarını üniversitemizde konuk ediyoruz. Misafirler, yaratıcılıklarını ve düşünsel birikimlerini Boğaziçi Üniversitesi’nin ve İstanbul’un kültürel ortamında yeni üretilere dönüştürerek, deneyimlerinin günlüğünü tutuyor ve bu günceler Boğaziçi Üniversitesi tarafından yayınlanıyor. Tekfen Holding desteğiyle Ekim 2020 tarihinde dünyaca ünlü Land Art sanatçısı Saype’yi kampusumuzda ağırladık. Program kapsamında Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampus çimlerine büyük bir fresk çizimi yapan Saype, 27 Ekim’de üniversitede düzenlenen söyleşiye katılarak Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ve İstanbullularla tanışma fırsatı buldu. 27 Ekim’de salgın koşulları sebebiyle kısıtlı seyirci alınabilen etkinliğe 80 kişi katıldı. Tüm etkinlikler, katılımcı sayısının ötesinde gerek konvansiyonel medya gerekse dijital ve sosyal medya yoluyla yayılarak, toplumsal faydanın maksimuma çıkarılması hedeflendi.

Tekfen’in kurumsal kültürü ve iş yapış biçimi bu işbirliğinin yürütülmesine nasıl yansıyor?

Her şeyden önce Tekfen’in karşılıklı saygı anlayışı içindeki yaklaşımı, çalışmaların neredeyse sorunsuz bir şekilde uygulanmasını sağladı. Projenin maddi destekçisi olma anlayışı yerine paydaşlık yaklaşımı, ortak bir anlayış çerçevesinde yol almamızı kolaylaştırdı. Tekfen’in gelecek kuşaklara katkı sağlayacak, toplumsal gelişimi gözetken bakış açısı ile Boğaziçi Üniversitesi’nin temel duruşunun örtüşmesi, kuşkusuz projenin sağlıklı bir şekilde gelişimini destekledi.

İki kurum arasındaki işbirliğinde gelişime açık alanlar sizce nelerdir?

Etkinlik planlamalarının ve kaynakların olabildiğince erken oluşturulmasının, her iki kurumun da öngörülebilir bir işbirliği içinde hareket etmesini sağlayacağını düşünüyorum.

Boğaziçi Lectures Feyyaz Berker Series katılım bilgileri:

TARİH	ETKİNLİK ADI	KATILIMCI SAYISI
07.11.2019	The First Image of a Black Hole - Prof. Feryal Özel	550
20.05.2020	The Biology of Humans at our Best and Worst - Prof. Robert Sapolsky	899
03.12.2021	Recent Changes in Worldwide Income Distribution and Their Political Effects - Prof. Branko Milanovic	325

Açık Ders katılım bilgileri:

TARİH	ETKİNLİK ADI	MEKÂN	KATILIMCI SAYISI
26.11.2019	Prof. Dr. Haluk Özener - "Deprem: Bildiklerimiz, Bilemediklerimiz"	Malatya	290
04.12.2019	Prof. Dr. Rana Sanyal - "Kanserle Mücadelede Elimizde Neler Var?"	Malatya	220
10.12.2019	Prof. Dr. Gökhan Özertan - "Tarımda Yenilikçi Uygulamalar"	Malatya	120
19.02.2020	Dr. Öğr. Üyesi Melike Acar - "Çocuk ve Ahlak"	Eskişehir	100
26.02.2020	Prof. Dr. Belma Haznedar - "Çocuk ve Dil"	Eskişehir	80
02.03.2020	Prof. Dr. Cem Say - "İnsan ve Makine Beyninin Sınırları"	Beylikdüzü - İstanbul	150
06.03.2020	Prof. Dr. Levent Kurnaz - "İklim Değişikliğinin Dünyaya ve Türkiye'ye Etkileri"	Ardahan	150
03.05.2020	Doç. Dr. Mine Göl Güven - "Kriz Zamanlarında Oyun"	YouTube Canlı Yayın	311
16.05.2020	Prof. Dr. Nesrin Özören - "Aşı Teknolojisinin Gelişimi: Yeni Virüslerin Evrimleşmesi ve Yayılması"	YouTube Canlı Yayın	160
23.05.2020	Prof. Dr. Raşit Bilgin - "COVID-19'un Sebebi Yarasalar mı?"	YouTube Canlı Yayın	200
30.05.2020	Dr. Öğr. Üyesi Volkan Yılmaz - "Dünyada ve Türkiye'de Sağlık Politikaları: Salgından Ne Öğreniyoruz?"	YouTube Canlı Yayın	140
06.06.2020	Doç. Dr. Adil Sarıbay - "Tehdit Altında İnsan Zihni: Salgının Bize Düşündürttükleri"	YouTube Canlı Yayın	170
24.12.2020	Prof. Dr. Ceyhan Elgin - "İktisat Politikasının Yeni Normali"	YouTube Canlı Yayın	160
04.02.2021	Doç. Dr. Bilgin Metin - "Salgın Ortamında Siber Güvenlik 101"	YouTube Canlı Yayın	80

4

Ekler

ÖNCELİKLENDİRME ANALİZİ

Tekfen Holding'in sürdürülebilirlik kapsamında stratejik önceliklerini belirlemek ve Sürdürülebilirlik Raporu'nun odak alanlarını ortaya çıkarmak amacıyla 2018 yılında bir Önceliklendirme Analizi yapılmıştır. Dış Trend Analizi, Yönetim Kurulu Üyelerinin görüşleri, stratejik hedefler ve Vizyon Çalıştayı'nı kapsayan Önceliklendirme Analizi sayesinde paydaşların öncelikleri ile Tekfen'in önceliklerinin kesişme alanları belirlenmiştir. Öncelikli konular, dış trendler, riskler ve fırsatlar dahilinde her yıl gözden geçirilmektedir.

TEKFEN ÖNCELİKLERİ

Tekfen Holding'in öncelik verdiği konuları belirlemek için üç farklı çıktıya dahil edilmiştir.

Bu kapsamda:

- Grup Şirketlerinin yöneticileri ile gerçekleştirilen Sürdürülebilirlik Vizyon Çalıştayı'nın çıktıları,
- Yönetim Kurulu'nun görüşleri,
- Şirket stratejik planında yer alan hedefler ve Strateji Çalıştayı'nın çıktılarından yararlanılmıştır.

PAYDAŞ ÖNCELİKLERİ

Paydaş öncelikleri, Paydaş Analizi ve Dış Trend Analizi yoluyla belirlenmiştir.

- Paydaş Analizi kapsamında, Tekfen Holding'in çalışanları, müşterileri, tedarikçileri, çözüm ortakları, kamu kurumları ve düzenleyici otoriteler, analistler, yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri, medya, uluslararası organizasyonlar ve üniversitelerden oluşan farklı paydaş gruplarına anketler aracılığıyla ulaşılarak öncelikler konusundaki görüşleri alınmış ve Tekfen'den sürdürülebilirlik alanındaki beklentileri sorulmuştur. Toplam 2.578 kişiden oluşan anket çalışmasına yaklaşık %50 oranında dönüş sağlanmıştır. Paydaş Analizi, bağımsız bir danışmanlık şirketi tarafından uluslararası paydaş katılımı standardı AA1000SE (AccountAbility Stakeholder Engagement Standard) referans alınarak yapılmıştır.
- Dış Trend Analizi ile küresel ve sektörel risk ve trendler de analize dahil edilmiş ve sektörler için önemli konu başlıkları belirlenmiştir.

Öncelikli Konular

Paydaşların ve Tekfen Holding'in ortak öncelikleri, Önceliklendirme Matrisi'nde haritalandırılmıştır. Çok yüksek öncelikli olarak tanımlanan başlıklar, sürdürülebilirlik açısından öncelikle yönetilmesi gereken ve çok yüksek öneme sahip konuları göstermekte ve "Geleceğin Temelinde" vizyonunun da temelini oluşturmaktadır. "Geleceğin Temelinde" vizyonunun odak alanları ile öncelikli konular örtüşmektedir.

Öncelikli konulardan "Ekonomik Büyüme", "Kurumsal Yönetim" ve "Müşteri Bağlılığı", Tekfen'in Operasyonel Köklerini teşkil ederken, faaliyet gösterilen sektörlerle bağlantılı olarak "İş Sağlığı ve Güvenliği" en öncelikli konu olarak öne çıkmakta ve "Kolaylaştırıcılar" arasında yer almaktadır.

Şirketler özelinde bakıldığında;

• Tekfen İnşaat için "İş Sağlığı ve Güvenliği" en öncelikli konulardan biridir.

• Toros Tarım ve Tekfen Tarım için "İklim Krizi" en önceliklidir.

• Tekfen Turizm ve Tekfen Sigorta için "Müşteri Bağlılığı" en önceliklidir.

Dünyayı etkileyen mega trendlerden "Dijitalleşme" ve "Ar-Ge ve İnovasyon", aynı zamanda Tekfen Holding için de çok yüksek önceliğe sahip başlıklar arasındadır. "Çalışan Gelişimi ve Çalışan Memnuniyeti" konusu, önümüzdeki dönemde yatırım yapılması planlanan bir başka temel alan olarak öne çıkmaktadır. Tekfen Holding'in faaliyette bulunduğu sektörlerin kritik konularından bir diğeri olan "İklim Krizi" de önceliklendirme haritasında çok yüksek önceliğe sahip başlıklardan biri olarak yer almaktadır.

İklim krizi, inovasyon, çalışanlar ve toplum, Tekfen'in stratejik değer alanlarıdır. Sürdürülebilirlik Raporu içerik olarak çok yüksek öncelikli konular üzerine yoğunlaşmakla birlikte, yüksek öncelikli ve öncelikli konuları da kapsamaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında, son yıllarda gözlemlenen dış trendler doğrultusunda "Risk Yönetimi" de 2019 yılında önemi artan konular arasında yer almıştır. 2020 yılında ise, Covid-19 pandemi süreciyle, "Tedarik Zinciri Yönetimi" ve yasal mevzuatın desteklemesiyle "Kurumsal Yönetim" konularının öneminde artış görülmüştür.

2020 yılında, Covid-19 pandemi süreciyle, "Tedarik Zinciri Yönetimi" ve yasal mevzuatın desteklemesiyle "Kurumsal Yönetim" konularının öneminde artış görülmüştür.

Toros Tarım Mersin İşletmesi

PAYDAŞLARLA İLETİŞİM YÖNTEMLERİ

Paydaş Grubu	İletişim Yöntemi	İletişim Sıklığı
Çalışanlar	Şirket içi intranet portalı Kurumsal web siteleri İSG kurulu toplantıları İç müşteri anketi Sürdürülebilirlik raporları Faaliyet raporları T-Bülten Paydaş analizi	Sürekli Sürekli Ayda en az bir Yıllık Yıllık Üç ayda bir Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
Kamu Kurumları	Toplantılar ve konferanslar Kurumsal web siteleri Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Gerektiğçe Sürekli Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
İş ve Çözüm Ortakları	Birebir görüşmeler Kurumsal web siteleri Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Sürekli Sürekli Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
Tedarikçiler	Birebir görüşmeler Kurumsal web siteleri Denetimler ve eğitimler Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Sürekli Sürekli Günlük Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
Dernek, Üniversite, Medya ve STK'lar	İşbirlikleri Kurumsal web siteleri Toplantı ve çalışma gruplarına katılım Seminerler ve konferanslar Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Sürekli Sürekli En az ayda bir En az ayda bir Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
Hissedarlar, Yatırımcılar ve Analistler	Genel kurul toplantıları Özel durum açıklamaları Birebir görüşme ve yazışmalar Telekonferanslar Çeyrek dönem yatırımcı sunumu Konferans ve roadshowlar Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Yılda bir Gerektiğçe Sürekli Üç ayda bir Üç ayda bir Yılda en az on kez Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir
Müşteriler	Birebir görüşmeler Kurumsal web siteleri Faaliyet raporları Sürdürülebilirlik raporları T-Bülten Paydaş analizi	Sürekli Sürekli Üç ayda bir Yıllık Üç ayda bir En fazla dört yılda bir

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Çevresel Performans Göstergeleri⁴⁶

SERA GAZI SALIMLARI (ton CO ₂ e)	2018	2019	2020
Kapsam 1	899.828	1.015.149	1.054.641
Kapsam 2	38.821	41.114	32.976
Kapsam 3	183.930	3.847.234	3.837.682
Kapsam 1 ve 2 Toplamı	938.649	1.056.262	1.087.617

SALIM YOĞUNLUĞU (ton CO ₂ e)	2018	2019	2020
Salım yoğunluğu (tCO ₂ /Milyon ABD Doları ciro)	406,50	429,66	680,63 ⁴⁷
Salım yoğunluğu (tCO ₂ e/çalışan sayısı)	48,94	61,79	58,97 ⁴⁸

ENERJİ ÜRETİMİ (MWh)	2018	2019	2020
Isı üretimi	137.770	646.730	678.390
Yenilenebilir enerji üretimi (Atık Isı)	221.230	226.652	250.106
Yenilenebilir enerji üretimi (Güneş enerjisi)	63	50	69
Dizelden elektrik üretimi	32.967	115.168	212.021
Toplam elektrik üretimi	254.260	341.870	462.196
Satılan elektrik	79.036	91.744	99.756

⁴⁶ Çevre verilerine 2019'da yurtdışı operasyonlar, Gönen Enerji ve Toros Fidecilik dahil edilmiştir.

⁴⁷ ABD Doları bazında cironun önemli ölçüde azalmış olması sonucu yoğunluk artmıştır.

⁴⁸ 2020 yılında çalışan sayısında düşüş olmuştur.

ENERJİ TÜKETİMİ (MWh)	2018	2019	2020
Doğalgaz	48.785	69.558	41.478
Kömür	17	16.987	18.767
Fuel oil	193	272	279
LPG	4.506	1.110	939
Mazot - Sabit tesisler	32.967	115.168	212.021
Mazot - Mobil araç/ekipman	83.203	508.125	529.871
Benzin - Mobil araç	1.066	14.930	54.090
LNG	43.250	34.006	31.659
CNG	-	1.742	1.305
Toplam yakıt tüketimi	213.987	761.898	890.410
Toplam satın alınan elektrik	77.321	88.520	70.403
Yenilenebilir enerji tüketimi (atık ısı ve güneş)	142.257	134.958	150.419
Toplam enerji tüketimi	433.564	985.376	1.111.233

ATIK MİKTARI (ton)	2018	2019	2020
Toplam tehlikeli atık miktarı	1.561	1.529	510
Toplam tehlikesiz atık miktarı	12.379	101.397	41.470

BERTARAF YÖNTEMİNE GÖRE ATIKLARIN KIRILIMI (ton)	2018	2019	2020
Geri dönüşüme/geri kazanıma gönderilen	5.528	17.799	3.856
Yakmaya gönderilen	1.561	1.709	510
Düzenli depolama alanına gönderilen	6.852	83.418	37.613

SU VERİLERİ (megalitre)	2018	2019	2020
Toplam çekilen su	126.290	106.630	119.217
Toplam tüketilen su	6.495	10.064	12.213
Toplam deşarj edilen su	119.795	96.566	107.004
Tekrar kullanılan su	1.576	3.012	3.762

KAYNAĞINA GÖRE ÇEKİLEN SU MİKTARI (megalitre)	2018	2019	2020
Yüzey suları (tatlı su)	2.122	1.974	1.528
Yüzey suları (tuzlu su)	115.386	80.317	102.476
Yeraltı suyu	4.582	18.520	9.946
Üretim kaynaklı su	3.891	86	68
Üçüncü taraf kaynaklı su	309	5.732	5.200

SU KALİTESİNE GÖRE TOPLAM ÇEKİLEN SU MİKTARI (megalitre)	2018	2019	2020
Tatlı su ⁴⁹	10.903	26.312	16.741
Diğer su ⁵⁰	115.386	80.317	102.476

DEŞARJ NOKTALARINA GÖRE ATIK SU (megalitre)	2018	2019	2020
Yüzey suları (tatlı su)	260	705	90
Yüzey suları (tuzlu su)	119.063	94.639	104.887
Yeraltı suyu	163	773	1.615
Üçüncü taraf kaynaklı su	309	449	412

⁴⁹ Tatlı su: (≤1,000 mg/L Toplam Çözünmüş Katılar)

⁵⁰ Diğer su: (>1,000 mg/L Toplam Çözünmüş Katılar)

ALICI ORTAMIN SU KALİTESİNE GÖRE TOPLAM DEŞARJ EDİLEN SU MİKTARI (megalitre)	2018	2019	2020
Tatlı su	732	1.927	2.118
Diğer su	119.063	94.639	104.887

SU STRESİ YÜKSEK/ÇOK YÜKSEK OLAN BÖLGELERDEKİ SU VERİLERİ (megalitre)	2018	2019	2020
Toplam çekilen su ⁵¹	126.019	21.657	12.222
Toplam tüketilen su	6.299	7.780	8.154
Toplam deşarj edilen su	119.720	13.877	4.068
Tekrar kullanılan su	1.573	1.021	649

SU STRESİ YÜKSEK/ÇOK YÜKSEK OLAN BÖLGELERDE TOPLAM ÇEKİLEN SU MİKTARININ DAĞILIMI (megalitre)	2018	2019	2020
Tatlı su	10.633	21.657	12.222
Diğer su	115.386	0	0

SERA GAZI HESAPLAMA METODOLOJİSİ

Sera gazı hesaplama metodolojisi olarak "The Greenhouse Gas Protocol: A Corporate Accounting and Reporting Standard" kullanılmaktadır.

2018 Kapsam 3 salımları kapsamında iş seyahatleri, çalışanların işe ulaşmaları, atıklar, kiralanmış varlıklar ve satılan akaryakıt kaynaklı emisyonlar raporlanmıştır. 2019 ve 2020 yılında ise bu salımlara ek olarak Taahhüt Grubu'nda satın alınan inşaat malzemelerinin üretimi, Toros Tarım ve Tekfen Tarım'ın ürünlerinin nakliyesi, Toros Tarım'a gelen hammaddelerin nakliyesi, gübre üretim prosesinde kullanılan amonyak üretimi, Toros Tarım bayilerinin elektrik tüketimi, kullanılan yakıtların elde edilmesi, Toros Tarım'ın satmış olduğu gübrenin kullanımı ve satın alınan elektrikteki kayıplar kaynaklı salımlar da raporlanmıştır.

Emisyon Faktörleri

Kullanılan emisyon faktörleri aşağıdaki tabloda paylaşılmaktadır. Küresel Isınma Potansiyeli (Global Warming Potential, GWP) katsayıları Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) 4. Değerlendirme Raporu'ndan alınmıştır. Emisyon faktörleri için IPCC, DEFRA Greenhouse Gas Reporting: Conversion Factors 2020 Raporu ve Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency, IEA) emisyon faktörleri kullanılmıştır.

⁵¹ WRI Aqueduct Water Risk Atlas'a göre; Samsun 2018'de çok yüksek su stresi olan bölge iken, 2019'da düşük su stresi olan bölge sınıfına alınmıştır. Bu nedenle düşüş görülmektedir.

KAPSAM 1

Yakıt/ Emisyon Kaynağı	Birim	TJ	CO ₂			CH ₄			N ₂ O			Toplam EF (kg CO ₂ e/TJ)	Toplam EF tCO ₂ e/Birim		
			CO ₂ EF	EF Birim	tCO ₂ /birim	CH ₄ EF	EF Birim	tCH ₄ /birim	tCO ₂ eq/birim	N ₂ O EF	EF Birim			tN ₂ O/birim	tCO ₂ eq/birim
Doğal gaz	m ³	0,0000345329	56.000,00	kgCO ₂ /TJ	0,00193383960	1,00	kgCH ₄ /TJ	0,00000003453	-	0,10	kgN ₂ O/TJ	0,0000000035	-	56000,00	0,0019338
Kömür-Linyit	ton	0,0125574000	101.000,00	kgCO ₂ /TJ	1,26829740000	1,00	kgCH ₄ /TJ	0,00001255740	-	1,50	kgN ₂ O/TJ	0,0000188361	-	101000,00	1,2682974
Motorin (Sabit Yakma)	lt	0,0000354370	74.100,00	kgCO ₂ /TJ	0,00262588043	3,00	kgCH ₄ /TJ	0,00000010631	-	0,60	kgN ₂ O/TJ	0,0000000213	-	74100,00	0,0026259
LPG (Sabit Yakma)	kg	0,0000456252	63.100,00	kgCO ₂ /TJ	0,0028789514	1,00	kgCH ₄ /TJ	0,00000004563	-	0,10	kgN ₂ O/TJ	0,0000000046	-	63100,00	0,00287895
Motorin (Mobil Yakma)	lt	0,0000354370	74.100,00	kgCO ₂ /TJ	0,00262588043	3,90	kgCH ₄ /TJ	0,00000013820	-	3,90	kgN ₂ O/TJ	0,0000001382	-	74100,00	0,0026259
Benzin (Mobil Yakma)	l	0,0000319963	69.300,00	kgCO ₂ /TJ	0,0022173405	3,80	kgCH ₄ /TJ	0,00000012159	-	5,70	kgN ₂ O/TJ	0,0000001824	-	69300,00	0,00221734
Motorin (Off-Road,Mobil)	l	0,0000354370	74.100,00	kgCO ₂ /TJ	0,0026258804	4,15	kgCH ₄ /TJ	0,00000014706	-	28,60	kgN ₂ O/TJ	0,0000010135	-	74100,00	0,0026259
LPG (Mobil)	l				0,0015532500				0,00000113000				0,0000009900		0,00155537
Fuel Oil	l				0,0031713300				0,00000413000				0,0000077100		0,00318317
LNG	ton				2,5376800000				0,00340000000				0,0013300000		2,54241
CNG	ton				2,5282600000				0,00340000000				0,0013300000		2,53299

KAPSAM 2	Birim	EF
Türkiye_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,461
Katar_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,486
S.Arabistan_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,709
Kazakistan_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,612
Azerbaycan_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,488
Irak_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,908
Rusya_Elektrik Şebeke EF	tCO ₂ e/MWh	0,3505

KAPSAM 3	Birim	EF
Evsel atık	tCO ₂ e/ton	0,4373719
Tehlikeli atık	tCO ₂ e/ton	0,0213167
Geri Dönüştürülebilir	tCO ₂ e/ton	0,0213167
Personel Servisi	tCO ₂ e/km	0,0002471
Yönetici Araçları	tCO ₂ e/km	0,00016844
Uçak-kısa mesafe	tCO ₂ e/km	0,0002443
Uçak-orta mesafe	tCO ₂ e/km	0,00015553
Uçak-uzun mesafe	tCO ₂ e/km	0,00018181

Sosyal Performans Göstergeleri

CİNSİYETE VE KATEGORİYE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı	641	3.388	572	2.956	550	2.597
Mavi Yakalı Çalışan Sayısı	20	5.498	22	3.063	20	3.081
Toplu İş Sözleşmesi Kapsamındaki Çalışan S.	34	3.615	0	887	0	797
Toplam Çalışan Sayısı (Cinsiyete Göre)	661	8.886	594	6.019	570	5.678
Toplam Çalışan Sayısı	9.547		6.613		6.248	

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
30 Yaş Altı	204	1.802	152	1.169	100	934
30-50 Yaş Arası	390	5.699	378	3.946	404	3.840
50 Yaş Üstü	67	1.385	64	904	66	904

ÇALIŞMA SÜRELERİNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
0-5 Yıl Süreyle Çalışanlar	494	6.776	415	4.420	351	3.261
5-10 Yıl Süreyle Çalışanlar	65	809	86	615	92	991
10 Yıl ve Üzeri Süreyle Çalışanlar	102	1.301	93	984	127	1.426

CİNSİYETE VE YAŞA GÖRE ÜST YÖNETİCİ UNVANINA SAHİP ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 Yaş Üstü	17	131	17	145	15	116
30-50 Yaş	36	245	43	264	47	236
30 Yaş Altı	8	9	7	7	1	3

CİNSİYETE GÖRE DOĞUM İZİNİNE AYRILAN VE DOĞUM İZİNİNDEN DÖNEN ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Doğum İznine Ayrılan Çalışan Sayısı	10	50	10	28	15	52
Doğum İzninin Sona Ermesinden Sonra İşe Dönen Çalışan Sayısı	7	50	7	28	8	52

CİNSİYETE GÖRE ENGELLİ ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Engelli Çalışan Sayısı	21	198	13	79	9	65

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE YENİ İŞE ALINAN ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
30 Yaş Altı	108	1.225	44	542	28	433
30-50 Yaş Arası	132	4.304	74	2.460	70	1.299
50 Yaş Üstü	12	638	11	170	6	288
Yıl İçinde İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı	252	6.167	129	3.172	104	2.020

CİNSİYETE GÖRE PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNE TABİ ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Performans Değerlendirmesine Tabi Çalışan Sayısı	254	765	375	1.011	348	928

CİNSİYET VE YAŞA GÖRE İŞTEN AYRILAN ÇALIŞAN SAYISI	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 Yaş Üstü	13	807	10	234	24	442
30-50 Yaş	101	3.207	78	2.195	70	1.310
30 Yaş Altı	59	1.357	64	928	12	354
Yıl İçinde İşten Ayrılan Toplam Çalışan Sayısı	173	5.371	152	3.357	106	2.106
Çalışan Devir Oranı	%26	%60	%26	%56	%19	%37

İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri⁵²

	2018	2019	2020
Çalışılan Kişi-Saat	87.488.373	77.054.705	56.893.148
Ölümlü İş Kazası Sayısı (F)	6	5	1
İşgünü Kaybı ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (LWDC)	30	51	34
Sınırlı İşgücü Kaybı ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (RWC)	14	11	8
Tıbbi Müdahale ile Sonuçlanan İş Kazası Sayısı (MTC)	23	39	16
Meslek Hastalığı Sayısı (OCC)	6	12	0
Kayıp İşgünü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı (LTI=F+LWDC)	36	56	35

⁵² İş güvenliği açısından yüksek riskli nitelendirilen faaliyetlere ilişkin yurtiçi ve yurtdışındaki proje ve işyerlerini kapsamakta olup, alt yüklenici dahil verilerdir. Tüm eğitimler Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) başlıkları altında çalışanlara ve alt yüklenicilere verilmektedir.

Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı (TRI=F+LWDC+RWC+MTC)	73	106	59
LTI Oranı (LTIR= Kayıp İşgünü ile Sonuçlanan Yaralanma Sayısı x 1,000,000 / Toplam Kişi-Saat)	0,411	0,727	0,615
TRI Oranı (TRIR = Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Sayısı x 1,000,000 / Toplam Kişi-Saat)	0,834	1,376	1,037
SEÇ Eğitim Oranı (SEÇ Eğitim Kişi-Saat/ Toplam Kişi-Saat) X100	%1,15	%0,89	%0,53
Toplam Eğitim Saati (Kişi-Saat)	1.008.379	688.602	301.056

Ekonomik Göstergeler⁵³

EKONOMİK VERİLER (bin TL)	2018	2019	2020
Gelirler ⁵⁴	12.347.996	14.791.025	11.827,382
İşletme Giderleri ⁵⁵	11.212.895	13.503.410	11,991,735
Toplumsal Yatırımlara Yapılan Harcamalar ⁵⁶	9.217	15.463	28,308
Elde Tutulan Ekonomik Değer ⁵⁷	1.125.884	1.272.152	-192,661
Yatırım Harcamaları ⁵⁸	261.961	291.784	567.726

⁵³ Tekfen Holding ve tüm grup şirketlerini kapsamaktadır.

⁵⁴ Satış gelirleri, temettüleri, faiz gelirleri, sabit kıymet satış kârları ve kira gelirleri dahildir.

⁵⁵ Satışların maliyeti, pazarlama, satış dağıtım, genel idare, araştırma geliştirme, faiz ve vergi giderleri dahildir.

⁵⁶ Bağış, yardım ve sponsorluklar dahildir.

⁵⁷ Elde Tutulan Ekonomik Değer= Gelirler - (Giderler + Toplumsal Yatırımlar)

⁵⁸ Yatırım Harcamaları: Bağımsız Denetim Raporu - 5c referans alınmıştır.

ÖDÜLLER VE BAŞARILAR

2020

- Karbon Saydamlık Projesi (CDP) İklim Değişikliği Su Güvenliği Programlarında Global "A" Listesi

- Tekfen İnşaat "Uygulamalı SEÇ Eğitim Alanı" projesine Sağlık ve Emniyet dalında Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Müteahhitleri Birliği'nin (IPLOCA) birincilik ödülü

- Toros Tarım'a ikinci kez İSG, çevre, ürün güvenliği ve emniyet uygulamaları ile Uluslararası Gübre Sanayi Birliği'nin (IFA) "Protect & Sustain" sertifikası

- Toros Tarım'ın IFA tarafından ikinci kez Industry Stewardship Champion (Endüstri İyi Uygulama Elçisi) seçilmesi

- 2019 Sürdürülebilirlik Raporu'na Amerikan İletişim Profesyonelleri Ligi (LACP) tarafından altın ve teknik başarı ödülleri ve raporun ilk 100 rapor arasında 50. rapor olarak seçilmesi

- Türkiye Kadın Direktörler Konferansı kapsamında 3. kez Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu ödülü

- Tekfen Tarım'a "Atalık Tohumların Kullanımıyla Milli ve Yerli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi" projesi ile 7. Sürdürülebilir İş Ödülleri'nin "İşbirliği" kategorisinde ödül

TEKFEN İNŞAAT İSG BAŞARILARI

- Katar Kuzey Otoyolu Yan Yollar ve İlave Kavşaklar Projesi - Kayıp zamansız 33 milyon çalışma saati

- Katar Al-Thumama Stadyum Projesinde İşgünü Kayıplı Kaza olmaksızın 20 milyon çalışma saati

- Katar Al-Khor Otoyol Projesinde İşgünü Kayıplı Kaza olmaksızın 15 milyon çalışma saati

- Suudi Arabistan Haradh Uydu Boru Hatları Projesinde İşgünü Kayıplı Kaza olmaksızın 5 milyon çalışma saati

GRI İÇERİK İNDEKSİ

GRI Öncelikli Konular Hizmeti (Materiality Disclosures Service) için GRI Servisleri, GRI içerik indeksinin açıkça gösterilmesini ve 102-40 ile 102-49 arasındaki bildirim referanslarının raporun ana içeriğindeki ilgili bölümlerle uyumluluğunu gözden geçirmiştir. Bu hizmet raporun Türkçe versiyonu için verilmiştir.

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 101: Temel Esaslar 2016		
Genel Bildirimler		
	Kurumsal Profil	
	102-1	3
	102-2	34-42
	102-3	https://www.tekfen.com.tr/iletisim
	102-4	34-42
	102-5	2020 Faaliyet Raporu sayfa 172
	102-6	34-42
	102-7	34-42, 64-65
	102-8	178-180
GRI 102: Genel Bildirimler 2016	102-9	63
	102-10	Bulunmamaktadır.
	102-11	72-74
	102-12	70-71
	102-13	70-71
	Strateji	
	102-14	26-33
	102-15	50-51

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
Genel Bildirimler		
	Etik ve Dürüstlük	
	102-16	75
	102-17	75
	Yönetişim	
	102-18	68
	102-19	54-55
	102-20	54-55
	Paydaş Analizi	
	102-40	170
	102-41	178
GRI 102: Genel Bildirimler 2016	102-42	168-169
	102-43	168-169
	102-44	52-53, 169
	Rapor Profili	
	102-45	4-5
	102-46	50-54
	102-47	50-54
	102-48	Bulunmamaktadır.
	102-49	Bulunmamaktadır.

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
Genel Bildirimler		
GRI 102: Genel Bildirimler 2016	102-50	4-5
	102-51	3
	102-52	3
	102-53	5
	102-54	3
	102-55	184
	102-56	Dış denetim alınmamıştır.
GRI 200: Ekonomik Standart Serileri		
Ekonomik Performans		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	60
	103-2	60
	103-3	60
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1	64-65, 181
Yolsuzlukla Mücadele		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	75
	103-2	75
	103-3	75
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-2	75
	205-3	75

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 300: Çevresel Standart Serileri		
Enerji		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	96 - 99
	103-2	96 - 99
	103-3	96 - 99
GRI 302: Enerji 2016	302-1	172, 173
	302-4	100, 101
Su ve Atıksular		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	104, 105
	103-2	104, 105
	103-3	104, 105
GRI 303: Su ve Atıksular 2018	303-1	104, 105
	303-2	104, 105
	303-3	174, 175
	303-4	174, 175
	303-5	174, 175
Emisyonlar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	96 - 99
	103-2	96 - 99
	103-3	96 - 99

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1	172, 175-177
	305-2	172, 175-177
	305-3	172, 175-177
	305-4	172, 175-177
	305-5	100, 101
Atıklar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	106, 107
	103-2	106, 107
	103-3	106, 107
GRI 306: Atıklar 2020	306-3	173
	306-5	173
Çevresel Uyum		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	96
	103-2	96
	103-3	96
GRI 307: Çevresel Uyum 2016	307-1	Üretim sürecinde tekrar kullanılması için geçici olarak açık sahada bekletilen spilaj malzeme, yağmur nedeniyle tesis açık kanal deşarj hattına karışmıştır. Alınan numunede fosfat fosforu ve florür parametrelerinin mevzuat sınırları üzerinde olması nedeni ile Samsun işletmesinde 66.374 TL ceza alınmıştır.
GRI 400: Sosyal Standart Serileri		
İstihdam		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	130
	103-2	130
	103-3	130
GRI 401: İstihdam 2016	401-1	130, 178
	401-2	130, 138
	401-3	130, 178

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
İş Sağlığı ve Güvenliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	140
	103-2	140-141
	103-3	140-141
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1	140-141
	403-2	141
	403-3	141
	403-4	141
	403-5	143
	403-6	142-143
	403-7	141, 142
	403-8	140
	403-9	141, 180
	403-10	141, 180
Eğitim ve Öğretim		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	133-135
	103-2	133-135
	103-3	133-136
GRI 404: Eğitim ve Öğretim 2016	404-1	135
	404-2	135-136
	404-3	134, 180

GRI Standardı	Bildirimler	Referanslar
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği		
	103-1	132
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-2	132
	103-3	132
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1	178-180

Geri bildirimleriniz için;
surdurulebilirlik@tefen.com.tr

Danışmanlık
S360

Editör
Kurumsal Yayınlar

Tasarım
Daniska Reklam Kültür ve Tasarım

Koordinasyon
**Tekfen Holding Kurumsal İletişim,
Sürdürülebilirlik Grup Şirketler
Direktörlüğü**